

# ជិនវសទីបំ

។នមោ ភស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

១. មហាទយោ យោ ហទយោ'ទយោ'ទយោ  
ហិតាយ ទុក្ខានុភវេ ភវេ ភវេ,  
អកាសិ សម្ពោធិបទំ បទំ បទំ  
តមាភិវន្ទាមិ ជិនំ ជិនំ ជិនំ; (យមកពន្លឺ)
២. បហាយ យត្ថា'ភិវតី រតី រតី  
រមន្តិ ធម្មេវ មុនី មុនី មុនី,  
វិមុត្តិទំ សព្ពកវា ភវា'ភវា  
តមាភិវន្ទេ មហិតំ ហិតំ ហិតំ; (យមកពន្លឺ)
៣. និបិកសន្ធម្មរសា រសា'រសា  
សុបុញ្ញខេត្តោ'វសតំ សតំ សតំ,  
គតា វិជ្ជតា វិនយេន យេន យេ  
តមាភិវន្ទេ'សិគណង្គណ'ង្គណំ; (យមកពន្លឺ)
៤. ជិនា'នតម្កោរុហ ហំសរាជិនី  
ជិនោរសានំ មុខបញ្ញាវលី នី,  
សទត្ថសារំ សរសំ វិស្វទ នី  
ឧបេតុ មេ ម្មានសមេវ វាណិ នី;  
៥. កម្មារសែសា វិចិត្តោ'បជាត្យា  
គន្ថា'ហិសង្ខារវិពន្ធកា មេ,  
បណាម បុញ្ញតិសយេន'នេន  
មា បាកទានា'វសរា ភវន្តិ;  
៦. សុវណ្ណវណ្ណស្ស ជិនស្ស វណ្ណំ  
វណ្ណេយ្យ កបក្សម្យី កជិតោ សុវណ្ណោ,  
កប្បស្សី'វោសាន មនគ្គតាយ  
ន បាបុណេ ពុទ្ធកុណាន មន្តិ;  
៧. និន្ទន្ត ចាមីករ ចារុ រូបំ  
សរស្សតី ភូសណ ភាសនំច,  
អនញ្ញ សាធារណ ញ្ញាណមស្ស  
អវាវិយា'ចិន្តិយ មបក្សមេយ្យ;  
៨. កុហិ អសាធារណ រូប លីលា  
កុហិ អសាធារណ វាណិ លីលា,  
កុហិ អសាធារណញ្ញាណ លីលា  
កុហិ នុ មេ មន្ទមតិស្ស លីលា;  
៩. វិភាវិមាសី បរវម្ពិនោ យេ  
តស្សា'ភិមាទេន វិភញ្ញមាទា,  
តវេសយន្តិ'ធ បរស្ស វ្មំ  
តេសំ បសំសាករហាហិ កិម្មេ;  
១០. បសត្ថ សត្ថាគម បារទស្សី  
យេ សាធជោ សាធ�ុ គុណប្បសន្តា,  
គន្ថស្ស និម្មាណបរិស្សមំ នោ  
ជានន្តិ តេយេវ ឥធប្បមាណ;

១១. អាទិត្យវិស្សកវស្ស គស្ស  
ជិនស្ស សត្តាគមកោវិទេហិ,  
វុត្តោបិ បុព្ពាចរិយេហិ យេសុ  
គន្ថេសុ សង្ខេបវសេន វសោ;
១២. ន តេហិ សក្កា សុគតស្ស វសំ  
គិញ្ញាបិ វិញ្ញាតុ មសេសយិត្វា,  
សម្បណ្ណវសស្ស វិភាវនាយ  
តស្មា សមុស្សាហិត មានសេន;
១៣. អភិប្បសន្នោ រកនក្កយម្ហិ  
បសត្ថវស្សកវោ បកុនំ,  
វិភុសណោ វិស្សតកិក្ខិយោសោ  
យោ ភាតិ លង្កាយ មុឡារភាគ្យោ;
១៤. អមន្ទបាគា'ភិរកស្ស  
បុនន្ត នាមស្ស ទយាធនស្ស,  
ពុទ្ធេ បសាទាតិសយស្ស គស្ស  
អជ្ឈេសនញ្ញាបិ បដិគ្គហេត្វា;
១៥. នស្សាយ បុព្ពាចរិយោ'បទេសំ  
សោត្វន មត្ថាយ មយា ហិតាយ,  
និរុត្តិយា មាគធិកាយ សម្មា  
វិធីយតេ'ទំ ជិនវសទីបំ;
១៦. សទ្ធាសិនេហានុគតាយ បញ្ញា-  
ទសាយ សោត្វហិ មនោវិមាទេ,  
បទីបិតោ'យំ ជិនវសទីប-  
ទីបោហវេបាបតមប្បពន្ធំ;
១៧. បុរុដ្ឋបុណ្ណា សិរិដម្ហទីបេ  
សម្បត្តិភាវេន ទិវា'វតិណ្ណា,  
យា ទេវរាជស្ស'មរាវតី'វា-  
មរាវតីនាម បុរិ បុរេសី;
១៨. វិជ្ជាធរាជញ្ញ វិហង្កមានំ  
វិពន្ធ វេហាសគតី ពហាស,  
យស្មី បុរស្មី ជិតវេរិ ចក្កំ  
បាការចក្កំ វិយ ចក្កវាឡំ;
១៩. សញ្ញម្ហិតម្ពោជ រដោ បពន្ធ-  
សុបិញ្ញរាបា បរិខាហិរាមា,  
បុរិគ្គិ បាការ និតម្ហភាគេ  
សមុព្ពហិ កញ្ចន មេខលា'ភំ;
២០. រត្តិនិវា រត្តមណិ'ន្ទនីល-  
មណិប្បការញ្ជិត រាជធានី,  
ពពន្ធ យា'មន្ទសុវិន្ទបាប-  
សមុជ្ឈលាភាសតលក្ខិលាសំ;
២១. យហិវជ្ជនំ វទនម្ហុជេហិ  
កតាវមានំ ហរិណង្គពិម្ហំ,  
បភាហិ នីលោបលតោរណាតំ  
សោភាភិភូតំច វិវណ្ណមាប;

២២. សរេហ្មត្ថំ មណិមន្ទិរកា-  
សញ្ញាម្ពិកំ បុណ្ណសសង្កតិម្ពំ;  
សង្កាយ រាមាជនតា'ភិរាមា  
ករេ បសារេសិ បុរម្ពិ យស្មិ;

២៣. យត្ថ'ង្គនានំ បដិពិម្ពិតានិ  
អាទាសភិក្ខុសុ មុខម្ពុជានិ,  
អាសុំ វិយាតាយ មជ្ជត្ថានំ  
វិលោចនាលីន មនុគ្គហាយ;

២៤. សម្មត្ថ មាតង្គ ធរាជេហិ  
យស្មិ អភិស្សន្ទ មទស្សវន្តិ,  
តុរង្គ រង្កេហិ តរង្គ មាលា  
សមាកុលេវា'សិ វិជ្ជត ជូលី;

២៥. និក្ខិត្តវិណា មណិនុបុរានំ  
វិលាសិនីនំ មុនុបាណិ បាទេ,  
មត្តាលិមាលា កលនាទិនី កី  
នាលង្ករំ យត្ថ កតាវកាសា;

២៦. ធរត្ថិនីនំ កុចសារេសេហិ  
នេត្តាលិភារា'នននីរេដេហិ,  
យា ហាសវីចីហិ បុរិវជន្យា  
រាជ សមជ្ជន្តសរោជិនី'វ;

២៧. ចន្ទប្បភា ចុម្ពិត ចន្ទកន្ត  
បាសាណធារា មណិចន្ទិកាសុ,  
ចន្ទាននានំ យហិ មង្គនាហំ  
បរិស្សមស្សោ'បសមាយ'ហេសុំ;

២៨. យស្មិ បូរេ ឧទ្ធមដោ វិនន្ទ-  
ជុតិប្បពន្លោ មណិមន្ទិរានំ,  
សមុព្ពហិ គេរុក បង្ក ទិន្ទ-  
វិកាន បច្ចត្ថរណព្ពិលាសំ

២៩. សុវណ្ណ មុត្តា មណិ វសវណ្ណា-  
បរាឡ រូបិ វជិរេហិញ្ញា'បិ,  
យា សត្តធខេហិ ធនេហិ ជីតា  
អហូ បុរិ ធម្មវតី'វ នារិ; (សិលេសពន្លឺនំ)

៣០. បសាវិតា'នេកទិសាមុខេសុ  
វិចិត្តវត្ថា'ភរណាទិបូរា,  
យត្ថា'បណា និដ្ឋិតកប្បុរក្ខា  
ករិសុ លោកាភិមតត្ថសិទ្ធិ;

៣១. បរាគរត្តា មជ្ជបាតិមត្តា  
សម្ពិន្ទវេលា យននីលវាលា,  
ហំសាសយា បញ្ចសរាភិរាមា  
យស្មិ តឡាកា វិយ កាមភោគី; (សិលេសពន្លឺនំ)

៣២. បុរន្តរស្មិ រតនគ្យិកានំ  
វសិប្បពន្លេហិ ហតន្តការេ,  
កុន្ទារវិន្ទព្ពនយេនយស្មិ  
រត្តិន្ទិវាភេទ មវេទិ លោកោ;

៣៣. មាតង្គជីមូតយដាយ យណ្ណ-  
ដង្ការគម្ពីរវាយ យស្មី,  
បលម្ពីតា មត្តសិខន្ធិមាលា  
អកា វិកាលេបិ អនណ្ឌកីឡ;

៣៤. បុរម្ពិ យស្មី ចរណម្ពុជេហិ  
វជ្ជជគោ ពន្ធិតន្តបុរេហិ,  
វិកាស កោកាសន សិស ពន្ធ  
មត្តាលិ សេស'ម្ពុជិនី អជេសិ;

៣៥. រសាតលំ នាកផណវនន្ទំ  
នកោតលំ វិជ្ជលតាវនន្ទំ,  
យា នាទិតា រូបិយជាតរូប-  
ធជាវលីហា'ជិនី វាជជានី;

៣៦. នានត្ថសារំ មិត្តធាតុវណ្ណំ  
ឆន្ទារហំ បាណគណ'ភិរាមំ,  
កវិប្បសត្តំ សរសំ សិលេសា-  
លង្ការបដ្ឋវំ បុរំ យមាសិ; (សិលេសពន្ធនំ)

៣៧. បុរម្ពិ តស្មី កុរុណានិធានោ  
ពុទ្ធក្នុងរោ ព្រាហ្មណសារំសេ,  
អសង្ខកប្បាន មិតោ ចតុន្ទ្រំ  
លក្ខាទិកានំ ឧទបាទិ បុព្វេ;

៣៨. ភោវាទិវំសេ'កទិវាករស្ស  
បុព្វានុភាវេ'ទយមង្គលេហិ,  
ជាតស្ស ខោ សម្បតិ ជម្ពុទីបោ  
វិលុម្បយី មង្គលវាសលីលំ;

៣៩. ជាតក្ខណេ តស្ស សរិវេជន  
គន្លេន វណ្ណេន សកេ នីកេតេ,  
ហតប្បកា ចន្ទនតេលទីបា  
សណ្ឋានមត្តេហិ វិជានិយាសុំ;

៤០. វិមុត្តទោសាហិ សុខេធិតាហិ  
ធាតីហិ កុម្ភោរុបយោធរាហិ,  
ភតោ កុមារោ សុកុមារកាយោ  
ខេបេសិ សោ កានិចិ វាសរានី;

៤១. មហាមហេចា'ថ បវត្តមាទេ  
សវេទ វេទងក្ក វិទូ វិទូហិ,  
កាវបយុំ តេ បិតរោ'វសស្ស  
នាមំ សុមេធា'តិ បទត្ថសារំ;

៤២. ឧឡារភាគ្យេន សមំ កុមារេ  
សំវន្ធមាទេ ជននី ន តិក្កិ,  
បាយាសិ នីលាមកលលោចនាលី  
មុខម្ពុជំ តស្ស'ភិច្ចម្ពុមាទា;

៤៣. សុខេធិត'ង្ការយរោ កុមារោ  
វិមានកុម្មា មណិនិម្ពិតាយ,  
បរោទិ មាតាបិតរោ'ភិយាចំ  
ពិម្ពំ កនិជំ ជានុយុតេន គច្ឆំ;

៤៤. សុវណ្ណពិម្ពោ'បមបារុណ  
សមាចរំ ជាតិកុជារំលម្អំ,  
វិញ្ញាសបាទ'ដ្ឋលិមញ្ញវិហិ  
សលីលមាវាសមលង្គវិត្ត;

៤៥. និជេន តេជេន ច ជិវលោកំ  
យសេន'បុញ្ញាចរិមំ ផុសន្តោ,  
តិរោកវិត្វា វរិចន្ទសោកំ  
សំវដ្តិ ជីវេ ឧភតោ សុជតោ;

៤៦. សោ សក្កមា យាវ បិតាមហស្ស  
យុតា សកញ្ញាសយសុទ្ធិកោ'សិ,  
និហិនជច្ឆោ'តិ ន ជាតិវាទា  
ខិក្កោ'បកុដ្ឋោ ភវិ វិប្បសេដ្ឋោ;

៤៧. វេទន្តយំ សោ សនិយណ្ណ សត្តំ  
សកេដុកំ សាក្ខរភេទ សត្តំ,  
សាធព្ពតព្ពេទិ'តិហាស សត្តំ  
អវេទិ វេទង្គយុតំ ប សត្តំ;

៤៨. អដ្ឋាយកោ មន្តុធរោ បរិណោ  
កលាសុ លោកាយតលក្ខណេសុ,  
បបួរការិបទកោ កវិនំ  
តេតា'សិ វេយ្យាករណោ គណិសោ;

៤៩. កន្ទប្បទប្បា'នលធុមរាជិ-  
លីលារលម្អិ និធមស្សរាជិ,  
ន កេរលំ កោមលគណ្ណភាគំ  
មនម្យិ ថិនំ មលិនីកវិត្ត;

៥០. តន្ថេភវណ្ណាយតន'ណ្ណវម្ហិ  
ន្សបតណ្ណាតរណិ នរានំ,  
បាយាសិ ចក្ខាយតនហ្មិយាហិ  
គិវន្តរំ ចិត្តនិយាមកដ្ឋា;

៥១. ទ្វិជោ សុមេដោ សុវិសុទ្ធសមេដោ  
មាតាបិតុន្តំ និធនាវសានេ,  
បុញ្ញានុភាវប្បភវំ អការ-  
មជ្ឈាវសំ កាមសុខំនុភុញ្ជិ;

៥២. និសដ្ឋ បាសានតលេ'កទា សោ  
បល្លង្កមាធាយ រហោគតោវ,  
បុនព្ពុវប្បត្តិ សរិរោទោ  
ទុក្ខោ'តិ ចិន្តេសិ សភាវចិន្តិ;

៥៣. ជាតោ ស'ហំ ជាតិជរុជាទិ-  
ធម្មោ'ម្ហិ តស្មា ភវទុក្ខសុញ្ញំ,  
និច្ចំ អជាតិ អជរំ អរោគំ  
គវេសិតុំ វដ្តតិ និព្ពតិ'ន្តិ;

៥៤. យថាបិទុក្ខេ សតិ ច'ត្ថិសាគំ  
តទញ្ញមុណ្ណេ សតិ សិគមត្ថិ,  
ភវម្ហិ សន្តេ វិភវោ'បិ ឯវំ  
និព្ពាណមត្ថិ តិវិធក្កិសន្តេ;

៥៥. សាវជ្ជធម្មេ ភហវិជ្ជមាសេ  
សំវិជ្ជតេ ភោ និវរជ្ជធម្មោ,  
អជាតិ ហោតិ សតិ ជាតិយា'តិ  
ឯវំ វិចិន្តេសិ សនត្ថវិន្តិ;

៥៦. ទិស្វា យថា គុថគតោ តឡាក់  
ន គស្ស ទោសោ ន តមោតវេយ្យ,  
កិលេសជោវេ អមគម្ពិ សន្តេ  
តថា ន សេវេថ ន គស្ស ទោសោ;

៥៧. បាបាវិរុទ្ធោ សតិ ខេមមក្កេ  
ន គស្ស ទោសោ ន សុខំ វេជយ្យ,  
បាបាវិរុទ្ធោ សតិ ខេមមក្កេ  
តថា នគច្ឆេយ្យ ន គស្ស ទោសោ; (យមកពន្ធនំ)

៥៨. យថាបិ វេជ្ជេ សតិ យោរោគី  
ន គស្ស ទោសោ ត លភេ តិកិច្ចំ,  
រាគាទិរោគី សតិ ពុទ្ធវេជ្ជេ  
ធម្មោសធំ នេ'ច្ឆតិ គស្ស ទោសោ;

៥៩. យោ កណ្ណពន្ធុ កុណបំ បហាយ  
យថាសុខំ គច្ឆតិ សេវិចារី,  
តថេវីមំ កុច្ឆិត បូតិកាយំ  
យំនួន គច្ឆេយ្យមហំ ជហិត្វា;

៦០. ឧច្ចារហានម្ហិ ជនា'នបេក្ខា  
កត្វា ករិសានិ កយថា វជន្តិ,  
តថា សរីរំ កុណបេហិ បូរំ  
យំនួន គច្ឆេយ្យមហំ ជហិត្វា;

៦១. នាវំ យថា ជជ្ជរមាបគាហិ  
វេជយ្យ នេតា អតបេក្ខកោវ,  
តថា នវទ្វារសវំ សរីរំ  
យំនួន គច្ឆេយ្យមហំ ជហិត្វា;

៦២. ចោរេហិ គច្ឆំ អវហារភីត្យា  
ខេមំ សុមេជោ បុរមោតវេយ្យ,  
តថា សរីរំ កុសលាវហារំ  
យំនួន គច្ឆេយ្យមហំ ជហិត្វា;

៦៣. នេក្ខម្មុ សង្កប្ប បរោ'បមាហិ  
អនុស្សវិត្វេ'វមុឡារវិរោ,  
ហតោ'វបារេ តិភវេ អសារេ  
វិហាសិ ឧក្កណ្ឌិតមានសោ សោ;

៦៤. សុវណ្ណ មុត្តា មណិ រូបិយាទិ-  
ធនេហិ ធម្មោហិ ច បូរិតានិ,  
អវាបុរិតាន,ថ កោសកោដ្ឋា-  
តារានិ តំ ទស្សយិ រាសិវខ្លោ;

៦៥. បិតាមហានំ បកបិតាមហានំ  
មាតាបិតុន្តំ វិភវា បនេត្ថ,  
អនប្បកាថាវវេជង្កមាតេ  
សំទិស្សរេ ជិវ សុមេធវិប្ប;

៦៦. សោ សត្តមា យាវ បវេណីវដ្តា  
វិការយិត្វា វិកវស្សរាសី,  
ធនាគមស្សាបិ ធនព្ពយស្ស  
បមាណ'មាចីក្ខិបមាណទស្សី;
៦៧. កុដុម្ពមេតំ បដិបជ្ជមាណោ  
កាមេសុ ទេវេវិយ ឥន្ទ្រិយានិ,  
ឥច្ឆានុរុបំ បរិចារយស្ស  
ឥច្ឆេវ មារោចយិ រាសិវដ្តោ;
៦៨. អមុំ មហន្តំ ធនធម្មរាសី  
សមាវិនិក្ខេវក កហាបណម្បិ,  
នា'ទាយ មាតាបិតារោហ្យ'ហោ តោ  
គតា យថាកម្ម មិគោ បរត្ថ;
៦៩. តព្ពត្តសារគ្គហណាតិសូរោ  
វោស្សគ្គសន្តោ អថ សត្តសារោ,  
រញ្ជោ សមារោចិយ ឯតមត្តំ  
ភេវិចរាបេសិ សកេ បុរម្ពិ;
៧០. សន្តប្បយិ ភេវិវិវាគន្ធ-  
មាយាយ សម្បត្តជាតា'លិជានំ,  
ភោវាទិ នានារតនាទិភោគ-  
មជ្ជហិ សត្តាហ'មនាថនាថោ;
៧១. តទគ្គ យញ្ញាលយ វិវិហា-  
ធារានិបាតន្ទនុវដ្តិហេតុ,  
មហា ជនស្សា'ធិកវត្តតណ្ហា-  
តដានិ ភិន្នានិ មនោទហេសុ;
៧២. សុខេធិតោ កាមសុខំ បហាយ  
យវ'ភិនិក្ខម្ព តតោ សុមេធា,  
អដ្ឋោគហេត្វា ហិមវន្ត'មាប  
ធម្មេសកោ ធម្មកបកព្ពត'ន្តំ;
៧៣. វិតក្កមញ្ញាយ'ថ ទេវញ្ញា  
វ្យាបាវិតោ មាបយិ វិស្សកម្មោ,  
តហិ វិវេកក្ខមក មស្សមញ្ញ  
មនោរមំ ចង្គមភុមិភាគំ;
៧៤. តមស្សមំ បព្ពជិតេហិ សុញ្ញំ  
ឧបេច្ច សោញ្ញារមវាបុរិត្វា,  
ញត្វា តទន្តោលិខិត'ក្ខរានិ  
ខារិបរិត្វារភវំអវេក្ខិ;
៧៥. និវត្តវត្ថុនវវទោសុបេតំ  
វិវដ្ឋិយាវដ្ឋិយវជ្ជទស្សី,  
ធារេសិកំការសធានិសំស-  
មនោជបុប្ផត្ថរវាកថីរំ;
៧៦. បុន្នាគបុប្ផត្ថរកា'ភិរាមំ  
អំសេ វិធាយា'ជិនចម្ពុខណ្ឌំ,  
កត្វា ជដាមណ្ឌល មិត្តមង្គោ  
តិវង្គ មាទាយ'ថ ខាវិកាជំ;

៧៧. ភ្នំជង្គុកោកោ'វុកុជេន ជីរោ  
អាទាយ ចាលម្ពនទណ្ឌកោជី,  
សមគ្គហិ តាបសវេសមេវ  
វិវត្តចិត្តោក វិភវេ ភវេបិ;

៧៨. សោ ចង្កមី ចង្កមមោតវិគ្វា  
សិលាគលស្មិញ ទិវា និសង្កិ,  
សាយំ បរិដ្ឋោ វេសិ បណ្ណសាលំ  
និបង្កិ កង្កត្តរសេសមញ្ចេ;

៧៩. បចចូសកាលម្ហិ បពុជ្ឈិកោ សោ  
អារជ្ជយិត្វា'គមនប្បវត្តិ,  
វិវេកកាមស្ស មមេ'ត្ថ វាសោ  
កាមំ យរាវាសសមោ សិយា'តិ;

៨០. អនុញ្ញិ បណ្ណច្ចននំ កបោត-  
បាទារុណំ ពេលុវបក្កវណ្ណា,  
ភូមិបិ ភិក្ខុ រជតាវទាតា  
មញ្ចោ'បិ ចិត្តត្ថវារុប្បបោ;

៨១. សុភាក មនាបា មម បកណ្ណសាលា  
សាទីនវា ទុប្បវិភាវិយា'យំ,  
បណីតភិក្ខា បរិយេដ្ឋិ មូល-  
ទុក្ខស្ស នត្ថិ'តិ បមាណ មន្តោ;

៨២. អការសញ្ញាយ បដិក្ខបិក្វា  
តញ្ច'ដ្ឋទោសា កុលបណ្ណសាលំ,  
ទសង្ក សាធារណ រុក្ខមូលំ  
ផលាផលាហារ មុបេច្ច ភោជី;

៨៣. សុមេធសោ សោ ទិវសានិ សក្ក  
មហាបធានំ បទហំ សុមេធា,  
បត្តោ អភិញ្ញាសុ វេសិសុ បារំ  
សព្ពក សមាបត្តិសុខំ អវិន្តិ;

៨៤. តស្មីខណោ កានន ទេវតាហិ  
សាធ្វ'តិ និក្ខេបាសិកបិកិយោសោ,  
អព្ពក្កតោ តស្ស យសេន សន្ធិ  
វិសុទ្ធវិជ្ជាចរណុ'ព្ពវេន;

៨៥. វិជ្ជាធរា តក្កណទីបកានិ  
មុតិដ្ឋវិណាធនិពន្ធវានិ,  
គាយិសុ គីតានិ'វ នច្ចមាទោ  
ហិមាចលោ សម្បតិ សម្បវេធិ;

៨៦. មុន្ទង្គរំ ភុធរកុដពាហុ-  
សកេហិ តន្ត្រិជ្ឈរ ចាមរេហិ,  
វិជ្ជយមាទេហិ វិជ្ជតបាបំ  
កតោបហារេ មហាសវា'បិ;

៨៧. អកាលមេយទ្ធនិ ភេរិវរ-  
វ្យាបាវិតា មក្កសិខណ្ឌិសណ្ណា;  
អជ្ឈាវសន្តំ វេនសណ្ណមជ្ឈំ  
មហិសុចា'ខណ្ឌនកណ្ណវេន;



៨៨. មន្ទា'និលា'មន្ទុកុជា'វលម្ព-  
សុនីលសាខាមណិវិជនីហិ,  
លតង្គនា'លិដ្ឋិតសាលសាមី  
សំវិជយុំ វិកទរម្យិ ជីវ៌;

៩០. កបិតនា'សោក តមាល នីបា  
កបិតនា'សោក តមាល នីបា, (សមគ្គបាទក្យាស មហា យមកំ)  
កបិតនា'សោក តមាល នីបា  
កបិតនា'សោក តមាល នីបា;

៩១. ន វេលលិតា កី បសវកា'វតំសា  
លតាវិតានា មធុបាលិសាលី,  
លតាវិតានា មធុបាលិសាលី  
ន វេលលិតា កី បកសវា'វតំសា; (សមគ្គភេទ យមកំ)

៩២. បុប្ផាវលី កន្ទុល បាដលគ្គា  
កលាបិនី សា វនរាជិនីលា,  
បុប្ផាកុលី កន្ទុន បាដលគ្គី  
កលាបនីលា វរ រាជិនីវ៌; (អន្ធទោមុត្តិកា ពន្លឺនំ)

៩៣. នតាសិរោ មញ្ញវិកាសុរម្ពា  
នតាសិរោ បញ្ញលិការ រម្មេ,  
វនេ និពន្ធំ រមិតោ វិភាសិ  
វិនេយ្យ ពន្លឺចិតោ បហារោ; (បាទោមុត្តិកា ពន្លឺនំ)

៩៤. រដោកិរន្តា'វនតា លតាសុំ  
លាដោកិរន្តា វនិតា នតាវ,  
ទ្វិដោអរញ្ញំ វសិតា បិតាយោ  
គដោគរន្តោវ លតា វិតានំ; (សិលោកោមុត្តិកា ពន្លឺនំ អាកុលជាលមិតិបិ)

៩៥. មគង្គជិន្ទា ន មសក្កវិសុ  
បាទានិ នត្វាន បទិបធាមំ,  
បញ្ញាធរំ បិន គបំ ផលេហិ  
ហិមទ្វិបាទេ បរិសុត្តមញ្ជិ; (កព្ពនាម គព្ព ចក្កំ)

៩៦. មេក្កាយ ឆត្តំវ ផណំ ផណិន្ទោ  
ធារេសិ សីសេ វសិនោ ចចារ,  
នថាមវា'ការ'ពលេសុ កិញ្ចិ  
មេធាយ នន្ទោ ចិរវាចិ ខេមេ; (កវិនាម គព្ព ចក្កំ)

៩៧. នោ'សិតេហិ'ស្ស សន្តាស'ន្ទុន តោស វតោ ទោ,  
ទាយតោ វសតោ ន'នុសន្តាសស្ស ហិតេសិនោ; (តាចន្ទវិសយ បដិលោម យមកំ)

៩៨. យោកា'សា'វាស កាយោ កាម'កាម'មកាម'កា,  
សកាយនា'នាយ'កាស វាម នា គ គនា'មវា; (សព្ពតោ ភន្ទ ពន្លឺនំ)

៩៩. ទយាយ វសិតោ ទាយេ យាបជាសិវ មាសទា,  
យជារហំ រញ្ញមាទោ វសិហំសោ ចិវវសិ; (អន្ធព្ពម ពន្លឺនំ)

១០០. មធុមទ មធុករ វិរុតេ វិរុតេ  
មលយជ សុរហិត បវនេ បវនេ  
ហិមវតិ វិកសិត បទុមេ បទុមេ  
អធិសុខ មនុភវិ សវសិ សវកសិ; (បាទន្ត យមកំ)

ឥតិ មេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិតេ សកលករិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ ទូរេនិ  
ទានេ សុមេធាប្រាហ្មណបទានបរិទីបោ។

បបមោ សក្កោ។

១. (មន្ទា'ក្កន្ទា) មរបុរសិវី សព្ពសម្បត្តិសារំ  
ជម្ពុទ្ធិបា'សម សរសិដេ កណ្តិកា សន្និកាសំ,  
រម្មំ រម្មុយ បុររំ បារមីបារទស្សិ  
ពុទ្ធោ ទីបង្ករ ទសពលោ សព្ពលោកេកទី; ()  
គស្ថិ កាលេ វិបុលកុណា នាវិសញ្ញោទិត'ក្តោ  
នានា ខីណាសរំ បរិវតោ ចារិកំ សញ្ញរន្តោ,  
សំវត្តេន្តោ សុនិបុណតយំ ធម្មចក្កំ កមេន  
បត្វា គស្ថិ បដិវសតិ សោទស្សនវ្កេ វិហារេ; ()
៣. សុត្វា ទីបង្ករ ភគវតោ នាគរា កិក្ខិសទ្ធំ  
សម្ពុទ្ធោ សោ ឥតិបិ អរហំ ត្យាទិនា'ព្ពគ្គតំ តំ,  
តាហាបេត្វា តុវដតុវដំ វត្ថុភេសជ្ជ បានំ  
តន្តិក្តា'សុំ បមុទិតមតា គន្ធមកាលាទិហត្វា; ()
៤. បត្វា ទីបង្ករតរិហវិ គន្ធមាលាទិកេហិ  
បូជេត្វាត'ព្វជលិមុកុលិកា ឯកមន្តំ និសិន្នា,  
ធម្មំ សុត្វា សវណសុភតំ ពុទ្ធជាមោក្ខសង្ឃំ  
សំយាចិត្វា មុទិតហទយា ស្វាត្តយា'បកញ្ចំ; ()
៥. សជ្ជេត្វា តេ ទុតិយទិវសេ សជ្ជនា ទានសាលំ  
ឧស្សាបត្តា ធម្មកទលិយោ បុណ្ណកុម្មេ បបេន្ទា,  
កុព្ពន្តា'បិ ធរលសុឡិនុ'ក្ខេប លាដោបហារំ  
ឯវំ តស្សា'គមន មយនំ លង្ករោន្តា វិហារុំ; ()
៦. អព្ពគ្គន្ទា អថ ហិមវតា សោ សុមេធា តបស្សិ  
គច្ឆំ តេសំ ឧបរិ នភសា វាកចីរំ ធុនន្តោ,  
ទិស្វា បិគិប្បមុទិតជតេ អញ្ញសំ សោធយន្តេ  
សញ្ញាមេយោ វិ បរិលសំ ធម្មវិត្ថេ'កមន្តំ; ()
៧. សំសោធន្តា កលលវិសមដ្ឋាន សង្ការធានំ  
កស្មា តុម្ពេ បដិបថមិមំលង្ករោថា'តិ បុច្ឆិ,  
ភន្តេ ទីបង្ករតរិហវិទានិ និស្សាយ រម្មំ  
ពុទ្ធោ ហុត្វា វិហរតិ មហាធម្មសង្ខំ ធមន្តោ; ()
៨. សោ សម្ពុទ្ធោ បរិវតមហាភិក្ខុសង្ឃោ យតោ នោ  
តាមក្ខេត្តំ បរិវតតិ តតោ'លង្ករោមា'ព្រុវិសុ,  
ពុទ្ធប្បាទោ កិមុត សុតរំ ទុល្លភោ ពុទ្ធសទ្ធោ  
តច្ឆេវសោ សុមរិយ អលង្កត្តកាមោ'សិ មគ្គំ; ()
៩. ឈានា'ភិញ្ញា រតតកវចុ'ដ្ឋោតមាន'ត្តភារោ  
សទ្ធាយេ'សោ អចលសទិសោ ឥទ្ធិមា តាបសោ'តិ,  
សល្លក្ខេត្វា កលលវិសមំ ទុត្តមគ្គប្បទេសំ  
សជ្ជេតុំ តេ សបទិ មុទិតា សាធរោ តស្ស'ទំសុ; ()
១០. នានាបុប្ផំ ជលជថលជំ ឱចិនិត្វា វនម្ពា  
តេត្វា ទេវាសុរាភវនតោ កោវិទ្យាវទិបុប្ផេ,  
អានេត្វា'ហំ ភុជគភវតា ផល្លកណ្តាប្បលានិ  
ឆេកោស្មិ'តិ វិថរិយ បថំ ឥទ្ធិយា សំវិធាតុំ; ()

១១. កត្វេវំ មេ ហនយមកុឡំ តោវិកាសេយ្យ តស្មា  
វេយ្យាវច្ឆំ វិសទមតិនោ កាយិកំ សំវិជាយ,  
អន្ទេវាហំ វិបុលកុសលំ សញ្ជិនិស្សន្តី ជីវោ  
សំសោធនុំ កលលកលុសំ អញ្ញសំ អារភិត្ត; ()

១២. បស្សន្តានំ វិមលនយនោភាស ជិម្ពតគព្ពោ  
ពុទ្ធាពុទ្ធាត្យភិហិតវចោ វិជ្ជាជីវ ចារិ,  
តស្មិ បង្កេ និជករគល'មេភាជបច្ឆិហិ ជិមា  
បំសុំ ទត្វា រជគធរលំ វាលុកំ វោកិរន្តោ; ()

១៣. តស្មិ ហានេ កល្យាណិកេ សុដ្ឋ នាលង្កកេវ  
សន្ធិ ទីបង្ករ'នជីវរោ'នេកខីណាសវេហិ,  
បក្កោ ព្រហ្មា'មរនរជណិសិន្ធវិជ្ជាធរានំ  
សំវត្តន្តេ សុវិបុលមហេ បាដិហិវេ ឧទ្ធាវេ; ()

១៤. ហេម'ម្ពោជោ'បមសុវននំ មណ្ឌិតំ លក្ខណ្ណោ-  
សិក្សា'នុញ្ញានវិលសិតំ កេតុមាលាវិលាសំ,  
សត្តារំ តំ ទិសិទិសិ បភានិច្ឆរន្ត'ញ្ញសម្ពិ  
អាគច្ឆន្តំ វិយ មណិតលេ មត្តមាគង្គរាជា; ()

១៥. ឱលោកេត្វា វិមលនយនញ្ញន្តនិលុប្បលានិ  
ឧម្មិលេត្វា រតនផលកំ អក្កមន្តោវ បិដ្ឋិ,  
នានាខីណាសវបរិច្ចតោ កទ្ធមំ នា'ក្កមិត្វា  
សម្ពុទ្ធាយំ វេជតុ តតិ មេ ទីយរត្តំ ហិតាយ; ()

១៦. សល្លក្ខេត្វា ខវ'ជិនជដាវាកចិរានិ កេសេ  
ឱមុញ្ជិត្វា វិសមកលលេ បត្តវិត្វា'ត្តភារំ,  
សេតុំ កត្វា បរមបណិជី កោមិនី ចោទិត'ក្កោ  
បញ្ញា'ភិញ្ញាវតនមណិមា ស្វា'ចកុដ្ឋោ និបដ្ឋិ; ()

១៧. សុត្វា តាថាបទម្បិ ន មេ ភារិយំ សំកិលេសេ  
វិទ្ធិសេត្វា វរសិវុំ បត្តមិច្ឆេ សចា'ហំ,  
សំវិជ្ជន្តេ តិករកវនេ ទុក្ខិតា'នន្តសត្តេ  
សោ'ភំ ឯកោ កថមជិតមេ ធម្ម មញ្ញាតវេសោ;()

១៨. យន្តនា'ហំ បរហិតរកោ សម្មទញ្ញាយ ពោជី  
អារោបេត្វា និខិលជនតំ'នុត្តរំ ធម្មនាវំ,  
ឧត្តារេត្វា វរសិវុំ វុដ្ឋទុក្ខោទជិម្ពា  
បច្ឆា ទីបង្ករមុនិ យថា និព្ពតិ បាបុណិស្សំ; ()

១៩. តច្ឆេវំ សោ បុមរិយ សមោធានយិត្វា'ដ្ឋធម្មេ  
សំសារម្ពា'វតរណមហាសេត្យុចោ បជានំ,  
មុទ្ធាពន្ធព្វលិបុដជដោ បង្កបិដ្ឋេ និបន្តោ  
សម្ពោធន្តំ បណិជិមកវិ តាវ តប្បាទមូលេ; ()

២០. ឧស្សិសហោ សបទិ ភកវា បញ្ញវណ្ណប្បសាទំ  
ឧម្មិលេត្វា នយនយុគលំ ផុល្លនីលុប្បលាភំ,  
ទិស្វា និលោបលមណិមយំ វាគបានញ្ញយំវ  
ឧត្សាដេន្តោ តសិវម្ពាបង្កជំ បង្កបិដ្ឋេ; ()

២១. ឯតស្សិ'ជឈិស្សតិ តតិ អយំ បត្តនា'នាគតំស-  
ញ្ញាណំ សម្មា បតិនិយ តតោ កប្បលក្ខាធិកានំ,  
អារដ្ឋេន្តោ ឧបរិ ចកុរាសដ្ឋិយានន្ត្រវេទិ  
បត្វា ពោជី អហមិវ សិយា គោតមោ នាម ពុទ្ធា; ()

២២. តុម្ពេ សម្បស្សថ ឥតិ ឥមំ តាបសំ សង្ឃមជ្ឈេ  
វត្ថេវំ សោ បទមសទិសំ ធម្មរាជា ទទន្តោ,  
សម្មិន្ទិត្តា'ធរកិសលយា'លក្កកំ នាគតំយ-  
បញ្ញាមុទ្ធា'ដ្ឋិតបទសតំ វត្ថុសន្នេសកព្ពំ; ()

២៣. វាសង្ខានំ កបិលនគរំ នាម មាសាមហេសិ  
មាតា សុទ្ធោទននរបតិ តេ បិតា'ទិច្ចរំសេ,  
ពិម្ពា ពិម្ពា ធរវតិ បិយា ហេម ពិម្ពា ភិរាមា  
តស្មីកាលេ តនុជរតនំ រាហុលោ ហេស្សតេ តេ; ()

២៤. ហេស្សន្តេ តេ បឋមទុតិយស្សាវកា សាវិបុត្ត-  
មោគ្គល្លានា ទ្វិជកុលកវា ភុរិបញ្ញិទ្ធិមន្តោ,  
អានន្ទាខ្សោ យតិ បតិ រុបង្គាយកោសាវិកានំ  
ខេមាថេវិបរម យុគលំ ឧប្បលព្ពណ្ណថេវិ; ()

២៥. អស្សត្ថោ តេ វិជយវិដបី ត្វញ្ច ខោ គោតមវ្តោ  
ឆព្ពស្សានី បទហិយ យរា និក្ខមិត្វា សកម្ពា,  
បាយាសក្កំ បរិវិសិយ ភោ ត្វំ សុជាតាយ ទិន្នំ  
ពោធិ ពុជ្ឈិស្សសិ ឥតិ ធុរំ ពោធិមូលេ និសង្ក; ()

២៦. សត្តា សញ្ញាយនបដលតោ មុត្តវិជ្ជលូតេ,វ  
សន្នស្សេត្វា និជភុជលតំ ចីវរព្ពន្ធរម្ពា,  
បខ្យាកាសិ ជលធររា'ការកម្ពីរយោយំ  
និច្ឆារេត្វា សុរធនុរិវា'ភាស ឆព្ពណ្ណរំសិ; ()

២៧. អម្ពេ ទីបង្ករភកគរតោ សាសនេ នា'វពុទ្ធា  
លច្ឆាមា'តិ តវ បរិមុខេ'វា'យតិ មោក្ខធម្មំ,  
តស្មី បត្តា'ខីល សុនរាបត្ថយំ តង្គណេវំ  
បូជេត្វា'តញ្ចលិសរសិដេ បាទបីបម្ពិ តស្ស; ()

២៨. ពុទ្ធោ ព្រហ្មមរនរសិរោ ចុម្ពិតង្ខី សរោដោ  
សម្បជេត្វា'ដ្ឋហិ ជដិលកំ បុប្ផមុដ្ឋិហិ តម្ពា,  
បក្កាមិ សោ កនកសិខរិហាវិ កិញ្ចត្តការេ  
ឧត្តត'ម្ពោរុហរនសិរេ អប្បយន្តោ បទានិ; ()

២៩. រម្មំ រម្មំ មហិយ ជដិលំ បុប្ផមុដ្ឋិហិ កត្វា  
ខីណា ខីណាសវរសិគណា ទក្ខិណំ បក្កមិសុ,  
ទេវា'ទេវា បរុរមករុំ វន្តនាមានបូជំ  
ទីបំ ទីបង្ករទសពាលញ្ញា'នុគន្ធា និវត្តា; ()

៣០. តម្ពា ហានា គតសតិ ជនេ សន្និសិន្នស្ស តស្ស  
បល្លង្កេនា'មរនរ បរិច្ឆេន្ត បុប្ផាសនម្ពិ,  
ជាតិក្ខេត្តា តហិមុបគតា ទេវតា ឯតមត្ថំ  
អាហេថេសុំ មហិតរណា អញ្ចលិមញ្ញវិហិ; ()

៣១. បុព្ពេ បុប្ផាសនុបរិ សមាឡន្ទពុទ្ធក្ករានំ  
អន្ទានេ'វេ'តរហិ ភវតោចា'សនារោហណម្ពិ,  
ឯកាលោកា ទសហិ គុណិតា លោកធាតុ សហស្សិ  
សំវត្តន្តេ ត្វមនរតំ ហេស្សសេ តេន ពុទ្ធោ; ()

៣២. តាសំ វាចំ សវណមជ្ជុំ ទេវតានំ និសម្ម  
ភិយ្យោ ចិត្តប្បភវិរិយោ បីតិវិច្ឆារិតត្ថោ,  
បុព្ពេ សត្តត្ថមបរិចិតា ពោធិសម្ពារធម្មា  
អារជ្ជេសិ កតិ ឥតិ សុធិ ធម្មធាតុំ សហេតុំ; ()

៣៣. ឱកុដ្ឋិតា ធរណីបបិតោ បុណ្ណ កុម្ភោ សុមេធា  
វិស្សនេត្វា សលិលម្ចីលំ កិន្តបច្ចាហរេថ,  
ឯវំ ទត្វា ធនសុគកលក្ក'ង្គបច្ចង្គជីវេ  
និព្វិន្ទោ មា ភវិតិ បបមំ បារមី'ធិដ្ឋហិ សោ; ()

៣៤. នា'បេក្ខិត្វា យថវិវំ និដំ ជីវិតំ ជីវិតំវ  
រក្ខត្តោ សញ្ញតិ ចមរិ ចាមរ ចន្ទិកាកំ,  
ឯវំ សីលំ វរសិវបុរាណាមរក្ខ ជីវ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ តតិ សទុតិយំ បារមី សុទ្ធសីលោ; ()

៣៥. សំវិគ្គោ យោ ចិរបរិសំ យោរការាយរម្ហិ  
មុត្តិ តម្ភា'គមយតិ យថា ហោហិ នេក្ខម្ហិនិក្ខោ  
និព្វិន្ទោ ភ្នំ តថវិវំ ភវេ ពន្ធនាគាររូបេ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ តតិយម្បិ សោ បារមីស្មោ'កចារិ; ()

៣៦. ហិនុក្កង្គំ កុលមនុយំ ភិក្ខុកោ ភិក្ខុ ភិក្ខុ  
អណ្ណហិណ្ឌុំ លភតិ នចិរំ សំវរដ្ឋោ យថេវំ,  
សម្ពោធត្ថ ភជ បដិពាលេ បណ្ឌិតេ បុដ្ឋបញ្ញោ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ ត្វមិតិ មតិមា បារមី សោ ចតុត្ថិ; ()

៣៧. និច្ចស្សាហោ វិចរតិ យថា កេសវី សេវិចារិ  
ឯវំ ហានេ គមនសយនេចា'សនេ ភ្នំ សុមេធា,  
ខស្សេន្ទ្រិ ក្យាសិចិលវិវិយោ ហោតិ សម្ពោធនត្ថំ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ ចិវរិយវា បញ្ចមិ បារមី សោ; ()

៣៨. តដ្ឋានិដ្ឋំ បថវិវិវ ភោ សព្ពមាណាវមាសំ  
នាបជ្ជិត្វា មនសិវិក្ខិ ភ្នំ សហន្តោ ខមន្តោ,  
សម្ពោធត្ថំ បរវេធខមោ ហោហិ'តិ ខន្តិវាទិ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ បរហិតរតោ ឆដ្ឋមិ បារមី សោ; ()

៣៩. វិថី នាតិក្កមតិ និយមំ ឱសធិការកា'យំ  
ឯវំ សន្តត្ថម បរិចិតំ សច្ចវាចំ សុមេធា,  
ភ្នំ មាវិតិក្កមិ ករហចិ ពោទ្ធកាមោ សុពោធិ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ'ក្យ'វិតថកថិ សត្ថមិ បារមី សោ; ()

៤០. តម្ភាហានា ពលវបរេនេ វាយមាសេ'បិ ថោកំ  
កប្បដ្ឋាសិ តចលតិ យថា បព្ពតោ សុប្បតដ្ឋោ,  
ភ្នំ តិដ្ឋាហិ តថវិវំ អធិដ្ឋានធម្មេសុ ទន្ទ្រំ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ'ក្យ'វលសទិសោ ច'ដ្ឋមិ បារមី សោ; ()

៤១. ឱតិណ្ណេសុ ឧទករហទោ ភោ និហិនុត្តមេសុ  
សីតត្ថំ សម្មរតិ ហិ សមំ វាវិនា ភាវយេនិ,  
មេត្តាយេវំ តិកាវកវេនេ សព្ពសក្កេសុ តុល្យំ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ សមុតិ នវមិ បារមី មេត្ត ចិត្តោ; ()

៤២. តដ្ឋានិដ្ឋេ សតិ បដិហតេ វត្តជាតេ យថាហិ  
មជ្ឈត្តា'យំ វសុមតិវច្ឆ ហោតិ ទុក្ខេ សុខេក វា,  
ឯវំ ភោ ភ្នំ ភវ សមតុលាសន្តិភោ'បេក្ខ ភោ'តិ  
អដ្ឋិដ្ឋាសិ សវសិ ទសមិ បារមី ភុរិមេធា; ()

៤៣. អាណេលេន្តោ តិទសបមិតំ បារមិសាគរំ សោ  
សត្តាធិសោ និសិតមតិមា ញាណមត្តា'ចលេន,  
អារជ្ជេសិ វសុមតវេជុ សាធុការំវ ទេត្តិ  
សំកម្បិ សម្បតិ សតិមតោ ធម្មតេជេន ភេន; ()

៤៤. ភ្នំច្រមុះ យណបថវិយា កម្មមាតាយិមាយ  
បត្យា ទីបង្ករកករតោ រម្មវាសិ សមិបំ,  
សម្បជ្ជិសុ វសុមតិ ភុសំ កម្មិ តំភិស្សហេតុ  
អារវ្កេត្វា សមុតិ មុនិនោ តម្បវត្តិ កថេសិ; ()

៤៥. និក្ខង្គា តេ បុនបិ នគរា នាគរា តំ ឧបេច្ច  
សម្បជេសុំ ចរណយុគលំ គន្ធមាលាទិកេហិ,  
កត្វា តេនព្វលិសរសិជេ យេន ទីបង្ករេណោ  
ឧដ្ឋាសិ សោ បុរិសតិសហោ សន្និសិន្នាសនម្ហា; ()

៤៦. មា តេ រោគោ ភវិ បដិភយំ មា ភវិ ឆម្ពិកត្តំ  
សង្កប្បោ តេ បរមបណិធិ សិជ្ឈតំ ខិប្បមេវ,  
តត្ថញ្ញាសិថុតិបទសតំ ជាតិខេត្តា គតា តំ  
បុច្ឆាទីហិ មហិយ ជដិលំ និជ្ជរា ព្យាហវិសុ; ()

៤៧. អញ្ញក្កន្ធា បវនបទវី ទេវតានំ មនានិ  
ពោធាត្វោ ហិមវតិ សកំ អស្សមំ តាបសោ សោ,  
បត្តោ អត្តាចលមុបកមី តង្គណេ វសិមាលី  
សង្កោចេត្វា សរសិជវនំ សំហវិត្វា'រំសុជាលំ; ()

៤៨. រម្មំ ទីបង្ករកករតោ រម្មវត្យា'ភិធានំ  
វាសង្កានំ ជនកជននី ទ្វេ សុទេវស្សមេធា,  
និច្ចោបដ្ឋាយកយតិវរោ សាគតោមង្គលោច  
តិស្សោចា'សុំ បបមទុតិយស្សាវកា ថេរនាគា; ()

៤៩. នានាខីណាសវបរិកោ ចា'សិ នន្ទា សុនន្ទា  
តស្សា'ហេសុំ បបមទុតិយស្សាវិកា អត្តភូតា,  
កាយោ'សិគិរតនបមិកោ បិប្ផលិនាមពោធិ  
អដ្ឋាសិ សោ បច្ឆរជនតំ ការយំ វស្សលក្ខំ; ()

៥០. សត្តា ទីបង្កររោ រុនរសរណោទីបទីបោចិរស្សំ  
ទីបេរោ ធម្មទីបំ តិកុវនករនេ វីត'វិជ្ជន្តការំ  
អត្តិក្ខន្ធាវកាសំ វិហរិយ បរិនិព្វាយិ ខីណាសវ'បិ  
ខីណស្នេហាបទីបាយថវិ អរិយា សាវកា និព្វតា'សុំ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិត្រេ សកលករិជន ហទយានន្ទាទាននិទានេ ជិតវសទីបេ ទូរេនិ  
ទានេ សុមេធា តាបសស្ស មូលបណិហានដ្ឋបនបវត្តិ បរិទីបោ ទុតិយោ សក្កោ។

១. លោកំ ('វសន្តតិលកោ) កុមុទាករំ មា  
កោណ្ឌញ្ញនាមភក្កវាថ បពោធិយត្តោ,  
ជាតោ តទា រមតិ វិជិតាវិ រាជា  
សម្បន្ន ចក្ករតនោ'ភវិ ចក្កមត្តិ; ()

២. សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស ឧឡារទានំ  
ទត្វា វិធាយ បណិធិ វរពោធិយា សោ,  
រដ្ឋំ បហាយ ជិនសាសនមោតវិត្វា  
ឈានាន្យ'លត្ថ បដិលង្វរឃ្យទានោ; ()

៣. តស្សា'សិ រម្មវតិនាម បុរំ សុនន្ទោ  
រាជា អហោសិ ជនកោ ជននី សុជាតា,  
ភទ្ទស្សភទ្ទសមណា វរសាវកា'សុំ  
តិស្សោ'បតិស្ស'សមណិ វរសាវិកាយោ; ()

៤. លក្ខាយុកោ វិជយពោធិ វិសាលសាល-

កល្យាណី នាម ឥន្ទបង្គហិ ចា'នុរោ,  
តស្សា'ង្គ សីតិរតនប្បមិតំ សរីរំ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្តិបាតា; ()

៥. តស្សា'បរេន សមយេនិ'ហ'នង្គកង្កោ  
ឧប្បជ្ជិ មង្គលជិនោ ជនមង្គកលាយ,  
ពុទ្ធក្ករោ'ភិរុចិរោ សុរុចិ សមញ្ញោ  
អាសិ តទា'វតិសុរោ ទ្វិជវសកេតុ; ()

៦. ទត្វា សសាវកជិតស្ស ទិនានិ សត្ត  
បត្តេសិ ពោធិមសមំ គវបានទានំ,  
បព្វាកតោ ភគវតា ភវនា'ហិតន្ទា  
បព្ពជ្ជិតោ សុខមវិត្តិ សមាធិជំ សោ; ()

៧. តស្ស'ន្តរំ បុរេវំ បិតរោ'ត្ថវរា  
អាសុំ សុទេវសមណោ វសិ ធម្មសេនោ,  
តស្សា'ក្កសាវកយុតំ សកសាវិកានំ  
ភទ្ធិយុតំ អភវិ សិរលិចា'ប្ប'សោកា; ()

៨. តំ បាលិតោ ជិនមុបង្គហិ អង្គ'សីតិ  
ហត្ថោ'សិ តស្ស វជ្ជិបមរូបកាយោ,  
ពោធិ'បិ នាគគរុ សាវកសន្តិបាតា  
អាសុំ តយោ នរុតិរស្សសហស្សមាយុ; ()

៩. តស្សា'បរេន សុមនោ ករុណានិធានោ  
នាថោ មនោជមថនោ ឧទបាទិ លោកេ,  
ពុទ្ធក្ករោ'ភវិ តទា'តុលនាគរាជា  
តេជ'គ្គិជាលជលិតោ អតុលិទ្ធិមា សោ; ()

១០. នាគោ'បិ នាគភវនម្ហិ សសាវកស្ស  
ពុទ្ធស្ស ទិព្ពគុរិយេហិ កតុបហារោ,  
ទត្វាន ទានមតុលំ បណិធិ អកាសិ  
ពុទ្ធា ភវិស្សសិ គុរុន្តិ អហាសិ ពុទ្ធា; ()

១១. ខេមវ្កយំ បុរមហូ ជនកោ សុទន្តោ  
រាជា ជនេត្តិ សិរិមា និជសាវកានំ;  
អគ្គា ភវិសុ សរណោ វសិ ភាវិតត្តោ  
សោណា ឥន្ទគ្គសមណិ'សិ តថុ'បសោណា; ()

១២. តស្សា'សិ នាគគរុ ពោធិ ឧទេនតេរោ-  
បង្គាយកោ នរុតិរស្សសហស្សមាយុ,  
ឧព្ពេជកោ នរុតិហត្ថមិតំ សរីរំ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្តិបាតា; ()

១៣. តស្សា'បរេន ឧទបាទិ'ហ វេតាខ្សោ  
ទេវាទិវន្តិកបទោ ភុរិ ទេវទេវោ,  
សត្តត្ថមោ ភវិ តទា អតិទេវនាមោ  
ភោវាទិវសតិលកោ ចតុវេទវេទី; ()

១៤. ពុទ្ធព្ពលី សិរសិ ធម្មកថំ និសម្ម  
គន្ធាន តំ សរណមុត្តរមុត្តរិយំ;  
ទត្វា'ហិបត្ថយិ សុខោធិមថោ មហេសិ  
ពុទ្ធា ភវិស្សសិ គុរុន្តិ វិសាករិត្ត; ()

១៥. តស្ស'សិ ធម្មវតីនាម បុរំ ជិនស្ស  
មាតា មហេសិ វិបុលា វិបុលោ បិតា'សិ,  
សព្វាហូទេវរុណោ ភវិ សង្ឃមជ្ឈេ  
ភន្ទា ច ភន្ទយុគលំ ទុវិធំ សុភន្ទា; ()
១៦. តំ សម្ពុរោ វសិ ឧបដ្ឋហិ នាគពោធិ  
រុក្ខោប្ប'សិតិវតនំ ភវិ អត្តភារោ,  
អាយុប្បមាណម្យិ សន្និសហស្សវស្សំ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតាត;
១៧. តស្ស'បរម្ហិ សមយេ ជនបារិជាតោ  
ឧប្បន្និ សោភិតជិនោ ជិតបញ្ចមារោ,  
អជ្ឈាយកោ សកលវេទ មុឡារកោគី  
ពុទ្ធក្ករោ ភវិ តទា'ជិតនាមវប្បោ;
១៨. ធម្មំ និសម្ព សរណេសុ បតិដ្ឋហិត្វា  
សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស ឧឡារទានំ,  
ទត្វា បធានបណិធាន មកាសិ ជីវោ  
ត្វំ លច្ឆសិ'តិ វរពោធិ មហាសិ សត្តា; ()
១៩. រម្មំ សុធម្មមហុ តស្ស បុរំ សុធម្មោ  
រាជា អហោសិ ជនកោ ជនិកា សុធម្មា  
តស្ស'ក្កសាវកយុគំ អសមោ សុនេត្តោ  
តស្ស'វិកា'ក្កយុគលំ នកុលា សុជាតា; ()
២០. នាគស្ស នាគតុ ពោធិ សរិមដ្ឋ-  
បណ្ណាសហត្ថបមិតំ តមតោមថេរោ,  
សោបដ្ឋហិ នវតិវស្សសហស្សមាយុ  
អាសុំ តយោ អរិយ សាវក សន្និបាតា; ()
២១. ឧប្បន្និ តស្ស អបរេន អនោមទស្សិ  
ពុទ្ធោ បពុទ្ធកមលាមលនីលនេត្តោ,  
ពុទ្ធក្ករោ ជិតសុរាវិ តទានិ យក្ខ-  
សេនាបតី ភវិ មហិទ្ធិមហានុភារោ; ()
២២. សម្ពោធិ មគ្គបុរិសោ បណិធានយំ សោ  
សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស ឧឡារទានំ,  
បាទាសិ តិសុ សរណេសុ បតិដ្ឋហិត្វា  
ពុទ្ធោ ភវិស្សសិ គុវន្តិ ជិនោ'ព្រុវិតំ; ()
២៣. ហនព្ធិ ចន្ទវតីនាម យសោធរាឡា  
មាតា មហេសិ យសវា ជនកោ ជនិន្ទោ,  
តស្ស'ក្កសាវកយុគំ និសកោ អតោមោ  
ទ្វេ សុន្ទរិ ច សុមនា ចរសាវិកា'សុំ; ()
២៤. ពោធិ'បិ តស្ស កកុដោ មុនិទេហមដ្ឋ-  
បណ្ណាសហត្ថបមិតំ វុណាភិជានោ,  
ថេរោ ឧបដ្ឋហិ ច លក្ខបមាណមាយុ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ()
២៥. តស្ស'បរេន បទុមោ ទិបទានមិន្ទោ  
ជាតោ បពុជ្ឈិតមនោបទុមោ បជានំ,  
ជីវោ ពក្ខវំ វរវរណកុម្ភភេទី  
សិហោ តទា រុចិរកេសវភារគីវោ; ()



២៦. ពុទ្ធំ និរោធសុខវេទិយនំ វតម្ហិ  
សត្តាហមក្ខិបទូមេហិ តមច្ចយិក្ខា,  
ចិត្តំ បសាទិយ បុនា'គគសាវកេសុ  
សីហោ វិភាសិ បដិលទ្ធវវប្បទានោ; ()

២៧. តស្សា'សិ ចម្បកបុរំ បទុមាភិធានោ  
រាជា អហោសិ ជនកោ អសមា ជនេត្តិ,  
សាលោបសាលយតយោ វរសាវកា'សុំ  
រាមា'បិ តស្ស បរមាសមណិ សុរាមា; ()

២៨. នាមេនុ'បដ្ឋហិ វសិ វុណោ តមដ្ឋ-  
បណ្ណាសហត្ថមិត មស្ស សរិមា'សិ,  
ពោធិ'បិ សោណតុ លក្ខបមាណមាយុ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្តិបាតា; ()

២៩. តស្សា'បរេន វរេហោ មុនី នារទរោ  
បាបន្នការនិករំ ភិទុរោ'ទបាទិ,  
ពុទ្ធក្នុងរោ ភវិ តទា'ខិលឈាតភិញ្ញា-  
លាភី បរត្ថជលភោជិ តបោធនីសោ; ()

៣០. កត្វានុ'ឡារបណិធាន មុឡារវិរោ  
ទត្វា សសាវកជិនស្ស ឧឡារទានំ,  
បូជេសិ តំ សុរភិនា ហរិចន្ទនេន  
សត្តាបិ សម្បតិ វិយាករណំ អទាសិ; ()

៣១. តស្សា'សិ ធម្មវតីនាម បុរំ សុមេធា  
រាជា អហោសិ ជនកោ ជននី អនោមា,  
ទ្វេ ភន្ទសាលជិតមិត្តវសិ វសិន-  
មក្កោ'ន្តរា សមណិ ជគ្គណិ ភិក្ខុនីតំ; ()

៣២. វាសេដ្ឋភិក្ខុ តទុបដ្ឋហិ រូបកាយោ  
តស្សា'ដ្ឋសិគិរតនំ មហសោណសាខី,  
ពោធិន្ទមោ នវុតិវស្សសហស្សមាយុ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្តិបាតា; ()

៣៣. តស្សា'បរេន បទុមុត្តរ ធម្មរាជា  
ជាតោ តិលោកបទុមោ បទុមប្បិតដ្ឋិ,  
អន្លោ ឧឡារវិករោ មហរដ្ឋិយោ សោ  
ពុទ្ធក្នុងរោ ភវិ តទា ជនិលាភិធានោ;()

៣៤. សម្តោធិយា'ធិគម បច្ចយបត្ថនំ សោ  
វិរោវិធាយ បទុមុត្តរបានមូលេ,  
សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស តិចិវរានិ  
បាទាសិ តិសុរតនេសុ អភិប្បសន្នោ; ()

៣៥. តស្សា'សិ ហំសវតីនាម បុរំ ជិនស្ស  
អានន្ទកុបតិ បិតា ជនិកា សុជាតា,  
ទ្វេ តស្ស ទេវលសុជាតវសិ វសិនំ  
អគ្គា ភវិសុ សមណិស្វាមិតាសមា'គ្គា; ()

៣៦. លក្ខាយុកោ សជយពោធិក វិសាលសាល  
រុក្ខោ ឧបដ្ឋហិ មុនី សុមនាភិធានោ,  
តស្សា'ដ្ឋសិគិរតនប្បមិតំ សរិ  
អាសុំ តយោ ភគវតោ គណសន្តិបាតា; ()

៣៧. តស្សា'បរេន សមយេន សុមេធនាមោ  
លោកម្ហិ បាតុភវី លោកហិតាយ សត្តា,  
ពុទ្ធក្ករោ កិរ តទាន្យ'ភតោ សុជាតោ  
ស្វា'សិតិកោធិវិភវោ'ត្ថរ មាណវោ'សិ; ()

៣៨. វិស្សជ្ជិយាន វិភវំ តម្បិតិកោធិ  
ទត្វាន ទានមស្កំ សុគតេ សសង្ខេ,  
បព្ពជ្ជិតោ បរមពោធិ មបត្ថយិត្ត  
ព្យាកាសិ សោមុនិ ត'មិជ្ឈនភាវ'មន្ទា; ()

៣៩. រម្មំ សុទស្សនមហូ នគរំ សុទន្តោ  
តស្សា'សិ ភូបតិ បិតា ជននី សុទត្តា,  
សង្ខេសុ'ហោសុ សរណោ វសិ សព្ពកាមោ  
រាមា យមាសិ បរមាឡ'ភវុក សុរាមា; ()

៤០. ពោធិ'បិ នីបតុ សាគរនាមថេរោ  
'បដ្ឋាសិ តំ នវុតិវស្សសហស្សមាយុ,  
តស្សា'ធរសិតិវតនុ'ក្កតមាសិ គត្តំ  
អាសុំ តយោ សតិមតោ គណសន្និបាតា; ()

៤១. តស្សា'បរេន សមយេន ជនប្បទីបោ  
ជាតោ សុជាតភក្កា ជិតបញ្ចមារោ,  
សម្បន្នសត្វតតោ វចក្កវត្តិ  
រាជា ពភ្ជវិហ មហាបុរិសោ តទាសោ; ()

៤២. ធម្មា'មតេន មុទិតោ រតនទ្វយស្ស  
ទត្វា សសត្តរតនំ ចតុទីបរដ្ឋំ,  
បព្ពជ្ជិ ពោធិបណិធិ បណិធាយ ធីមា  
ញត្វា មហាមុនិ តមិជ្ឈនភាវ'មាហ;

៤៣. រម្មំ សុមង្គលមហូ បុរមុក្កតាខ្សោ  
រាជា បិតាភវី បភាវតិនាម មាតា,  
អគ្គាភវីសុ ច សុទស្សនទេវថេរោ  
នាតា គណស្សនសិ នាគសមាលថេរិ; ()

៤៤. តំ នារទោមុនិ'បដ្ឋហិ ច'ក្កភាវោ  
បណ្ណាសហត្ថបមិតោ ភវីវេណុពោធិ,  
តស្សា'ភវី នវុតិវស្សសហស្សមាយុ  
អាសុំ តយោ ធីតិមតោ គណសន្និបាតា; ()

៤៥. តស្សា'បរេនិ'ហ និរូបមរូបសារោ  
ជាតោពភ្ជវ បិយទស្សិសមន្តទស្សិ,  
ធីរោ តទន្យ'ភវី កស្សបមាណវោ សោ  
វេទេសុ គីសុ កុសលោ កុសលំ គវេសិ; ()

៤៦. សោ កោធិលក្ខបរិមាណធម្មយេន  
សង្កស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស មហាវិហារំ,  
កត្វា បទាសិ អភិបត្តិតពុទ្ធភាវោ  
ពុទ្ធា'បិ តប្បណិធិសិទ្ធិ សិយា'ក្ស'ភាសិ; ()

៤៧. ចន្ទាមហេសិ ជននី ជនកោ បុទិន្តោ  
រាជា ពភ្ជវ បុរមស្ស អនោមនាមំ,  
អាសុំ តទក្កយុគលានិ សុជាតធម្ម-  
ទិន្នា គណស្សនសិ បកាលិតសព្ពទស្សិ; ()

៤៨. តំ សោត្ថវសមណោ សមុបដ្ឋហិត្ត  
ពោធិ បិយដ្ឋ ភគវាសិ អសិទិហត្ថោ,  
អដ្ឋាសិក សោ នុតិវស្សសហស្សម'ស្ស  
អាសុំ តយោ មតិមកោ គណសន្និបាតា; ()

៤៩. តស្សាបរេន សមយេនុទបាទិ លោកេ  
លោកត្ថសាធនរោ មុនិវត្តទស្សិ,  
សត្តន្តមោ'បិ និរតិក្កមធម្មសិមោ  
តេជិន្ធិមា ភសិ តទា'សិ សុសិមនាមោ; ()

៥០. អានីយ ទិព្ពភវនា កុសុមានិ តស្ស  
មន្ទារវានិ សុបតិដ្ឋិតបាទបីបេ,  
សម្មជិយាន បណិធានមកាសិ សត្ថា  
តំ មាទិសោព្រុវិ ភវិស្សសិ ចាយតិទ្ធិ; ()

៥១. តស្សា'សិ សោភិតបុរំ ភវិសាគរវោ  
រាជា បិតា ជនតិទេវិ សុទស្សនាខ្យា,  
សន្តោបសន្តសមណា វរសាវកា'សុំ  
ធម្មា តទត្ថសមណិប្ប'ភរុំ សុធម្មា; ()

៥២. តញ្ញា'ភយោ មុនិវបដ្ឋហិ សោប្ប'សិទិ-  
ហត្តក្កតោ សតសហស្សបមាណមាយុ,  
ចម្បេយ្យសាខិ ភវិពោធិ សុពោធិហេតុ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ()

៥៣. តស្សាបរេន ឧទបាទិហ ធម្មទស្សិ  
និស្សិមជី'នជិវរោ ភវបាទស្សិ,  
សោ តាវតីសភវតម្ហិ មហានុភារោ  
ពុទ្ធក្នុងរោ ភវិ តទា កិរ ទេវរាជា;()

៥៤. ទិព្ពានិ គន្ធកុសុមានិ កថាគតស្ស  
ចក្កដ្ឋិតោរុចរណម្ហរុហាសនម្ហិ,  
បូជេសិ ទិព្ពតុរិយេហិ ច ពុទ្ធភារំ  
សោ បត្ថយំ មុនិតមិជ្ឈ នភាវមាហ; ()

៥៥. ហានិយមាសិ សរណំ សុគតស្ស តស្ស  
រាជា បិតា'សិ សរណោ ជននិ សុនន្ទា,  
អគ្គាភវិសុ បទុមោវសិ ផុស្សទេវោ  
ខេមា ច ភិក្ខុសមណិស្វ'បិ សព្ពនាមា; ()

៥៦. ថេរោ សុនេត្តវិសុតោ តទុបដ្ឋហិ សោ  
លក្ខាយុកោ'សិ ជយពោធិ ញ ពិម្ពិជាលោ,  
តស្សា'ប្ប'សិទិវតនប្បមិតំ សរិ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ()

៥៧. តស្សាបរេន សមយេនិ'ក សិទ្ធពោធិ  
សិទ្ធក្ខនាមវិទិតោ ឧទបាទិ សត្ថា,  
ពុទ្ធក្នុងរោ ភវិ តទា'ខីលដណានលាភី  
ភោជិ បរត្តិកផលំ វសិ មង្គលាខ្សោ; ()

៥៨. សម្មន្តគន្ធរសិកំ បរិបក្កមេកំ  
អានីយ សោ វិបកុលជម្ពុភលំ វនម្ហា,  
បាទាសិ តស្ស បណិជីកតពុទ្ធភារោ  
តញ្ញានុភុយ ភគវាបិ វិយាករិត្ត; ()

៥៩. វេហារមាសិ នគរំ ជយសេននាមោ  
រាជា អហោសិ ជនកោ ជននី សុផស្សា  
ភិក្ខុសុ តស្ស វសិ សម្ពហុលោ សុមិត្តោ  
ទ្វេ សិវលិ ញ សមណីសុ វរា សុរាមា; ()

៦០. តំ វេតោមុនិ មុនិន្ទមុដ្ឋហិត្ត  
ពោធិបិ តស្ស កណិការមភិរុហោសិ,  
លក្ខាយុកោ ស'នរសារថិ សន្និហត្តោ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ()

៦១. តស្សាបវេនិហ សមុត្តវិ និស្សនាមោ  
សត្តា បសត្តចរណោ ចតុរោយតិណ្ណោ,  
ពុទ្ធក្នុងរោ ភវិ តទានិ សុជាតរាជា  
រាជញ្ញាមោឡិមណិលង្កតបាទបីហោ; ()

៦២. ហិត្តា ស'វជ្ជមិសិវេយធរោ សុជីរោ  
ទិព្ពហិ'នេកកុសុមេហិ ជិនំ វជន្តំ,  
បូជេសិ មុន្ទនិ តមាបវិតានសោភំ  
សត្តាបិ តប្បណិធិសិទ្ធិ សិយា'ត្យ'ភាសិ; ()

៦៣. ខេមំ បុរញ្ញិ ជនកោ ជនសន្ទនាមោ  
រាជា ជនេត្តិ បទុមា និជសងក្សមជ្ឈោ,  
ទ្វេ ព្រហ្មទេវុទយ វិស្សតថេរនាគា  
ផុស្សា ច អគ្គយុគលាន្យភវុំ សុទត្តា; ()

៦៤. តំ សម្ពរោវសិ វសិន្ទមុបដ្ឋហិត្ត  
តស្សាសន្តវុត្តុ ពោធិ ស'សន្និកត្តោ,  
អដ្ឋាសិ វស្សគណនាយ មហេសិ លក្ខំ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ()

៦៥. តស្សាបវេន ភវសាករបានស្សិ  
ផុស្សោ មហាមុនិវិហកព្ពនបាទិ លោកេ,  
ជីរោ តទានិ វិជិតាវិ ជិតាវិក្កោ  
រាជា ពភ្ជុវ សុរាជនិកោរុកេដោ; ()

៦៦. សម្ពោធិ មគ្គបុរិសោ បណិធាយ ជីតំ  
វជ្ជំ វិជ្ជិយ ស'បព្ពជិតោ ជនស្ស,  
អញ្ញាយ តិណិបិដកានិ កថេសិ ធម្មំ  
វ្យាកាសិ ផុស្សភគវា'បិវ បុព្ពពុទ្ធា; ()

៦៧. តស្សាសិ កាសិនគរំ ជយសេននាមោ  
រាជា បិតា'សិ ជនតិ សិរិមា មហេសិ,  
សង្ឃេសុ'ភោសុ'បិ សុភ្លិតធម្មសេតា  
បាលា តទគ្គយុគលានិ តថូ'បញ្ចាលា; ()

៦៨. ពោធិន្ទុមា'មលកសាខិ សរិមដ្ឋ-  
បណ្ណាសហត្ថបមិតំ សភិយាភិធានោ,  
សោបដ្ឋហិ នុតិវស្សសហស្សមាយុ  
អាសុំ តយោ ភកវតោ គណសន្និបាតា; ()

៦៩. តស្សាបវេន សនរាមរសត្តសារោ  
សត្តា វិបស្សិហ សមុត្តវិ សព្ពនស្សិ,  
កម្មេន កេនចិ មហិទ្ធិមហានុភារោ  
ពុទ្ធក្នុងរោភវិ តទា'តុលនាគរាជា; ()

៧០. អង្គីរសស្ស យនកញ្ចនហន្តបីបំ  
បាទាសិ តស្ស ខវីតំ រតនេហិ នានា,  
សោ ពុទ្ធការមហិបត្ថិយ ពោធិសត្តោ  
វ្យាកាសិ តត្ថសុនិសង្គ ជិនោ វិបស្សិៈ ();

៧១. តស្សា'សិ ពន្ធមគិនាមបុរំ តទេវ-  
នាមោ បិកា ជននិ ពន្ធមគី មហេសិ,  
ទ្វេ ខណ្ឌតិស្សវសិនោ វរសាវកា'សុំ  
ចន្ទា ច ភន្ទយុគលំ ភវិ ចន្ទមិគ្គា; ();

៧២. ទេហំ អសិគិរតតំ តមសោកថេរោ-  
បដ្ឋាសិ ពោធិវិដបី ភវិ កណ្ណវណ្ណា,  
វាសំអកា មុនិវសីតិសហស្សវស្សំ  
អាសុំ តយោ អរិយសាវកសន្និបាតា; ();

៧៣. តស្សា'បរេន អធិសីលសមាធិបញ្ញោ  
សត្តា សមុព្ពវិ សិខី ជនកប្បសាខី,  
ធីរោ តទា'ភវិ អវិន្ទមនាមរាជា  
សន្នោ បហុតរតតោ រតនត្ថយម្ហិៈ ();

៧៤. ភិក្ខុញ សត្វតនាភរណភិរាមំ  
ញត្វាន ហត្ថិរតនំ សុគតេ សសង្ឃេ,  
សោ ពុទ្ធការមហិបត្ថិយ សត្តសារោ  
វ្យាកាសិ លច្ឆសិ សុខោធិបទន្តិ សត្តា; ();

៧៥. ពុទ្ធស្ស ចារិណ្ឌគី នគរំ អហោសិ  
មាតា បភាវតិ បិកា អរុណ្ណំ រាជា,  
សង្ឃេសុ'ភោសុ អភិកុវសិ សម្ពុរោ ច  
អគ្គាភវិសុ មខិលាបនុមាភិជានា; ();

៧៦. ខេមង្គរោ ជិនមុបដ្ឋហិ សត្តគីស-  
ហត្ថច្ឆិកោ វិជយពោធិ ច បុណ្ណរិកោ,  
សោ សត្តគីសតិសហស្ស មិតាយុកោ'សិ  
អាសុំ តយោ តទិយសាវកសន្និបាតា; ();

៧៧. តស្សា'បរេនិ'ហ សមុព្ពវិ កេតុមាលា-  
ព្យាមប្បភាបវិលសំ មុនិវេស្សភូ'តិ,  
ពុទ្ធក្ករោ កិរ តទានិ សុទស្សន្ទ-  
រាជា ពភ្ជវ បររាជគជិន្ធសីហោ; ();

៧៨. សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស សចីរំ សោ  
ទត្វាន ទានមគុលំ ជិនសាសនម្ហិ,  
សព្ពញ្ញពោធិមភិបត្ថិយ បព្ពជិត្ត  
ពុទ្ធនោ ភវិស្សសិ ធុរន្តិ តមាហសត្តា; ();

៧៩. តស្សា'ប្ប'នោបមបុរំ ភវិ សុប្បតិកោ  
រាជា បិកា យសវតី ជនិកា មហេសិ,  
សោណុត្តរា ច និដសាវកសាវិកានំ  
ទាមា មគិទ្ធិបរមា បរមា សមាលា; ();

៨០. ពោធិ'បិ តស្ស ភវិ សាលមហិរូហោ'ប-  
សម្បន្នភិក្ខុ តទុបដ្ឋហិ សដ្ឋិហត្តោ,  
សត្តា វិហាសិ សមសដ្ឋិសហស្សវស្សំ  
អាសុំ តយោ តទិយសាវកសន្និបាតា; ();

៨១. តស្សា'បរេនី'កហ សមុត្តវិ សច្ចសន្នោ  
វេនេយ្យពន្ធ ភគវា កកុសន្ននាមោ,  
ពុទ្ធក្ករោ ភុវិ តទា'ភវិ ខេមរាជោ  
ទានប្បពន្ធដលសេកសុជោតហត្ថោ; ()

៨២. សោ បត្តចីវរបក្ខតិកមន្តបាទំ  
ទត្វា សសារកជិនស្ស យវា'ភិគន្ធា,  
បព្ពជ្ជិ ពោធិបណិធិ បណិជាយ រាជោ  
សត្តាសយា'ត្យវច តប្បណិជានសិទ្ធិ; ()

៨៣. ខេមរហយំ នគរមស្ស បិតា'ក្កិទត្តោ  
វិប្បោ វិភាវិ អភវិ ជនិកា វិសាខា,  
សញ្ជិវថេរុតិយោ វិធុរោ ច ថេរោ  
សាមា តទគ្គយុគលំ ភវិ ចម្បកាខ្យា; ()

៨៤. តំ ពុទ្ធិជោ ជិនមុបដ្ឋហិ តស្ស គត្តំ  
តាឡិសហត្ថមិតមាសិ សិវិសពោធិ,  
តាឡិសហាយនសហស្សបមាណមាយុ  
ឯកោ'វ តស្ស ភវិ សាវកសន្តិបាតោ; ()

៨៥. តស្សា'បរម្ហិ សមយេ កុរុណានិធានោ  
លោកាភិក្ខុ កនកកុធរហារិវិបោ,  
ឧប្បជ្ជិ កោណគមនោមុនិ បព្ពតាខ្សោ  
ភុមិស្សរោ ភវិ មហាបុរិសោ តទានិ; ()

៨៦. សង្ឃស្ស ពុទ្ធបមុខស្ស ឧឡារទានំ  
ទត្វា មហក្សវចិវរសាដកេ ច,  
សោ បកព្ពជិត្ត អភិបត្តិត ពុទ្ធភារោ  
ពុទ្ធា ភវិស្សសិ តុវន្តិ តមាហសត្ថា; ()

៨៧. នាមេន សោភវតិ តម្បរមុត្តរាខ្យា  
មាតា បិតា'វនិសុរោ ភវិ យញ្ញទត្តោ,  
ហិយោសោត្តវសិ សមណិ សមុទ្វា  
តស្សោ'ត្តរា ច បរមា បរិសាសុ'ភោសុ; ()

៨៨. តំ សោត្តិជោ ជិនមុបដ្ឋហិ តិសហត្ថោ  
អង្គិរសោ ភវិ ឧទុម្ពរសាខិ ពោធិ,  
សោ តិសហាយនសហស្សមិតាយុកោ'សិ  
ឯកោ'វ តស្ស ភវិ សាវកសន្តិបាតោ; ()

៨៩. តស្សា'បរេនី'ហ មហាមុនិ កស្សបាខ្សោ  
លោកម្ហិ បាតុភវិ ខត្តវិសាណកប្បោ,  
ពុទ្ធក្ករោ ភុវិ តទា'ភវិ ជោតិបាលោ  
វេទេសុ តិសុ សកលាសុ កលាសុ នេកោ; ()

៩០. កល្យាណមិត្តទុតិយោ សុគតំ ឧបេច្ច  
សុត្វាន ធម្មមថសាសន មោតវិត្វា,  
សព្ពញ្ញភាវម្ហិបត្តយិ មាណវោ សោ  
វ្យាកាសិ កស្សបមុនី'បិ មុនី'ច បុព្វា; ()

៩១. ពារាណសិ នគរមាសិ បិតា ច មាតា  
ទ្វេ ព្រហ្មទត្តធនវត្យ'ភិជានវន្តោ,  
ភិក្ខុសុ តស្ស សមណិស្វ'បិ តិស្សភារ-  
ទ្វាជោ ច ភទ្ទយុគលាត្យ'នុលោរុវេលា; ()

៩២. តំ សព្វមិត្តសមណោ សមុបដ្ឋហិត្ត  
និគ្រោធសាខី ជយពោធិ ស'វីសហត្ថោ,  
គស្សា'សិ វិសតិសហស្ស បមាណមាយុ  
ឯកោ'វហូ អរិយសាវកសន្និបាតោ; ()

គតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិកា វិចិត្រេ សកលករិជន ហនយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវសទីបេ ទូរេនិ  
ទានេ ពោធិសត្តស្ស សេសបណិធាតដ្ឋបន បវត្តិ បរិទីបោ គតិយោ សក្កោ។

១. ទីបង្កាទិចតុវិសតិ ពុទ្ធបាទ-  
មូលេសុ លងបណិធាន មហានិធានោ,  
លក្ខាធិកំ ចតុរសង្ខិយកបក្សសង្ខំ  
បុញ្ញាភិសន្នមភិសង្ខវិ ពោធិសត្ថោ; ()

២. ឯត្ថន្តរេ វិវិធពាហិវត្ថុជាតំ  
សិស'ក្ខិមំសុធិរានី ច បុត្តទារេ,  
សោ ជិវិតម្យិ កបណឌិកយាចកានំ  
វិរោ បរិច្ឆជិ បជាយ ហិតត្ថមេវ; ()

៣. ទានាធិមុត្តិបរិយេសន វិប្បវេសោ  
បត្វា តបោវនមកិក្ខិ តបោធនស្ស,  
តិហំ អលត្ថ សកដាហមលោណខាកំ  
យស្សា'ភិក្ខុគជបរស្ស ជិយច្ឆិតត្ថា; () (អភិក្ខិចរិយំ)

៤. កន្តារមគ្គ បដិបន្ន មនាគបត្តំ  
បច្ចេក ពុទ្ធមហិបស្សិយ សងក្ខវិប្បោ,  
ផុដ្ឋំ សកិច្ចបសុតោ សុរិយាគបេន  
យោ ឆត្តបាហណមទាសិ សុជោតបាណិ; () (សង្ខចរិយំ)

៥. ទុក្ខិក្ខុបិទ្បនភយេន កលិដ្ឋរដ្ឋា  
សំយាចតំ យទុបកម្ម ធនញ្ញយវ្ពោ,  
សោណ្ឌាយ គយ្ហ និជមញ្ញន នាករាជំ  
យោ ទក្ខិណោទក និសេកមកាសិ រាជា; () (កុរុធម្មចរិយំ)

៦. ហុត្វាន យោ មហសុទស្សន ចក្កវត្ថី  
រាជា កុសាវតិបុរម្ពិ ទិវា ច រត្នោ,  
វត្ថុត្តបានមុបតេសិ ចរាបយិត្វា  
ភេរិក អសេសកបណ្ឌិកយាចកានំ; () (មហាសុទស្សនចរិយំ)

៧. យោ សត្តភុមិភុជសាសិ បុរោហិតោ'បិ  
រាជ្ជហិ លទ្ធមខិលំ ធនធជញ្ញរាសិ,  
សម្បត្តយាចកជនស្ស បរិច្ឆជិត្វា  
បុញ្ញប្បពន្ធមភិសញ្ជិនី ពោធិហេតុ; () (មហាគោវិន្ទចរិយំ)

៨. ធម្មានុសាសិ និមិនាម មហិកុដោ'បិ  
សាលំ វិធាយ មិចិលាយ ចកុម្ពខំ យោ,  
អច្ឆិន្ទមគ្គិជនបក្ខិចតុប្បទានំ  
ទានំ បវត្តយិ បុរា ទទតំ វិវិដ្ឋោ; () (និមិរាជចរិយំ)

៩. យោ ឯករាជសុតចន្ទកុមារភូតោ  
មុទ្ធាភិសេក ករណាយ ជនេហិ គច្ឆំ,  
សំវេជិតោ សវិកវេ តិកវេ'បិ យញ្ញា-  
រាជំ វិធាយ'ភិបវត្តយិ ទានវដ្ឋំ; () (ចន្ទកុមារចរិយំ)

១០. យោ វត្ថុសារគហណេន អភិក្ករុបោ

ភុមិស្សរោ'បិ សិរិនាម សុរាជិបស្ស,  
ជច្ឆន្ទវេសកហិតស្ស វិលោចនានី  
ឧប្បាដយិត្វ បទទំ លភិ ទិព្ពចក្ខុ; () (សិរិវាជចរិយំ;)

១១. ទានាធិមុត្តិបរមោ សសបណ្ឌិតោ យោ  
មិត្តេនុ សាសិយ អធិដ្ឋិតុបោសថង្គោ,  
អង្ការមុន្ទនី បបាត សជីវិតាសំ  
ហិត្វា ទ្វិជស្ស តនុម៌សបទាគុកាមោ; () (សសបណ្ឌិតចរិយំ; ឥតិទានបារមី)

១២. យោ មាតុបោសកកវិ ភិសមុន្ទរត្តោ  
អន្ទាយ ហត្ថិទមកេន ករណុកាយ,  
សោណ្ឌាយ សុដ្ឋកហិតោ'ប្ប'វិកណ្ឌិតស្ស  
សីលស្ស ខណ្ឌនភយា នជនេសិ កោបំ; () (មាតុបោសកចរិយំ)

១៣. យោ ភុវិនត្តភុជគោ'បរិម្ពិកង្កោ,  
សីលព្ពតំ វិសធរោ សមធិដ្ឋហិត្វា,  
បេឡាយ ខិត្តភុជគេ អហិតុណ្ឌិកម្ហិ  
សីលស្ស កុប្បនភយេន ជហាសិ កោបំ; () (ភុវិនត្តចរិយំ;)

១៤. សីលព្ពតាទិវិករោ ជលិតិទ្ធិមា យោ  
ចម្លេយ្យនាមភុជគោ អហិតុណ្ឌិកម្ហិ,  
ឥច្ឆានុបវិចរោ ចមវិវ វាលំ  
សីលំ ជុគោប នបិ តព្ពធភេ ចុគោប; () (ចម្លេយ្យចរិយំ;)

១៥. យោ ចូលពោធិវិសុតោ សមទិដ្ឋហត្វា  
សីលព្ពតំ វេនមុបេច្ច វសំ បិយាយ,  
តាយំ បសយ្ហ គហិតាយ'បិ កាសិរញ្ញា  
សីលព្ពិសោធនបរោ បជហិត្ត រោសំ; () (ចូលពោធិចរិយំ)

១៦. យោ ភីសរុបិ មហិសោ'បិ វេលិមុខស្ស  
អាកុំ តិគិត្តមខីលំ បរិសុទ្ធសិលោ,  
រុក្ខដ្ឋយក្ខវចនានី បដិក្ខិបិត្វា  
តំ សីលភង្កកយតោ ភយតោ មុមោច; ()

១៧. យោ វុយ្យមានមបនីយ នទីបវាហា  
មិត្តន្តហិ បុតសជីវិតទានហេតុ,  
រញ្ញា មុមោច វេធិយំ អវិកោបនេន  
សីលស្ស រុហវិណោ'បិ ហវិស្សវណ្ណោ, () (វុមិគរាជចរិយំ;)

១៨. យោ ទន្តកដ្ឋសកលេហិ ជដាកុលេហិ  
កុទ្ទេន កុដជដិលេន កតាហិសាបោ,  
មាតងក្កនាមមុនី សីលធនំ ជុគោប  
សម្មាគសាបរិបុមិទ្ធិពលេន រក្ខំ; () (មាតង្កចរិយំ;)

១៩. មគ្គាវតិណ្ណមធម៌ កណ្ណភីលាសា-  
សង្ឃដ្ឋិតោភយវចង្កមធម្មយក្ខំ,  
កោបគ្គិនា នបរិលាបយមិទ្ធិមា យោ  
សីលំ រក្ខ ខលុ ធម្មិកយក្ខរាជា; () (ធម្មាធម្ម ទេវបុត្តចរិយំ;)

២០. យោ បោវិសាទវេសកស្ស ជយទ្ធិសស្ស  
រញ្ញោ បដិញ្ញមធិកិច្ច វិជិវិតាសោ,  
ខិត្តាយុដោ តទុបកម្ម អលីនសត្តោ  
យក្ខំ ទមេសិ ននុ សីលវតំ និទានា; () (អលីនសត្តចរិយំ;)



២១. យោ សង្ខបាលភុជគោ និជគោគបុរ-  
រ្យាកក្កិការករវាហិតិ ភោជបុត្តេ,  
ការុញ្ញមាប អភិគន្តមបាទតាយ  
សីលស្ស ភង្គកយតោ'បិ ហុតាសតេជោ; () (សង្ខបាលចរិយ៍; ឥតិ សីលបារមិ;)

២២. សង្ខារធម្មខណភង្គសភាវទស្សិ  
ឧស្សាវតីន្តវិលយំវ យុធឮញយោ យោ,  
រាជា ជនស្ស រុទតោ បរិហាយ រជ្ជំ  
នេក្ខម្ពបារមិមបុរយិ បព្ពជិត្វា; () (យុធឮញយ ចរិយ៍;)

២៣. យោ សោមនស្សវិសុតោ កុរុរាជបុត្តោ  
ទុស្សីលកុដជនិលព្ពចនំ បដិច្ច,  
រញ្ញា និយោជិតវជោ វជការកាសំ  
លទ្ធានុសាសិយ'ភិនិត្តមិ ចត្តរដ្ឋោ; () (សោមនស្ស ចរិយ៍;)

២៤. យោ កាសិរាជតនុជោ'បិ អយោយរាខ្យោ  
វ្ល័ហំ ភកោ ចិរមយោយរាសហិរ្យ,  
រជ្ជំ បហាយ បរមំ បិតរា បទត្ថំ  
នេក្ខម្ពបារមិបរោ វនមោគវិត្ថុ; () (អយោយរាចរិយ៍;)

២៥. យោ បញ្ចកាមគុណទីបនតោ'បទិដ្ឋ-  
សម្ពុត្តមិត្តវចនម្បិ បដិភិបិត្វា,  
និទ្ធន្តកញ្ចននិភច្ឆវិ កញ្ចនាខ្យោ  
បត្វា តបោវនមបព្ពជិ ពន្ធវេហិ; () (ភិសចរិយ៍;)

២៦. បក្ខិត្តទន្ធលនហារុវិវា'នលម្ហិ  
សង្ខារធម្មវិសយេ បដិវដ្តិតតោ,  
យោ សោណភុសុរសុធិ វិកវំ បហាយ  
បព្ពជិត្ថំ សបរិសោ បវនំ ជកាម; () (សោណបណ្ឌិតចរិយ៍; ឥតិ នេក្ខម្ព បារមិ;)

២៧. យោ សេណកោ សុធិ បសិព្ពកកព្ពសាយិ  
វិប្បស្សិ មោហកលុសិកតមានសស្ស,  
សប្បំ សុយោរមុបទស្សិយ ទីយទស្សិ  
បញ្ញាសុបារមិមបុរយិ ភុរិមេជោ; () (សេណកបណ្ឌិត ចរិយ៍;)

២៨. យោ យំ មហោសធសមាឲ្យសុធិ សុធិសោ  
ឧម្ពុត្តសំវុតនិសក្កវតិសមោ'បិ,  
ឧម្ពុត្តតោ'វ សពលំ មិចិលាធិនាចំ  
បញ្ញាបជាបតិបតិ វិបុតោ មុមោច; () (មហោសធិចរិយ៍ ឥតិ បញ្ញា បារមិ;)

២៩. វាលេនុ'ឡារវិរិយោ វិរិយេន យោវំ  
សំសារទុក្ខមិវ យោ កិសកាលកោ'បិ,  
គម្ពីរសាគរជលំ សបជាទុកម្បិ  
ឧស្សិញ្ចិត្ថំ សតតមារហិ សក្កសារោ; () (កាលក ចរិយ៍)

៣០. រាជាមហាទិជនកោ ជនកុន្តចន្នោ  
គម្ពីរភុរិសលិលំ សលិលាករំ យោ,  
សូរោ'រុពាហុវិរិយោ វិរិយំ តតារ  
សំសារសិន្ទគរណេ គរណិសរូបោ; () (មហាជនកចរិយ៍; ឥតិ វិរិយបារមិ;)

៣១. យោ ខន្តិគិន្តហទយោ យតិខន្តិវាទី  
ឆេទាបិតោ'បិ សកលំ សកលក្កភាវេ,  
សមបូកខន្តិជលមេវភ្ជសំ សិសេច  
រ្យាបាទបារកបទិត្តកលាពុរាជេ; () (ខន្តិវាទី ចរិយ៍)

៣២. យោ ធម្មបាលនបរោ សុសុ ធម្មបាលោ  
កាវបិតេ'បិ វេគេហ'សិមាលកម្ម,  
អាសន្តតាបនិយម្ហិ បតាបរាជេ  
ខន្តិ បវត្ថយិ មនហ្មិតខន្តិមេត្តោ; () (ធម្មបាល ចរិយ៍; ឥតិ ខន្តិបារមី;)

៣៣. យោ អន្តរិបកកយំករសុសុមារ-  
មុន្ទាសមហ្មិតបទោ កបិរាជភូតោ,  
ទិន្នំ បដិញ្ញមនុកុញ្ញមនញ្ញាលព្ពំ  
នដ្ឋា បបាត បរតិរមសច្ចភិរុ; () (កបិរាជ ចរិយ៍)

៣៤. យោ សច្ចបារមីបរោ វសិ បច្ចនាមោ  
សច្ចេន សច្ចមហិសន្និយ សច្ចទស្សិ,  
បោវិ សមគ្គករណិ សិរិដម្ហទីបេ  
សម្មាលយំ សកលលោកមរោច វាចំ; () (សច្ចសុត្ថយ ចរិយ៍;)

៣៥. យោ វដ្តបោតកទិដោ អវិទ្យុបក្ខ-  
បាទោ'តិខន្ធកកុលាវកកត្តសាយិ,  
សច្ចេន សោឡសកវិសមិតប្បទេសេ  
ទាវគ្គិនិព្ពតិមកា ចិរមាយុកន្តំ; () (វដ្តបោតក ចរិយ៍;)

៣៦. យោ គិដ្ឋកាកពកពាណកភក្ខភុត-  
ពន្ធ និនាយវិតាបបរិក្ខយា'បេ,  
វិត្តេ សរម្ហិ បរិមោចយិ មច្ចរាជា  
សច្ចេន'កាលជលទាគមបច្ចយេន; () (មច្ចរាជ ចរិយ៍;)

៣៧. ទុដ្ឋាហិនដ្ឋវិសវេតវិមុច្ចិតំ យោ  
មណ្ឌព្ពតាបសវរោ'វសយញ្ញទត្ថំ,  
កត្វាន សច្ចភិរិយំ ករុណាយ កណ្ណ-  
ទីបាយនោ មុនិ មុមោច គមាបទម្ហា; () (កណ្ណទីបាយន ចរិយ៍;)

៣៨. យោ បោវិសាទវសគោ សុតសោមរាជា  
រដ្ឋេ តិយោជនសតេ សកជីវិតេ'បិ,  
សច្ចំ រក្ខេ ននុ សច្ចបរោ និរាសោ  
ទិន្នំ បដិស្សវមុភិន្នមបាទុកុព្ពំ; () (សុតសោមចរិយ៍; ឥតិ សច្ចបារមី;)

៣៩. និព្វិន្ទរដ្ឋវិករោ ភវភិរូតាយ  
យោ មុគបក្ខពាធិរាគតិ មុគបក្ខោ,  
នីតេ និខាតុមបកិ សិរិចិការកាសេ  
ទន្ធ្នំ អធិដ្ឋិតវតំ វតេ នោជហាសិ; () (តេមិយចរិយ៍; ឥតិ អធិដ្ឋាន បារមី;)

៤០. មេត្តវិហារបរមោ បិគុរន្ទយដ្ឋិ  
យោ សោមសោម្ហយទយោ'បិ សុវណ្ណសាមោ,  
វាឡេហិ សម្បវិរុតោ បរេនេ វិហារិ  
មេត្តាខ្យបារមិមបូរយិ បាបភិរុ; () (សុវណ្ណសាមចរិយ៍;)

៤១. យោ ឯករាជវិសុតោ ភុវិ កាសិរាជា  
មេត្តាកលក្កនុតិយោ សកជីវិតេ'បិ,  
អវេនិន្ទរដ្ឋវិកាវេ បដិបក្ខរាជេ  
មេត្តាយ សម្មវិ សមំ បរិភាវិតាយ; () (ឯករាជចរិយ៍; ឥតិ មេត្តា បារមី;)

៤២. យោ លោមេហំសវិសុតោ'បិ តុលាសវិក្ខោ  
មាធាវមាននករេសុ សុខេ ច ទុក្ខំ,  
វាសំ ចរដ្ឋិបរិកិណ្ឌសុសានមជ្ឈេ  
វេរំ អវេរេមនុបេច្ច រក្ខា'បេក្ខំ; () (លោមេហំសចរិយ៍; ឥតិ ឧបេក្ខាក បការមី)

៤៣. សោ ពោធិយា'ភិនិយតោ បរិបក្កញ្ញណោ  
ពុទ្ធក្នុងរោ'បចិត្តបារមីតាពលេន,  
និដ្ឋាមគណ្ណ'សិតកញ្ញក្កប្បិបាស-  
លោកន្តរោ'និរយេសុ ន ជាតុ ជាតោ; ()

៤៤. នាលត្ថ បណ្ណកនបុំសកម្មគបក្ខ-  
ឆច្ឆន្តជាតិពាធិវិគ្គិជឡក្កភារ៉,  
សោ មក្ខិកាមកសក្កត្តកិបិល្លិកាទិ-  
ជាត្យា នបាតុភវី ក៏ដបដងក្កជាត្យា; ()

៤៥. នាលត្ថ គន្ធកជតោ បុថុលត្ថ ភារ៉  
នាលត្ថ វង្គសុសុកា សុខុមន្ត ភារ៉,  
នាលត្ថ ឧម្មនមម្មនកត្ត ភារ៉  
នាលត្ថ ឯវមតិហិនករត្ត ភារ៉;

៤៦. នាហោសិ មាតុរជកោ បិតុយាតកោ វា  
នាហោសិ សង្ឃភិទុរោ អរហន្តយាតោ,  
នាហោសិ ទុដ្ឋហទយេន តថាគតស្ស  
នាហោសិ សំជននកោ រុជិវស្ស កាយេ; ()

៤៧. កម្ពុំ ផលំ តទុកយំ បដិពាហិនោ យេ  
ឧច្ឆេទទិដ្ឋិកតិកា វិហរិសុ កេសំ,  
លទ្ធិ កទាចិ នបរាមសិ សទ្ធិហានោ  
កម្ពុំ ផលំ និយតពោធិបរាយណោ សោ; ()

៤៨. យស្មី ភវេ ភវតិ នាមចតុក្កមត្ថំ  
តត្រា'បិ បុញ្ញករណត្ថ មសញ្ញសត្តេ,  
អដ្ឋានតោ នបដិសន្ធិមគណ្ឌិ សុទ្ធា-  
វាសេសុ បញ្ចសុ កទាចិ បបញ្ញភីរុ; ()

៤៩. ពុទ្ធក្នុងរោ និយតពោធិបទោ កទាចិ  
ទីយាយុកេសុ'បិភវេសុ សុខានបេខោ,  
កត្វា'ធិមុត្តិវចនំ គធ ជីវលោកេ  
និព្ពត្តិ សោ តិទសបារមីបូរណត្ថំ; ()

៥០. ឥច្ឆេវ សោ បុរិសនិសកោ ទុប្បវេសស្ស ពោធិ-  
បាសានស្សា'វតរណសមត្តិសតិស្សេណិរូបំ,  
និប្ពានេន្តោ បរហិតរកោ បារមីធម្មជាតំ  
សំសារេ សំសវិ ចិរកំ យោរទុក្ខំ តិគិក្ខុំ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលករិជន ហទយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវេសទីបេ ទុរេនិ  
ទានេ បារមីធម្មាភិសង្ខរណ បរិក្ខិ បរិទីបោ ចតុត្ថោ សក្កោ។

១. អត្ថវត្ថបទំ នានាវណ្ណមណ្ឌវជាត្វិកំ,  
បត្តាវត្ថមិវាហោសិ ជេតុត្ថវបុរំ បុរេ; () (សិលេស ពន្លឺនំ;)

២. បរិខាមេខលាទាម ពន្ធាការសោណិនី,  
រាជ រាជានី សា រុជ្ជវ បតិមណ្ឌិកា; ()

៣. មណិសិដ្ឋុសុមាលាភិ ពាល់សុមាលិវិព្ពមំ,  
សសង្កមណ្ឌលំ តស្មី បលម្ពេសា'ភិសាវិកា; ()

៤. ឥន្ទិរាមន្ទិរា'មន្ទមណិមន្ទិរសាលិនី,  
ហេមទ្វជារលិ តស្មី កិឡាបយិ កលាបិនោ; ()

៥. រាជ នាគរាជានំ កប្បិតាករណេហិ ច,  
ទាហាហិ ទានធារាហិ មេយវច្ឆន្តាវ សា បុរិ; ()
៦. គុរុនិករោណ្ឌតតុលិច្ឆសវិតម្ហុរ,  
និវរិតាគបំរុដ្ឋវិតានស្សិរិមាហរិ; ()
៧. នីលសេវាលធម្មិណ្ឌ សម្ពុល្លកមលាននា,  
តហិមុប្បលលោលក្ខី ហំសបិនបយោធារា; ()
៨. កិញ្ចក្ខរាជិរសានារុទ្ធរោធនិកម្ពិនី,  
ភិដ្ឋាលិមណិមញ្ញិរា នារិវាសំ សរោជិនី; () (សិលេស ពន្លឺនំ;)
៩. កេរកលំ កប្បុរក្ខេហិ វិនា សា រាជធាន្យហុ,  
វិសាណារាជធានីវ សព្ពសម្បត្តិសាលិនី; ()
១០. កទាចិ បុរិសាជញ្ជោ រាជាហោសិ បុរេ តហិ,  
វេស្សន្តរោតិនាមេន វិស្សតោ ភុវនត្ថយេ; ()
១១. កុមារោវ សមាទោ សោ ទានកីឡាបរាយណោ,  
កាយ្យបគានិ ធាតិនំ រតនាករណានិបិ; ()
១២. ខណ្ឌាខណ្ឌំ កវិត្វាន នវត្ថន្តំ កបរិច្ឆជិ,  
ឯវំ ពាហិវត្ថនិទទន្តោ អដ្ឋវស្សិកោ; ()
១៣. បាសាទមភិរិហិត្វា សោនិសង្កាភិយាចនំ,  
ទស្សាមិភិ វិចិន្តេសិ សិសក្ខិមំសលោហិតំ; ()
១៤. សុខេធិតោ មហាសត្តោ សុក្កបក្ខេវ ចន្ទិមា,  
បាលេសិ ទសធម្មេន បត្វា រដ្ឋសិរិបជំ; ()
១៥. និសង្កោ បរិបាសាទេ សោ រាជា ឯកទា រហោ,  
កាមានំ សងក្កិលេសញ្ច វោកាវទីនំ សរិ; ()
១៦. បព្ពដ្ឋាហិរតោ រាជា និព្វិន្តោ វិភវេភវេ,  
សម្បត្តិសារមាទាយ ហិត្វា រដ្ឋសិរិវរំ; ()
១៧. មត្តមាតង្គក្ករាជាវ អគ្គិបជ្ឈលកាននា,  
រុទតោ ញាតិសងក្សស្ស អគារស្មាភិ និក្ខមិ; ()
១៨. ចម្បកាសោកវកុលតរុសណ្ឌសុមណ្ឌិតំ,  
សិខណ្ឌិមណ្ឌលាខណ្ឌកីឡំ កោកិលក្ខជនំ; ()
១៩. អនេកមិគបក្ខិនមាសយំ សលិលាសយំ,  
វិកាសកុសុមាមោទប្បវាសិតសមិរណំ; ()
២០. មធុមត្តា'លិង្គង្ការនិព្វរ'ម្ហុរហាករំ,  
សម្បាតនិជ្ឈរាវតម្ហិរភុរិក្ខជរំ; ()
២១. បរវេកក្ខមំ វង្កបញ្ចរំ គិរិកញ្ចរំ,  
ទុប្បវេសបកចំ វង្កគិរិនាមតបោរនំ; ()
២២. បត្វា លទ្ធេ'សិបព្ពដ្ឋា កវិលាសោ សោ មហិភុដោ,  
ចរន្តោ ព្រហ្មចរិយំ ចិរស្សំ វិគិនាមយិ; ()
២៣. តស្សរញ្ជោ មហេសិបិ មទ្ធិនាម សុខេធិតា,  
បុត្តជិត្វភិសទ្ធិ តំ តបោរនមុបាវិសិ; ()
២៤. មហិច្ឆោ បូជកោវិប្បោ តទា ពិគច្ឆទស្សនោ,

យេន វេស្សន្តរោសត្តសារោ តេនុបសង្កមិ; ()

២៥. អត្ថោ កម្មករេហិ'តិ ជរាជជ្ជវិតស្ស មេ,  
បុត្តញ្ចធីតវំ យាចិ ធីរំ បត្វា ទយាបរំ; ()

២៦. ឧភោ កណ្ណាជិនំ ជាលី សសេនហការភាជនំ,  
សម្មាសម្ពោធិកាមោ សោ គណ្ណាទាសព្យមុត្តិយា; ()

២៧. ទត្ថិណោទកសម្បត្តជ្ជក'ញ្ចលិភាជនេ,  
សមប្បយិត្ត ពន្ធិត្វា អគមា'ទាយ និទ្ទយោ; ()

២៨. ទានាធិមុត្តិវិមសិ វិប្បាកប្បេនុ'បាគតោ,  
សំយាចិ ទេវរាជា'ថ មទ្ធិទេវី បតិព្ពតំ; ()

២៩. ទត្ថិណោទកនិទ្ទោតហត្ថោ សោ ទត្ថិណោទកំ,  
កត្វា ទេវេសវិប្បស្ស ទេវី ទេវោ បរិច្ឆជិ; ()

៣០. សត្តក្ខត្តំ បកម្បិត្ត គស្ស បារមិគេជសា,  
សាធុសាធូតិ បត្តានុមោទន្តិ'វ មហិវធ្វ; ()

៣១. តច្ឆេវំ បុរិសារញ្ញោ បរិបាចិនបារមី,  
មណិវសិស្តជ្ជោត បាសាទសកលង្កតេ; ()

៣២. មន្ទមន្ទានិលោណ្ឌត បញ្ចវណ្ណទជាលីនំ,  
មណិកិកិណិជាលានុរាវសោគរសាយនេ; ()

៣៣. ទិព្ពេហិ នច្ចគីតេហិ វាទិតេហិ មនោរមេ,  
កន្ទប្បមណ្ឌបាការ រង្គមណ្ឌបមណ្ឌិកេ; ()

៣៤. ទិព្ពន្តទិព្ពរាជ្ជនំ តន្ទបាបសតេហិវ,  
ចូឡាមណិមវិចិហិ សម្ពោធិកឡិក'ម្ពរេ; ()

៣៥. អច្ឆរាហិ កុចញ្ចន្ទនមិត្តិហិ ទ្វរតោ,  
វិជ្ជតចន្ទិការាជិ ចារុចាមរ មារុតេ; ()

៣៦. សុត្តប្បពុទ្ធបោសោវ គុសិតេ តិទសាលយេ,  
តតោ ចរិត្វា និព្ពត្តិ ហុត្វា សន្តសិត'រូយោ; ()

៣៧. ទិព្ពេសុ បញ្ចកាមេសុ វសន្តោ គុសិតាលយេ,  
បញ្ជីន្ទ្រិយានិ លោកេកលោចនោ បរិចារយិ; ()

៣៨. តទា ទសសហស្សេសុ ចក្កវាឡេសុ ទេវតា,  
ឯកត្ថ សន្និបតិកា សុត្វា ពុទ្ធហឡាហឡំ; ()

៣៩. តេនោ'បសង្កមិត្វាន យេនា'សិ បុរិសុត្តមោ,  
កត្វា តព្ពននម្ពោជំ នយនាលិកុលាលយំ; ()

៤០. ចូឡាមណិមយុខម្ពតិទ្ទោតចរណាសនេ,  
ពន្ធព្វលិបុដម្ពោជមកុលាតិ សមប្បយុំ; ()

៤១. ចក្កវត្តិបទំ សក្កមារព្រហ្មបទតយា,  
នខោ មារិស បត្តេត្វា បារមី បរិបាចិតា; ()

៤២. វេនេយ្យពន្ធកុតេន សម្មាសម្ពោធិមិច្ឆតា,  
តយា មារិស កិច្ចេន បុរិកា ទសបារមី; ()

៤៣. សទេវកស្ស លោកស្ស ហិតាយ មាតុកុច្ឆិយំ,  
ឧប្បជ្ជត្តិ យាចិសុ តំធីរំ ករុណាបរំ; ()

៤៤. សក់ស្បាយុហេដ្ឋាបិ ឧទ្ធំ សហសហស្សតោ,  
យស្មា អកាលោ ពុទ្ធានំ គស្មា កាលំ វិបស្សិ សោ; ()

៤៥. យស្មា អញ្ចេសុ ទីបេសុ សម្ពុទ្ធា នោបបជ្ឈេ,  
ជាយន្តិ ជម្ពុទីបស្មី គស្មា ទីបំ វិបស្សិ សោ; ()

៤៦. យស្មា មិលក្ខនេសេសុ នូប្បជ្ឈន្តិ តថាគតា,  
ជាយេ មជ្ឈិមេ ទេសេ គស្មាទេសំ វិបស្សិ សោ; ()

៤៧. យស្មា នជាយេ វេស្សសុទ្ធក្ខយេសុ ជាយេ,  
ខន្តិយេ ព្រាហ្មណេ ពុទ្ធា កុលំ គស្មា វិបស្សិ សោ; ()

៤៨. យស្មា អនញ្ញវិសយា កុច្ឆិ សម្ពុទ្ធមាតុយា,  
គស្មា អាយុបរិច្ឆេទវសេន បស្សិ មាតរំ; ()

៤៩. លោកេកលោចនោ ឯវំ កត្វា បញ្ចវលោកនំ,  
តាសំ បដិញ្ចំ បាទាសិ ករុណាបុណ្ណមានសោ; ()

៥០. តប្បាទតាមរសចុម្ពិត មោឡិមាលា  
សម្បត្តទេវបរិសា'ន្តរធាយិ តាវ,  
ឱកយ្ហ នន្ទនវនំ តុសិតាធិរាជា  
តម្ហា ចរីមតិទយានយិនាសភាយោ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិត្រេ សកលកវីជន ហទយានន្ទទានតិទានេ ជិនវសទីបេ ទុរេនិ  
ទានេ វេស្សន្តរចរិយប្បកុតិទេវរាជនា បរិក្ខិ បរិទីបោ បញ្ចមោ សក្កោ។

ជិនវសទីបេ ទុរេនិទាន ភាគោ បបមោ។

១. យា សត្តសារបភវា សិវិជម្ពុទីបេ  
ផិតា'មរាវតិបុរិវ បុរិវតំសា,  
អាទិច្ឆវសិកនវិន្ទបវេណិ ភូមិ  
លក្ខ្យាលយា កបិលវត្តបុរិវ បុរេ'សិ; ()

២. វណ្ណេហិ កណ្ណសុខសទ្ធវេសហិ ជាត-  
រូបេហិ អត្ថវិសេហិ យតិហិ យុត្តា,  
យា រាជធានី បុថុបាណគណប្បទេហិ  
អាសី (វសន្តតិលកា) រចនា យថេវ; () (សិលេស ពន្លឺនំ;)

៣. បាចិទិសាកុដលតាយ មហិយុវត្យា  
សន្ទន្ទសង្ខវេលយស្សិវិមាវហន្តំ,  
យស្សា សុធាសុបរិកម្មកតំ រាជ  
បាការចក្កមចលំ មកុដានុកាវ; ()

៤. យស្សា រាជ បរិខា នគរិន្ទិរាយ  
កិញ្ចក្ខិញ្ចវិតតិវសាភិរាមា,  
សំសិក្ខិតាលិវិក្ខិមណិកន្តបន្តិ  
បាការសោណិភរតោ គលិតម្កវ; ()

៥. កន្ទប្បទប្បមទិរាមមក្ខុតុត្តា  
មន្ទានិលេវិតសុនីលលតាវិតានំ,  
យស្សិ វិលោលនយនញ្ញលិបិយមាសំ  
អាបាទកុមិនិភមោបវនំភជីសុ; ()

៦. មក្ខង្គនាយ នវយោព្ពនគក្ខិតាយ  
វង្គាលយក្កមណិទប្បណពិម្ពិតេហិ,

យា រាជធានី ឃនប៊ីនបយោធរេហិ  
សោម្មាននេហិ ភជិ មានសវាបិសោភ័; ()

៧. សង្កប្បិកាភរណវសិ សកេរតាលី  
ទាហពលាកវិសរា មទុន្ទិធារា,  
យស្មី បុរេ ឃរមយូរកុលំ អកាលេ  
កីឡាបយីសុ វរវរណវាវិហារ; ()

៨. បាការចក្កពហិនិគ្គត មុត្តរាគំ  
យស្មី គុរង្គនិកុន្ទដជូលិជាលំ,  
រជ្ជាវការជនតាយ ខណំ ជនេសិ  
ភីតិ បទិត្តបលយានលជាលសោភ័; ()

៩. យស្មី វិមានមណិសិដ្ឋុតិប្បពន្ធ-  
សញ្ញាម្ពិតំ ជិតរវិ ហរិណ្ឌុកពិម្ពុ,  
នាវិជនាននសរោជកការមាសំ  
កោធាភិកុតមិវ វណ្ណវិការមាប; ()

១០. យត្ថិស្សរេហិ សមជិត្តហិតានិ តុដ្ឋ-  
កេលាសកុដធរលាតិ មនោហរាតិ,  
និច្ចំ សុធាសុបរិកម្មកតានិ ចា'សុ  
លក្ខិនិកេតននិភានិ និកេតនានិ; ()

១១. យត្ថិន្ទនិលមណិមាបិតមណ្ឌបក្កេ  
ហេមទ្វាវលិបវិញ្ញមណ័ក បុរម្ពិ,  
ជីម្ពកក្នុងបមុខេ សតវិជ្ជមាលា-  
លីលារហំ វិហិនីនមយំ ជនេសិ; ()

១២. សញ្ញានុរាគមណិគោរណទីធិតិហិ  
ភិន្ទន្ទការនិករា'ខិលនាគរានំ,  
យា រាជធានី ជនយន្តិបិ តុដ្ឋតុដ្ឋិ  
បីត្យា នវាសិ រជនីស្ម ភិសាវិកានំ; ()

១៣. សេវាលកេសរសមាកុលគីរភាគា  
សម្ពុល្លរត្តបទុមុប្បលកល្លហារា,  
ហំសាលិសារសមោសរណភិរាមា  
យស្មី សុនិម្មលជលា កមលាករាសុំ; ()

១៤. យស្មីបុរេ កុលវជ្ជវទនម្ពុជានំ  
លន្ទំ និរូបមសិវិ ភុសមុស្សហន្តា,  
យាវជ្ជ សេតសរសិរុហសិករំសិ  
អញ្ញោញ្ញពន្ធបដិយាវ វជន្តិ នាសំ; ()

១៥. យស្មី សុវណ្ណមកណិរូបិយវសវណ្ណ-  
មុត្តាបវាឡុចជិរេហិ មហារហេហិ,  
នានាបណា សុខុមកាសិកសាណហង្គ-  
កោសេយ្យខោមវសនេហិ'ភរុំ បបុណ្ណា; ()

១៦. ចក្កាសិសត្តិធនុកុន្តកទាទិភត្តា  
សន្នន្ទហេមកវចា វិជិតាវិគ្គា,  
សង្គាមសាគរសមុត្តរណាតិសុរា  
យោធា យហិ បុរេវេ អកវិសុ រត្នំ; ()

១៧. ផ្លុដ្ឋា ក វាជនិកដេ មណិមន្ទិរានំ

កប្បាសបង្កធរណី សរទព្វរាជី,  
យស្មី ខណ៌ ជនីកាសិវិមាទធានា  
ថិន្ន ធុគោប មធុបេហិ មុខម្តងានិ; ()

១៨. និព្វិន្ទវិចិត្រិសេហិ សុសជ្ជិកេហិ  
និព្វស្សរាយ បុរមុស្សិតោរសេហិ,  
ភោគិន្ទភោគនិកេហិ រសាគលំវ  
យំ សម្បសាវិតផណេហិ ពភុវ រម្មៈ; ()

១៩. យស្មីបុរេ វិវេកមន្ទិរជាលកានំ  
ឧទ្ទត្តធុលិមលិនីកឡិកាលកានំ,  
នាវិនមិន្ទុច្ឆិរានន ទប្បណេសុ  
លោកស្ស លោចនមណិ បដិពិម្ពិតា'សុំ; ()

២០. គម្ពីរសង្ខបដកន្ទនិភូរិយោសំ  
កេលាសក្ខដធរណីយយេណេបិណ្ឌំ,  
យំ បុណ្ណសក្ករកនំ បុរិវិសិន្នំ  
លក្ខី អលង្ករិ តុរង្កតរង្កវេតំ; ()

២១. វេណុប្បពន្ធមលិនំ កវនរាជិនីលំ  
មធាវាគិមក្កមធុបំ បទុមាភិរាមំ,  
យំ រាជហំសភជិតំ អវគីណ្ណលោកំ  
អាសិ បុរំ វិកចកញ្ចវនំ យថេវ; () (សិលេសពន្ធនំ;)

២២. យស្មីបុរម្មិ រតនុជ្ជលនីលកណ្ណា  
រាគារមទ្ធិតធាវវិវេទិជាលិ,  
អាសុបយោធរភាវវិឡប្បទេសា  
សម្បត្តុជ្ជិនិវាវិយមាតុកាមា; () (សិលេសពន្ធនំ;)

២៣. ធម្មានុធម្មបដិបត្តិ បរាយណស្ស  
សំសារភិក្កុកជនស្ស តបោវនាភា,  
យា រាជធានិ បច្ចុរន្ធបុថុជ្ជនានំ  
អាបាសភុមិវ ពភុវ'ភយប្បកាវ; ()

២៤. ពុទ្ធក្នុងស្ស វរិវិសបភង្គរស្ស  
សម្មា សុខានុភាវនាយ សុភុមិកុតា,  
ភោ យាទិសិ កបិលវត្តបុរិ បុរេ'សិ  
ធម្មស្សភាវមធុនា បរិទីបយេ សា; ()

២៥. តស្មី ពភុវ នគរេ នគរាជិរាជេ  
រាជា សុនីតិចតុរោ ចតុសងក្កហេហិ,  
ធម្មេន សព្ពជនរញ្ជនកោ កទាចិ  
សុន្នោទន្ទវិសុតោ វរិវិសកេតុ; ()

២៦. ទិស្វាវតារកលុសិកតមក្កភាវំ  
ឧក្កណ្ឌិតេវ កមលា កមលាបតិស្ស,  
ភូបាលិបាលិភជិតំ ចរណាវរិន្ទំ  
សំសេរិ យស្ស វរិវិសធជស្ស រញ្ជោ; ()

២៧. យស្សាវនីសកវិនោ កវិកណ្ណកុសា  
វាណិវច្ឆ មធុរកោមកលកត្តវាណី,  
បត្វា ចតុម្ពុខមុខម្តងកាននម្ហា  
ហំសីវ មានសត្យាកមលង្ករិត្ថ; ()



២៨. សញ្ញាវិទ្យាមុចនោបវិ ឯកធាតុ  
អង្គត្រីការិបរាជិយមប្បសង្ក,  
សំសុទ្ធិចិត្តនិកសេ និសិកេន ការ  
បញ្ញាយុជេន អវធិត្ថ មហិកុដោ យោ; ()

២៩. យស្មា មហិបតិមហិធរតោ ឧបេក្ខា-  
វេទ្យាគលាវធិ ទយាសលិលេន បុណ្ណា,  
មេត្តាសវន្តិ បភវា មុទិតុមិមាលា  
អដ្ឋោត្តវិត្ថ ភវនក្កយកំជនោយំ; ()

៣០. សម្បន្នទានសទនម្ពធរេហិ យស្ស  
ទានាធិមុត្តិបរមស្ស មនោទហេសុ,  
តណ្ហាតដានិ កបណ្ឌន្ទិកយាចកានំ  
ហិន្នានិ សក្ករកនម្ពនិបាកនេន; ()

៣១. យស្សិន្ទនីលនយនំ រជការទាត-  
ទន្តំ សុវណ្ណវទនញ្ច បវាឡសីសំ,  
មុត្តាមយង្គវយវំ រតនេហិ នានា  
ទេហំ សុមាបិតមិវាសិ បិតាមហេន; () (សីលេសពន្លឺនំ)

៣២. យស្សាតិបណ្ណរយសោវិសរោ'សធិសោ  
សងេក្កាចិតាននសរោ'វិនរាធិបានំ,  
សោកន្នការភិទុរោ វិបុរាជិនីនំ  
អាសាករន្តបថវី បរិធិកវិត្ថ; ()

៣៣. រាជញ្ញនប្បទកុលំ សកលំ បទេស-  
រដ្ឋាធិបច្ចមករន្ធសាភិលាសំ,  
យស្សត្ថការកមលាករផុល្លិតានិ  
សំសេវិ ចារុចរណម្ពហានិ ភក្យា; ()

៣៤. សេតាតបត្តមិវ វិស្សតកិត្តិបុញ្ញំ  
កត្វា'សិបត្តមិវ បាវកភិមតេជំ,  
យស្មី សវជ្ជមនុសាសតិ សេសភូបា  
ឆត្តាសិក្ខសិតករា សកកិដ្ឋរាវំ; ()

៣៥. ទ្វារានិ'នេកកបណ្ឌិកយាចកានំ  
ឧគ្សាធិតោប្ប'វិរតំ រតនាលយេសុ,  
សទ្ធាទិសក្កជនរក្ខណតប្បរោ សំ  
ទ្វារក្កយំ បិទហិ យោ កបិលាធិនាថោ; ()

៣៦. យស្សស្សិតន្ទនុឯណោ បពលាវិវិគ្គំ  
វិស្សដ្ឋាពាណវិសរត្តិសមុព្ពហន្តោ,  
ភស្តិកវិ កវិករាយតបិនពាហុ-  
សប្បោ សុដោបិតជិយាបរិជន្នជិវ្ហោ; ()

៣៧. លក្ខិនិធាននករណ្ណវបាតុភូតោ  
មន្តិន្ទក្ខដសិឧវិលយារុតោ យោ,  
វាលក្កមត្តម្យិ រាជសិណេរុរាជោ  
កោធានិលេន វិបុរញ្ញមកម្យិយោ'សិ; ()

៣៨. ភស្តិកតាខីលវិបក្ខនវិន្ទកដ្ឋោ  
កោធានលោ សរសមីរណភាវិតោបិ,  
និព្វាយិ បប្ផវិកតប្បជលេហិ យស្ស  
លោលក្កិលោចនយដេហិ វិបក្ខចិនំ; ()

៣៩. សន្តិភិមគ្គជលិតុគ្គមតិប្បទីបោ  
កិត្តិប្បពន្ធជរលីកតជិវលោកោ,  
រាជិន្ទមោឡិមណិលង្កតបាទបិហោ  
ធម្មេន រជ្ជមនុសាសិ ចិរំ សរាជា; ()

៤០. តស្សតិបិរេបយោធរកទ្ធកុម្ម-  
ទ្ធន្ទាតិការវិទ្យិកតមជ្ឈភាគា,  
និទ្ទោសពាលរិមណ្ឌលចារុគណ្ណា  
ទិព្ពច្ឆរាជិតវិរាជិតរូបសោភា; ()

៤១. សម្ពុល្លនីលកមលាមលនីលនេត្តា  
ឱលម្ពមានមណិកុណ្ឌលលម្ពកណ្ណា,  
មុត្តារលិវទសនាវលិ ហំសធនុ-  
ហេលាបហាសគមនា មុទុចារុវាណី; ()

៤២. ពិម្ពាធរា ជលធរាយតកេសបាសា  
សោវណ្ណទប្បណនិភាននចន្ទពិម្ពា,  
សន្តិវបុប្ផមកុឡោបមចារុជង្សា  
កន្ទប្ប មង្គលសិលាគលសោណិភាគា; ()

៤៣. នាភាលវាឡរុហនីលតមាលវល្លិ-  
លីលាវិនន្ទនរកោមលរោមរាជិ,  
លាវណ្ណវាវិធិករង្កកុជា'ភិនីល-  
សុព្ពលតាមករកេតនចាបរូបា; ()

៤៤. ភុបាលវំសកមលាកររាជកំសិ  
មាយាវធ្ម កវំ សុជម្បតិនោ សុជាតា,  
ចន្ទស្សកោមុទិ'វ វិជ្ជវិ'ម្ពទស្ស  
រញ្ជោ'តិចារុចរិកាសិ បិយា មហេសិ; ()

៤៥. តស្មី នគោបមយេ នគរេ តទាសិ  
អាសាឡិមង្គលមហោ ទិវសានិសត្ត,  
មិលាសុគន្ធបរមំ វិគតាសវំ តំ  
នក្ខត្តកិឡមកវិត្ថ មហេសិ មាយា; ()

៤៦. វុដ្ឋាយ សត្តមទិនាគតបុណ្ណមាយ  
បាតោ សុគន្ធបរិវាសិតវិនា សា,  
កត្វា សិនានមគុលំ កបណ្ឌិកានំ  
ទានំ អទាសិ ចតុលក្ខជនព្ពយេន; ()

៤៧. វត្ថាហតេហិ សុនិវត្តសុបារុតា សា  
ភុត្វា'គ្គភោជនមជ្ជិគុបោសថ'ង្គា,  
និទ្ទាតុរា សុបិនមោវរកំ បរិស្ស  
កល្យាណមទ្ទស សិរិសយនេ និបន្នា; ()

៤៨. នេត្វា និបន្នសយនំ ហិមវន្តបស្សេ  
ហេដ្ឋា វិសាលគរសាឡមហិរុហស្ស,  
នំ សដ្ឋិយោជនកចារុមនោសិលាយំ  
អាហេបយិសុ ចតុរោ កិរ ទេវរាជា; ()

៤៩. នេត្វា មនុស្សមលសំហរណាយ តម្ពា'  
នោគត្តនាមរហទំ សុនហាបយិត្វា,  
ទេវិត្ថិយោ សបទិ ទិព្ពមយេហិ នេសំ  
វត្ថេហិ គន្ធកុសុមេហិ អលង្ករិត្វា; ()

៥០. គត្តព្ពវោ លសតិ រូបិយបកព្ពតោ យោ  
តស្សោទវេតិរុចិវេ កនកក្កិមាទេ,  
បាចិនសិសវតិ ទិព្ពមយម្ហិ សម្មា  
បញ្ញាបិកក្កសយនម្ហិ សយាបយិសុ; ()

៥១. ឱរុយ្ហ សេតវរវារណរាជវេសោ  
ពុទ្ធក្ករោ រុចិរកញ្ចនបព្ពតម្ហា,  
អារុយ្ហ សជ្ឈជរណិធរមុត្តរាយ  
សោណ្ឌាយ សេតសវសិរុហមុព្ពហន្តោ; ()

៥២. បត្វា វិមានវចកុញ្ចនទំ នទិក្វា  
កត្វា បទក្ខិណមលង្កតមាតុសេយ្យំ,  
ភេត្វាន តាយបន ទក្ខិណបស្សមន្តោ  
កុច្ឆិ បវិដ្ឋសទិសោ សុបិនេន ទិដ្ឋោ; ()

៥៣. មាយាយ រាជវធុយា រុចិរាននាយ  
អាសាឡិបុណ្ណមិយមុត្តវ'សាឡកេន,  
ពុទ្ធខក្ករស្ស បឋមេន មហាវិបាក-  
ចិត្តេន សម្បតិ អហូ បដិសន្ធិគព្ភេ; ()

៥៤. ពុទ្ធក្ករស្ស បដិសន្ធិគកស្ស គព្ភេ  
មាយាយ បារុចវិតាយ ច ខត្តហត្ថា,  
និស្សេសុបន្ទវនិរាករណាយ រក្ខំ  
គណ្ហិសុ តាវ ចតុរោ សុរាជបុត្តា; ()

៥៥. មាយាយ ភក្កបរមាយ គតោប្បុកុតិ  
នុប្បដ្ឋិ កិញ្ចិ បុរិសេសុ សរាគចិត្តំ,  
សា បញ្ចកាមសុខិនី អកិលន្តកាយា  
លាភេនុឡារយសសាប្បភិវឌ្ឍិកាសិ; ()

៥៦. បញ្ញាយិ ជោគរតនេ ជនិកាយ អន្តោ  
កុច្ឆិ គតោ យថវិវាតុបញ្ញសុត្តំ,  
តំ កុច្ឆិនា បរិហវី ទសមាសមត្តំ  
បក្កេន តេលមិវ រាជិនី អប្បមត្តា; ()

៥៧. បាតោវ បាធិបទភេ ទិវសេ បពុទ្ធា  
រញ្ជោ កថេសិ សុបិនំ អថ សោ នវិន្ទោ,  
វេទង្គវេទចតុវេ ចតុសដ្ឋមត្តេ  
បក្កោសយិ ទ្វិជវេ ទ្វិជវសកេតុ; ()

៥៨. លាជុត្តរាយ បរិភណ្ឌកតាយ ភុម្មា  
បញ្ញាបិកេសុ សុខុមត្តរណត្ថតេសុ,  
ភទ្ទាសនេសុ ភវនម្ហិនិសិន្នកានំ  
នេមិក្កិកានមវនីបតិ ភុសុរានំ; ()

៥៩. បក្ខិក្កសប្បិមធុសក្ខិវឌិរមិស្ស-  
បាយាសបុណ្ណហរិរូបិយភាជនេហិ,  
វត្ថាហតានិ ជនធាញ្ញចយញ្ញ ជេនុ  
ទត្វាន ទិដ្ឋសុបិនស្ស ជខលំ អបុច្ឆិ; ()

៦០. មាចិន្តយិត្ត តវ រាជិនិយា ជនិន្ទ  
កុច្ឆិម្ហិ គម្បតិ បតិដ្ឋហិ បុត្តគព្ភោ,  
អជ្ឈាវសិស្សតិ សញ្ញេបន ចក្កវត្ថិ  
រាជា ភវិស្សតិ អគារមសំសយំ សោ; ()

៦១. ហិត្វា សសត្តរតនំ ចតុទីបរដ្ឋ  
សោ បព្ពជិស្សតិ សចេ ភវនា'ភិគន្ធា,  
ពុទ្ធា ភវិស្សតិ ជុវ ចតុសច្ចពុទ្ធា  
តច្ចព្រុវិសុ សុបិនត្ថវិទូ វិទូ តេ; ()
៦២. សា គព្ភការវប្រិកតមជ្ឈភាគា  
គន្តំ សកំ កុលយំ កុលកញ្ចហំសិ,  
ឥច្ឆាមហន្តិ បដិវេទយិ ទេវិ រញ្ជោ  
សោ សម្បជីច្ឆិ រចនំ ករវិករាណ្យា; ()
៦៣. តម្លា មហានគរតោ នគរង្គបុណ្ណំ  
សោ យាវ ទេវទហនាមិករាជធានី,  
មុត្តា'វទាតបុឡីនត្ថរណេហិ រាជា  
លាដោបហារវិធីនា កមលុប្បលេហិ; ()
៦៤. សន្តិវបុប្ផកលសេហិ សមប្បិកេហិ  
មន្ទាតិលេវិតបដាក ធជាវលីហិ,  
ការាបយី កនក្សបិយតោរណេហិ  
អន្ទានមគ្គសមលង្គរណំ'តឱប្បំ; ()
៦៥. វន្តិ'ភិគីតចុតិមង្គកលគីតិកាហិ  
បញ្ញត្តិកេហិ តុរិយេហិ កតុបហារំ,  
តស្មី សុមណ្ឌិតបសាធិតមញ្ញសម្ពិ  
ទិព្វរាសិវិវិធម្ពនរូបសោកំ; ()
៦៦. ទេវិ សុវណ្ណសិរិកាយ សុសន្និកាយ  
អាហេបយិក្ខ ខចិតាយ មណីហិ នានា,  
បេសេសិ ភុបតិ បុរក្ខតញ្ញតិសង្ឃ  
សន្ធិ សហស្សសចិវេហិ សុខេធិតំ សោ; ()
៦៧. សម្ពុល្លបុប្ផផលបល្លវត្តការ-  
រុក្ខាកុលំ យនសុនីលលតាវិតានំ,  
ហិត្វាលតាលនឡកិចកនាឡិកេរ-  
សន្តិវបូកតិណបាទបបន្តិសាលី; ()
៦៨. សេវាលនីលសលិលានិលសីតលេហិ  
ឱតិណ្ណកហំសវិសវេហិ សម្ពុល្លសត្តំ,  
ឈង្ការវរមុខរាសិកុលាករាល-  
កិញ្ញក្ខជាលភវិតម្ពរុហាកវេហិ; ()
៦៩. បុប្ផាភិគន្ធសុរភិកតកន្ធវាហំ  
អន្ទក្ខិសព្ពជនលោចនបិយមាសំ,  
និទ្ទន្តនន្ទននំ វេនជាយតក្ខិ  
សា លុម្ពិនីវេនមនង្គវិមានភូតិ; ()
៧០. សា រាជិនី នវេនលង្គលិបន្តិចារុ-  
សាខាភុដោបហិតមញ្ញវិចាមវេហិ,  
សន្ទន្ទកោមលលតាវេនីតានមគ្គោ  
អត្តបហារករណាយ កតាវកាសា; ()
៧១. សេនាយ ចារុចរណម្ពរុហោន្ទដេហិ  
វេណូហិ ជួសវិតមគ្គមនក្ខមន្តិ,  
សន្ធិ សកាយ បរិសាយ តតោតវិត្វា  
តំ លុម្ពិនីវេនមុបាវិសិ រាមណេយ្យំ;()

៧២. តំ រាជិនី វនេជុ ជិតហំសគាមី  
អាមោទមន្ទមលយានិលហត្ថគេហិ,  
សម្ភារយិត្ត មុខរាជិកុលាភិគិណ្ណ-  
វេណុប្បពន្ធហរិសង្ខសគេហិ មគ្គេ; ()

៧៣. កច្ចន្តិយា ចរណនុបុរនាទបាស-  
ពន្ធនមុន្ទតសិរោមិតបោតកានំ,  
ឧម្មិលិតាយតវិលោចនបន្តិបក្ខេ  
ទស្សេសិ នីលនលិនីវនរាជិសោភំ; ()

៧៤. ឧទ្ធំ សមគ្គសិខវេហិ កតាវកាស-  
មគ្គន្តវេហិ កលិកាកុសុមាកុលេហិ,  
នានាលតាកុលមហិរុហតោរណេហិ  
ឧយ្យានភូមិ ឧបហាររតេវ ភុយ; ()

៧៥. ឧត្តិក្កបិញ្ញភរមន្តសិខណ្ឌិមាលា-  
កិឡាហិ កោគិលកុលងនិកាហឡេហិ,  
ឧយ្យានភូមិ មការងជវង្គភូមិ-  
លីលំ ភជិត្ត ភមវន្ទនីវល្លកិហិ; ()

៧៦. និច្ចំ វសន្តសមយស្សិវិមុត្តហន្តំ  
តំខោវនំ វនេជូហទយានុតាបិ,  
បត្តោ និនាយសមយោបិ ជនេសិ គុដ្ឋិ  
តស្សា សិរិសកុសុមាលិកុលាវតំសោ; ()

៧៧. តស្មី និនាយសុរិយាតបតាបិតាម្កំ  
វិត្តាលវាឡមិវកាលមកាលមេយោ,  
ចិន្តាតុរំ ហទយមគ្គសខិជនោបិ  
បីណេសិ គព្ពបរិបាកភរំ វាហន្តា; ()

៧៨. កដ្ឋាវសិដ្ឋតរវោ បរិហិនបត្តា  
តស្សាជរក្ខិទសនដ្ឋតិសង្កមេន,  
អាសុំ នវង្គរបលាសវិកាសបុប្ផ-  
សំវេល្លិតាវ រមណីយវនប្ប ទេសេ; ()

៧៩. គិម្ហាភីតាបបរិបិទ្បិតង្គល្លិកានំ  
គម្ពិរវាវមុខវិកតទាយរាជិ,  
ទុក្ខាតុរ្យិរហិនីបមទាជនស្ស  
អាសិ វិលាបពធិវិកឡិតេវ សាឡា; ()

៨០. តស្មី វិកាសកលិការលិហារិហារា  
កិញ្ញាបិ បក្កជខលវល្លវិកណ្ណកុសា,  
នាសក្ខិ បូតតុបន្តិ សុមណ្ឌិតាយ  
មាយាយ តាយ សិរិមាភវិតុំ យដន្តិ; ()

៨១. ឧយ្យានមុត្តមិតមគ្គមធុត្តគេហិ  
ចម្លេយ្យបុប្ផមកុលេហិ សមាកុលំតំ,  
ឧន្ទតធុមបដលេហិ មនោភវស្ស  
ទីបេហិ វាសភវកនំវ លសន្តមាសិ; ()

៨២. គព្ពបតំ ភមរកេសកលាបភារា  
ពុន្ទង្គរំ បរិណតង្គរលោមហំសា,  
វន្ទន្តិយោ វិយ តហិ ថពកញ្ញលិហិ  
មន្ទានីលេវិតលតាវនីតា កនតា'សុំ; ()

៨៣. គព្ពបគស្ស បរិបក្កដលេហិ នានា  
បុញ្ញានុភារបភវោតុសមុព្ពវេហិ,  
មាយាយ គព្ពពាលិកម្មនិ តប្បវេរ  
ឧយ្យានភុមិ ជនតំ ភវិ តប្បយន្តិ; ()

៨៤. គព្ពបគស្ស ហិ មហាបុរិសស្ស គព្ព-  
វុដ្ឋានមងក្កលមហុស្សវាសវដ្ឋិ,  
ឧយ្យានភុមិ សកលោតុសមុព្ពវេហិ  
អាសិ វិកាសកុសុមេហិ សមាភិកិណ្ណា; ()

៨៥. សាលុម្ពិនីវនសិវិ កលហំសយោសំ  
សមផុល្លបុប្ផសុរភីផលសម្ពុរោជំ,  
បញ្ជីន្ទ្រិយេហិ គិរិនិជ្ឈវសិតវាតំ  
បច្ចក្ខបញ្ជវិធកាមរសំអវិន្ទិ; ()

៨៦. និយ្យាសសារសុរហិផខលបល្លវេហិ  
លំការិកាលិកុលកុជិតកោកិលេហិ,  
សម្ពុល្លបុប្ផនិកវេហិ សមាភិកិណ្ណ  
មន្ទកិសាយវតិម្ពង្គលសាទ្ធុស្វាលំ; ()

៨៧. សម្ពុល្លសាទ្ធុកលិកិតយតំលិមាលំ  
សញ្ញាម្ពិតំកុរុយាយមលលោចនាយ,  
សាខំសុកោមលករង្គលិបល្លវេហិ  
មាយាមហេសិសមលង្ករិ វិតមាយា; ()

៨៨. ភារោនតាវ រុចិរង្គលិបល្លវានំ  
ឈង្ការវាមុខរាលិកុលាភិរាមា,  
សាខា វិកាសកុសុមេហិសមាកុលា សា  
ឱលម្ពយដ្ឋិ ភវិ គព្ពភរាតុរាយ; ()

៨៩. តស្សា ចលិត្ត បវនោ ចលលោចនាយ  
កម្ពុព្ពវោ វតិរោករណេហិ តាវ,  
ទេវី និរូបមសិវិ សុបរិក្ខិបិត្វា  
តម្ហា បដិក្កមិ ជនោ កឡិកាវកាសោ; ()

៩០. ព្រហ្មាមរាសុរនរោរគប្បជនីយំ  
ពត្តិសលក្ខណសមដ្ឋលរូប សារំ  
និទ្វេតជាតិមណិសន្និភសុទ្ធកត្តំ  
សត្តត្ថមំ សបទិ ទេវី បិតា វិជាយិ; ()

៩១. ទុក្ខន្ទមុត្តមលសោណិតមក្ខិតកង្កា  
ជាយន្ស៊ីសេសមនុជា មនុជេសុនេវំ,  
ចង្កោដកម្ពិ ជិនធាតុវិរាជិវាសោ  
ចូបម្ពិ សោណ្ឌបដិមារិវិ មាតុកត្តំ; ()

៩២. និស្សេណិតោវ បុរិសោ រតនាសនម្ហា  
ថេរោ ធម្មកថិកោ បិតកោតរន្តោ,  
សម្មា បសាវិយ ឧភោ មុនុបាណិបាទេ  
សោ និក្ខមិត្ត កុណបេហិ អមក្ខិតកង្កោ; ()

៩៣. តត្រោបគម្ម ចតុរោ ចតុរាននា តំ  
ជាលេន កញ្ចនមយេន វិសុទ្ធិចិត្តា,  
អានាយ មាតុបុរោ តនយំ បបេត្វា  
ចន្ទាននេ ភវតុ នន្ទមនាត្យវោចុះ; ()

៩៤. អាទិត្យវិសកមលាករភាករស្ស  
ពុទ្ធក្នុងស្ស សុភសីតលវិធារ,  
និក្ខម្ម តាវ នភសា និធមាតុយា ច  
តាហាបយំ ឧតុមុកោសុ កលេពវេសុ; ()

៩៥. តេសំ ករេហិ ចតុរោ សុរាជបុត្តា  
គណ្ហិសុ សណ្ឋសុខុមាយ'ជិណប្បវេណ្យា,  
តេសញ្ជិ បាណិតលតោ បណិបាតបុព្វំ  
គណ្ហិសុ តំ ទុកុលចុម្ពដកេន'មច្ឆា; ()

៩៦. តេសំ ករេហិ បថវិតលមោតវិត្វា  
បត្វា បុរត្ថិមទិសំ អសមោ វិបស្សិ,  
ឧទ្ធំ អជោ ចតុទិសានុទិសា ច ឯវំ  
ឯកង្កនំ ភវិតទា'ខិលលោកធាតុ; ()

៩៧. តុម្ពេហិ ឧត្តវិតរោ ភុវសេ តិសុ  
នត្ថិភិ មគ្គកជដាមកុដប្បិភេហិ,  
កត្វានិជញ្ញលិបុដេហិ និបច្ចការំ  
ព្រហ្មមរាសុរនរា តមភិត្តវិសុ; ()

៩៨. សោច'ក្កនា សមមទិស្វ ទិសាសុ តាសុ  
តប្បាទវិភិហរណេន បទានិសត្ត,  
គន្ធាន ឧត្តរទិសា'ភិមុខោ អវន្យា  
អព្ពត្តតម្ករហមុទ្ធនិ តិដ្ឋមាទោ; ()

៩៩. អក្កោ'ហមស្មិ អហមស្មិ ជនស្ស ជេដ្ឋោ  
សេដ្ឋោ'ហមស្មិ អយមន្តិម'ជាតិ មយ្ហំ,  
ជីរោ មមេតរហិ នត្ថិ បុនព្វរោ'តិ  
និច្ឆាវិតាសភិវចោ នទិ សិហកនាទំ; ()

១០០. វេសាខេមាសេ សុហកុជទិនេ បុណ្ណមាយំ វិសាខេ  
នក្ខត្តេយោគេ សុរគុរុតតេ សោ កុឡិវរុសី,  
សញ្ញាតោ នាថោ បរមករុណារាវនាភាវតត្តោ  
មាយាកុច្ឆិម្ហា កុសុមិតលតាវេលលិតុយ្យានភុម្យា; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិត្រេ សកល កវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទុរេនិ  
ទានេ បច្ឆិមភវិត មហាពោធិ សត្តប្បត្តិ បវត្តិបវិទីចោ ឆដ្ឋោសក្កោ។

១. អថម្ពតរា'សិ ជាតិខេត្ត-  
បរិយាបត្ត'វកាសលោកធាតុ,  
កមលុប្បល (មាលភាវិនី) ហិ  
តទុបដ្ឋានគតាហិ ទេវតាហិ; ()

២. កមលាសនទេវទានវានំ  
ភុវនេ'កត្ត សមាគមោ តទា'សិ,  
ជិនចក្កបដិក្កហស្ស ហានំ  
អវិវាទេន សទេវមានុសានំ; ()

៣. បដិលាភនិមិត្តមាទិសន្តិ  
វេត សព្ពញ្ញតញ្ញាណសម្បទាយ,  
ទសសង្ខសហស្សិលោកធាតុ  
អភិកម្មី បហដេវ កំសបាតី; ()

៤. ជននុស្សវាសរម្ហិ តស្មិ

និងទេហដ្ឋតិបិញ្ញរោ'ទបាទិ,  
ទសសង្ខេបសហស្សចក្កវាឡ-  
កុហរាលោកករោ មហាវគ្គសោ; ()

៥. អបកាឡិកចម្មនន្ទភេរិ-  
វិកតិនំ សយមេវ វជ្ជនម្បិ,  
តទនុត្តរធម្មទេសនាយ  
ភវិហានំ អនុសាវណស្ស លោកេ; ()

៦. យណកាហឡវសសង្ខវិណ-  
ករណានំ សយមេវ វជ្ជនម្បិ,  
អនុបុព្វវិហារភាវនានំ  
បដិលាភាយ និពន្ធនំ ពភ្ជវ; ()

៧. បរិមុត្តិវត្តបាសកាវា-  
យរយោសង្ខេបកាទិពន្ធនេហិ,  
មិគបក្ខិនរាសមស្តិមាន-  
វិគមស្សា'សិ និទានមាទិភុតំ; ()

៨. ភុវនេសុ មហាជនស្ស រោគា-  
បកមេនា'ទិសនំ អហោសុខន្តិ,  
ចតុរារិយសច្ចទស្សនេន  
ភវិហានំ ចតុសច្ចទេសនាយ; ()

៩. វិវិធព្ពត្យបគោចរានំ  
ភុវិ ជច្ចន្ទជនស្សលោចនានំ,  
បភវោ បភវោ'សិ ទិព្ពចក្ខុ  
បដិលាភាយ តិលោកលោចនស្ស; ()

១០. ថុតតីតិសុធារសស្ស បាតំ  
ពធិរានំ សវណញ្ញលីបុដេហិ,  
អតិមានុសទិព្ពសោតធាតុ-  
បដិវេធាយ និទានមាសិ តស្ស; ()

១១. ភុវិ ជាតិជន្មាទិបុគ្គលានំ  
តទហេ'នុស្សតិយា សុបាតុភារោ,  
ភវិ បុព្វមុបដ្ឋិតស្សតិស្ស  
សតិបដ្ឋាននិពោធនាយ ហានំ; ()

១២. វិសិខាចរណំ សរោជចារុ-  
បទវិញ្ញាសវសេន បង្គលានំ,  
បុរិមំ ចតុវិទ្ធិបាទវេក-  
បដិលាភាយ និមិត្តមាសិ លោកេ; ()

១៣. មធុរេន សរេន ជាតិមូកា  
ថុតិគីតាន្យវទីសុ វន្តិនោ'វ,  
ភុវិ ខុដ្ឋជនោ'ជុតត្តលាភោ  
កុដិលត្តា'បកមាយ ហានមាសិ; ()

១៤. សរណំ បុរិសាសកោ សិយានោ  
ភវតោ ទុក្ខតិកោ វិមុត្តិយា'តិ,  
ភវិនោ'បិ កវីសុ កុញ្ញនាទំ  
តុរកា ហេសមកំសុ បីតិយេ'វ; ()



១៥. វិសទា បដិសម្ពិទ្ធា ចតស្សោ  
បដិវិជ្ជិស្សតិ ចា'យតិ សចា'យំ,  
សកបដ្ឋនមេវ តន្ត្រីនាថា  
តរណី សិយមុបាគមុំ វិទេសា; ()
១៦. សយមេវ វិរោចនំ តទានិ  
រតនានំ ភុន្តានាកុញ្ញានំ,  
វិវិសរវិស្ស ធម្មវសិ  
វិសរស្ស'ជ្ឈលនាយ ឋានមាសិ; ()
១៧. តុវិយានិ សកំសកំ និនានំ  
អកុំ តក្កណទីបកានិវា'ត្រ,  
វិវិដា វិទិសាទិសា សកិក្កិ-  
វិសរោកាសកតេ'វហិប្បសត្តា; ()
១៨. សកលស្ស កិលេសបាវកស្ស  
បរិនិព្វានសភាវទីបនេន,  
និរយេសុ ហុតាសជាលមាលា  
តទហេ និព្វតិមាប ជាតិខេត្តេ; ()
១៩. បរិសាសុ វិសារទស្ស តស្ស  
ចតុវេសារទញ្ញណលាភហេតុ,  
ភុនេសុ តទាមហានទីនំ  
អនភិស្សន្ននមាសិ កុន្ទទីនំ; ()
២០. ឧទបាទិ បភា និរាគរិក្ខា-  
ពិលលោកន្តរិយេសុ អន្ធការំ,  
ហតមោហតម'គ្គ មគ្គញ្ញាណ-  
ដ្ឋតិលាភាយ និពន្ធនំ តមាសិ; ()
២១. សុវិមុត្តិរសោ សិយា'វ តស្ស  
ចតុរាសិតសហស្សធម្មខន្នោ,  
មជ្ជំ ចតុរោទជិនមាសិ  
សលិលំ សន្តតំ តរដ្ឋវិគ្គំ; ()
២២. វិទិសាសុ ចតុទ្ធិសាសុ ចណ្ឌ-  
បរេនស្សា'បិ អវាយនំ តទានិ,  
ភវិ បុព្វនិមិត្តមគ្គនោ'បិ  
ភជទិដ្ឋាករទដ្ឋិភេទនាយ; ()
២៣. នវបល្លវបត្តសេខានំ  
វិដបីនំ កុសុមាហិកិណ្ណភារោ,  
ភវិ បុព្វនិពន្ធនំ វិមុត្តិ  
កុសុមេហា'តុមទេហភូសណាយ; ()
២៤. កុមុទាករពោធិកស្ស ចន្ទ-  
កិរណស្សា'តិវិរោចនំ តទាសិ,  
សតិពុទ្ធសុធាករោ'ទយម្ហិ  
ជនសន្នោហមនោបសាទហេតុ; ()
២៥. វិមលក្កមនុណ្ឌតា និនាយ-  
សុរិយស្ស'បសមោ និមិត្តមគ្គំ,  
ភវិ ចេតសិកស្ស កាយិកស្ស  
បដិលាភាយ សុខស្ស តម្ហិជាតេ; ()

២៦. គគនា'គនគាទិគោ'តវិក្ខា  
បថវិសង្កមណំ តទា ខគានំ,  
សរណាគមនស្ស ឋានមាសិ  
ជិនធម្មំ សុនិសម្ម សជ្ជនានំ; ()
២៧. នភសា'ភិបវស្សនំ តទានិ  
ចតុទីបេសុ អកាលវាវិទានំ,  
បរិសាសុ អខណ្ឌធម្មុវុដ្ឋិ-  
បគនស្សា'សិ នីពន្ធនំ ជិនម្ហា; ()
២៨. ឆណមង្គលកីឡណំ តទានិ  
តិនសានម្បិ សកេសកេ វិមាទេ,  
ឧបគម្ម តហិតហិ ឧទាន  
សមុទានស្សនិទានមា'សិ ពោធិ; ()
២៩. វិវេដា សយមេវ មន្ទិរានំ  
បិហិតញ្ញោរកវាដវាគបាទា,  
ភវទុក្ខនិរោធកាមិមគ្គ-  
បដិលាភាយ និមិត្តមាហវិសុ; ()
៣០. តទហេ មធុរាមិសស្ស បេត្តិ-  
វិសយេស្វាហរណំ ឧទាតុរានំ,  
ភវិ កាយគតាសតាមតស្ស  
បដិលាភាយ និមិត្តមគ្គនោ'បិ; ()
៣១. ទិវសេ ជននុស្សវេ បិបាសា-  
វិគមោ ទីនជនស្ស បេតលោកេ,  
សុខិតត្ថស្ស ឧបេច្ចពុទ្ធភារំ; ()
៣២. បដិបក្ខជនស្ស មេត្តិលាភោ  
តទហេ វាយសវាយសាវិនម្បិ,  
ភវិឋានមនន្តសត្តលោក-  
វិសយព្រហ្មវិហារភាវនាយ; ()
៣៣. សតិមគ្គផលុព្ពវេ យថេវ  
ភវភិក្យាបគមោ តថាគគានំ,  
សតិ ជាតមហាមហេ ភយំ វា  
នកិរច្ឆានគតានមាសិ តាសោ; ()
៣៤. បិយភារុបសង្កមោ បជានំ  
ហនយានន្ទករាយ ខោ គិរាយ,  
ជិនធម្មកថាយ សាវកានំ  
វិយ សាមគ្គិវសស្ស បាតុភារោ; ()
៣៥. សិកកិក្ខិលតាយ រោបិតាយ  
ភវតោ'ស្មី ភវនាលវាឡកព្ពេ,  
វិយ និម្មិតយន្តវាវិធារា  
ជលធារា ធរណីតលុដ្ឋហិសុ; ()
៣៦. ភមរាវលិភារបញ្ចវណ្ណ-  
កមលច្ឆន្ទមហិតលំ រាជ,  
ជលជំ ថលជំ បរាគហារំ  
ភវិ សព្ពត្ថ អបុប្ផិ បុប្ផជាតំ; ()

៣៧. វិដបីសុ លតាសុ ខន្ធសាខា-  
សតបត្តានិ តទា សុបុប្ផិតានិ,  
នរវិ'ភិរូបទស្សនាយ  
ភូសមុម្ពិលិតលោចនានិ'វាសុំ; ()

៣៨. ឧបរូបវិសត្តសត្ត ហុត្វា  
សតបត្តានិ សីលាតលុញ្ញវានិ,  
តវ អញ្ញទយោ សុទុល្លភោគិ  
កថយន្តិវិហ កបាតុភាវតោ នោ; ()

៣៩. និដបារមិតាលតាយ កត្តិ-  
លតយា'លង្កតបុប្ផហាស្សបា,  
សមលង្កវិ យាវតា ភវត្តំ  
ធនមាលា ជននុស្សវេ តិលោកំ; ()

៤០. អវកុជ្ឈសរោហាភិរាមំ  
នភវម្ពោជនេស្សិវិ ពពន្ធ,  
ភុវិ បោក្ខវេស្សមិទិសន្តិ  
វេមានំ បវេស្សិ ធម្មវេស្សំ; ()

៤១. រមណី រមណីយរូបសោភា  
អចរុំ ធម្មមនង្គវង្គភូមិ,  
មធុបា មធុបាធមន្ទិរានិ  
តទហេ នាវេសវិសុ ធម្មកាមា; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤២. កមលា កមលាលយា វិវេស  
ភុវនំ ភូវិនវាវតារហារិ,  
ធរណី ធរណីធរាវតំសា  
ឧបហារាភិភាវតុវេ កម្សិ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៣. រុចិរំ រុចិរង្គនា តទានិ  
អករុំ កិឡមនេកចន្ទិកាសុ,  
សុវិវិ សុចិរំសិកិណ្ឌតារា-  
និករោ'ភាសតរោ'សិ ភាករោ'វ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៤. បវេនោ'បវេនោ'បវាយមា នោ  
បវិនោទេសិ បវិស្សមំ ជនស្ស,  
វេនទា វេនទាហរុបសន្តិ  
អករុំ សព្ពធំ សស្សសម្បទញ្ច; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៥. វិសទា វិសទា សកិក្កិរាមា  
មុខរង្គាលយ មាបកោវិទានំ,  
សុជនា'សុជនា ភជីសុ តស្ស  
ចរណាន្យង្គិតចក្កលក្ខណានិ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៦. វេសុធំ វេសុធម្មតិ សមគ្គា  
ទសធម្មេន'នុសាសយុំ តទានិ,  
ហទយំ យទយង្គមាយ វាណ្យា  
អសតំ មិត្តទុហិ វិធានយិសុ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៧. តិមទា'តិមទា គជាធិបាបិ  
មិគរាជូហិ តទា សមាចវិសុ,  
បពលា'បពលា មិកា តទញ្ច  
បដិសត្តារមកំសុ អញ្ញមញ្ញំ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៨. ភ្នំនេ ភ្នំនេកលោចនស្ស  
ជននស្ស ទិវសេ សមុជ្ជលានី,  
និហនិតា'និហិតាយុជាតិ ភិគី  
ជនយំ បាបិមតោវ នេតវេសំ; () (អព្យបេត បឋមទុតិយ បាទាទិយមកំ)

៤៩. បរិវាទិតទិព្ពភេរិវិណា-  
តុរិយំ ទស្សិតទិព្ពនច្ចកេទំ,  
គគនំ សុរង្គមណ្ឌលាភំ  
តិទសានំ ឧបហារសារមាសិ; ()

៥០. សោវណ្ណវណ្ណវធុយា គុកុកុកស្មី  
តំនន្ទនព្ពនសមានវនដ្ឋកស្មី,  
កុកុកុកន្ទិតមហេ នយនព្ពនស្មី  
ជាតម្ហិ តម្ហិ តនុដេ ភវិ ភន្ទភត្តិ; () (មាលាពន្ធនំ)

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហទយានន្ទននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទូរេ  
និទានេ វិវិដបុព្ពនិមិត្តបាតុភាវប្បវត្តិ បរិទិបោ។ សត្តមោសក្កោ។

១. វិសុទ្ធ (វសដ្ឋ) មសេសពន្ធអោ  
កុមារមាទាយ តិលោកលោចនំ,  
អគំសុ តម្ហា កបិលវ្យុយំបុរំ  
បុរិវតំសំ សមលដ្ឋតញ្ចសំ; ()

២. តទា អភិញ្ញាសុ វសិសុ បារកោ  
សមាធិវិក្ខមិតសព្ពកិញ្ចិសោ,  
វិហាសិ សុទ្ធោទនភុមិភត្តនោ  
កុលុបតោ ទេវលនាមតាបសោ; ()

៣. តបោធនោ សោ បរិវេកកាមវា  
ទិវាវិហារត្ថមុបាគតោ ទិវំ,  
តមត្ថមញ្ញាតុមបុច្ឆិ ទេវតា-  
បវត្តិតំ បស្សិយមង្គលុស្សវំ; ()

៤. តវេវុបដ្ឋាយកភុមិភត្តនោ  
វោរសោ មារិយ មារវាហិនី,  
បរាជយំ លច្ឆតិ ពោធិមាយតិ  
មហុស្សវោ តម្បតិ វត្តតេ, ព្រុវំ; ()

៥. ឥមាយ វុត្តន្តកថាយ បោទិតោ  
តបោធនោ ឥទ្ធិពលេន ឥទ្ធិមា,  
សុរាលយេ អន្តរធាន'នន្តរំ  
និកេតនេ បាតុរហោសិ រាជិនោ; ()

៦. កុមារនិជ្ឈានមនោរថោក វសិ  
តហិ សុបញ្ញក្កមហារហកាសនេ,  
និសដ្ឋ សុទ្ធោទនរាជិនោ'ព្រុវិ  
តវត្រជំ ទដ្ឋមិធាគតោក្ស'ហំ; ()

៧. នវិន្ទច្ចឡាមណិច្ចម្ហិតាឡ'ថ  
បទានិ វន្ទាបយិតុ គបស្សិនោ,  
វិភុសណាលដ្ឋតមក្កសម្ភរំ  
នរាជិបោ រាជកុមារមាហវិ; ()

៨. តទត្តភាវេន'ហិវាទនារហ-

ស្ប'ការកោ គស្ស រាជ សុនុនោ,  
បវុត្តយិត្វា ជនិលស្ស សម្បត្តិ  
ជដាសុ ចក្កង្គិតបាទបង្កជំ; ()

៩. កុមារមាទាយ សមប្បិតញ្ញលី  
វិធាយ បាទេស្វនីសម្មការិនោ,  
សចេ បបេយ្យំ ជនិលស្ស សត្តុជា  
ផលេយ្យ មុត្វា ជនិកោជដាយ'បិ; ()

១០. សកាសនុដ្ឋាយ អថេ'សិភូមិយា  
និហច្ច សោ ទក្ខិណជានុមណ្ឌលំ,  
អកា មហាការុណិកស្ស គារវំ  
សិរោវិទ្យញ្ញលិ បុប្ផមញ្ញវិ; ()

១១. ឧទិត្តមាទោ វសិនា សមប្បិតំ  
តមញ្ញលី ភត្តិកវេន ភូបតិ,  
អថោ'នមេត្វា គនុមិសកំ សកំ  
បវុត្តិ បាទម្ករុហានី សុនុនោ; ()

១២. សិយា'វ ពុទ្ធោ បុរិសាសកោ អយំ  
នទស្សនំ គស្ស សិយា មមន្តិ សោ,  
និរូបមំ រូបសិវិ សមេក្ខិយ  
បយាសិ និដ្ឋំ ឧបធារយំ វសិ; ()

១៣. វត្ថុយិក្ខេវមុឡារពុទ្ធិមា  
វិក្ខិណ្ឌកង្ខោ ហសមីសកំ រុទំ,  
នវិន្ទមោរោធបុរក្ខតំ វសិ  
តទវសិទាបយិ សំសយណ្ឌវេ; ()

១៤. តមាហវិគ្វាន បកវត្តិមព្ពតំ  
បុរក្ខតោ'រោធនស្ស រាជិនោ,  
យតិស្សរោ សំសយសល្អមុទ្ធវំ  
សពន្ធវេ'នុស្សវិ កាលទេវលោ;()

១៥. សកេកុលេ នាឡុកនាមទារកោ  
សយម្កុនោ លច្ឆតិ ទស្សនំ គតិ,  
តមត្ថមញ្ញា សមុបេច្ច តំកុលំ  
ត្វមាហ បព្ពដ្ឋិតិ ភាគិនេយ្យកំ; ()

១៦. និរាមយំ បញ្ចមវាសរម្ហិ សោ  
វរោរសំ វាសិតគន្ធវាវិនា,  
បវត្តមាទេ ភវនេ មហាមហេ  
នហាបយិ ភូបតិ ពន្ធមជ្ឈកោ; ()

១៧. បសត្ថមន្ទត្ថភិជាន មគ្គនោ  
កុមារមារោបយិកុំ បរោសតំ,  
សវេទវេទម្ពបភេទកោវិទេ  
ទ្វិជេ និមន្តាបយិ សោ នរាជិបោ; ()

១៨. សុវិន្ទរូបោ សុរមន្តិរោបមំ  
តមិន្ទិរាធានវិន្ទមន្តិរំ,  
ជនិន្ទសិហោ'បគតា'វនីសុរេ  
អមន្ទបូជាវិធីនា'ភិរាជយិ; ()

១៩. អនេនសិទ្ធា សមគីសបារមី-  
សទត្ថសម្បត្តិបរត្ថការិនា,  
តថា'ត្ថ សង្ខាតធនំ និធានកំ  
តមម្ហិ សិទ្ធិំ សហជាតិយា យតោ; (៥)

២០. ទ្វិជេហិ តន្ត្រីព្រួចនទ្ធយារហំ  
សមាសសំខិត្តបទត្ថសំហិតំ,  
សុតស្ស សិទ្ធិត្ថ'ភិធានមគ្គនោ  
តតោ'ភិវេហារសុខាយ ការយិ; ()

២១. សុយាមរាមទ្ធងមន្តិលក្ខណ-  
សុភោជកោណ្ឌញ្ញសុទត្ថសញ្ញិនោ,  
តមេ ទ្វិជា រាជសុប្បជិតា តទា  
វិចក្ខណាលក្ខណបាបកា'ភវំ; ()

២២. សុភាសុភំ បស្សិយ ទេហលក្ខណំ  
វិភាវយវ្ហោ តតិ តេសមព្រុវិ,  
សមុត្តិបិច្ឆា'ង្គលិបល្លវទ្ធយំ  
ជនាធិបំ សត្តជនា'ព្រុវុំ ទ្វិជា; ()

២៣. សចេ មហារាជ អការមាវសេ  
វរោរសោ តេ បរិចារិទ្ធីន្ទ្រិយោ,  
សមដ្ឋិតុតោ រតនេហិ សត្តហិ  
ភវេយ្យ រាជា វេតចក្កវគ្គយំ; ()

២៤. មហានយោ'យំ ករុណាយ ចោទិតោ  
យរា'ភិគន្ធា យទិ បព្ពជិស្សតិ,  
ភវេយ្យ ពុទ្ធា'ខិលញ្ចេយ្យមណ្ឌលំ  
សយំ អភិញ្ញាយ នហេ'ត្ថសំសយោ; ()

២៥. កណិដ្ឋភូតោ វេយសា តទន្តរេ  
បសត្ថសត្ថា'វតមេន ជេដ្ឋកោ,  
សមុត្តិបិច្ឆា'ង្គក្កលិមេកមព្រុវិ  
តតិហ កោណ្ឌញ្ញសមញ្ញកុសុរោ; ()

២៦. តមស្ស វេនេយ្យជនាកតញ្ញលី  
សមំ ផុសន្តានី វសុន្នរាគលំ,  
សុភានិ ភោបាទគលាតិ សព្ពទា  
ភជន្តិ ភគ្យា កមលានិវាលិនោ; ()

២៧. តមស្ស ខេមន្តមសេសបាណិនោ  
តិបដ្ឋកន្តារបថាវការណេ,  
សុសន្និតំ ចក្កយុគំ បារមី  
រថម្ហិ បាទដ្ឋិតចក្កលក្ខណំ; ()

២៨. តមស្ស ភោ កម្ពុលភេណ្ឌកោបមំ  
សុមដ្ឋវដ្តាយតបណ្ឌិមណ្ឌលំ,  
សទា បទម្តោជនិវាសលក្ខិយា  
តនោតិ បីនត្ថនបិណ្ឌវិព្ពមំ; ()

២៩. តមស្ស ទីយង្គលិបន្តិ វដ្តិត-  
មនោសិលាលត្តកវត្តិកោបមា,  
វិភាតិ ភោ ពាហុលតាយ បារមី-  
លតាយ វា នូតនបត្តបន្តិវំ; ()

៣០. ឥមស្ស បាវេដបាទ បាដលា  
សបាណិបាទា តន្ត្រណាតិកោមលា,  
ឧទ្យារបូជាវិធីសម្មជិច្ឆនេ  
បវាឡបាតិវ សមុល្លសន្តិ ភោ; ()

៣១. ឥមស្ស បស្សិវិមន្តិរោទរេ  
សមប្បមាណាភិនវង្គលីហិ ភោ,  
បទិស្សរេ ជាលកវាដសន្តិភា  
សបាណិបាទា តតជាលលក្ខណា ()

៣២. ឥមស្ស ឧស្សង្គបទស្ស កោប្បកា  
បទម្ពជានំ ចតុវង្គលោបវិ,  
បតិជ្ជិតា បុណ្ណយដេសុកន្ធភា-  
វិលាសមាលិដ្ឋិយ រាជភាសរេ; ()

៣៣. ឥមស្ស ទេហជ្ឈតិវាវិបូរិត-  
សរិរិកេទារភវា ផលត្ថិនោ,  
សុវត្ថសាល្យោទរសន្តិភា សុភា  
ទុវេណិជង្ខា អភិបីណយន្តិ ភោ; ()

៣៤. ឥមស្ស ភោ ជានុយុគំ បរាមសំ  
អនោនមន្តោ បិតកោ មហាភុដោ,  
សហត្តនា សម្ពុរោធិសាខិនោ  
វិសាលសាខាយ វិលាសមាទិសេ; ()

៣៥. ឥមស្ស កោសោហិតវត្ថុគុយ្ហកោ  
អភិន្នកោកាសកកោសកោសគោ,  
អនញ្ញសាធារណតាទិនា'យតី  
អនង្គសង្កាមបរម្មខោ សិយា; ()

៣៦. ឥមស្ស ភោ គោតមគោត្តកេតុនោ  
កលេវរេ កញ្ចនសត្តិភត្តចោ,  
សុវន្តវណ្ណោ ជិនចីវរស្សបិ  
តនោតិ សោភំ យនពុទ្ធរំសិនោ; ()

៣៧. ឥមស្ស ជម្ពោនទីបិញ្ញារាយ ភោ  
សិរិសបុប្ផស្សកុមារចារិយា  
រោជនមគ្គំ ឆរិយា នលិម្បតេ  
សរោជបត្តេវិ វាវិតិនុវោ; ()

៣៨. ឥមស្ស លោមាទិ កលេវរេ វេ  
វិសុំ វិសុំ កូបគតានិ សុនុនោ,  
វិលុម្បរេ រូបវិលាសលក្ខិយា  
មនោរមំ ភោ កមណិកញ្ញកស្សិវិ; ()

៣៩. ឥមស្ស ឧទ្ធក្កមុខំ មុខស្សិវិ  
បទក្ខិណវត្ថុ មហេត្ថិនោ យថា,  
តិរោករេ រោមវិតាន មិន្ទិរា-  
និកេតនិន្ទិវកាននស្សិវិ; ()

៤០. ឥមស្ស ភោរាជ សរោជយោនិនោ  
យថោជុគត្ថំ ឧជុគត្ថមាយតី,  
អនញ្ញសាមញ្ញកុណវកាសគោ  
បជាភិបូជាវិធីភាជនំ សិយា; ()

៤១. ឥមស្ស សក្កស្សទលក្ខណំ សុគំ  
សម៌សមទ្ធិដ្ឋសិវាលី សទា,  
ទធាតិ ភោ បារមិធម្មសិបក្សិនោ  
សុឆន្តចាមិករវិញ្ញាណំ; ()

៤២. ឥមស្ស បុណ្ណោភយកាយភាគិមំ  
មិគិន្ទបុព្វន្ទសវីលក្ខណំ,  
កុទិដ្ឋិវាទិភសិរោវិទារណោ  
នវិន្ទសាមគ្គិយមុព្ពហេ នកី; ()

៤៣. ឥមស្ស'បេតោ យនមំសវន្តិយា  
ចិត្តន្តរំសោ មុទុចារុបិដ្ឋិយំ,  
ភវណ្ណាវា កញ្ចនបច្ឆវិសិរំ  
តនោតិ សក្កត្តរណោ នរាជិប; ()

៤៤. ឥមស្ស និក្រោធមហិរុហស្សិវ  
សមប្បមាណោ បរិមណ្ឌលោប្បយំ,  
កទាចិ ទុក្ខាគបខិន្ទទេហិនំ  
បរិស្សមំ ភោ បជហេ ភវញ្ញសេ; ()

៤៥. ឥមស្ស រាជិត្តយរញ្ជិតោ'ត្តវិ  
ករិយមានុ'ត្តមធម្មនិស្សនោ,  
សុមដ្ឋរំដ្ឋោ សមវត្តខន្ធកោ  
មុតិដ្ឋខន្នោវិ រាជ រាជតេ; () (សិលេស ពន្លឺនំ)

៤៦. ឥមស្ស ភោ សក្កសហស្សសម្មិតា  
យថា'មតជ្ឈោហរណាភិលាសិនោ,  
រសគ្គសា សន្តិ រសាទនុម្ពខា  
រសគ្គសគ្គិ'ត្យ'ភិជីយតេ តតោ; ()

៤៧. ឥមស្ស'នុញ្ញញ្ញនភារកាកុលេ  
អនន្តរុបាយតនម្ពរោ ទរេ,  
វិរោចតេពារសមិសសិវិ  
នវិន្ទសិហស្សហនូបមាហនូ; ()

៤៨. ឥមស្ស តាឡិសតិទន្តបន្តិ ភោ  
បហុតជ្ឈិវចិកំ ចរន្តិយា,  
មនុញ្ញវាណិវនិកាយ តត្វតេ  
បសគ្គមុត្តរំលិលីលមាយតី; ()

៤៩. ឥមស្ស ជ្ឈរំរកណ្ឌិការហេ  
មុខម្ពុដេ សច្ចសុគន្ធវាសិតេ,  
សមប្បមាណោ ទសនាវលី សុភា  
វិភាតិ កិញ្ញក្ខតតីវ ភូបតី; ()

៥០. ឥមស្ស ភោ ខណ្ឌិតសង្ខបណ្ណា  
ទ្វិជារលី និព្វិវន្តរាយតី,  
សមុព្ពវាយុត្តិលតាយ តាយតិ  
មុខាលវាឡេ មុកុលារលិស្សិវិ; ()

៥១. ឥមស្ស បីណាននចន្ទចន្ទិកា  
សុសុក្កទាហរលី សច្ចវាទិនោ,  
បទិស្សតេ ធម្មតត្យាកកិឡនេ  
កតាភិលាសាវិហំសមាលិនី; ()



៥២. ឥមស្ស បានុត្តរធម្មទេសនា-  
តរណ្យមាលោលលការុបិនី,  
បហុតជ្ជិកា ភវសាការា'យតី  
នវិន្ន បារំ ជនតាវតារយេ; ()

៥៣. ឥមស្ស ភោ ព្រហ្មសរោបមោ សទា  
សហស្សធា'យំ ករវីករវតោ,  
មនោហរដ្ឋង្គសមដ្ឋិសុស្សរោ  
សសោតកានំ មណិកុណ្ឌលាយតេ; ()

៥៤. ឥមស្ស នីលំ នយនុប្បលញ្ចយំ  
និរូបមេ រូបវិលាសមន្តិវេ,  
និរោចិតំ ភោ មណិសីហបញ្ញរ-  
ទ្វយំវ ភាសេ កុសលេន កេនចិ; ()

៥៥. ឥមស្ស បាបិនយុតំវ ទិស្សតេ  
វិសិដ្ឋរូបាយតនាបកាសយំ,  
សុតំ គវច្ចាបវិលោចនោបមំ  
មណិប្បកំ គោបខុមទ្វយំ សទា; ()

៥៦. ឥមស្សា ឧណ្ណា ភមុកន្តុរុក្កវា  
ឡាដមជ្ឈោបកតា វិរោចតិ,  
យទត្ថិ សញ្ញាយាយនរាជិមជ្ឈកំ  
សសង្កហិនំ សសិមណ្ឌលំ តថា ()

៥៧. ឥមស្ស ឧណ្ហិសកសិសលក្ខណំ  
សធម្មរដ្ឋិស្សវិយំ អនាគតេ,  
ករិយមានស្ស ហិ ចក្កវត្ថិនោ  
ទធាតិ ឧណ្ហិសកសិសវិញ្ញមំ; ()

៥៨. ឥមស្ស ភុមិស្សរ សុបក្សតិដ្ឋិត-  
បទដ្ឋិតេ ចក្កយុតម្ហិ ទិស្សវេ,  
អរាសហស្សានិ ច នេមិនាភិយោ  
តិវដ្តវេខា សិរិច្ឆកាទយោ; ()

៥៩. ឥមេហិ ពត្ថិសគិលក្ខណេហិ ភោ  
អសិក្សនុញ្ញញ្ញនលក្ខណេហិ'បិ,  
សមុជ្ឈលន្តោ បុរិសាសភោត្យយំ  
ភវេយ្យ ពុទ្ធា ភវពន្ធនច្ឆិទោ; ()

៦០. សសោតមាបាថកតាយ តាវទេ  
ទ្វិជស្ស វិត្តារកថាយ ចោទិតោ,  
អបុច្ឆិ រាជា ភិមយំ សមេភិយ  
អនាគតេ ព្រាហ្មណ បព្ពជិស្សតិ; ()

៦១. កទាចិ ឧយ្យានកតោ មហាបថេ  
ជរាជមច្ចវិបទស្សនំ,  
វិធាយ និព្ពន្ធមនោ ភវត្តយេ  
តបោធនំ បស្សិយ បព្ពជិស្សតិ; ()

៦២. ឥតិហ វត្វាន សកំសកំ យវំ  
តតោ'បគន្ធា'ទ្ធនិមិត្តបាបកា,  
មហន្តកា'ទានិ មយន្តិ សុនវោ  
តមានុបព្ពជិតុមោវទីសុ តេ; ()

៦៣. ទ្វិជេសុ វុទ្ធសុ មតេសុ សត្តសុ  
អយំហិ កោណ្ឌញ្ញសម្ពុយោ សុជី,  
មហាបធានំ បុរិសាសភោជុនា  
ករោតិ សុត្វា ករុណាយ ចោទិតោ; ()

៦៤. សមានលទ្ធិហិ កុលេសុ តេសុ ហិ  
ចតុហិ វិប្បេហិ សហ'ន្តបញ្ចមោ,  
អថោរុវេលំ ឧបគម្ម បព្ពជិ  
ភវីសុ តេបញ្ជី'ធ បញ្ជវគ្គិយា; ()

៦៥. កទាចិ លទ្ធា បរិយន្តសាករំ  
ឥមំ ចតុទ្ធិបិករជ្ជមក្រជំ,  
ជិតារិក្កំ វិចរន្តមម្ពរេ  
ករោមិ បច្ចក្ខមហន្តិ ចិន្តិយ; ()

៦៦. និមិត្តរូបក្ខិបថប្បវេសនំ  
និវរណត្ថំ គនិជរាជសុនុនា,  
នរាជិបោ សោ បុរិសេហិ សព្ពថា  
ទិសាសុ រក្ខារវរណំ អការយិ; ()

៦៧. អយំ កុមារោ យទិ ចក្កវត្តិវា  
ភវេយ្យ សម្តោធិបទំ លភេយ្យវា,  
សកេកុលេ ខត្តិយពន្ធវេហិ សោ  
បុរក្ខតោយេវ ចរិស្សតំ ឥតិ; ()

៦៨. កុមារនាមដ្ឋបនម្ហិ វាសរេ  
សហស្សមក្កេសុ កុលេស្វ'សិតិយា,  
អទាសិ បច្ចេកជនោ បដិស្សវំ  
បទាតុកាមោវ វិសុវិសុំ សុតេ; ()

៦៩. អសេសទោសាបគតា សុខេជិ តា  
សុវណ្ណកុម្មោរបយោធរោ ន តា,  
អនេកជាតិ វរវណ្ណគព្ពិ តា  
សបច្ចបដ្ឋាបយិ តដ្ឋណេបិ តា; ()

៧០. តទ្យាកតិវម្ហិ តរដ្ឋកាសុរេ  
យថេវ ហំស្យា កលហំសបោតកំ,  
មហេសិយា'ង្កេ សយនេ សិតត្ថរេ  
សុវាសរេ ភុបតិ បុត្តមទ្វេស; ()

៧១. អទិដ្ឋបុត្តាននបង្កជា ចិរំ  
លហុំ បរិក្ខិណវយោគុណា ឥតោ,  
ចុតា'វ មាយាជននិ និរាមយា  
ឧបាវិសិ សត្តមវាសរេ ទិវំ; ()

៧២. មហេសិមាយាភគិនី តទា មហា-  
បជាបតិគោតមិនាមរាជិនី,  
និជំ កុមារំ ភរណាយ ជាតិនំ  
វិធាយ ភារំ បដិជគ្គិ តំ សយំ; ()

៧៣. តទា'ភវុំ ទីបសិខា ជគន្តយេ  
កលេពរោ'ភាសលវេន សុនុនោ,  
វិនដ្ឋតេជារិវ រដ្ឋទីបិកា  
វិមានទិបេសុ កថាវកា'ត្ថនោ; ()

៧៤. វិចិត្តកុម្មត្ថរណេ អភិក្ខណំ  
សជន្តកេហា'ចវិមន្តិរោទេវ,  
មហានស្មី មណិវាលុកាគលេ  
វិដម្ពានោវិ សិហបោគកោ; ()

៧៥. សុតស្ស កិឡាបសុតស្ស មន្តិ វេ  
ភមន្តពិម្ពំ មណិនប្បណោទ វេ  
និពន្ធមន្តក្ខិ ចរន្តមម្ព វេ  
យថេវ ចក្កំ រតនំ មហិភុ ជោ; ()

៧៦. តទង្សិវិញ្ញាសវសេន ភុមិយា  
វេជន្តមង្កោ'បនិធាយ ភុមិបោ,  
តទា'ភិនិច្ឆារិក មាសភី គិរំ  
តទានិ មំ សាវយ បុត្តមព្រុវិ; ()

៧៧. និពន្ធមន្តោមណិវេទិកាគលេ  
មុខេន្តពិម្ពន្ធរណេ បយោជយំ,  
សយំ បលម្ពេសិ អមច្ចសុនវោ  
វយេន មន្តោ'បិ អមន្តពុទ្ធិមា; ()

៧៨. ឧឡារសោកំ បិកុចិត្តសម្ពុរំ  
គិលោកទីបោ និជបុញ្ញតេជសា,  
តមោបពន្ធំ ភុវនោ'ទុព្ពរំ  
និរាភវិពាលវីវ វសិនា; ()

៧៩. វិកិណ្ឌលាជាកុសុមាកុលញ្ញសេ  
វិគានរង្គន្ធនិព្ពរម្ពវេ,  
បុរេ តហិ មង្គលកិច្ចសម្ពុតំ  
កទាចិ រញ្ជោ ភវិ វប្បមង្គលំ; ()

៨០. សុកន្ធមាលាភរណទិមណ្ឌិត-  
បសាធិតា កាបិលវត្តវា នវា,  
សកិដ្ឋរា កម្មករា'បិ កប្បិតា  
តតោ តតោ សត្តិបតីសុ តំ កុលំ; ()

៨១. មហច្ចសេនាយបុរក្ខតោហិសោ  
ឧឡារាជិន្ធិសមុជ្ឈលំតតោ  
បយាសិកម្មន្តបទេសមគ្រជំ  
កុមារមាទាយបុរិន្ទទោបមោ; ()

៨២. ឆណម្ហិ តស្មី មនុវសកេតុនោ  
មនោរមំ មង្គលនង្គលាទិកំ,  
សុវណ្ណបង្កេហិ បរិក្ខដំក មហា-  
ជនស្ស'បិ រូបិយបង្កនាទិកំ; ()

៨៣. វិសាលសាខាកុលជម្ពុសាខិនោ  
វិធាយ ហេដ្ឋា សយនេ មហារហេ,  
និដំ កុមារំ សជនោ ជនាធិបោ  
សមារហិ សម្បតិ វប្បមង្គលំ; ()

៨៤. កុមាររក្ខាវណាយុ'បដ្ឋិតា  
តមុស្សំ ធាតិជនា វិបស្សិតុំ,  
អបក្កមិត្វា ពហិ សាណិតោ ខណំ  
បមត្តរូបា វិចរិស្វិតោចិតោ; ()

៨៥. បរិគ្គហេត្វា'នមបាន មាសនេ  
និសង្ខ បល្លង្ក មលត្ថ ពន្ធិយ,  
ជិនង្គរោ និររណេហិ និស្សង្គ  
វិវេកជំ ឈានមកាធពុទ្ធិមា; ()

៨៦. វិបស្ស បុគ្គស្ស'បវេសនំ តហិ  
ទុមស្ស នាយាយ និវត្តកំ តថា,  
បវន្តិ រាជា បដិហារិកាកថា-  
បចោទិតោបុគ្គមុបេច្ច តង្គឈេ; ()

៨៧. កលាសុ វុជ្ជាសុ ច បុគ្គមគ្គនោ  
វិនេតុកាមោ វិនយក្ខមំ បិគា;  
បសត្ថសត្តន្តរបានទស្សិនំ  
កទាចិ វិប្បាចរិយំ កិរា'នយិ; ()

៨៨. សមប្បិកំ តំ គុរុនោ ករម្ហុជេ  
សទេវលោកស្ស គុរុំ សការរំ,  
មហិសុរោ សោ ជលពិន្តនា យថា  
សុទុត្តរកាធមហោទធីរសំ; ()

៨៩. សវណ្ណភេទំ សនិយណ្ណកេដុកំ  
អថព្ពពេទេនិ'និហាសបញ្ចមំ,  
តិវេទមុទ្ទេសបទេន ទុទ្ទសំ  
តថា កលាសិប្បតំ និពោធយិ; ()

៩០. អនញ្ញសាធារណបុញ្ញវាសនា-  
វិជ្ជកសម្មោហវិសុទ្ធពុទ្ធិនោ,  
សមគ្គវិជ្ជា សកលាកលា ធិយា  
កលម្បិ នាលំ ពហុភាសនេន ភី; ()

៩១. ន កេវលំ តស្ស កលេពរំ ពហិ  
វិភាតិ ពក្កិសតិលក្ខណេហិ ភោ,  
ភុសំ តទព្ពន្តវត្ថុ ទិប្បតេ  
សុពុទ្ធសត្តន្តរលក្ខណេហិ'បិ; ()

៩២. តិលោចនស្សា'បិ តិលោកចក្កនោ  
អយំ វិសេសោ នយនេហិ ទិស្សតេ,  
លលាដនេត្តោ បុរិមោ នសោភតិ  
បរោវ អព្ពត្តរញ្ញាណលោចនោ; ()

៩៣. អនុព្ពជន្តោ នវយោព្ពនស្សិវិ  
យសោបពន្លេន សកេ និកេតនេ,  
បវុឿ ជីវោ សកលំ កលាន្តរំ  
កលានិជី វំសិចយេនិ'វម្ពវេ; ()

៩៤. ឧបខ្ស័កណ្ណាហិតទាបិកាយ សោ  
យសោធនោ សោឡសវស្សិកោ យទា,  
កបោលដុដ្ឋញ្ញនទានរាជិយា  
ករិ យថា ពាលទសំ វុតិក្កមិ ()

៩៥. តទា នវិន្នោ សុរមន្តិរោ'បមំ  
ឧតុត្ថយានុច្ឆរិកំ មនោរមំ,  
បយោជយិត្វាន បវិណសិប្បិកេ  
សុតាយ កាវាបយិ មន្តិរត្ថយំ; ()

៩៦. និសិតសម្ពាធកលំ និវាវិត-  
សរោនិលំ ជស្សិតសិហបញ្ញវំ,  
មហិរតំសំ នវភុមិកំ យវំ  
ពភុវំ រម្មំ ភុវិ រម្មនាមិកំ; ()

៩៧. សសិករ'ម្ពោធរាវនីព្វរ-  
វិតាន មុគ្គាដកវាជពន្ធនំ,  
សុរម្មនាមំ ហតយម្មមិន្ទិរា-  
និវាសរម្មំ ភវិ បញ្ញភូមិកំ; ()

៩៨. អហិណ្ឌុសិតុណ្ណគុណេហិ បារុសេ  
សុខានុលោមំ សមសត្តភុមិកំ,  
សុជស្សិតា'ជស្សិតសិហបញ្ញវំ  
សុកំ សុកំ នាម និកេតនំ ភវិ; ()

៩៩. វយោនុបត្តស្ស នវិន្ទសុនុនោ  
ឧឡារាជិន្ទិវិលាសទស្សនេ,  
កតា'ភិលាសោ ជនកោ ជនាធិបោ  
បទាតុកាមោ និជរដ្ឋសម្បទំ; ()

១០០. វសន្តិ ចេ យោព្ពនហារិទាវិកា  
នវិន្ទសន្នេសហវេហិ បេសយិ  
ស សាកិយានំ សចិវេហិ សាសនេ; ()

១០១. និវេទយំ យោព្ពនគព្ពិតស្ស តេ  
នំភិព្វិសិកប្បាយតន'ន្តទស្សិនោ,  
សុតស្ស ទាវាភរណាយ ធីតរោ  
កថន្ត ទស្សាម មយន្តិ ខត្តិយា; ()

១០២. សុតេន តំ រាជសុតេន បោទិតោ  
បិតា ចរាបេសិ បុរម្ពិ ភេរិយោ,  
មម'ត្រដោ កាហតិ សិប្បទីបនំ  
តតោបរំ សត្តមវាសវេ តតិ; ()

១០៣. វរោ កុមារោ ហិ កុមារវិក្កមោ  
កលាបសន្នន្ទ កលេពរោ តទា,  
វិបស្សតំ ពន្ធជនានមោសវិ  
អនប្បទប្បោ រណកេឡិមណ្ឌលំ; ()

១០៤. ធនន្ទរោ សោ បឋមំ សកេ ភុជេ  
សហស្សថាមំ សសរំ សរាសនំ,  
វិធាយ បោបេសិ ជិយំ វសុន្ទរា-  
វិទារណាការមហារវំ វវិ; ()

១០៥. ចកុទ្ធិសា'ធរធនន្ទរា មមំ  
ករោន្ត លក្ខំ និជខាណបត្តិយា,  
តតិហ វត្វា សរវារណេន សោ  
អភុតបុព្ពំ សរសិប្បមាហវិ; ()

១០៦. ចកុទ្ធិសាយំ ចកុរោ ធនន្ទរោ  
មមេ'កតាណេន ហណាម'ហំ តតិ,  
អកាសិ តទទីបយមញ្ញថា'ព្ពតំ  
ស ចក្កវេជ្ជយសិប្បទីបនំ; ()

១០៧. សរេហិ វេណ្យាយតយន្តិវង្គកំ  
សរេហិ ចា'រោហណមណ្ឌបាលយំ,  
សរេហិ បាការតទ្យាកបង្កជំ  
សរេហិ វស្សំ តតិសិប្បមាហវិ; ()

១០៨. មហាសត្តោ លោកប្បករមសមំ សិប្បជានំ ជនានំ  
តទា សំទស្សេសិ មុទិតហនយា សាកិយា ទាវិកាយោ,  
ឧបដ្ឋាបេសុំ តា សុរតិរតិសង្គាមចតុរា  
សហស្សានំ តាឡិសតិបរិមិតា នាដិកា'សុំ យវេសូ; ()

តតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលករិជន ហនយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទូរេ  
និទានេ លក្ខណបដិគ្គហណ កុមារសម្បរណាទិ បរិក្ខិ បរិទិបោ អដ្ឋមោ សត្តោ។

១. តតិ វិហិតេ សតិ សិប្បទីបនស្តិ  
តទភិមុខេ'តរខត្តិយា'តិសូរា,  
អបគតមានមទាភវិសុមញ្ញោ  
(តរុណមិគិន្ទមុខេ)វ មត្តទន្តិ; ()

២. វិជជិត សំសយពន្ធនោ បទាគុំ  
សុមរិយ ទេវទហម្ហិ សុបក្សពុន្ទោ,  
នរបរេរោ និជជីតរំ កុមារិ  
សុរិមល កោលិយវសកញ្ចហំសិ; ()

៣. តហិមថមន្តិវេហិ មន្តយិត្វា  
និខិលបរិក្ខិនិវេទនាយ ទូតេ,  
បហិណិ កវិរាហមហេ វិជិយតន្តិ  
តវ តនុជេន មមញ្ជិ ជីតុកញ្ញា; ()

៤. វលយិតតារមុបដ្ឋិតោ'ទយំ តេ  
ហិមករពិម្ពមិរោ'បវិដ្ឋបិបំ,  
បរិវតមន្តិគណំ បណម្ព រាជំ  
កបិលបុរោបគតា តមត្ថមាហុ;

៥. អថ បដិលទ្ធបដិស្សវេនុ'ទគ្គា  
បទយុតមញ្ញលិបុប្ផមញ្ញវិហិ,  
សុមហិយ តំ បដិវេទយិសុ រញ្ញោ  
សកវិសយំ សមុបេច្ច រាជទូតា; ()

៦. ឧភយកុលម្ហិ មហិភុជា'ញមញ្ញំ  
បុនរិបិ មន្តិវេហិ មន្តយិត្វា,  
វិសទមភិហិ និមិត្តបាបកេហិ  
និយមិតមងក្កលវាសរម្ហិតម្ហា; ()

៧. កនកវិតានវិនទ្ធហាវិហារំ  
កុសុមសមាកុលហេមបុណ្ណកុម្ពំ,  
តិទិវិមានសមានមុល្លសន្និ-  
រតនវិចិត្តវិរាហមណ្ឌបគ្គំ; ()

៨. តហិតវិតានសិតាតបត្តកេតុ-  
ទ្ធគមណិវិជនិចរុបាមវេហិ,  
បចុរជនេហិ កតុបហារមគ្គោ  
សុបរិវុតំ ចតុដ្ឋិវនិជជិន្យា; (៦)

៩. វិវិជវិក្ខុសណកុសិតត្ថការំ

អភិនវប៊ីនបយោធាភិរាម៍,  
ហវិសិកាយ យសោធរំ កុមារិ  
មណិខចិតាយ វិធាយ ចា'នយិសុ; ()

១០. វេយិគមាលតិទាមហេមមាលា  
បរិមលភាវិតកុន្តលប្បវេណិ,  
វិទ្យុពការលិមប្បវិជ្ជាជី  
ជលធរមាលមជេសិ កោមលាយ ()

១១. និវធិបនភោគលម្ហិ តស្សា  
ជនមនកុន្តវិកាសនំ ពភាស,  
កុដិលគរាលកកាលមេយរាជិ-  
ជជិតលលាដតលទ្ធវចន្តពិម្ព័; ()

១២. មិគមទកុដ្ឋមគន្ធបង្កលិត្តោ  
កុលវេជ្ជយា តិលកោ លលាដមជ្ឈេ,  
មករធរជេន និរោបិតោវិវា'សិ  
តិភុនភុតជយាយ បុប្ផកេតុ; ()

១៣. ជននយនញ្ចនរូបសម្បទាយ  
កុលមបទាយ រាជ និម្មទាយ,  
បរមសិវិ សុសិរុហាភិរាម៍  
វេនមនង្គសុវណ្ណទប្បណារក៍; ()

១៤. មណិតណមណ្ឌិតកុណ្ឌលេហិ តស្សា  
សវណ្ណកំ យជិតាវគណ្ឌភាគំ,  
មនសិជសាកុណិកេន ខិត្តបាស-  
យុគលមិវក្ខិវិកង្គមានមាសិ; ()

១៥. សុវិមលកន្តិបពន្ធសន្ននត្ថំ  
នយននទីនមុភិន្នមន្តរាឡេ,  
កនកបណាឡិសមប្បិតេ'វ តាយ  
វេននាយ រាជ តុដ្ឋនាសា; ()

១៦. និរុបមរូបវិលាសមន្តិវស្តិ  
សជវេនិកានិ'វ សិហបញ្ញានិ,  
រុចិវិលាសិនិយា លសិសុ បម្ភា-  
វេលិសហិតានិ សុនីលលោចនានិ; ()

១៧. កនកកបាលនិកំ មនោភវស្ស  
វិមលកបោលយុតំ សិនិទ្ធកន្តិ,  
នវសសិមណ្ឌលបុណ្ណវិកសណ្ណ-  
សសិវិមរុន្ទិមនោហរាធរាយ; (៦)

១៨. សុចរិតបារមិតាលតាយ តាយ  
បរិណតរាគលតាយ ភូលតាយ,  
អធរយុតំ តរុណង្គរទ្វយំ វា  
កិមិតិ វិតក្កហតោ'យមាសិ លោកោ; ()

១៩. កុលវេជ្ជយា វេនា'លវាឡកញ្ចេ  
នវកលិការលិផុល្លិតេ'វកិញ្ចិ,  
សុមជ្ជវាណិលតាយ មន្ទហាស-  
ដ្ឋតិជវេលិ ទសនវេលិ រាជ; ()

២០. កុំលយនីលវិលោលលោចនាយ  
មុខកមលាលីកុលានុការីនីកុ,  
នយនមយុខគុណេហ'បាង្កកង្ក-  
នីសិក្សេហិ អនង្គបាប្បបា; ()
២១. កលរមញ្ញគិរា តិរដ្ឋរាជី  
យនកុចភន្ទយដាយ កម្ពុគីរា,  
មជ្ជតភិរិវរ រដ្ឋលេខំ  
អជិនី សុវណ្ណមុតិដ្ឋកេរិសង្ខំ; ()
២២. អភិនវបិនបយោធរា'បធានំ  
សុខុមគរច្ឆវិកោជវាភិរាមំ,  
ឧរសយនំ សមលង្កតំ វិយា'សិ  
និជបតិសង្កមមង្គលាយ តាយ; ()
២៣. កុចកនកា'ចលសម្ពវាយ នាភិ-  
កុហរតដាភិមុខាយ កន្តិនដ្ឋា,  
ឆហរវលិត្តយមិន្ទិរោបមាយ  
អរហរិ តុដ្ឋតរដ្ឋបន្តិកន្តិ; ()
២៤. មណិវសនាគុណមន្តរាយ តស្សា  
យនកុចការកិសោ កិសោទរាយ,  
ហរិសិវិច្ឆសហជ្ជមជ្ឈភាគោ  
មទធនុមុដ្ឋិវិលាសមាហរិត្ត; ()
២៥. សរសិជតន្តបវេសនាវកាស  
មរហរិ បិនបយោធរន្តរាឡំ,  
និជតន្ត្រភាសុរហានិជ្ឈរេហិ  
កនកទរិមុខវិព្ពមំ យុវត្យា; ()
២៦. អវិកលរូបវិលាសសិន្ទុវេលា  
វិលវិលក្តិនិយាក វិសាលសោណិ,  
បរិហរិ រាជកុមារិកាយ តាយ  
កុសុមសរាភវភុមិភាគសោភំ; ()
២៧. កុលវឌ្ឍយា កមលាមលាននាយ  
កុំលយកោមលនីលរោមរាជី,  
ភុសមភិច្ចម្ហិ គភិរនាភិគព្ភំ;  
កមលវិវាយតមត្តភិដ្ឋរាជី ()
២៨. រុចិរតរោយុកំ សុវណ្ណ រម្មា-  
ករិករិបិវមិន្ទិរោបមាយ,  
ភជិ មករន្ទជរដ្ឋមន្ទិរស្តិ  
ហរិមយថម្ពយុគស្សិវិ រមាយ; ()
២៩. មទរយរូបរសទ្ធយំ តុលាយ  
សុបរិមិតាយ ចតុម្ពុខេន តុល្យំ,  
និជមិហជានុយុកំ បរាឡបាតិ-  
យុគលវិវាសិ អរម្ពុខោបនីតំ; ()
៣០. វិសយវិតក្កតមាកុលំ យុវត្យា  
មទនុបសង្កមណេ មនោវិមានំ,  
ជិតមទមត្តមយុរកណ្ណភូតិ  
ជលិតបទីបសិខេវ បារុជង្សា; ()



៣១. មណិមយន្ទបុរាណសុរេហិ តស្សា  
ចរណតលេហិ បរាជិតានិ ថីនំ,  
មុខបទុមានីវ សង្កតន្តិ មញ្ញោ  
ភមរភរម្ពរុហានិ កញ្ញនីនំ; ()
៣២. ករចរណង្គលិបល្លវគ្គសាលី-  
ជលលវបន្តិនិភា'តិកោមលាយ,  
អភិនវតម្ពនខាវលី ពភ្ជុវ  
មករធនស្ស កតេវ បុប្ផបូជា; ()
៣៣. សបរិជនោ វនីតាយ តាយ សន្និ  
មណិគណមណ្ឌិតមណ្ឌបប្បទេសេ,  
ទិនកវសធនស្ស រាជបុត្ត-  
ស្សបគមនំ អបលោកយំ និសិទិ; ()
៣៤. បរិវិតពន្ធដនេហិ រាជបុត្តោ  
យថវិ ទេវគណេហិ ទេវរាជា,  
សបទិ គុរង្គរថំ សមាហិរុទ្ធោ  
តទភិមុខោ យសសា ជលំ បយាសិ; ()
៣៥. តហិមុបគម្ម បិតស្ស មណ្ឌបស្ថិ  
បរិទហិតុ'ត្តរសាដកេន តស្ស,  
ហរិមណិមណ្ឌនមណ្ឌិត'ត្តភារោ  
ហិមបដលេន ហិមាចលោ វិវាសិ; ()
៣៦. មណិមកុដេន និវត្តកាសិកេន  
នរតិសុនុ សុមណ្ឌិកោ រាជ,  
សុរភវនេន ច ខីរសាគរេន  
កនកសិណេរុគិវិវ និច្ចលដ្ឋោ; ()
៣៧. នភសិ សមាកុលការការលីវ  
ឧរសិ វិរាជិតតារហារបន្តិ,  
នរបរោ បិវិ តាយ រូបសារំ  
អមតមិវាយតលោចន'ញ្ញលិហិ; ()
៣៨. តទហនិ រាជកុមារបុព្វសេល-  
ប្បកវវរាននចន្ទមណ្ឌលេន,  
មុកុឡិកលោចននីលនីរជាយ  
អភរិមនោកុមុទាករឫពោធា; ()
៣៩. យុវតយុវានមបេក្ខតំ ជនានំ  
អនិមិសលោចននីលកន្តិកង្កា,  
រុចិវរុចហិ វិជ្ជតចាមរេហិ  
អនិលវិលោលតរង្គសាលិនីវ; ()
៤០. គគនតលោបរិ តារកាកុលម្ហិ  
យុវយុវតីនវចន្ទចន្ទិកេវ,  
និចិតសុវណ្ណកហាបណេ វេជុំ  
អថមណិមណ្ឌបវេទិកាតលម្ហិ; ()
៤១. សកលកលាកុសលោ'បគម្មវិប្បា-  
ចរិយគណោ ជយមង្គលាយ តេសំ,  
សុបរិសមាបយិ សព្ទបុព្វកិច្ចំ  
សបទិ បវស្សិ អខណ្ឌលាវុជន្តិ; ()

៤២. ករតលតាមរសេសុ កុណិកាយ  
មណិខវិកាយ បុរោហិតោ ឧភិន្នំ,  
សុភមភិសេកជលំ និបាតយំ តេ  
បុនហិបយោជយិ បាណិបីឡណស្មិ; ()

៤៣. សុរជនុវិជ្ជលតេវ វារិវាហំ  
រថមភិរុយ្ហ ភហិរមន្ទយោសំ,  
បរិភុតខត្តិយពន្ធវេហិ តម្លា  
កបិលបុរាភិមុខាកុំ ឧភោត តេ; ()

៤៤. អថ សមលង្កតវិចិមជ្ឈិកានំ  
វិវេនិកេតនសិហបញ្ញវដ្ឋា,  
អនិមិសលោចនបង្កដោបហារំ  
ភូសមកុំ កបិលង្កនា បសន្នា; ()

៤៥. គមនវិលាសមុទិក្ខតំ ជនានំ  
រុចិរសិរោបហិតញ្ញលីហិ ភក្កា,  
មណិកលសប្បិតបុប្ផមញ្ញវិហិ  
រថិកមិរោភយវិចិបស្សមាសិ; ()

៤៦. តិខិណវិលោចនពាណលក្ខភារំ  
និរុបម្សបិនិ កាមិនីហិ នីតេ,  
បតិតនុរាគសរេហិយេវ តាសំ  
ហនយវិទារណមាសិ តប្បលំវ; ()

៤៧. កថមបិ កាបិលវត្ថុវា អហោសុំ  
តទហនិ និច្ចលលោចនុប្បលេហិ,  
កបិលបុរំ តិទសាលយាវតិណ្ណា  
តិទសគណារំ វិបស្សនាយុភិន្នំ; ()

៤៨. តិទិវបុរា និជវេជយន្តនាម-  
សុរកវនំវ សុជម្បតិ សុជាតា,  
កបិលបុរា បុនរាគមីសុ តម្លា  
បតិបតិនី និជរាជមន្ទិរំ ទេ; ()

៤៩. ធរណិបតិសុតោ បក្កវដ្ឋាភិសេកោ  
កបិលបុរវេ តេសុ តិស្វាលយេសុ,  
អបរិមិតសុខំ តាយ ពិម្ពាយ សន្ធិ  
សុចិរមនុភវិ ចន្ទពិម្ពាននាយ; ()

៥០. វិកចកមល (នន្ទីមុខិ) មញ្ញភាណិ  
តិវិធរយសិ ទិព្ពច្ឆររូបសោភា,  
អគមិ ខយវយំ សាបិ ពិម្ពាមហេសិ  
សរថ សរថ សង្ខារធម្មស្សការំ; ()

ឥតិ ម្តេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិតេ សកលករិជន ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទូរេ  
និទានេ បាណិក្កហមងក្កលុស្សវបរិក្កិបវិទីបោ។ នវមោ សក្កោ។

១. គុណមណិមណិមា សោ ទេវរាជារំ រាជា  
សុខមនុករមាទោ វាជិយានេន យេន,  
ភមរភវិតមាលា មង្គលុយ្យានភូមិ  
តទវសវិ កទាចិ សាលិនី (មាលិនី) ហិ; ()

២. ឧបគតសមយោតិ ពុជ្ឈនត្ថាយ ពោធិ

សុមរិយ សុរុបុត្តា ពោធិសត្តេ វជនេ,  
ភវិវិភិសមគ្គំ ទស្សយុំ មាបយិត្វា  
ជរសកដសរូបំ ជិន្ហរូបំក វិរូបំ; ()

៣. កិមិទមិភិហបុដ្ឋោ ជិន្ហរូបំ វិបស្ស  
វិមតិបរវសោ សោ សារថី រូបសារោ,  
និដហទយនិធានេ ទេវតាចោទិតស្ស  
និទហិ ធនមិវគ្គំ តស្សធម្មោបទេសំ; ()

៤. ហវិតនឡកលាបំ មង្គលុយ្យានមគ្គេ  
យថវិវិហិមុខដ្ឋា កុញ្ញវិ ភញ្ញមានា,  
តថវិវិភិភវន្តី សព្ពយោព្ពញ្ញទប្បំ  
ខរតរជរតា សា អត្ថបច្ចក្ខត្វតា; ()

៥. មុខកុករលយគញ្ញា ភដ្ឋកិញ្ញក្ខសោភា  
ភវិ កបិនជរវិទណ្ឌនន្តដ្ឋិបន្តី,  
កុដិលបលិតជាតំ តញ្ញរាយា'ភិសេកេ  
សិរសិ រចិតសេតច្ចត្តសោភំ ពពន្ធ; ()

៦. អវិឡុវលិយោ តា ជិន្ហរូបស្ស ចម្កេ  
បភវពលវតេជោធាតុវេគុដ្ឋិតា'សុំ,  
តរលសលិលបិដ្ឋេ សេយ្យថាចោ'ទទិស្ស  
តរលសលិលបិដ្ឋេ សេយ្យថាចោ'ទទិស្ស  
បលយបវនេវេគុ'ត្ថដ្ឋកល្លោលមាលា ()

៧. បិតមុបវនេបន្ថេ វង្គកោបាណសិវ  
អនុដុកមុដុកុតំ ទណ្ឌមោលុព្ព ភុម្យា,  
និដតុណវិលាសំ លក្ខមាបាទយន្តំ  
ធនុមិវ សគុណំ តំ រូបមទ្ធភិ ជីវោ; ()

៨. ជិនិអដគរភោគេ ជិន្ហនិម្មោកភារំ  
តិលកវិពតចម្ពំ តន្តីរោជត្ថភាវេ,  
អបគតយនមសោ ជាសុកដ្ឋិប្បន្នោ  
អជិនិគិវលេបំ កុដ្ឋទារុប្បពន្ធំ; ()

៩. វិគតពលមទាទិ វិស្សវន្តំ សរិវេ  
ន្សំ វណ្ណខេហិ គុថមុត្តាឡ'សុវិ,  
វលិវិសមកបោលំ កម្មមានុត្តមង្គំ  
សុវិសទមតិនោ តំ បស្សតោ ជិន្ហរូបំ; ()

១០. ភុវនមនវសេសំ តស្ស'បដ្ឋាសិ សម្ប-  
ជ្ឈលិតមថ ជរាយា'ទិត្តគេហត្ថយ'វ,  
អហមបកិ អនតីតោ ធម្មមេតន្តិ វត្វា  
ភវនវនមគញ្ញិ ជាតិយុ'ក្កណិតតោ; ()

១១. បុនុបវនមគ្គំ ឱគហន្តស្ស រញ្ជោ  
សុខមនុភវនត្ថំ ទេវតាមាបយិត្វា,  
បរេហិវានីយំ យោរោភាវតិណ្ឌំ  
អបរមបិ វិរូបំ ទស្សយុំ វ្យាធិរូបំ; ()

១២. វិសទមតិ វិមត្យា សក្យវសេកកេតុ  
កិមិមិវបលិបន្តំ វច្ចបស្សាវបង្កេ,  
បភវពលវនុត្ថំ តំ បរាជិនវត្តិ  
កិមិទមិភិ បទិស្វា បាជិតារំ អបុច្ឆិ; ()

១៣. រមេតិ វេជ្ជម្ហំ តេន សូតេន វុត្តំ  
អមតមិវ បិពន្តោ សោតជាក្ខណ្ឌលីហិ,  
អគមបិ អនតិកោ ព្យាជិធម្មន្តិ គម្ពា  
និជភវនវនំ សោបា'គ សំវិគ្គហុបោ; ()
១៤. តទុបវនវិមានំ វាជិយានេន នាថេ  
វេតិ សតិ កទាចិ មាបយុំ ទេវតាយោ,  
សុណខកុលលគិជ្ឈាទីហិវា ខជ្ជមានំ  
នរកុណបសវីវី ខន្ទមាតំ បបម្ហិ; ()
១៥. បកវកិមិកុលានំ ចាលយំ នីលវណ្ណំ  
វណ្ណវិរមុខេហិ លោហិតំ បក្សវន្តំ,  
សកុណគណ្ឌិតថ្វី មក្ខិកាមក្ខិតម្តំ  
សុមតិ មគសវីវី អន្ទសា សារហិនំ; ()
១៦. អភិគមិ គមយន្តោ ភាវតិ សារថិស្ស  
និជសវណ្ណយុគស្និ ហេមតាឧដ្ឋសោភំ,  
អហម្យិ មរណំ ភោ នាតិវត្តោតិ វត្វា  
វេមិវ មិគរាជា សក្យរាជា វិមានំ; ()
១៧. បុនបិ សបរិសោ សោ យានមារុយ្ហ ភទ្រំ  
កតិបយទិវសានំ អច្ចយេនា'ជិរាជា,  
កបិលបុរវម្ពា'នដ្ឋរដ្ឋាលយាភំ  
តទុបវនមគញ្ញិ បញ្ញពាណាភិរូបោ; ()
១៨. គុណមណិ មណិវណ្ណំ បត្តមាទាយ បត្តេ  
បនសសរសរាគំ វិវំបារុបិគ្វា,  
បិតមវិកលចក្កំ និម្មិតំ ទេវតាហិ  
សុមតិ សមណរូបំ ពុន្ទរូបំវេ បស្សិ; ()
១៩. តទហនិ វិពុជា'ជិដ្ឋានតោ ភាវនីយោ  
យតិបតិវិវ សូតោ អត្ថធម្មានុសាសិ,  
សមណគុណមនេកាទីនំវេ បញ្ចកាមេ  
តមវេទិ គមនស្និ អានិសំសញ្ច គេហា; ()
២០. កុហនលបនមិច្ឆាជីវមោហាយ កុច្ឆិ-  
បរហរណសមត្ថំ មត្តិកាបត្តមស្ស,  
ករ កមកលគតំ សោ បារមីចោទិតត្តោ  
វិសេមតិ បទិស្វា សម្បសានំ ជនេសិ; ()
២១. វិកសិតកលិកាលង្ការមុន្ទាលសាល-  
មិវ សមណវិលាសំ ចីវរោភាសមគ្គេ,  
នយនមជុករានំ ភារមាធាយ ជីវោ  
និជមនសិ ជនេសិ ចីវរេ សម្បសានំ; ()
២២. ខណិកមរណទុក្ខាវដ្តមាពាធរាសិ-  
មករនិករភិមំ តំ ជរាវិចិវេតំ,  
កវេលជិមគាធំ ជាតិវេលាវជី សោ  
អយមិវ បដិបន្នា និក្ខរេយ្យន្យវេទិ; ()
២៣. សមណវននបិនច្ឆន្ទពិម្ពោទយេន  
វិកសិតមនកុន្តោ នន្ទនុយ្យានសោភំ,  
ឧបវនមភិកត្តំ សន្ទនំ ចារយេ'តិ  
តទហនិ មនុជិន្ទោ សន្ទនាបារិមាហ; ()

២៤. វេលាវិចិត្រឡាត្នីកាលហិក្ខាលបន្តី  
មលយជគុដាយាសីគលំ នីម្មលាប,  
ឧបវនមវតិណ្ណេ នន្ទនំ វាសវាវ  
អភវិ ទិវសភាគំ សាធុក៏ឡំ សរាជា; ()

២៥. ទសសតកិរណស្និ យស្ស កិក្ខិប្បពន្ធ-  
សរទជលទរាជិនាទិតស្និ នភស្និ,  
ឧបវិសិរសិ សេកច្ចត្តសោភំ ភជន្តេ  
តទិយចរណលក្ខ្យា'លង្ករិ វាបិក៏រិ; ()

២៦. សរសិជវនេហិ ហំសបិនត្ថនេហិ  
កុវលយនយនេហិ នីលិកាកុន្តលេហិ,  
មធុមទមុទិកាលីន្ទបុរេភាវរោធ-  
ជនមិវ រមណីយំ ឱកវិ សោ តឡាកំ; () (សិលេសពន្ធនំ)

២៧. វេយុវតិជនានំ កុម្មកម្មិវនាភិ-  
វិវេកហិតវាវិ វាបិ សា វិត្តរូបា,  
យនថនជយនានំ សង្គមេនេ'តរាសំ  
បុនរកវិ កបបុណ្ណា បិកិវិជ្ជាវិនិរិ; ()

២៨. អភិនវរមណិនំ ជាតុលដ្ឋាតុរានំ  
វិមុខនយនមិនេ មិនកេតុបមេន,  
ឧបវជិតុមិវគ្គេ ខិត្តជាលក្កិលាសំ  
ខណមវហវិ រញ្ញា វិទ្ធិហត្ថម្ពធារា; ()

២៩. នវេលកណិកាលង្ការវត្តាវវិន្ទា  
យនកុចកលហំសា កេសសេវាលនីលា,  
បតិមចិត្តតរងក្កាភិណ្ណសុស្សោណិវេលា  
សរសិ សរសិវា'សិ តត្រ កិឡាតុវេ'កា; ()

៣០. សសិរុចិរមុខិនំ ខោមវត្ថន្តវិយេ  
សនិកមបនយន្តេ វិចីហត្ថេហិ រញ្ញា,  
វចិតនយនកន្តី ព្យន្ត កម្មិវនាភិ-  
សរសិជបវិយន្តា នាឡបន្តិវិវា'សិ; ()

២៩. នវេលកណិកាលង្ការវត្តាវវិន្ទា  
យនកុចកលហំសា កេសសេវាលនីលា,  
បតិមចិត្តតរងក្កាភិណ្ណសុស្សោណិវេលា  
សរសិ សរសិវា'សិ តត្រ កិឡាតុវេ'កា; ()

៣០. សសិរុចិរមុខិនំ ខោមវត្ថន្តវិយេ  
សនិកមបនយន្តេ វិវិកណេហិ រញ្ញា,  
វចិតនយនកន្តី ព្យន្ត កម្មិវនាហិ  
សរសិជបវិយន្តា នាឡបន្តិវិវា'សិ; ()

៣១. បុនរហិ កុចកុម្មព្យន្តហរេនិវា'បេ  
និជកឡបវិមាណេ សន្និមុត្តង្គនានំ,  
មលិនកមលិនី សា លោចនេហា'ននេហិ  
អភវិ ភមរភាវ'ម្ពោជសណ្ឋា'កុលេ'ច; ()

៣២. មធុមទមធុបេហិ គីយមាណេហិ វិចិ-  
ភុជសតបហដាហិ សោណិភេវិហិ ចិនំ,  
លលិតកមលសិសេ នច្ចមានិន្ទិរាយ  
អជិនិ ជលជិនី សា ទិព្ពសងក្កិតសាលំ; ()

៣៣. តុហិនករមុខិនំ តន្តឡាក'ន្តលិក្ខេ  
សុលលិតកុជវល្លិ វិដ្ឋលេខាភិរាមា,  
កុរុលយវនរាជី នីលជីមុតរាជី  
បតិនយនមយូរេ កិឡយន្តី រាជ; ()

៣៤. ផុដកុរុលយហត្ថំ រាជភំសេហិ ខិត្តំ  
វិវិជមធុបកុត្តំ ធម្មវេលាភិវត្តំ,  
យថវិ គណិកំ តំ កញ្ចនី សោ ជនិន្ទោ  
តទហនី បរិកុត្វា'មន្តមានន្ទមាប; () (សិលេសពន្លឺនំ)

៣៥. ចរណ'នុវដមានព្រឹចិសង្ខោភតិវំ  
ជហតិ សតិ តឡាកំ សាវរោធេ នវិន្ទេ,  
សរសិវិហិនីសំរុន្ទនិស្សាស្សបោ  
មុនុសុរភិសមីរោ មន្តមន្តំ បរាយិ; ()

៣៦. បរិភវិ វិពិម្ពំ តង្គណត្តាចលដ្ឋំ  
តហិមុបលតលង្គោ ភានុវសេកភានុ,  
អថ សរសិវធូនំ កិញ្ចិសង្កោវិតានិ  
សរសិជវនាតិ សោកទីនានិវា'សុំ; ()

៣៧. អសិតនភសិ សញ្ញាមេយមាលាវិលាសំ  
អភិកវិយ និសិន្ទេ តត្រ សក្យាជិនាថេ,  
តុវដមុបតតា តំ កប្បកា'នេកវត្តា-  
ករណវិកតិហត្ថា ភូបតី ភូសណត្ថំ; ()

៣៨. វិកុលវិនោ ខោ ធម្មតេជាកិភូតោ  
សុរុបតិ សុរុបុត្តំ វិស្សកម្មាភិជានំ,  
សបទិ បហិណិ សម្មា ទិព្ពវត្តាទិនា ភោ  
តិភុវនសរណំ តំ ភូសយស្ស្យ'តិ វត្វា; ()

៣៩. គហិតមនុជវេសោ សោ'បសង្កម្ម សីសេ  
សុខុមបដសតេហិ វេបនញ្ញា'បិ ទត្វា,  
មណិកនកមយេហិ ភូសយិ ភូសណេហិ  
តទហនី ភវិ សក្កោ ទេវរាជារ' រាជា; ()

៤០. តិមិរហមរភារ'ក្កន្តបាចីនបស្សំ  
មុកុលិតសតសញ្ញាមេយបត្តាវលីនំ,  
គគនតលតឡាកាធារមន្ទារនាឡំ  
កមលមកុលសោភំ ភានុពិម្ពំ ពពន្ធ; ()

៤១. បហិណិ បិតុនវិន្ទោ សាសនំ ការ តស្ស  
និជតនុជកុមារុ'ប្បត្តិមារោចយិត្វា,  
បមុទិតភទយោ សោ លេខណាលោកនេន  
អវទិតិ មម ជាតំ ពន្លនំ រាហុជាតោ; ()

៤២. តទហនិបិតុញ្ញា វុត្តវាក្យានុរូបំ  
តហិមខិលបទត្ថំ សន្ទសត្តក្កមេន,  
ករហថិ មនុជិន្ទោ អយ្យកោ សង្កហេត្វា  
អវទិតិ មមតត្តា រាហុលោនាមហោត៍; ()

៤៣. វេសុវវនីតានំ លោចនិន្ទីវេហិ  
មហិតសិវិសវិរោ ភាទ្រមារុយ្ហ យានំ,  
សភវនមភិកត្តំ ឱសវិ នាករានំ  
សុរិមលនយនាលីតោរណាភិណ្ឌវិថិ; ()

៤៤. វិវេកមណិកវាដោ'បន្តិកដ្ឋា វិមាទេ  
ជិតសុវេនិតា'សិ យា បិតុច្ឆាយ ជីតា,  
នយនករបុដេហិ រូបសារំ និបិយ  
សមិតរតិបិបាសា សា កិសាកោតមិ ថិ; ()

៤៥. ជិតមនសិជរូបំ វុទ្ធិទិសំ យេសមត្តិ  
តនុជរតនមន្ទា និព្ពតា សា'បិ មាតា,  
បិតុជគតិបតី សោ និព្ពតោ សិគិភ្ចតោ  
និជបិយភរិយា'បិ និព្ពតា'ក្សេ'រមាហ; ()

៤៦. ហនយគតកិលេសេ និព្ពតេ រូបសន្តេ  
យតិបតិវិ ទិដ្ឋោ និព្ពតោ សោ'ហមស្មិ,  
តតិ រមេតិ សុត្វា តាយ តាចំ សុតីតំ  
វិវិធនយវិភត្តំ តប្បទត្តំ អវេទិ; ()

៤៧. អហមិទិបទមស្សា និព្ពតី សាវិតោ'ស្មិ  
សុមរិយ គរុភក្សា តាយ លក្ខត្ថមគ្គំ,  
ធរលកិរណភារំ ភាសុរំ ហារិហារំ  
បហិណិយ ភវនំ សោ បាវិសិ សាវរោធា; ()

៤៨. មយមិវ ររោជី ពុដ្ឋមានស្ស ជាតុ  
មនសិ រូបសមេ'តិ តុយ្ហមេកានសគ្គិ,  
ឧបកមុមុបសន្តិ វ្យាករោន្តិ'វ តាវ  
អបរទិសិ វិនន្ទា'នេកសញ្ញាយនាលី; ()

៤៩. អកុលធរជនត្តំ ជោតមុត្តារលីហិ  
រលយិតមិវ រញ្ជោ តស្ស សិហាសនស្មិ,  
ឧនយសិខវិសិសេ តាវតារាវលីហិ  
បរិវត្តមតិសោភំ ចន្ទពិម្ពំ ពហាស; ()

៥០. យនករតិមិហោ'វត្ថុរក្កេហិ លោកេ  
មសិមលិនវិលាសំ តដ្ឋណេ ទស្សយន្តិ,  
រជនិករកហេហិ វិប្បរក្កេហិ ជីតា  
កតនវបរិកម្មេ'វា'សិ សា រាជធានិ; ()

៥១. ហិមករករភារក្កត្តរក្កន្ធការ-  
គលិតតិមិវលេខាការមាវី ករោន្តិ,  
ផុដកុមុទ វនេសុ បាសិកុន្ទាដវីសុ  
សុមធុរ មធុមត្តា ភិដ្ឋមាលា បមត្តា; ()

៥២. ជិតសុបតិវេសោ ធម្មចិន្តាបរោ សោ  
ជលិត មណិបទីបាលោកភិក្ខុន្ធការេ,  
និជសិវិកវនស្មិ ហេមសិហាសនស្មិ  
នចិរ មភិនិសដ្ឋិ បញ្ចកាមេ វិរត្តោ; ()

៥៣. សបទិ គុរិយហត្ថា នីលជិមុតកេសា  
កុរលយទលនេត្តា ចន្ទលេខាលលាដា,  
វិកចកមលវត្តា មេខលាភារសោណី  
កុចហរវិឡដ្ឋិ បារុវាមោរុជដ្ឋា; ()

៥៤. កុមុទមុទកបោលា កុណ្ឌលោលម្ពកណ្ណា  
អវិវនសនាលិមាលតិទាមលិលា,  
កនករតនមាលាភារភីវា, ភិរាមា,  
អភិនវេនិតាយោ នច្ចគីតេសុ ឆេកា; ()

៥៥. រោទមិរបសន្តំ និច្ចលាសិនមិនំ  
សុមតិមុបនិសិន្នំ សំរុតទ្វារុបេតំ,  
តមភិវតិនិរាសំ ពុទ្ធភាវាភិលាសំ  
អភិរមយិតុកាមា ឱតុរុ រដ្ឋភូមិ; ()

៥៦. មណិមយវសុមត្យា បាទសង្ឃដ្ឋនេន  
កនកវកលយយោសំ កាចិ និច្ចារយន្តិ,  
ចលកិសលយលីលា អង្គលិ ចាលយន្តិ  
អនុលយមភិនច្ចំ ហេមវល្លិវិលាសា; ()

៥៧. នរបតិមុខពិម្ពុក លក្ខមាបាទយន្តិ  
នយនខរសរានំ រដ្ឋសង្គាមភូម្យា,  
ជិតកលរវាណី កាចិ រាមា ភិរាមា  
សវណសុភគគីតំ គាយមាណា វិភាសុំ; ()

៥៨. ជិតសុរលលនាយោការិ បញ្ចដ្ឋិកានិ  
តទហនិ តុរិយានិ វាទយុំ លោលបាង្កា,  
សវណមធុរវិណា ភេវិនាទេហិ តាសំ  
គគនតល មិវា,សិ បារុសេ រដ្ឋភូមិ; ()

៥៩. រមេតិ រមណីនំ តំ មហាភូតរូប-  
ប្បភវមិវិការំ នច្ចមទ្ធក្ខិ តាសំ,  
វិសមភវកុដិវេ រាជរោគាតុរានំ  
អសុនិតុរិយារំ គីតមដ្ឋស្សរុំ,វ; ()

៦០. ភុសមនហិរតោ សោ នច្ចគីតេសុ តាសំ  
សិវិសយនវស្សី សិហសេយ្យំ អកាសិ,  
តតិកហិតវិហេសា លទ្ធនិទ្ធាវកាសា  
សបទិ មទនបាសា តា និបជ្ជិសុនារិ; ()

៦១. សហកុមុទិនិយា សោ សុត្តមត្តប្បពុទ្ធោ  
និជសិវិសយនស្សី សន្និសិន្នោ រជន្យា,  
គហិតតុរិយភណ្ណោ តត្ថតតោ, ត្ថវិទ្យា  
យុវតិជនមបស្សិ ទន្សនិទ្ធាភិភូតំ; ()

៦២. អនិលចលកបោ លា កាចិ លាលំ គិលន្តោ  
គលិតពហឡខេ ឡា កាចិ ខាទន្តិ ទន្តោ,  
ភគមបគតបោ ឡា កាចិ សំទស្សយ ន្តោ  
ខលិតវចនមា លា កាចិ យំយំ លបន្តោ; ()

៦៣. ឱបិតមបិ ករោន្តិ កាចិ កាសន្តិកាចិ  
តតិ បចុរវិការំ និស្សិរិកំ អសារំ,  
កវនមនវសេសំ តស្ស, បដ្ឋាសិ ទន្សំ  
នរកុណបវិកិណ្ណំ អាមកាឡាហណំវ; ()

៦៤. តទហនិ តិកវំ បា,ទិក្កតេហត្ថយំ,វ  
សុមរិយ វតភោ, បស្សដ្ឋមោបន្តតំ ភោ,  
តតិ បរមមុទានំ កវត្ថយំ តព្ពិមុត្យា  
មនសិ បុរិសសូរោ សូរភារំ ជនេសិ; ()

៦៥. សុវតចតុរាមារក្ខសិវាសភូតេ  
សិវិកវនវនស្សី មោហយន្តម្ហិ ពាលេ,  
អលមិកិ មម វាសោ ហន្ត និក្ខម្ហ តម្ហា  
តិកវភយវិមុត្តិ ឯសយិស្សាមហំ,តិ; ()



៦៦. ឧបកម្មវិធី វិមានទ្វារមុខរូបនៃ  
សយនុបវិ និបន្តំ ឆន្ទមុដ្ឋាបយិត្វា,  
តមវទិ អភិគន្តំ កប្បយិត្វំ, នយេតិ  
បពលជវពលក្កំ វាជិរាជំ សរាជា, ()

៦៧. គតសតិ ហយសាឡំ តដ្ឋណេ ឆន្ទមច្ចេ  
សកបតិគមនត្ថំ ឯសមំ កប្បនត្ថោ,  
អគមិតិ សហជាតោ កត្តកោ វាជិរាជា  
អករិ វិបុលហេសារាវមានន្ទភារោ; ()

៦៨. បរិសិយ សិរិកព្ពំ តេលទីបុជ្ឈលន្តំ  
រតនខចិតមញ្ចេ គន្ធបុប្ផាភិកិណ្ណេ,  
ធរណីបតិនិបន្តំ ហេមពិម្ពោបមាទំ  
និជគន្ធដកុមារំ បស្សិពិម្ពាយសន្ធិ; ()

៦៩. យទិ អហមបនេត្វា ទេវិយា ហត្ថបាសំ  
មម គន្ធដកុមារំ អង្គមារោបយាមិ,  
វេននជិតសរោជា រាជិនី វុដ្ឋហិត្វា  
វេនមហិតមនំ មេ វារយេ ទុន្ទិវារំ; ()

៧០. គន្ធដកុមារសរោជំ ពុទ្ធកូតោ សមាទោ  
នយនមធុករានំ ជាតុ កាហាមិការំ,  
សុមរិយ ចរណំ សោ ឧទ្ធកន្តោវ មេរុំ  
អវតរិ ភវនម្ពា ឧត្តិបិត្វា បរិរោ; ()

៧១. កុរុលយទលនេត្តញ្ញន្ទមម្ពោជវត្ថំ  
មទនរថវថង្គាការសុស្សោណិការំ,  
កថមវតរិ ពិម្ពានាមទេវី បហាយ  
នរបតិ ភវនម្ពា ហេមពិម្ពាភិរាមំ; ()

៧២. មរកតបដិមាភំ សម្ពុរំ សក្យរំសេ  
សមុបចិតសុបុព្វំ លក្ខណាភិណ្ណគត្ថំ,  
បដហិយ សុកុមារំ រាហុលខ្យំ កុមារំ  
កថមវតរិ បាទមន្ទមុក្ខិប្ប ជីរោ; ()

៧៣. វិបុគជមិតរាជំ ជម្ពូទីបត្តរាជំ  
តទហនី បិតុរាជំ បុត្តសោកណ្ណវម្ហិ,  
កថមមិតទយោ សោ និទ្ទយោ បក្ខិបិត្វា  
អវតរិ ភវនម្ពា ឧទ្ធវិត្វាន បាទេ; ()

៧៤. សកលបថវិចក្កំ ចក្កវាឡាវជី សោ  
អភិវិជិយ អសត្ថោ សត្តមេ វាសរម្ហិ,  
នរហរិ កតបុញ្ញោ ចក្កវត្តិ អបុត្វា  
កថមវតរិ តម្ពា ឧត្តិបិត្វាន បាទេ; ()

៧៥. អវតរិយ វិមានា អជ្ជ មំ ការយត្ថំ  
ត្វមបិតិភវតោ)ហំ ឧត្តយេយ្យន្តិ វត្វា,  
តមភិរុហិ ជនិន្ទោ វាជិរាជិន្ទមដ្ឋា-  
រសរតនបមាណំ ជោតសងក្ខារទាតំ; ()

៧៦. បវនតុរិតវេកោ កន្តកោ វាជិរាជា  
យទហនី បទសន្នំ ចា'បិ ហេសំ ករេយ្យ,  
ននុ សកលបុរំ សោ យាតិ អជ្ជោត្តរិត្វា  
តទហនី កតសន្នំ វារយំ ទេវតាយោ; ()

៧៧. ករកមលគលេសុ ទេវតានិម្មិតេសុ  
បនិហិតបទវារំ អស្ស មារុយ្ហ ជីវេ,  
លហុមុបគមិ នន្ទំ វាលជី គាហយិគ្គា  
ថិរិបិហិតកវាដទ្វារបាការុបន្តំ; ()

៧៨. យទិ បិហិតកវាដុក្កាដនំ នា'ភវិស្សា  
ហយវរមបិ នន្ទាមច្ចុមាទាយ សោហំ,  
អសវិ បុរិសសិហោ ឧប្បតេយ្យន្តិ អដ្ឋា-  
រសរតតបមាណុ'ត្តង្គបាការចក្កំ; ()

៧៩. តថវិ ហយរាជា នន្ទនាមោ ច មន្តិ  
វិរិយពលសមង្គី ចិន្តយុំ តាវទេវ,  
វិរិ តទជីវត្ថា ទេវតា ចោទិតត្ថា  
បុរិសទសសតេនុ'ក្សាដិយំ ទ្វារពាហំ; ()

៨០. មម វិសយមសេសំ ឯសសិទ្ធក្ខនាមោ  
អភិកវិយ សុពោជី ជាតុ ពុជ្ឈិស្សគីតិ,  
អថ សុមវិយ មារោ បាបិមា'តិវកុន្ធោ  
បដិបថមុបគញ្ញិ និក្ខមិគ្គា វិមាណា; ()

៨១. តុរិកមហិវជន្តេ មារវេរិម្ហិ មារោ  
អសិកនភសិ បក្ខា គត្ថមារោចយិត្ថ,  
វរបុរិស គតោ ខោ សត្តមេ វាសរម្ហិ  
ត្វមហិវិជិយ លោកំ ហេស្សសេ ចក្កវត្តិ; ()

៨២. សុខមនុកវមារោ ចក្កវត្តិ ភវិត្វា  
យរមជីវស ចក្កំ វត្តយំ យាវជីវំ,  
អមិតមតិ តុរំ មា និក្ខមស្ស'តិ មារោ  
អភិកមននិសេធំ កាតុមិច្ឆានុសាសិ; ()

៨៣. នមុវិលបិកវាចំ សោតជាត្វញ្ញលីហិ  
សវិសមិវ បិពន្តោ តំ តុរំ កោ'សិ បុច្ឆិ,  
បវនបថបិកោ'ហំ គស្សរោ ទេវតានំ  
នរវ វសវត្តិ បាបិមា'ត្យេវ មាហ; ()

៨៤. សុរនរសរណោ សោ និព្ពយោ ទិព្ពចន្ទ-  
រតនជននមន្ទា មារជានាមហ'ន្តិ,  
បដិវចនមទាសិ មាទិសោ ទុប្បសម្ពោ  
ភវតិ ទសសហស្សហា'បិ តុម្ហាទិសេហិ; ()

៨៥. យទិ មនសិ សិយា តេ កាមទោសព្ពិហិសា-  
បភុតិបវិវិតក្កោ តាវជានាម'ហន្តិ,  
បដិយបរវសោ សោ កិញ្ចិឱតារបេខោ  
អនុបទមនុពន្ធិ គស្ស ឆាយាយថេវ; ()

៨៦. បុនភិវជតោវា'សាឡិយា បុណ្ណមាយ  
កបិលបុរិវិត្តិ ទដ្ឋកាមម្ហិ ជាតេ,  
វសុមតិ បវិត្តិ ទស្សយិ អស្សរញ្ជោ  
បុរវភិមុខដោ ចេតិយដ្ឋានភុមិ; ()

៨៧. សបទិ ទសសហស្សិចក្កវាឡេសុ ទេវា  
តិក្កវនសរណស្សា'វត្តណេ វ្យាវដាសុំ,  
មណិកនកមយេហិ ទណ្ឌទីបាទិកេហិ  
អនិមិសតនយេ'កេ មគ្គមាលោកយីសុ; ()

៨៨. សុរភិកុសុមទាមោលម្កមានព្រឹតាន-  
កនកកលសសេតច្ចត្តកេតុន្ទដេហិ,  
តទហិតមនមគ្គំ ទេវតា'លង្កវិសុ  
ភុនកុហរមាសិ បុប្ផបូជាកិរាម៍; ()

៨៩. គគនមសនិយោសច្ចន្តមេវដ្ឋសដ្ឋិ-  
តុរិយសតសហស្សារវិច្ឆារមាសិ,  
មហិតសុរភិបុប្ផាភិណ្ណមគ្គារតិណ្ណា  
អតុរិតមភិកន្នា យោជនន្តិសមគ្គំ; ()

៩០. វិមលសលិលបុណ្ណំ ផេណមាលាភិកិណ្ណំ  
វិកចកមលរាជី តុដ្ឋកល្លោលរាជី,  
សសិរតរសមិរំ វាឡុកាកិណ្ណតិរំ  
សមុបគមិ អនោមាណាមគដ្ឋំ សវីរោ; ()

៩១. អសិតមណិតលាភា ឆន្ទ កា នាមិកា'យំ  
ឥតិ រមេតិ បុច្ឆិ សោ អនោមានទីតិ,  
តមវទិ យទិ តិរេ ឯត្ថ'ហំ បព្ពជេយ្យំ  
អភិរិយ សផខលា មេ សា អនោមាសិយា'តិ; ()

៩២. វិកុលតិលកោ សោ បណ្ឌិយា វាជិរាជំ  
សជវមទទិ សញ្ញំ តាយ អដ្ឋោសភាយ,  
សុវិមលសលិលាយា'នោមគដ្ឋាយ តិរេ  
តរណិវិរិ បិគោ'សិ ឧប្បតិក្ខា គុរដ្ឋោ; ()

៩៣. សិតបុលិនតលដ្ឋោ តិណ្ណធារា'សិហត្ថោ  
វិសទមតិ សមោឡិ ចូឡមាទាយ ទន្ធា,  
អលុនិ សិរសិ សេសា ទ្វង្គលា នីលកេសា  
ន តទុបរិ បរុឡា ទក្ខិណាវត្តយិសុ; ()

៩៤. អភវិ តទន្ទបំ ទាបិកា មស្សចា'បិ  
អយមុបរិ សចា'ហំ ហេតុ ពុទ្ធា ភវេយ្យំ,  
នភសិ ខិបិ សិខំ តំ តច្ចធិដ្ឋាយ ជីរោ  
បរិភវិយ បិគា សា មេយមាលាវិលាសំ; ()

៩៥. សបទិ សុរុបុរម្ហា ទេវរាជាកិ'គន្ធា  
តមភិហរិយ ចូឡំ ចារិចដ្ឋោដកេន,  
រតនមយមុឡារំ ចេតិយំ មាបយិត្ត  
សុភណមហានីយំ តក្រ ចូឡាមណិន្ទិ; ()

៩៦. វិធីរភវិ សហាយោ យោ យដិការនាមោ  
អទទិ សមណកប្បំក សោ កបរិក្ខារមស្ស,  
គហិតសមណវេសោ បុព្ពពុទ្ធាវ នាថោ  
នភសិ ខិបិ និវត្តំ សាដកំ សំហរិក្ខា; ()

៩៧. តមភិហរិយ ទុស្សំ បក្ខិបិក្ខា សមុគ្គេ  
រតនមយមតុល្យំ យោជនន្ទាទសុច្ចំ,  
អភវិ បរហិតត្ថំ ព្រហ្មលោកេក វិធាតា  
មកុដមណិមវិចីចុម្ពិយំ ចេតិយំសោ; ()

៩៨. បិតុនរបតិនោ ភ្នំ ភុសណាទីនិ ទត្វា  
ឥតិ មម វចនេនា'រោក្យមារោចយស្ស,  
សចិរមនុបលញ្ញា' ទានិ បព្ពជ្ជិតុំ តេ  
បហិណិ ហយសហាយំ ឱវទិត្វាន ឆន្ទំ; ()

៩៩. បដិបថមវតីណោ គន្តកាមោ សង្ខំ  
ធរណិបតិវិយោគា សោកនិព្វិន្ទកត្តោ,  
គុរុគបតិ ចរិត្វា កន្តកោ ទេវបុត្តោ  
ភវិ កនករិមាទេ តង្គណេតាវតីសេ; ()

១០០. សកលវេនសុរានំ អញ្ញលិមញ្ញវិហិ  
មហិតញ្ញរណបីហោ យេន បព្ពដ្ឋិតោ សោ,  
តទវសវិអនោមាធាមនជ្ជា សមីបេ  
វេនមនុបិយនាមំ អម្ពុត្វាភិរាមំ; ()

១០១. សោ និត្តម្ហុ អភិន្តខត្តិយកុលា នេត្តម្ហុ ធម្មាលយោ  
ភោគត្តន្ធមុឡារចក្កវតនំ ឧច្ចារភារំ វិយ,  
ឱហាយា'នុបិយម្ហុនាមវិបិនេ សត្តាហមជ្ឈាវសំ  
បព្ពដ្ឋាបដិលាភសម្ពុវសុខំ វេទេសិ ពុទ្ធក្ខរោ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកល កវីជន ហទយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវេសទីបេ អវិទូរេ  
និទានេ មហាភិនិត្តមន បវត្តិបវិទីបោ ទសមោ សក្កោ។

១. មន្ទានិលេវិតគុរុសញ្ញមណ្ឌិតេ  
គស្មី តបោវេនគហណោ តបោធនោ,  
ភុត្វា (បភាវតី) វេនទេវតា យថា  
ទិព្ពំ សុខំ សុខមនគារិយំ តតោ; ()

២. យោ សេនិយោ នរបតិ មាគធោ តទា  
យស្មី បុរេ វេសតិ បុរុដ្ឋភាសុរេ,  
រាជគ្គហំ តមហិបវេសនត្ថិតោ  
អន្ទានមោសវិ សមតិសយោជនំ; ()

៣. ចក្កដ្ឋិតស្សិវិចារណោ សុសញ្ញមោ  
ទីយញ្ញសំ វេសិ តទហេន ខេបយំ,  
រាជគ្គហំ កបុរេវេមិន្ទិរាលយំ  
សម្មាវិសិ ជិតគជរាជគាមិ សោ; ()

៤. ឥន្ទាសុធាវលីវេលយិកតោ មហា-  
មគ្គម្ហិ ជង្គម្ពណិបព្ពតោវិ,  
ខត្តិសលក្ខណសមលងក្កតោ មហា-  
វិរោ តបោនិធិ យុគមក្កទស្សនោ; ()

៥. ពោធាបយំ ពុធជនមានសម្ពុជេ  
អវ្កាបយំ បថិកជន'ភ្លិបភ្លិនោ,  
វិម្ពាបយំ និជសិវិយា សទេវកេ  
គស្មី បុរេ ចរិ សបទានចារិកំ; ()

៦. បិណ្ឌាយ គច្ឆតិសតិ រូបទស្សន-  
បញ្ចាវដា'ខិលជនកាយ គោតមេ,  
សង្ខេភិតា'សុរមិសវេហិ សា បុរិ  
បត្តេ យថេវ'សុរុបុរិ បុរិន្ទទេ; ()

៧. ខត្តិសលក្ខណសុរចាបភាសុរេ  
រូបម្ពុរេ វេបុរិសស្ស គច្ឆតោ,  
លោកស្ស លោចនសកុណាវលិតទា  
អន្តំ នបាបុណិ បរិសង្កមន្តីបិ; ()

៨. មញ្ជីរិបិញ្ញរករ កន្ធរាមណិ-

កេយ្យរកាសុរចរណា សិរិមតោ,  
សីមន្តិនី បរមសិរី វិបស្សិតុំ  
ធារិសុ និជ្ជិតកលហំសកាមិនី; ()

៩. នាវិនា មហិតុមិវា'ភិកច្ឆតោ  
រូបិន្ទិរាយ' និមិសលោចនុប្បលេ,  
ធម្មិល្អវេល្លិតកុដចម្បការលី  
ធារិសុ បិរកុចហារបិឡិតា; ()
១០. និស្សាសិនី សមជលពិន្ទុចុម្ពិត-  
វត្តម្កុជា សិចិលិតកាសិកម្ករា,  
កាចិត្តិយោ សមណមុទិក្ខិតុំ បថេ  
ធារន្តិយោ កិមុបភិសង្កិយា'ភរុំ; ()
១១. ឧក្សាធិតា'សិតមណិសិហបញ្ញា  
រាមាបសាវិតវននម្កុជាភ វសី,  
ទង្គំ បកុជនភវនេសុ តង្គណេ  
មន្ទាភិនិសរសិវិលាសមាហរុំ; ()
១២. ឧច្ឆង្គតោបភិតសុតា'ភិរូបិនោ  
រូបប្បលម្ពិតហនយាក បូរិវិជ្ជ,  
បស្សន្តិយោ បចិកជនស្សហត្ថគេ  
នាកំសុ កិ អធិករណា'ធិរោបណំ; ()
១៣. ឯកេ ជនា យតិបភិរូបនស្សន-  
កោតុហន្យា សកបដិភានមព្រុំ,  
សីមន្តិនី មនកុមុទានិ ពោធយំ  
បត្តោ'ត្យ'យំ បកតិនិសាបតិនុខោ; ()
១៤. សុត្វាន តំ សកលកលានុរោបតំ  
ពិម្ពំ តទង្គិតហរិណង្គមម្កុរេ,  
តុម្ពេ នបស្សថ ហិមវសិនោ តតិ  
គព្ពាភិជប្បិតវចនា'បរេជនា; ()
១៥. អច្ឆេរបង្កជវិសរានិ ចិន្តិយ  
សញ្ញាម្ពិតុំ បុរលលនានន'ម្កុដេ;  
វេរោចនោ ឥធុបគមា វិរូបិមា  
ឥច្ឆព្រុំ បុនរនិសម្កុការិនោ; ()
១៦. សុត្វាន តំ គគនតលង្កនេ'ធុនា  
វេរោចនស្ស'ភិចរតោ នបស្សថ,  
ចណ្ឌាគបំ ចិរបវិវេសមម្កុដ-  
បាណិន្តិ គង្គិតវចនា'បរេជនា; ()
១៧. ឧត្តង្គមន្ទិរមណិចន្ទិកាតលេ  
ទិព្ពច្ឆរានិភរមណិហិ វញ្ជិតោ,  
ឯយា'មរាវតិនគរិតិ ចិន្តិយ  
សក្កោ ចរេ ននុ សកវាទមបក្សយុំ; ()
១៨. សក្កស្ស ទានវវិជយា'ភិលាសិនោ  
បាណិម្ពិ ទិស្សតិ វជិរាយុធំ ខរំ,  
សំវិជ្ជេរេ ទសសតលោចនានិ'បិ  
នោតាទិសោ អយមិភិ តព្ពិបក្ខិនោ; ()

១៩. យា សាលវត្សរ៍ធីរចនាភិបូបិនី  
សញ្ញាទិកោ ជិតគិរិវាយ តាយ ហោ,  
កេលាសប្បត្តនិកបណ្ណវាចល-  
ញត្ថំ វង់ អយមិតិស្សរោព្រាវុ; ()

២០. តុម្ពេ នបស្សថ បរមិស្សរស្ស ភិ  
នគ្គត្ថនំ បសុសយនោបវេសនំ,  
បាណិ កបាលកមជិកក្ខិមណ្ឌលំ  
តត្ថំ បវេទិតវចនាបវេជនា; ()

២១. ឯសាវលម្ពិតបុរិខីវនីវធី  
លក្ខិ សមេក្ខិយ និជលក្ខិសំសយោ,  
បិតម្ពុរំ បរិទហិយញ្ញសេ ចរំ  
នារាយនោ ឥតិ មតិមប្បយុំ សកំ; ()

២២. នារាយនោ កុរុលយនីលវិគ្គហោ  
កោបន្តរោវគសយនិទ្ធិវាជនោ,  
ចក្កាយុជោល្លសិតករោតិវាមនោ  
តញ្ញាទមទ្ធនចតុវេតវេ ជនា; ()

២៣. វេទត្ថយំ វិពុជជនានមាននេ  
ស្វ័ជ្ឈាយតំ វសគិនុខោ សរស្សគី,  
សញ្ញាតសំសយ ជដិកោ បិតាមហោ  
តស្សាកវេសនបសុតោត្សរិវយុំ; ()

២៤. សុត្វាន តំ សរសិជយោនិនោ សទា  
បាណិម្ពិ វិជ្ជតិ វរមត្តបោត្ថកំ,  
ចត្តាវិចាននបទុមាសិ ទិស្សរេ  
គច្ឆំ អយំបន បុរិសោ នតាទិសោ; ()

២៥. សុទ្ធោទន្តរុយវសុធាជិបត្រដោ  
ពុទ្ធោ ភវិស្សតិ ឥតិ វេទកោវិទា,  
កោណ្ឌញ្ញតុសុបមុខា ទ្វិជា តទា  
បព្យាកុំ តនុ ពហុភាសណេន គី; ()

២៦. ឧត្តណ្ឌិកោ សកភវនា មហាមគី  
និក្ខម្ព សត្តមទិវសោតិ វិស្សតោ,  
អាបាថតំ និជសវណ្ណលិហិ ភោ  
តំ ព្យប្បថំ នបិវថ កី យថាមតំ; ()

២៧. វេទាកតំ វរបុរិសង្គលក្ខណំ  
ទេហម្ពិ វិជ្ជតិ សមណស្ស គច្ឆតោ,  
អន្ទាវ ភោ អបកក្សបទស្សនា  
តុម្ពេបិ កី តលហថ រូបទស្សនំ; ()

២៨. និក្ខម្ព ឆន្ទិតវិករោ មហាកុលា  
សុទ្ធាសយោ សុគហិយ បត្តចីវរំ,  
បព្ពជ្ជិយាវនហិរមិកោ ភវត្តយេ  
អត្តាចរំ អនុយរមញ្ញសេធុនា; ()

២៩. សុទ្ធោទនាវនិបតិនោ វរោរសោ  
ឯសោ សមុជ្ឈលសតបុញ្ញលក្ខណោ,  
វ្យាបារិកោ កុសលពលេន ពោធិយា  
ហោតេវ គោតមសមណោ នសំសយោ; ()

៣០. ទិស្វា គបោជនមហិយន្តមញ្ញសេ  
យេ មានវា សកសកវាទមប្បយុំ,  
តញ្ញាទពន្ធនវិនិវេនា បរំ  
តច្ចាហុ បណ្ឌិតបុរិសា យថាវតោ; ()

៣១. ទុតា តទា សុរសិ សមប្បិតញ្ញលី  
រញ្ញោ តមច្ឆវិយបរត្តិមាហរំ,  
អន្ទក្ខិ ភុបតិ ចរមានមញ្ញសេ  
បិណ្ឌាយ'ចត្តិវិយ សិហបញ្ជរំ; ()

៣២. នា គោ សិយា បបមិនិមុជ្ជនំ ក វេ  
យក្ខោ សិយា សហយមទស្សនំ ក វេ,  
ទេ វោ សិយា គគនតលង្គណញ្ញ វេ  
បោសោ សិយា យទិ បដិលទ្ធមាហ វេ; ()

៣៣. ទូតេនុ'សាសិយ មគធាធិបោ តតិ  
វិម៌សិតុំ បកតិមនង្គហង្គិនោ,  
បាហេសិ តេ បទមនុគម្ភ'បាគមុំ  
សន្និ មហាសមណវរេន បណ្ឌរំ; ()

៣៤. វិក្ខាលយំ មុខកមលំ កុលេ កុលេ  
ភិក្ខាជនេន' ភិហដមិស្សភោជនំ,  
លទ្ធា ជិតុច្ឆិយ វសិ បណ្ឌវាចល-  
ច្ឆាយាយ មារភិ សុនិសជ្ជ ភុញ្ជិតុំ; ()

៣៥. ភត្តម្ហី កុក្ករមេចូបមេ មុហុំ  
អន្តោទរំ បរិសតិ ជីមតោ សតិ,  
អន្តានិ ពាហិរករណានិ'វា'ភរុំ  
តំខោ សហី វសិសនិសម្បជញ្ញវា; ()

៣៦. បព្ពជ្ជិតំ សុគហិតបត្តចីរំ  
ទិស្វា រតិ បជហិយ រាជភោជនេ,  
សិទ្ធត្ថ នោ ភូមភិកមិត្ថ អត្តនា  
អត្តានមោវទិយ បភុញ្ជិ ភោជនំ; ()

៣៧. ទូតេហិ បោទិតហទយោ ទយាធនោ  
សោ មាគធា នរបតិ តេន បារិសិ,  
យេនា'សិ បណ្ឌវតិវិ ភត្រវាហនំ  
អាវុយ្ហ ទស្សនរសយេធលោចនោ; ()

៣៨. អញ្ញាយ សាកិយកុលសម្ភរំ វសិ  
រាជា បសិទិយ អរិយេ'វិយាបថេ,  
មា កាហសេ សខ តតិ ទុក្ករំ ខរំ  
រជ្ជេន តំនរបរំ បវារយិ; ()

៣៩. រជ្ជេន កិ តវ ចតុរណ្តវរជី  
រជ្ជំ និជំ បជហិយ អាគតស្ស មេ,  
ពោធិ បពុជ្ឈិយ បបមំ តថាសតិ  
អាគច្ឆតំ មម វិជិតន្តរ'វោច នំ; ()

៤០. ទត្វា បដិស្សរមថ ភុមិភត្តនោ  
លោកស្ស លោចនមណិកោរណាកុលេ,  
ទីយញ្ញសេ វសិ បបិតដ្ឋិបង្កដោ  
អាឡារកំ តសិបរំ ឧបារិសិ; ()

៤១. បន្ទាន កី កុសលគវេសិ សោ វេសិ  
អាឡារកំ វិវេជមុឡារឈាយិនំ,  
ឥច្ឆាមហន្តិ'សិ តវ សន្តិកេ'ធុនា  
ធម្មំ សមាចរិតុមិធាគតោ ព្រុវិ; ()

៤២. សុត្វាន តំ គតិយមរូបិកំ វេសិ  
ឈានំ វិយាករិ បដិលទ្ធមគ្គនា,  
ខិប្បំ គបោនិធិបគុណំ អកាសិ តំ  
ធម្មំ សកាចរិយនយា'វលម្ពិយ; ()

៤៣. នា'យំ វេសិ គនុករសទ្ធវាយា មមំ  
ធម្មំ សយំ សមធិគតំ វិយាករេ,  
គោសាមិកោ យថវិ បញ្ចគោរសំ  
អន្ធាផលំ អនុភវតីតិ តិន្តិយ; ()

៤៤. កាលាម ទ្វេ អធិគតឈានសម្ពុរ  
ភ្នំ យាវតាសុខ មនុភោសិ មំ វេទ,  
បុដ្ឋស្ស តស្សិ'តិ នចកិញ្ចិ ភាវិយំ  
អាកិញ្ចនំ អវេច អកិញ្ចនាលយោ; ()

៤៥. សំវិជ្ជេ មមបកិ តមស្សិ'វេ'សិនោ  
សន្ធាសតិវិយសមាធិពុទ្ធិយោ,  
ឯវំ វិតក្កិយ នចិរំ កតុស្សហោ  
ឈានំ លភី គតិយមរូបិកំ វេសិ;

៤៦. យំ ខោ គុវំ វិហរេសិ ឈាតមបក្សិគោ  
សម្បជ្ជ សម្បតិ វិហរាមហន្តិ តំ,  
អាឡាវិសិ វបុរិសេន សាវិគោ  
លាភា'វុសោត្យវេច សុលទ្ធមាវុសោ;

៤៧. ជានាមិ បាវចនមហំ យថា គុវំ  
ជានាសិ បាវចនមហំ យថា គុវំ,  
ភ្នំ តាទិសោ អហមបិ យាទិសោ ភវេ  
ភ្នំ យាទិសោ អហមបកិ តាទិសោ ភវេ;

៤៨. ឯហា'វុសោ សមណ មយំ ឧភោ ជនា  
កាហាមិ'តោ បរិហរណំ គណស្សិ'ទំ,  
វត្វាន អាចរិយសមានកោ សកំ  
សិស្សំ អកា តមសមមគ្គនា សមំ; ()

៤៩. ធម្មោប្ប'យំ នភវតិ និព្ពិនាយ វា  
ពោធាយវា នរុបសមាយ កេវលំ,  
អាវុប្បកុមិយមុបបត្តិយា សិយា  
ឥច្ឆានលង្ករិយ តតោ អបក្កមិ; ()

៥០. កាលមតោ ឧបវិវិសេសមុទ្ធកោ  
ជញ្ញា'ត្យ'យំ សុមរិយ វាមបុត្តកោ,  
បន្ទា'ស្សមំ សមធិគតំ ភ្នំយា'ប'ហំ  
ធម្មំ សមាចរិតុមិធាគតោ'ព្រុវិ; ()

៥១. ញត្វា សកាចរិយមតញ្ជិ ពុទ្ធិមា  
ធម្មញ្ញេ មម សមយោ ច តាទិសោ,  
វត្វេ'វមុទ្ធកវេសិ ខិបក្សមគ្គនោ  
សិក្ខេសិ បាវចនបថេ គបោធនំ; ()



៥២. សន្ទាយ មំ សកសមយា'នុសាសកោ  
អន្ទា សមាធិជជលមាហវេ'ត្យ'យំ,  
ចិន្តាបរោ វរបុរិសោ អរូបិកំ  
ឈានំ វលញ្ញសិ កតមន្ត្រ្យ'បុច្ឆិ នំ; ()

៥៣. សុត្វា ភមុទ្ធកវសិ សន្តមានសោ  
សន្តិហិ'ទំ បរមមិទន្តិ ភាវិយំ,  
សាមំ វលញ្ញនកមរូបភូមិកំ  
ឈានំ ចតុត្ថកមវិកម្យមាហវិ; ()

៥៤. សំវិជ្ជេ មមហិ មនោនិកេតនេ  
សន្ទាទិសក្កណរតនានិ'មស្សិ'វ,  
ឯវសំ នចិរមរូបិកំ វសិ  
ឈានំ លភី វិវិយពលេនវា'ន្តមំ; ()

៥៥. លទ្ធ�ំ តយា យមធិគតត្ថិ តម្មយា  
អាហេចិតេ សមណ វវេ'សិបុដ្ឋវោ,  
អម្ពេ គណំ សុបរិហរាមុ'ភោ'តិមំ  
វត្វា តមាចរិយធុរេន មានយិ; ()

៥៦. នា'យំ បថោ ភវបរិមុត្តិយា សិយា  
អន្ទាភវេ មមបភិ ភវគ្គបត្តិយា,  
ឯវ វត្ថិតហនយោ មហានយោ  
និព្វិជ្ជសោ តទបគភោ'នលំតតិ; ()

៥៧. មោក្ខេសកោ ជិតវវរណក្កមោ  
ឯកោចរំ វសិ មគធចេសុ ចារិកំ,  
សេនានិវិស្សន្តិកមោ យហិសិយា  
តំ តាបសាលយមុរុវេលមោសវិ; ()

៥៨. អន្ធក្ខិ សោ ហរិណវិហដ្ឋមាកុលំ  
មន្ទានិលេវិតតុរុសញ្ញមញ្ញិតំ,  
នេរញ្ញរាសលិលបរាហសិតលំ  
បាសាទិកំ បរមគបោវនំ តហិ; ()

៥៩. អន្តោជដំ ជដិលជដា'លិវុដ្ឋិត-  
បាទម្ពុជោ វិជដយិតុំ យដំ វសិ,  
អត្តាហិតាបនបដិបត្តិយា តហិ  
វិជ្ជាធុរេ ជដិលវេ បសាទយិ; ()

៦០. សញ្ញាវិគោ ជនបទចារិកំ តទា

បត្វា តបោវនមថ បញ្ចវគ្គិយា,

ភិក្ខុ មហាបុរិសមុបដ្ឋហិសុ តំ

អារទ្ធនុក្ករកិរិយំ យថាពលំ។ ()

៦១. ជីវោ'តិទុក្ករបដិបត្តិបូរកោ

ទន្តានិ វិសតិទសនេហិ វិសតិ,

តាលុំ និរុដ្ឋិយ វសនាយ ចេតសា

ចិត្តំ និបិទ្បយិ បរិតាបយិ តហិ។ ()

៦២. បគ្គយ្ហ មុន្ទនិ ពលវា'តិទុព្ពលំ

និបិទ្បយេ យថវិ ធីមតោ តថា,  
អត្តាហិតាបនបសុតស្ស បគ្សុរំ  
កច្ឆាទិនា'ធិកគរសេនពិន្ទវោ; ()

៦៣. មគ្គោភវគ្ស'យមិគិ ពោធិសិទ្ធិយា

អប្បាណកំ បដិបទ មាចរំ ចិរំ,  
វាសំ អកា វសិ មុខតោ ច នាសតោ  
អស្សាសមប្បដិបដិមោ'បរុន្ទិយ; ()

៦៤. រុទ្ទេសុ តេស្វ' បិហិតសោតរន្ទតោ  
វាតោ'ភិនិក្ខមិ អធិមគ្គនិស្សនោ,  
កម្មារកគ្គិមុខតោ រវោ ភុសំ  
និគ្គច្ឆតេ អភិធមនេន សេយ្យថា; ()

៦៥. យាវេននា ខរសិខវេន ជាយវេ  
សីសស្ស វិជ្ឈនសមយេ សុខត្ថិនោ,  
ឯវំ តទា កបិនសិរោជុជា'ភុ  
រុទ្ធានិលស្ស ហិ មុខកណ្ណនាសតោ; ()

៦៦. វាតាភិយាគនសមយេ សុធិមតោ  
សីសេ'ភុ បុនរិបិសិសវេននា,  
ទន្ទេន យោ សិរសិ វគ្គកេន យំ  
ទន្ទំ ទទេ យថវិ សិសវេបនំ; ()

៦៧. សម្មា និរុម្ពិតមុខកណ្ណនាសតោ  
ធីរោ សមីរណមុបរុន្ទិចុ'ត្តវិ,  
គព្ពន្តុំ ខរគរវេននា'ភុ  
វាតា'ភិមន្ទិយ បរិកន្តយុំ តតោ; ()

៦៨. គោយាតកោ ចតុរតរោ វិកត្តយេ  
កុច្ឆិ គរំ តិខិណវិកន្តនេន ចេ,  
រុទ្ធាតិលេហ'នវិយមគ្គកាមិនោ  
ជាតា តថា ខរគរ កុច្ឆិវេននា; ()

៦៩. អប្បានកំ បុនរិបិ ឈានមាចរំ  
វិរោ សមីរណ មុបរុន្ទិ សព្ពថា,  
ចិន្តព្ពុំ សកមុខកណ្ណនាសកំ  
តេនា'សិ កាយិកទរថោ ធីតីមតោ; ()

៧០. ទន្ទំ ឧភោ ចរុបុរិសា មហព្ពលា  
ពាហាសុ គណ្ឌិយ បុរិសំ'តិទុព្ពលំ,  
អង្ការកាសុយមហិតាបយន្តិចេ  
សោ តាទិសិ អនុភវិ ទុក្ខវេននំ; ()

៧១. ខិត្តំ កលិដ្ឋរមិវការិទេវតា  
រុទ្ធានិលុព្ពុំខរវេននា'ភុ,  
វិវិ វិលោកិយ បតិគំ តបោវនេ  
បព្វាកុរុក វរុបុរិសោ មតោ តតិ; ()

៧២. កាលករោត្យ'យមិត្តិ កាចិ ទេវតា  
នោចាហុកី តទិតរ ទេវតា វតំ,  
អស្សេវ គោតមសមណស្ស មាវិសា  
អាវោចយំ វិហរណមិទិសំតតិ; ()

៧៣. យំនួន'ហំ បដិបទហេយ្យមាយតី  
អាហារយាបនហរណាយ សព្ពសោ,  
ឯវំ សចិន្តយិ កុណាយ ចោទិតា  
តា ទេវតា តុវដុមុបេច្ច គោតមំ; ()

៧៤. អាវោចយំ យទិបន និច្ចភោជនោ-  
បច្ឆេទនំ សមណតុវំ កវិស្សសិ,  
កាហាម តេ មយមិត្តិលោមកុបតោ  
ទិញោជមោកិរិយ សរិតប្បណំ; ()

៧៥. យាសស្សនេទនវិវិយំ ករោមិ ចេ  
យាបេន្តិ តា មជ្ជុ សុធារសេន មំ,  
តេនា'ភិយាបនវិធិមិច្ឆតោ សតោ  
តំខោតបំ នកវតិ កី មុសា មមំ; ()

៧៦. នាលន្តិ សោ កុហនវសេន ទេវតា-  
វិម្លាបនេតិ'ហ និជទេហតប្បណំ,  
ឯវំ អនុស្សវិយ'នុវាសំ វសី  
អាហារមាហវិ វិវសំ បរិត្តកំ; ()

៧៧. ស្វាចេលកោ វិចរិករាបលេខណោ  
អាចារមុត្យ'ភវី នចេហិតិដ្ឋិកោ,  
ឧទ្ធិស្សកំ អភិហដកំ និមន្តនំ  
នាសាទយិ បិដកកលោបិកុម្ពិកំ; ()

៧៨. សោ ទណ្ឌមុត្តរមុសលេ'ឡកន្តុរំ  
បាយន្តិកក្កិនិបនិគិហិ ចា'ហដំ,  
សាមគ្គិកាវិសយ មុហិន្ទមេកិកំ  
សង្កិត្តិនោទនមបិ នាភិសាទយី; ()

៧៩. សោវិវកំ នបិវិ សុរំ នមេរយំ  
សុក្ខាមកំ យទបិ តិកោវិសុទ្ធិកំ,  
សោ មច្ឆមំសករិកតី បដិក្ខិបិ  
អប្បេកទា តបសិ និរាមគន្ធិកោ; ()

៨០. សោ សត្តតោប្បភុតិ កមេន ហាបយំ  
យាវេកមាហវិ កពលំ ពលត្ថិកោ,  
សោ សត្តតោប្បភុតិ កមេន ហាបយំ  
ឯកំ កុលំ ឧបគមិ យាវ ភិក្ខិកុំ; () (យមកពន្ធនំ)

៨១. ឯកាយ ទីហិបិ តិចត្ថហិ បញ្ចហិ  
ទិន្នំ បដិក្កហិ នហិ ទត្តិសត្តហិ,  
ឯកាហិកប្បភុតិកមន្ទមាសិកំ  
មូលំ សយំ បតិកផលំ បកុញ្ជិ សោ; ()

៨២. សាមាកតណ្ហលមថសាកមន្ទកំ  
នីវារកុណ្ឌកហដទន្ទលាទិកំ,  
បិញ្ញាកគោមយតិណ ឈាមកោទនំ  
វិរោ មហាវិកដមបាទុកុញ្ជិ សោ; ()

៨៣. ថោកំ បិវិ បកសតមិតំ ហរណុក-  
បួសំ តថា ចនក កុលត្ថមុគ្គជំ,  
សោ អប្បភោជនបរមោ សជីវិតំ  
ឯកេន យាបយិ តិលតណ្ហលេន'បិ; ()

៨៤. សាណម្មសាណ?ជិន'ជិនក្ខិបច្ឆវ-  
ទុស្សំ តិវិដកកុសវាកថិវកំ,  
សោ កេសកម្ពលមបិវាឡកម្ពល  
មោឡកបក្ខិកផលកាន្យ'ធារយិ; ()

៨៥. ទុព្ពណ្ណនត្ថកមយមគ្គបុគ្គលោ  
អប្បេកទា បរិទហិ បំសុក្ខលកំ,  
អត្តនុបោរណា បរាយណោ ភវិ  
សោ មស្សកុន្តលតនុលោមលោចកោ; ()

៨៦. ឧព្ពដ្ឋកោ'ភវិ បរិវដ្ឋិតាសនោ  
ឧក្ខដ្ឋមុក្ខដិកវតំ អធិដ្ឋហិ,  
ឧទ្ធក្ខកណ្ហកវិសមេ អបស្សយេ  
សេយ្យំ អកា តទុបរិវាសចង្កមំ; ()

៨៧. សោ សាយតតិយកមុទការវោហណ-  
យុត្តោ បវាហយិតុមយំ សមុស្ស ហិ,  
អាតាបយំ តតិ បរិតាបយំ សកំ  
ទេហំ ចិរំ បរិហរិ បាបភីរុកោ; ()

៨៨. យោ នេកហាយនគណិកោ'ត្ថិ'តិន្ទក-  
រុក្ខស្ស ខោ បបដិកជាតខាណុកោ,  
ឯវំ តថា បបដិកជាតមគ្គនោ  
គត្តញ្ច សន្និវិតរដោមលំ ភវិ; ()

៨៩. សោវា បរោ នតុ បរិវដ្ឋយិ រដោ-  
ជ្ឈានី កជ្ឈលមលិនានី បាណិនា,  
ទេហំ សុភោជនជហនេន ជជ្ជវំ  
តេលំ វិលេបិយ រដសា'ភិច្ចលយិ; ()

៩០. សោ ទ្វេ'កបស្សយិកវតំ បប្បរយិ  
អាបាសកោ' ភវិ ផលកេ'បិ ថណ្ហិលេ,  
សេយ្យំ អកាក វិហរិ វិវេកកាមវា  
អដ្ឋោគហំ អទុតិយកោ មហាវនំ; ()

៩១. បាណោ ឥមេ វិសមគតេ'តិឧទ្ធកេ  
នា'ហំ វធិស្សមិតិ បដិច្ច'នុទ្ធយំ,  
ឧស្សាវមទ្ធនហិរភីរុតាយ សោ  
នាថោ អភិក្កមិ ច សតោ បដិក្កមិ; ()

៩២. និន្ទត្ថលា វនគហនា វនាសយោ  
និន្ទត្ថលំ វនគហនំ មិគោ យថា,  
ហិកោ វិបស្សិយ វិបិនោបគេ ជនេ  
តាសាភិក្ខុ បបនតិ ឯវមេវខោ; ()

៩៣. ទិស្វាន លុទ្ធកវនកម្មិកានយោ  
គោបាលកេ តិណនឡកដ្ឋហារកេ,  
មាចទ្ធសំ អហមបិ តេត្យ'យំជនោ  
មា មំ វិបស្សតុ សមធិដ្ឋហំ វតំ; ()

៩៤. ឯកោវសង្គណិកវិហារភីតិយា  
និន្ទត្ថលា វនគហនា តបោនិជ្ជិ,  
និន្ទត្ថលំ វនគហនំ បបាត សោ  
តស្សាសិ តាទិសិ បរិវិត្តតា តទា; ()

៩៥. យស្មីវនេ ចរតមវិត្យាគីនំ  
រោមុត្តមោ ចរណតលានិ កម្សរេ,  
ទិស្វាន ភីសណករនំ តថាវិធំ  
អដ្ឋោគហំ វសិ បរិវេកកាមវា; ()

៩៦. ឧស្សាវបាតតសមយេ'ន្តរដ្ឋកេ  
ហេមន្តិកេ សិសិរតរាយ រត្តិយា,  
អញ្ញាវកាសិក មភិបូរយិ វតំ  
កិច្ចំ វសិ វសិ វនសណ្ឌកោ ទិវា; ()

៩៧. គិម្ពោតុ បច្ឆិមទិវសន្តរេ ទិវា  
អញ្ញាវកាសិកធុតធម្មបូរកោ,  
រត្តិ វនេ វិហរិ ជវដ្ឋិកាន្ស'ប  
និស្សាយ សោ អសយិ សុសានភូមិយំ; ()

៩៨. ពុទ្ធក្នុងំ ឧបគមិយោ'បុរុត្តិ'បិ  
ឱមុត្តយន្តិបិ រេសោ'កិរត្តិ'បិ,  
គោមណ្ឌលា សវណខិលេសុ ទណ្ឌកំ  
ទត្វា វទាបយិតុមុបក្កមន្តិ'បិ; ()

៩៩. សោវាជិវាសយិ សតិមា ឧបេក្ខកោ  
តំវេទនំ កដុកក មនញ្ញវេទិយំ,  
ទុក្ខេ សុខេ សុមតិ តុលាសវិត្តកោ  
ពាលេសុ តេស្វ'បិ នវិកោបយិមនំ; ()

១០០. អាហារតប្បណវិជិនា វិសុទ្ធិ'តិ  
ឯកេ វទន្តិ'ហ សមណញ្ញតិគ្គិយា,  
កោលាទិភោជនវិកតិ តថាវិធំ  
អប្បិច្ឆតាយ'នុភវិ សុទ្ធិកាមវា; ()

១០១. អប្បោជភោជនវិកតិ បភុញ្ញតោ  
ខត្តិសលក្ខណសិរិយា សមុជ្ឈលំ,  
កាយោ សុវន្តមុចិរោ'ជិមត្តក-  
សីមានមដ្ឋិកតច មាបជីមតោ; ()  
បញ្ញានិវា អសិតលនាស្វ'សិតិក-  
វល្លិសុ ឧន្ទត'វនតានិ សេយ្យថា,  
អាសុំ តថា ករចរណាទិកានិ'បិ  
តស្ស'ន្ទតោនត'វយវាតិ វិត្តហេ; ()

១០២. មោក្ខេសិនោ ករភបទំវ និស្សិវិ  
និម្ពុស មានិសទ មហូ សិរិមតោ;  
តស្ស'ន្ទតាវនតកបិដ្ឋិកណ្តកោ  
អាសិ យថាវលយិតវដ្តនាវលិ; ()

១០៣. ភោបាណសិ សិទិលិតពន្ធនា ជវ-  
សាឡាយ ហេដ្ឋបរិបិតេ'វ ជីមតោ,  
និម្ពុសលោហិតកកលេពរេ ប្ប'វ-  
ភត្តា ភវុំ បរិសមជាសុការលិ; ()

១០៥ អប្បំ កុភោជនវិកតី បភុញនោ  
តស្សុ'ភ្និក្ខុបគយុគលក្ខិតារកា,  
ឱក្កាយិកា អកុំ មគាធាតា តទា  
គម្ពីរកុបគនកតារកាក វិយ; ()

១០៦ វាតាតបេន' ភិជុសិតោ យថា'មក-  
ច្ឆិន្ទោ'ភិសម្ពុដនី អលាពុ តិក្កកោ,  
សិសច្ឆវី សុខុមនវិស្ស ភោជនោ-  
បច្ឆេននេន'ភិជុដិតា បិតំ តថា; ()

១០៧ ភស្សោនរច្ឆវី បន បិដ្ឋិកណ្តកំ  
អល្លិយិ សោ មុនិ មលមុត្តមោចកោ,  
ឱកុដ្ឋិតោ បរិបតិ បូតិមូលក-  
លោមាទិ កព្ពបុគលិតានិ ភូមិយំ; ()

១០៨ សោ បិដ្ឋិកណ្តកមវសង្កបាណិនា  
កុច្ឆិច្ឆវី ជុសិតុមិតោ បរាមសិ,  
សោ បិដ្ឋិកណ្តកមវសង្កបាណិនា  
កុច្ឆិច្ឆវី ជុសិតុមិតោ បរាមសិ; () (យមកពន្លឺនំ)

១០៩ ភាលោនុខោ វបុរិសោ'តិ នោ តថា  
សាមោនុខោ នបិ ននុមង្គរច្ឆវី,  
អាសុំ តទា កវិមតិកថាបរា នរា  
ទិស្វា មលក្កហិតមសោភនច្ឆវី; ()

១១០ យេ សន្តី សម្បតិ សមណា'ភុំ បុរេ  
អត្តន្តបា តបសិ អនាគតេ សិយុំ,  
តេ វេទនំ កដុកមិតោធិកំ កិមុ  
វេទន្តិ វេទយុ មភិវេទយិស្សរេ; ()

១១១ វណ្ណហាយ ទុក្ករកិរិយាយិ'មាយ'បិ  
នេវ'ជ្ឈតា យមវិយញ្ញាណទស្សនំ,  
អត្តបតាបនកសិវស្ស កេវលំ  
ភាគី ភវិ អនវិយមក្កតាមិសោ; ()

១១២ សំសារេ សាតិសារេ ពរតរទរថេ សំសរំ សច្ចសន្នោ  
ខេទេវេទេសិ ទេវាសិវនរសរណោឯសយំសត្តសន្តី,  
ជីវោវិវោវោយោបភវភវយោបាបតាបក្កិបត្តោ  
អាយោកំ យោគិយោគី បរិហរិ ហិរិមាឯវមេវច្ឆវស្សំ; () (មុត្តាហារ ពន្លឺនំ)

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកល កវិជន ហកយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទុរេនិ  
ទានេ មហាពោធិសត្តស្ស មហា បធានានុយោគប្បវត្តិបវិទីបោ ឯកានសមោសក្កោ។

១. កាមំ កាមសុខល្លិកា'នុយោគោ  
ហិនោ'នត្ថករោ'ត្យ'នេ('ករុបំ),  
ចិន្តេត្វាន តបោវនំ វិមាទា  
ត្វំ សិទ្ធក្ក'បគម្ព កាហសេ កី; ()

២. កោនាម'ន្ត'បតាបនា'នុយោគោ  
បត្តោ ហោគិ សុខប្បទំ កទាចិ,  
តស្មា អត្ត'បតាបនា'នុយោគោ  
ហិនោ'នត្ថករោ'តិ ចិន្តយស្ស; ()

៣. អត្តានំ សយមេវមោវទិត្វា

បិណ្ឌយា'នុយរំ ចរិត្វ លទ្ធំ,  
ភត្តំ ភុត្តរតោ សកម្មំ កាយេ  
អាសុំ បាកតិកានិ លក្ខណានិ, ()

៤. ហិនន្តទ្វយវដ្ឋនេន ជាតុ  
ញាណុក្កំសកតម្មិ តម្មិ វិវេ,  
ពោធាយ្យុ'បសមាយ និព្វិទាយ  
ឧក្កដំ បដិបត្តិមាចរន្តេ; ()

៥. ឆព្ភស្យាន្យ'និទុក្ករំ ករិត្វា  
ពោធិ នាជ្យុកតោ សុភោជនានិ,  
ភុញន្តោ ភិមុ ភុញតេ' បធានា  
វិញ្ញន្តោ តតិ បញ្ជវគ្គិយាយំ; ()

៦. មទទិត្វា សិកតំ សិនេហាលទ្ធា  
កេវា'សុំ សមណំ ហិ'មំ ឧបេច្ច,  
កោ ម្ពុន្យោ'ធិគមាធិគន្តមិច្ឆេ  
ចិន្តេត្វា មិគទាយមោតវិសុ; ()

៧. សេនានីនិគមេ តទានិ សេដ្ឋិ-  
ធិតា សាមិកុលំ អលង្កតា'សិ,  
ភារេនា'វនតដ្ឋិនី កុបានំ  
ហំសិវាលសតាមិនី សុជាតា; ()

៨. ជាតេ បត្តិតបត្តនាសមិទ្ធេ  
រុក្ខា'ធិគ្គហិតាយ ទេវតាយ,  
កាតុំ សាពាលិកម្មក មានយិត្វា  
ជេនុ លដ្ឋិវនោបកា សហស្សំ; ()

៩. តាសំ បញ្ចសតានិ ទុទ្ធខិរំ  
បាយេត្វា កតបុន យាវតា'ធរជេនុ,  
ខិរានំ បរិវត្តនំ វិធាយ  
បច្ចសម្ពិ ទុទោហ តា'ធរជេនុ; ()

១០. មិស្សេត្វា សយមេវ ទុទ្ធខិរំ  
បាយាសំ បចិត្តំ សមារភិត្ត,  
ទេវា តត្ថ សុធារសំ ឱបិត្វា  
អារក្ខាទិមកំសុ ឧទ្ធនស្មិ; ()

១១. តស្សា'សិ ហិមាវាចលោ'បធានំ  
បល្លង្កោ បថវិតលំ អហូ ចេ,  
ហត្ថា បច្ឆិមបុព្វសាគរេសុ  
បាទា ទក្ខិណសាគរេ ភវិសុ; ()

១២. ឧត្តន្ទា តិណជាតិ នាហិវន្ទា  
តស្សា'ហច្ច បិតា នកំ អសេសំ,  
នាទេសុំ ចរណុដ្ឋិតា'ស្ស កណ្ត-  
សីសា'ជានុយុតា'ប្ប'កណ្តកីដា; ()

១៣. ចត្តារោ សកុណា ចតុទ្ធិសាហិ  
បត្វា តប្បទបញ្ជរំ វិវណ្ណា,  
សេតា'សុំ បុថុមីន្ទ្របព្វតស្ស  
សីសេ ចង្កមិ សោ អលិម្បមាទោ; ()

១៤. ឥច្ឆេវំ សុមតិ'ដ្ឋបាកទានិ  
បស្សិត្វា សុបិនានិ បញ្ច និដ្ឋំ,  
បក្កោ អដ្ឋ ភវាមហន្តិ ពុទ្ធា  
និគ្រោជំ សមុបេច្ច សន្និសិទិ; ()

១៥. សោធនេតំ សហិតា តុ បុណ្ណទាសី  
បច្ចសេ វដមូលបុត្តសេលេ,  
តំ លោកេករវិ វិរាជមានំ  
ទិស្វា'រោច សុជាតមេតមត្ថំ; ()

១៦. លក្ខក្សំ ហរិបាតិមាហរិក្ខា  
សា អារដ្ឋយិ បក្កភាជនំ សោ,  
បាយាសោ វិនិវដ្តិតោ បិតោ'សិ  
តាយំ បោគ្ខរបត្តតោវ'តាយំ; ()

១៧. សា អញ្ញាយ សុវណ្ណបាតិយា តំ  
ឆានេត្វា មុទិកា បសន្តចិត្តា  
គន្ធា មណ្ឌន មណ្ឌិតា សសិសេ  
កត្វា បូជយិ ភោជនំ សុជាតា; ()

១៨. កាលំ ឯត្តកមេវពោធិសត្ថំ  
នាតិក្កម្ម វិជាតុទិន្ទបក្កោ,  
សម្បត្តោ'សិ អទស្សនំ តតោ តំ  
បាតី សោណ្ឌមយំ បដិគ្គហេត្វា; ()

១៩. ហំសាលិមលិនីកតារវិន្ទ-  
វេណុច្ឆន្នសុនីលនីរបុរា,  
យា នេរញ្ញវិស្សតា'សិ តាយ  
នដ្ឋាតីរមកញ្ជិ សត្តសារោ; ()

២០. បាយាសាមិសបុណ្ណសោណ្ឌបាតី  
កាសាវានិ ជិនង្គរោ បបេត្វា,  
តីវេ តាយ សវន្តិយា នហាតុំ  
គិត្ថំ គន្ធកដោរិរោ'តវិត្ថុ; ()

២១. វោលម្កាកុលនីលនីរជេហិ  
សេវាលេហិ នទីជលំ សុនីលំ,  
និក្ខន្ធដ្ឋតិសញ្ញយេហិ ទេហា  
ឱតិណ្ឌស្ស ជគាម បិញ្ញត្ថំ; ()

២២. គង្កាកាមិនិ កញ្ញវេណុកន្ទ-  
ចុណ្ណំ តុដ្ឋតរដ្ឋពាហុនា តំ,  
ភត្តារំ សលិលេន សិតលេន  
មក្ខេត្វាសុនហាបយន្តិ'វា'សិ; ()

២៣. តុល្យំ តព្ពទនម្កជេន លន្ទំ  
អាយន្តំ វរិសិសង្កមេន,  
ហំសស្សេណិ សរោជកោសវាសិ  
សំទូសេសិ អាវាវិយោ ហិ បាកោ; ()

២៤. តីវេ សារសចក្កវាកបក្ខី  
សោសាយ'ស្សវិសាវិតំ'សបក្ខា,  
គម្ពីរម្កសិ មត្តមាហរិសុ  
មញ្ញេ និក្ករណាយ ឯត្តកន្តិ; ()



២៥. តុណ្ហេ មណ្ឌិតបុណ្យវិកទណ្ហោ  
បក្ខេ កេរវបណ្ណេ បសាវិ,  
នាថស្ស'ព្ពហិ មគ្គហំសរាជា  
សេកច្ចត្តវិភុតិមុត្តមង្កេ; ()

២៦. វត្តម្នោធបលោភិតាលិចក្កំ  
ចក្ខវាបាថគតំ ជិនង្គរស្ស,  
សំទស្សេសិ បធានភុបិតស្ស  
និលស្និ កសិណម្ហិ ភូតិការំ; ()

២៧. វេយ្យាវច្ចករវិវាបកាយំ  
សេវាលាទិមលាបនេន មិនា,  
បាទញ្ចន្ទកមិនលក្ខណស្ស  
តស្ស'គ្មេ វិមលិកវិសុ វារិ; ()

២៨. ឧត្តិណ្ឌស្ស វិសាលសាឡសាខី-  
សាខាហត្ថបុដេហិ បុញ្ញាយ,  
គត្តំ មន្ទសុគន្ធគន្ធវាហ-  
វត្ថំ សាឡវេនង្កនា អទាសិ; ()

២៩. លោកិន្ទោ បរិមណ្ឌលំ និវត្តោ  
នាទេត្វាន តិមណ្ឌល'ន្តរិយំ,  
ពន្ធិត្វោបរិ កាយពន្ធនម្យិ  
កាសាវំ បរិធាយិ បំសុក្ខលំ; ()

៣០. បាយាសស្ស និរុទកស្ស ឧន-  
បញ្ញាសប្បមិតេ វិធាយ បិណ្ឌេ,  
បាថិនាភិមុខោ និសង្គ នង្គា  
តិវេ តាយ អកាសិ ភក្កកិច្ចំ; ()

៣១. បាយាសោ មជ្ជរោ'យមស្ស សត្ត-  
សត្តាហំ បដិវិទ្ធពោធិនោ ហិ,  
ឱជាសមជរណាយ ហានមាសិ  
តស្មា សោ បរិហាសិ និព្វិហេសំ; ()

៣២. ពុជ្ឈេយ្យំ យទិ ពោធិមជ្ជ សោហំ  
ឧទ្ធចំសោតមយំ សុវណ្ណបាតិ,  
គង្កាយំ ខិបកិ គច្ចត្តតិ វត្វា  
ធិមា ទក្ខិណហត្ថកំ តមគ្សំ; ()

៣៣. សោតំ ភិន្ទិយ សា សវន្តិមជ្ឈេ  
បត្វា បាតិ យតោ អសិកិហត្ថំ,  
ឧទ្ធចំសោតមុបេច្ច សន្តិមុដ្ឋិ  
តស្មា សោ'បិ និមុដ្ឋិ បិគិនជ្ជំ; ()

៣៤. នាកានំ ភវនំ ឧបេច្ច តិណ្ណំ  
ពុទ្ធានំ បនិមម្ហិ ភន្ទកប្បេ,  
សាបាតិបរិភុត្តសោណ្ណបាតិ  
យដ្ឋេត្វាន បិតា កតានុរាវា; ()

៣៥. តំ ទីយាយុកកាលនាគរាជា  
សុត្វា សន្ទមថជ្ជបេ'កពុទ្ធោ,  
ឧប្បន្នោតិ ជិនំ អភិត្តវន្តោ  
អដ្ឋាសិ ថុតិគិកិកាសតេហិ; ()

៣៦. នាយាពន្ធវិសាលសាឡសាលំ  
បត្វាសាឡវេនំ នទីសមីបេ,  
អាជីវដ្ឋមសិលសំវេន  
អាទោយេវ វិសុទ្ធកាយវាចោ; ()

៣៧. កត្វាដ្ឋារសបិដ្ឋិកណ្តកានំ  
កោដិនំបដិបាទនំ កមេន,  
បល្លង្កស្សនិសង្ខពន្ធនេន  
កម្មដ្ឋានសតី ឧបដ្ឋបេត្វា; ()

៣៨. អានាបានសតីបរិគ្គហេត្វា  
និព្ពត្តេសិមលក្កហិតបុព្ពេ,  
រូបារូបសមាធមោ'ដ្ឋបញ្ចា-  
ភិញ្ញាយោ វសិតាច សោ វសីសោ ()

៣៩. ឈានស្សាទរកោ ទិវាវិហារំ  
កត្វា សាឡវេនេ សុរាសុវេហិ,  
ធីរោ មគ្គមលង្កតំ កវីរី  
គន្តំ ឱតវិយត្រពោធិម្យលំ; ()

៤០. លាជាទីកុសុមេហិវិប្បកិណ្ណោ  
មុត្តាបណ្ណរវាឡកាត្ថតោ សោ,  
មគ្គោ តុដ្ឋតរដ្ឋ ភដ្ឋហារិ  
លក្ខីវាសបយោទធីវិវា'សិ; ()

៤១. មជ្ឈា'រោបិតបង្កជាភិរាមំ  
មុត្តាទាមសមាកុលំ សមន្តា,  
កណ្តាលម្ពសុវណ្ណយណ្ណមស្ស  
ទេដា ទិព្ពវិគាន មុត្តិបីសុ; ()

៤២. លោកតំ ករណាយ ចោទិតស្មី  
តស្មី លោកទិវាករេ'កវីរេ,  
គច្ឆន្តេ សហជាតពោធិម្យលំ  
អាឈោកោ ឧទបាទិ សព្ពលោកេ; ()

៤៣. អាយន្តំ តិណ្ណារកោ បថម្ហិ  
ទិស្វា សោត្ថិយនាមភូសុរោ តំ,  
បាទាសិ តិណមុដ្ឋិយោ'ដ្ឋមគ្គា  
នាថោ តានិ តិណានិ សម្បដិច្ចិ; ()

៤៤. វត្តត្តេ វេបាដិហារិយម្ហិ  
មគ្គេ គន្ធកដោ'ច ជម្ពូមាណោ,  
សម្បត្តោ កុណាកលក្កភត្តា  
សម្តោធាធិគមាយ ពោធិម្យលំ; ()

៤៥. តស្សោសិទបិតំវេ ចក្កវាឡំ  
ហេដ្ឋា ទក្ខិណតោ'ត្ថរាននស្ស,  
បញ្ញាយុ'ត្ថរចក្កវាឡមុទ្ធំ  
លង្ខិត្វានបិតំវេ អាកវគ្គំ; ()

៤៦. ឯវំ បច្ឆិមមុត្តរំ ទិសម្បិ  
អដ្ឋានត្ថិ បទត្ថិណំ ករោន្តោ,  
គន្ធា ហានវំ បុរត្ថិមស្មី  
អដ្ឋាសិ វសិ បច្ឆិមាននោ សោ; ()

៤៧. ធីមា ទក្ខិណបាលីបល្លវេន  
អគ្គេ តានិ តិណានិ សត្វវិ សោ,  
តម្លា ចុទ្ធសហគមុប្បតិក្ខា  
បល្លង្កោ សមលង្កវី ទុមិន្ទៈ; ()

៤៨. ទក្ខោ ការុបវិណចិត្តការោ  
កាតុំ វាលិខិតុំ យថានសក្កា,  
អង្គសុ ហរិតានិ សន្តតានិ  
ឯវំ តានិ តិណានិ ឧប្បតិក្ខា; ()

៤៩. មំសាទី ឧបសុស្សវេ នហរូ  
អង្គិចេប្បវសិស្សវេ សវីវេ;  
មុញ្ញេយ្យំ ចតុរាសវេហិ យាវ  
ភិទ្ទិស្សាមិ នកាវិមំ អហន្តិ; ()

៥០. ទន្ធៀ ចិន្តិយ ទន្ធៀមានសោ សោ  
បាចិនាភិមុខោ ទុមិន្ទពន្ធៈ;  
កត្វា បិដ្ឋិគតំ និសិទិ ពោធិ-  
បល្លង្កម្ហិ យុគន្ធវេ វរិវៈ; ()

៥១. លោកេសោ សសិមណ្ឌលាវភាសំ  
សេកច្ចក្កមធារយី តទញ្ញោ,  
សុទ្ធាវាសតលដ្ឋទេវតា តំ  
បូជេសុំ មកុដប្បិកញ្ញលីហិ; ()

៥២. យេ រូបាវចវេ វសន្តិ ទេវា  
តេ ចញ្ញត្រ អសញ្ញសត្តទេវេ,  
សម្បត្វា វជិរាសនេ និសិទ្ធំ  
បូជេសុំ កុសុមាកុលញ្ញលីហិ; ()

៥៣. ឯកច្ចេ បរិនិម្មិតាទិលោកា  
បត្វា ភក្កិភរាមរា មហិសុ,  
បូជាកណ្តសមាភិកិណ្ឌហត្ថា  
មារាវិ តហិមាប បាបិមា គី; ()

៥៤. យេ និម្មាណរតិម្ហិ និដ្ឋរា តេ;  
បត្វា គន្ធករណ្ណមណ្ឌលេហិ,  
សម្បជេសុមលង្កតង្វិបីបំ  
នំ សេដ្ឋំ វិជយាសនោបវិដ្ឋំ; ()

៥៥. អដ្ឋាសិ តុសិកាលយា សសេនោ  
បត្វា សន្តសិត្តទេវរាជា,  
វិជេន្តោ ហរិមោរ បិញ្ញបុញ្ញ-  
សោភំ កញ្ញនតាលវណ្ណបន្តិ; ()

៥៦. បត្វា យាមសុរាលយា សសេនោ  
សំវិជេសិ សុយាម ទេវរាជា,  
ធីរំ សោណ្ណបណាឡិកានិបាត-  
ធារាសន្តិភបារុបាមវេហិ; ()

៥៧. ទេវិន្ទោ វិជយុត្តរាខ្យសង្ខំ  
វិសំ ហត្ថសតំ ធម៌តទញ្ញោ,  
បូជេសុំ តមុបេច្ច កោវិឡារ-  
បុប្ផាទីហិ ច តាវតីសទេវា; ()

៥៨. យក្ខាទីហិ បុរក្ខតា'បិ ទេវ-  
រាជានោ ចតុរោ ចតុទ្ធិសាសុ,  
រក្ខំ សំវិទហិសុ ទេវលោកា  
តំ បត្វាន វិនដ្ឋលោមហដ្ឋំ; ()
៥៩. វាទេន្តោ សរមណ្ឌលំ វិជាយ  
វិណំ បញ្ចសិខោ'បិ ពេន្ទ្រវាខ្យំ,  
តំ សម្បជយិ កាលនាគរាជា  
ថោមេន្តោ ថុតិគីតិកាសតេហិ; ()
៦០. ឯវំ កាហឡុភេរិសង្ខវីណា-  
យណ្ណវិជនិនត្តចាមរេហិ,  
នច្ចាទីហិចលាជបញ្ចមេហិ  
ទីបន្ទបធដេហិ មានយុំ តំ; ()
៦១. សិទ្ធត្ថោ បដិសិទ្ធមារជេយ្យោ  
កត្តំ អត្តវសេ សទេវលោកំ,  
សុត្វា វាយមគីតិ ពោធិមណ្ឌ  
មារោ តត្រេ សមារភិត្តគន្លំ; ()
៦២. តស្មី ខោ សមយេ ភយាវហានិ  
មារស្សោ'គរណាយ ការណានិ,  
ចក្ខុចាបាថគតានិ ទុន្ទិមិត្ត-  
រុបាទីនិ តិលោកលោចនស្ស; ()
៦៣. សុក្ខ'ម្ពោធរាវភេរិវាវ-  
វិប្បាពាធិវិកតម្ករម្យិ,  
ភីមំ វិជ្ជលតា'សិយដ្ឋណេហិ  
មារស្សា'ហវម្ពលាភមាហ; ()
៦៤. មារស្សា'គមនញ្ចសេ រដោវ  
វាជិនំ ខុរយដ្ឋណេន ជាតោ,  
ឧក្កាបាគសតំ ជនេសិ តស្ស  
ចក្ខុវានិដ្ឋផខលំ ទិសាសុ ខាហោ; ()
៦៥. វេហសេ វិចរុំ កតន្ទរុបា  
កាកោលា ពលិបុដ្ឋវាយសាវិ,  
ឧន្ទាទីសុ ខរានិលោ បវាយី  
អព្ពដ្ឋាសិ រដោ ទិសាសុ ជួមោ; ()
៦៦. អាលោកោ វិគតោ យណន្ទការោ  
ឱតិណ្ណោ មហិកាសមាភិកិណ្ណោ,  
អាកាសោ បថវិ ភូសំ បកម្យិ  
មេយច្ឆន្ទទិនំ ទិនំ ពភ្ជវ; ()
៦៧. សិទ្ធត្ថញ្ជិ អសិទ្ធមត្ថមេតំ  
កាតុំ អស្សរមារកិដ្ឋរាមេ,  
វត្វេ'ថា'តិ បជាបតី សសេនោ  
តត្ថេវ'ន្តរធាយិ តាវទេវ; ()
៦៨. សា សេតា បុរតោ បជាបតិស្ស  
អាសិ ពារសយោជនំ វិនទ្វា,  
ឯវំ ទក្ខិណវាមនោ ច លោក-  
ធាត្វន្តាវធិមាសិ បច្ឆតោ'បិ; ()

៦៩. ឧត្តំ សា នវយោជនប្បមាណ  
សន្នោ ភូមិវិទារណោវិវា សិ,  
សោ'បដ្ឋំ សតយោជនំ ពគ្គវ  
ឧច្ចំ សោ គិរិមេខលោ គជិន្នោ; ()

៧០. នាហេសុំ បរិសាសុ និម្មិតាសុ  
ទ្វេយោធា សទិសាយុធាទធានា,  
តព្យាសេន អលញ្ជិ លោមហំសោ  
យស្សា'នុស្សរណេន ចេ សិយា មេ; ()

៧១. មាបេត្វា សហសា សហស្សពាហុ  
គណ្ហិត្វា វិវិធាយុធានិ តេហិ,  
អារ្យឡោ គិរិមេខលំ សសេនោ  
មារោ បាគុរហោសិ ពន្ធវេរោ; ()

៧២. ទេវេសោ យសសា សមំ សកេន  
សេកច្ចក្ក មគញ្ជិ សំហរិត្វា,  
ទេវេសោ យសសា សមំ សកេន  
សងក្ខំ បិដ្ឋិតតំ វិធាយ ធាវី; () (យមកពន្ធនំ)

៧៣. សង្កោចា'ននកាហលោ ជគាម  
បាតាលំ ខលុ កាលនាគរាជា,  
វិណាទោណិសខោ សខានបេខោ  
តម្ហា បញ្ចសិខោ កលហុំ បលាយិ; ()

៧៤. ទិស្វា មារពលំ សមោសរន្តំ  
សម្បត្តា ជនតា បលាយិ ភីតា,  
សោសិហោ'វ វិហាសិ សក្យសិហោ  
ឯកោ កមារកវិន្ទុកុម្ភភេទី; ()

៧៥. បស្សិត្វា'ធរកន្តិការមស្ស  
វត្តម្ពោរុហ មិន្ទិវិហារំ,  
សិន្ធុត្តេន សមោ នចត្តិ លោកេ  
គច្ឆេវំ កលិមា'ហ មារសេនំ; ()

៧៦. ឯគសសា'ភិមុខា មយំ កទាចិ  
នោសក្កោម'ភិយុជ្ឈិតុន្តិ តាតា,  
វត្វា ឧគ្គរបស្សតោ សមារោ  
ឧន្ទារាមពន្ធិ ពន្ធវេរោ;

៧៧. ទិស្វា'ជ្ឈោត្ថរមានមារសេនំ  
អារក្ខារវណំ ចិរំ វិធាយ,  
ឧន្ទារាមពន្ធិ សោបិ វីរោ  
ជេតុំ តំ ទសបារមី ភដេហិ; ()

៧៨. មារោ ភុធរមេរុចក្កវាឡេ  
រុក្ខាទិនិ វិចុណ្ឌិតុំ សមត្ថំ,  
ខោភេត្វា ភុវនត្ថយំ ទិសាសុ  
ឧដ្ឋាបេសិ សមិរណំ សុយោរំ; ()

៧៩. វាតោ បារមិធាមវាវិតោ សោ  
និក្កេជំ បលយានិលស្សមោបិ,  
បត្តោ ចាមរមន្តមារុតោវ  
តន្ត្រេហោតុបរិស្សមំ ជហាសិ; ()

៨០. ធារាវេគវិហិន្ទភូមិភាគំ  
គម្ពីរា'សនិរាវនិព្វរា'យំ,  
មារោ មាបយិ គុដ្ឋវិចកដ្ឋំ  
វស្សោយំ បរិបាតុក្កសេលំ; ()
៨១. វិរោ បារមិបាឡិពន្ធនេន  
រក្ខំ ពន្ធិ និជន្តការខេត្តេ,  
តេនោ'យោ វិបថដ្ឋមោ វិបក្ខ-  
សេនាយា'សិ បរាហណេ និទានំ; ()
៨២. តេជោខណ្ឌសមានមគ្គុនោ សោ  
គត្តំ បដ្ឋលិតំ សជោតិភូតំ,  
មាបេត្វោ'បលវស្សមប្បសយ្ហំ  
ឈាបេតុំ តមុបក្កមិត្ត មារោ; ()
៨៣. មារស្សេវ បតន្តមុត្តមដ្ឋេ  
យោរំ បារមិវាយុវេគុទ្ធំ,  
តំវស្សំ វជិរាសនុបបារេ  
បូជាបុប្ផគុឡត្ថនំ ជគាម; ()
៨៤. អស្សនោ វិសទិន្ធិតិណ្ឌធារំ  
អាទិត្តំ បិហិតម្ករោ'ទរំ សោ,  
មាបេសិ អសិសត្តិគោមរាទិ-  
វស្សំ សព្ពទិសានិបាតមានំ; ()
៨៥. ភស្មី បារមិម្មវម្មិតស្មី  
វិស្សដ្ឋា'យុជវុដ្ឋិ កុណ្ឌិតគ្នា,  
បត្វា សម្បតិ បុប្ផវុដ្ឋិការំ  
តប្បាទាសនមត្ថកេ បបាត; ()
៨៦. មារោ វិច្ឆិដចិច្ឆិដាយមានំ  
សំវដ្តានលខណ្ឌវិព្វមំ សោ,  
វស្សដ្ឋារមយំ សវ្ស្តលិដ្ឋំ  
ឧដ្ឋាបេសិ បលាសបកុប្បវណ្ណំ; ()
៨៧. ខិប្បបារមិមន្តជប្បនេន  
អដ្ឋារានិនិវាវិតានិតានិ,  
តំពុទ្ធក្កបុណ្ណចន្ទពិម្ពំ  
សេវន្តានិវិកិណ្ឌភានិវាសុំ; ()
៨៨. ភស្មីភាគុមលន្តិមារវេរិ  
ជូមាភិណ្ឌមនិក្កតក្កិជាលំ,  
មារោភេរវរវមុស្សទាភ-  
មព្ពដ្ឋាបយិខារភស្មវស្សំ; ()
៨៩. សេតាមុទ្ធនិវិប្បកិណ្ឌភស្មី  
តំវស្សំចិត្តបារមីពលេន,  
បត្វាចន្ទនគន្ធាតុណ្ណការំ  
មារាវិស្សបបាតបាទមូលេ; ()
៩០. អស្មី គុវលយាលវាឡុកព្កេ  
សម្បាតានលទដ្ឋវណ្ណធារំ,  
ឧត្តាសាវហមគ្គុនោ'បិ កណ្ណោ  
វស្សាបេសិ ឧឡារវណ្ណវស្សំ; ()

៩១. ទិស្វា'ងក្ស័នខរលិវំសិគង្គា-  
តិវុស្សវិកវណ្ណរាសិ មស្ស,  
អង្គារោវ'ធិកោធបារកេន  
កណ្ណោ កណ្ណតរោ'សិ ឈាបិតត្តោ; ()

៩២. ធូបាយន្តមវិចិមច្ចិមន្តំ  
សម្មង្គំ យនធនណណពុត្តលេហិ,  
វស្សំ បង្កមយំ ភុសំ និមុគ្គោ  
មារោ មាបយិ បញ្ចកាមបង្កេ; ()

៩៣. តស្មីបារមិសត្តិសិគិភូតេ  
បង្កេ ចន្ទនបង្កការយាតេ,  
មារោ បស្សិយ ផុល្លបង្កជាហំ  
កោបា បង្កហតាននោវិវាសិ; ()

៩៤. មារាវិ តមិនា ហនាមហន្តិ  
សោ លោកន្តរិយត្ថការយោវំ,  
មារោ សុវិវិទាវិយំ ទិសាសុ  
ឧដ្ឋាបេសិយនន្ទការខន្ទំ; ()

៩៥. សោ'យំ បារមិជាតរំសិជាល-  
ភិន្នា'សេសតមោធិនង្គវេណោ,  
បល្លង្កោទយបព្ពតោទិតោ'សិ  
កាមំ មារតុសារសោសនាយ; ()

៩៦. ឯតំ គណ្ឌថ ពន្ធថា'តិ វត្វា  
និង្គំ កប្បមវណ្ណិយំ កវីហិ,  
សទ្ធិ មារពលេនុ'បាគតោ សោ  
កុន្នោ យុន្ទមកា បមគ្គពន្ធ; ()

៩៧. តំ ទិស្វា'ចលនិច្ចលដ្ឋមេស  
បល្លង្កោ នចបាបុណាតិ តុយ្ហំ,  
មយ្ហំ ហេ'សុ'បកបក្សតេវ តស្មា  
អស្មា វុដ្ឋហថា'វុសោត្យ'វោច; ()

៩៨. ឯកា'បិ សមតិសបារមិនំ  
បល្លង្កត្ថមបុរិកា តយា'តិ,  
វុត្តោ សោ ខិបិ និដ្ឋិតោ'រចក្កំ  
ចក្កំ ចក្កវង្គិតស្ស សិសេ; ()

៩៩. តំ ចក្កាយុធមុជ្ឈិតប្បភាវំ  
យុន្នេ លន្ទជយស្ស មារធិស្ស,  
ឧស្សិសម្ហិ វាសនូបបារេ  
សេតច្ចន្តមិវុស្សិតំ រាជ; ()

១០០. តុយ្ហំ សញ្ជិននម្ហិ បារមិនំ  
កោ សក្ខិ'តិ អហញ្ច សក្ខិហោមិ,  
សក្ខិ'គន្ធិ បវត្តមារសេនា-  
យោសោ ភុមិវិទារណោវិវាសិ; ()

១០១. ទាបេន្តោនិជសក្ខិមុត្តតេជោ  
ពាហុការបសារយិ បវិរោ,  
សក្ខិហន្តិវទំវ មារសេនំ  
តជ្ជេន្តោ'វ ពភូវ ភុមិបាលោ; ()

១០២. មាតង្កោ គិរិមេខលោ ឆិតាវិ  
វន្តន្តោវបបាត ជន្តកេហិ,  
មារោ លទ្ធបរាជយោ និវត្ត-  
វត្តស្សា'បិ អនិស្សរោ បលាយិ; ()

១០៣. យោរមារពាលវារណាធិប-  
មានទប្បនិកកុម្មទារណោ,  
ពោធិមូលវជិរាសនោបរិ  
កេសរិវី វិរាជ មារជិ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកល កវកិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ អវិទូរេ  
និទានេ ទេវបុត្ត មារពាល វិទ្ធិសន បវត្តិបវិទីបោ ទ្វាទសមោ សក្កោ។

១. និខិលមារតុសារវិសោសិនោ  
អថជិនងក្កវទីធិតិមាលិនោ,  
វរិ កតាវសរោ'វ'បរាចលំ  
(ទុត'វិលម្ពិត) តាមិមុបាគមិ; ()

២. ជលជិវាវិសិនេហសុបុរិតេ  
អភវិបំសុមហិតលមល្លកេ,  
បណិហិតាបរកុធរវត្តិកា-  
ជលិតទីបសិខេ'វ នភោមណិ; ()

៣. ឧទយបព្ពតគព្ពសមុព្ពរំ  
សកយសោបជិតិម្ពសមំសុកំ,  
សបទិ តប្បមុខេ សសិមណ្ឌលំ  
កសិណមណ្ឌលវិព្ពមមុព្ពហិ; ()

៤. អរុណវណ្ណសុធាករ ភាករា  
ទិវសសន្ធិវិលាសិនិយា ខណំ,  
បរិហរិសុ'ទយាបរកុធរ-  
សវណកំ មណិមណ្ឌន វិព្ពមំ; ()

៥. វរិធុរា វិធុរា សរសីរធុ  
កមលកោមលកោសបុដញ្ញលី,  
ឧបវនេ បវនេ'វិតភូរហា  
បនមិតានមិតាវ តបោធនំ; () (យមកពន្លនំ;)

៦. អបរសាគរមុន្ទនី ភាសុរំ  
តិមិរជាលបរំ វរិមណ្ឌលំ,  
មុកុលិតម្ពរុហស្សិវិមាហរិ  
ភមរចក្កករំ សរសូបរិ; ()

៧. លវណវវិធិកាចសរាវកេ  
អបរភូធរ កូដ ភុជប្បិតា,  
សុវិយមណ្ឌលបាតិ និមុជ្ជិយ  
បុរិមយាមមុខំនកិមាហរិ; ()

៨. មណិបភារុណ ភាករា មណ្ឌលំ  
តមនុកុយ មហម្ពធិរាហុនា,  
មុខគតំរមិតំ វិយក លោហិតំ  
ជលទរាជិ រាជ ទិនច្ចយេ; ()

៩. វិតតមេយបភាហិ មុហំ មុហំ



កឡឹក បាងល បល្លវ សម្បទំ,  
វេយ្យងំ វិដបន្តរកំ កមា  
ជួដតមោបដលំបរិណាមយី ()

១០. សុភជនេភជនេនិរបេក្ខិនី  
វិបតិនី បតិនីវ រេស្សលា,  
សុមជុបេ មជុបេ បវិវដ្តយំ  
កមលិនីមលិនីកតនិរជា; () (យមកពន្ធនំ;)

១១. មជុមទាលិកុលា មកុលាវលី  
អនិលភង្គ គរង្គ ភុជេវិតា,  
បទុមិនី រមណីហិ សិរិមតោ  
សុមហិតាមណិកិដ្ឋិណិសេណិវ; ()

១២. រសិកបក្ក ផលាផល សាលិសុ  
តុសិវេសុ សមោសរមានកា,  
តិមិរខណ្ឌនិភា ពជិវិកុ  
វិបថំ វិរុតេហិ វិភង្គមា; ()

១៣. កុមុទិនីបមទា'ថសុធាករ-  
ករសតេហិ បរាមសនាបរំ,  
កុសុមហាសវិលាសធរា ភុសំ  
ភុវនវន្ទិរគព្ពមលង្ករិ; ()

១៤. ហិមករោ ហរិណញ្ញនហាវិនា  
និជករេន និរាកវិ តង្គណេ,  
សកលលោក'វិលោចន សម្បវំ  
យនតមោបដលំហិសដោ យថា; () (សិលេសពន្ធនំ)

១៥. សបទិបារមិតារមិតាសយោ  
នរម'នុស្សតិយាសតិយា បរំ,  
អធិកតា'ធិ សមាធិ សមាហិតោ  
បុរិមជាតិកវេ តិកវេ សវិ; () (យមកពន្ធនំ)

១៦. សុមតិបាទក ឈាន សមុដ្ឋិតោ  
បុរិមខន្ធសមូហមនុក្កមំ,  
អសវិសោ'បនិសិន្នជយាសន-  
ប្បភុតិ យាវសុមេធរាវរិធិ; ()

១៧. តធរកវេ សមនន្តរជាតិយំ  
តទិយខន្ធបពន្ធមនុស្សវិ,  
តិចតុបញ្ចវសត្ត នវ'ដ្ឋបិ  
ទសបិ វិសតិគីសតិ ជាតិយោ; ()

១៨. លហុមនុស្សវិកាឡិស ជាតិយោ  
បភវ ខន្ធរសេន គហិតហិ,  
ភវសតំភវបខ្យសតំភវ-  
ទសសតំភវលក្ខមថាបរំ ()

១៩. អបរិមាណ យុកន្តកជាតិយោ  
អបរិមាណ វិវដ្តកជាតិយោ,  
អបរិមាណ យុកន្ត វិវដ្តកា  
អបរិមាណ គុណោ សវិជាតិយោ; ()

២០. ចតុសុយោនិសុសត្ថមនដ្ឋិតិ-  
តិកវបញ្ចកតិសុបវិក្កមិ,  
កសិរភារវហោ អហមញ្ញសេ  
សកដភារវហោ គវដោយថា; ()

២១. ឥតិសមញ្ញ ធរោ'សិមមុត្រ'ហំ  
ឥតិ និហិនបសត្ថ កុលោ ភវិ,  
ឥតិ ភវិ អភិរូបវិរូបិមា  
ឥតិបិ ភត្ត ផខណផល មាហវិ; ()

២២. អនុភវិកុសលាកុសលារហំ  
វិវិធទុក្ខមទុក្ខ មទុក្ខ ខំ,  
ទសសតាយុ សតាយុមិតោភវិ  
ឥតិកវតិកវសមនុស្សវិ; () (យមកពន្លឺនំ)

២៣. ឥតិហ យាវសុមេធ ភវំ សុធី  
សុមរិយា'តិគតា'មិតជាតិយោ,  
អសវិ សោបដិលោមវសា តតោ-  
ប្បភុតិ យាវ តតោ តតិយំ ភវំ; ()

២៤. បុនរមុត្រ តតោភវតោ ចុតោ  
សមុបបដ្ឋិ មនន្តរជាតិយំ,  
តហិមហំតុសិតេ តិទសាលយេ  
ភវិមតិដ្ឋតិ សន្តសិតាភិជោ; ()

២៥. តុសិតទេវនិកាយសមត្វយោ  
បរមរូប វិលាសធរោ'ភវិ,  
សុមធុរាមតមាហវិ មិទិសំ  
អនុភវិសុខមិន្រ្ទិយ គោចរំ; ()

២៦. សមុបដិវិមមានុសហាយន-  
ចតុសហស្ស មហំតុសិតាលយេ,  
មរុគណម្ពរុហាសនយាចនំ  
ឥហ បដិច្ច តតោ ភវតោ ចុតោ; ()

២៧. ជននិរាជិនិយា មណិចេតិយេ  
សុគតធាតុមិវា'សមកុច្ឆិយំ,  
វិកុលេ បដិសន្ធិមហំ បិត្រ-  
នរបតិ អធិកិច្ច សមប្បយិ; ()

២៨. ឥតិហ រូបមរូបមនាទិកំ  
វិបវិត្តតិ វត្តតិ នាបរំ,  
វិសតិយា សតិ យាវ ជិយា'សនំ  
វិហតមោហតមោ'សិ ភវេ សុធី; () (យមកពន្លឺនំ;)

២៩. ចុតុបបត្តិបពន្ធវសេនហិ  
អវសវកត្តនធាតុបរម្យា,  
ជលិតទីបសិខេ'វ បវត្តតិ  
នយិធបុគ្គលវេទកការកោ; ()

៣០. បុរិមខន្ធបពន្ធមនេកធា  
ឥតិវត្ថយតោ ហិ កុទិដ្ឋិយោ,  
អបគតា'ត្តនិ វិសតិវត្តកា  
តមិហទិដ្ឋិវិសុទ្ធិ'តិ វុច្ឆតិ; ()

៣១. សតិមគោ វិមណ្ឌលសន្តិកា  
សកដមគ្គនិកា'យមនុស្សតិ,  
បុរិមជាតិសុ នាភិវិជ្ជតិ  
សរវយេ សរកង្កសរោ យថា; ()

៣២. អចុតិយាចុតិយាមតិ មាសនេ  
សុតត្ថិ'តត្ថិ'ហតិ ពុជ្ឈិកុំ,  
សមុទិតេ'មុទិតេ កុមុទានិ'ម  
នកមលា កមលានី អលង្ករិ; () (យមកពន្លឺន៍;)

៣៣. រុចិរចន្ទមវិចិវិលេបិនី  
កុមុទសណ្ឌវិកាសវិហាសិនី,  
រជនិមជ្ឈិមយាមវិលាសិនី  
តទជិសីលធនំ វិជាកាសិ កិ ()

៣៤. យនសុនីលវិសាលតបោរនំ  
អនលភាសុរក៏ដកុលាកុលំ,  
រជនិរាជិនិយា កុសុមាកុលា-  
វិទ្យុកេសកលាបសិវិភជិ; ()

៣៥. តទុបហារតាយិ'វ កោមុទី-  
កុជលតាយ វិភាវិភិរុយា,  
គហិតលាជកភាជនវិញ្ញមំ  
ផុដិតកេរកានន មាហរិ; ()

៣៦. តិកុរនេករវិ វិភិត្តវិ  
អបរទីបតតេ សរសិរច្ច,  
រជនិយា វិហិតាវសរា'បិ កិ  
បរិចរិសុ បតិព្ពកមញ្ញកំ; ()

៣៧. បរិលសិសុ ភុសំ ភុរនេ'វុ ភោ  
វិបថេ វិតតា, វិតតារកា,  
អនិមិសេ ហិ មហាយ មហិមតោ  
ជលិតទីបសិខាច មហិតលេ; ()

៣៨. មករតេនកេតនសន្តិកា  
តុហិនទីជិតិទីជិតិ មជ្ឈិមេ,  
និសិ ទទារ សទារសរាគីនំ  
ហទយកេរកេរកាននំ; () (យមកពន្លឺន៍)

៣៩. អថ ភវាករទិដ្ឋិវិភេទ នំ  
វិមតិ មោហ តមោបុដបាដ នំ,  
ចុតុបបាតបកុតិ វិជាន នំ  
កថមលត្ថ សទិញ្ញវិលោច នំ; ()

៤០. កុសលកម្មបភាវសមុញ្ញំ  
សុខុមទុរតតានិ'បិ គោចរំ,  
អនិមិសាន បសាទវិលោចនំ  
រុជិរសេម្ហមកលាបគតំក យថា; ()

៤១. តថវិ'ក្ខិសមេន សុធាសិនំ  
វិមតិទិដ្ឋិមិសោធនហេតុនា,  
ហតមនោបកិលេសមលេន សោ  
វិតតមានុសកេនហិ ចក្កនា; ()

៤២. ករតលម្ករហោបវិច្ឆ័មា  
យថាវិវាមលកីពនវិវលំ,  
ចុតុបបត្តិកតេបិ តថាគតេ  
តិកុវនម្ហិ យចិច្ឆិត មន្ទស; ()

៤៣. នរុបបាតខណេច ចុតិក្ខណេ  
វិសយភាវមុបេន្តិ តថាគតា,  
តទុបបាវវេនីហនស្សនំ  
ខមតិ អដ្ឋកថាចរិយាសភោ; ()

៤៤. ឧបជិហីន'ជិហនីនតថាគតេ  
អនបនីតបណីត តថាគតេ,  
អនភិរូប'ភិរូបតថាគតេ  
សុគតិ ទុគ្គតិ ទុគ្គ មុបាគតេ; () (យមកពន្លឺនំ;)

៤៥. តិវិយមុន្ទមជោបតិកិយ សោ  
មតិបហំ អភិបស្សិ យថាវហំ,  
និចិតកម្មបថេច តថាគតេ  
ឧបវិបាទកណ្តានសមុដ្ឋិតោ; ()

៤៦. អកុសលានិ កវិសុ តមេ តិជា  
សុចរិតានិ កវិសុ តិជា តមេ,  
អវិយមគ្គផលេហិក សមដ្ឋិនោ  
នសមណ'តិបិ អន្តិមវត្ថុនា; ()

៤៧. គុណនិរាករណេន អសាធរោ  
ឧបវទីសុ នសន្តិ គុណា'តិ'មេ,  
អបិចសបក្សវិសា'វិយបុគ្គលេ  
តទន្ទុបគុណេហិ បសំសយុំ; ()

៤៨. វិគថលទ្ធិបរាមសនា តមេ  
បរាមលទ្ធិបរាមសនា តមេ,  
គហិតលទ្ធិវេនេ គហិតហិ  
និចិតកម្មបថា ជនតា អយំ; ()

៤៩. ចកុរុបាយមបាយមបាយតិ  
ឧបគតា សុគតិ សុគតីតតិ,  
យតិ សមាហិតវាហិតវា' ទ្វេស  
អនិមិសក្ខិសមក្ខិសមន្ទិតោ; () (យមកពន្លឺនំ)

៥០. សម្មាសម្មសតោសតោ សតិមតោ កម្មាទិហេតុព្ពវំ  
រូបារូបមនាគតដ្ឋិ មហា មោហន្ទកាវោ ធិយា,  
អព្ពត្តដ្ឋមិ យាយ សោឡសវិជា កដ្ឋាចតេកាលិកា  
សាកដ្ឋាគរណព្ពិសុន្ត ទុតិយេយាមេ បវត្តា មតិ; ()

តតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិតេ សកលកវិជនេ ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវេសទីបេ អវិទុវេ  
និទានេ បុព្ពេនិវាសញ្ញាណទិព្ពចក្ខញ្ញាណធិគម បវត្តិបវិទីបោ តេរសមោ សក្កោ។

១. សុធាករេ វិកសិតកេរវាករេ  
កមេនុ' បាសតិ សតិ បច្ឆិមំ ទិសំ,  
វិហារវិ សសិរុចិរាននំ ជិនំ  
ភជន្តិ បច្ឆិមមថយាម មោតវិ; ()

២. ខណំ និសាបតិ វិហាតុវេវយំ

និសាវធ្វ មលិនបយោធរម្ករ,  
ចតុទ្ធិសាយគនយនេហិ សម្បត្តិ  
មុមោច សិករនិករស្សពិន្ទវេ; ()

៣. កិលេសនាសនបសុតោ សមាធិនា  
បុថុជ្ជនោ តទនុសយំ យថុព្ពហេ,  
តថ'សុនា ភវនកលង្គសោធនោ  
នហេ កលានិធិ សកលង្គ មុព្ពហិ; ()

៤. បុត្តិមេ នភសិ វិគិណ្ណ តារកា-  
បពន្ធនិព្វរតិមិវ វិយាករិ  
និសាវធ្វ វលយិតហារភាសុរ-  
សុនីលកោមលនវកុន្តលស្សិវិ; ()

៥. វិបស្សនាពលវិមលិកតន្តរោ  
ជិនង្គរោ ទុរិកមលំ ចន្ទីមា,  
មរិចិសញ្ញយធរលិកតម្ករោ  
តមោចយំ តមនុចរំ នីរាករិ; ()

៦. បវាហិ សីតលមលយានិលោ ភុសំ  
ទិសង្កនា សិសិរតុសារពិន្ទវេ,  
មុមោច សា វិចរិ និសា និសាករ-  
មរិចិមញ្ញវិបវិចុម្ពិកេ ភុរិ; ()

៧. និរង្គណេ និរុបកិលេស និច្ចលេ  
មុទុម្ពិ កមក្កនិយវិសុទ្ធិការតេ,  
សមាហិតេ មនសិ វិបស្សនាមនំ  
អថាសវក្ខយមតិយា' ភិនីហរិ; ()

៨. សព្វារសង្កិកភវចក្ក មជ្ឈតា  
អនុក្កមេន'បិ បដិលោមតោ សុធិ  
វត្ថយំ យមរិយញ្ញាណទស្សនំ  
វិសុទ្ធិយា វិសុទ្ធិយា តទុច្ចតេ; ()

៩. ខណេន យោ សរតិ សហស្សលោចនោ  
យថាវតោ ទសសតមត្ថ មស្សបិ,  
វិធាតុនោ និជចរណង្គលិប្បភា-  
វិភុសិតា'ខិលភុវនោទរស្ស'បិ; ()

១០. អសេសនីរវណកុសារសោសិនោ  
សមាធិសម្ករ' ខិលឈានលាភិនោ,  
ជគត្ថយំ ករពទរំ ទស្សិនោ  
នយស្ស កស្សចិ វិសយត្ថ មាគតំ; ()

១១. អទិដ្ឋ មប្បដិ វិទិតំ សយំបុរា  
អនុក្ករំតមរិយញ្ញាណទស្សនំ,  
តមស្ស តោតមសមណស្ស សិជ្ឈតេ  
ក្សបសេវនវិហស្ស អព្ពតំ; ()

១២. ភវេភវេ បរិវិគទានបារមិ-  
ពលេន'ហូ វិជដិតលោភពន្ធនោ,  
សមេត្តិខន្ទនុគតសីលបារមិ-  
ជលេន និព្ពតបដិយាទិបារកោ; ()

១៣. ភវេភវេ ភវិ ចិរញ្ញាណបារមី-  
បដំសិតា'ខិលវិបត្តិទស្សនោ,  
វិនាយកបក្សភុតិ គរូបសេវន-  
វសេន បុច្ឆិយ ហតមោហសំសយោ; ()

១៤. ភវេភវេ ពុធជនបុជនាទិនា  
គរូភិវាទនពហុមាននាទិនា,  
ជនាបចាយនវិធីនា វិនោទយិ  
សទប្ប មុន្ទតិ មភិមាន មុន្ទដំ; ()

១៥. ភវេភវេ វិភវេតិ រតិភវេ  
អនង្គសង្គមរតិ មង្គនារតិ,  
យវា'ភិនិក្ខមិយ'នគារិយំរតោ  
អបាទុទិ បដិលភិ ឈាន មគ្គនា; ()

១៦. ភវេភវេ ស'វិរិយ សច្ចបារមី-  
បរាយណោ អធិកុសលេសុ ចារតី,  
ជហំ វេទិទុវិតមលំ ចតុព្ពិធំ  
វិសោធយិ និជហទយញ្ច បគ្គហិ; ()

១៧. ភវេ ភវេ ឥតិ សមគីសបារមី-  
វិសុជ្ឈិតា' កុសលមនោមលិមសោ,  
កមេន ឥន្ទ្រិយ បរិបាកតំ គតោ  
នចញ្ញសម្បទ មហិបត្ថយិ សុធិ; ()

១៨. ភវេ ភវេ អគណិតមេវ ពោធិយា  
ទយាយ ចោទិតហទយោ'ហិ កបត្ថនំ,  
អកា ចតុព្ពិធផលសម្បទា គតោ  
បទិស្សេ និរវេសវា វិវុត្តនិ; ()

១៩. ភវេ ភវេ សកបណិធានសក្កិយា  
តិធា'ហិសងក្ខតកុសលំ ឥមស្ស ភោ,  
នសាធយេ កិមវិយញ្ញាណទស្សនំ  
អនញ្ញបុគ្គលវិសយំ នសំសយោ; ()

២០. អនិច្ចតោ'ទយវេយតាយ ទុក្ខតោ  
សទុក្ខតាយបិ អវិជេយតាទិនា,  
អនក្ខតោ វេមតិ ខន្ធបញ្ចកំ  
បុនប្ប្បនំ សមុបបរិក្ខ មុស្សហិ; ()

២១. កលាបសម្មសនមុខេន ពារស-  
វិធេ អនាទិកភវចក្កនិស្សិកេ,  
កមេន សក្កសុ អនុបស្សនាសុ សោ  
ជិនង្គរោ ឥទវយវេ'ភិនីហវិ; ()

២២. អនិច្ចតោភុសមនុបស្សមុន្ទវិ  
អសេសសង្ខតកតនិច្ចសញ្ញិតំ,  
អនក្ខតោ សមនុវិបស្ស ទុក្ខតោ  
សសង្ខតេបជហិ សុខត្ថសញ្ញិតំ; ()

២៣. វិនោទយិ សុមតិ វិរាគនិព្ពិទា-  
វសេន សង្ខតកករាគនន្ទិយោ,  
និរោធនិស្សជនវសា'នុបស្សិយ  
តថោទយាទិយនមសេសង្ខតេ; ()

២៤. វិធាយទុក្ខិធមនុបស្សតោ កសតោ  
អសេសសងក្ខតមបិ នាមរូបតោ,  
និទានតោ បុនខណតោ'ទយព្ពយំ  
ឧបដ្ឋហិ ទ្វិគុណិតបញ្ចវិសធា; ()

២៥. សុធិមតោ តុណ្ហវិបស្សនាយិ'មេ  
វិបស្សកស្សិ'តិ ទសុបក្កិលេសកា,  
ភវុបភាសតិមតិបិគិនិច្ឆយោ  
សុខិ'ហនាសមថនិកន្ន្យបេក្ខនា; ()

២៦. បសន្នលោហិត បរិបុណ្ណវិគ្គហា  
វិនិគ្គតា និវេទិលោកធាតុសុ,  
វិបស្សនាពលបកវា'ភិបត្តវិ  
សុធន្តកញ្ចនរសបិញ្ញប្បកា; ()

២៧. អយំបថោ នភវតិ តប្បភាទយោ  
វិសត្តិកាបភុតិកិលេសវត្តកា,  
បុនោទយព្ពយ មនុបស្សតោ តតោ  
បថោ សមុត្តវិ ទសុបក្កិលេសគំ; ()

២៨. បថាបថំ សមុបបវិក្ខតោតតិ  
សុធិមតោ តុណ្ហវិបស្សកស្សយា,  
សមុដ្ឋិតា និសិតវិបស្សនាមតិ  
បថាបថិក្ខណកវិសុទ្ធិ វុច្ចតេ; ()

២៩. នវាសតោ អធិគតញ្ញតតិវណ-  
បរិញ្ញវា ឧបរិបហាណសង្ខយា,  
បរិញ្ញយា ឧភយ វិសុទ្ធិសិទ្ធិយា  
តិសច្ចទស្សនបសុតោ សមារភី; ()

៣០. អនិច្ចលក្ខណមបកិ ទុក្ខលក្ខណំ  
អនក្កលក្ខណមថ សព្ពសង្ខតេ,  
យថាវតោ នសមនុបស្សិ សន្តតិ-  
វិយាបថេហិច បិហិតំយណេនសោ; ()

៣១. វិសោធយំ មតិមុទយព្ពយេ តតោ  
លហំ តិលក្ខណវិសទត្តតោ ភុសំ,  
វិបស្សនាបថបដិបន្ន មគ្គនា  
អលត្ថភង្គធិភយញ្ញណមាទិកំ; ()

៣២. សយម្កុនោ ឧបវិនវានុបស្សនា-  
វិភាវនា នវគុណវណ្ណនាយិធ,  
វិធីយតេ នវវិជញ្ញភាវនា  
បវុច្ចតេ សបកដិបទាវិសុទ្ធិតិ; ()

៣៣. មតិហិតិហិបិ ចតុសច្ចនាទក-  
តមោវិធំសន សមនន្តរំ ចិរំ,  
និរោធភោចរមលភិក្ខុ គោត្រភុ-  
មតិ សុធិ អនវិយគោត្តពាហិរំ; ()

៣៤. បសត្ថគោត្រភុមតិទិន្នសញ្ញកំ  
សមូលមុន្ទដកលុសត្ថយំ សុធិ,  
វិពន្ធទុក្កតិវិនិបាតនាទិកំ  
អថាទិមំបដិលភី ញ្ញាណទស្សនំ; ()

៣៥. យទេវនន្តរផលទន្តិ បណ្ឌិតា  
វទន្តិតប្បលមបិ បច្ចវេក្ខណំ,  
អលត្ថ សោ បុន ទុតិយាយ ភុមិយា  
វិបស្សនំ សមធិគមាយ ភាវយី; ()

៣៦. ភុសោវិសោសិត ភវទុក្ខកទ្ធម៌  
អកាលិកំ តនុកតកិណ្ឌិសត្តយំ,  
អនុត្តរំ ទុតិយមលត្ថ តប្បលំ  
សបច្ចវេក្ខណមថ ញ្ញាណទស្សនំ; ()

៣៧. វិបស្សនំបុនរិបិភាវយំ សយំ  
សមុទ្ធដាលយបដិយំ ភវាបហំ,  
សបច្ចវេក្ខណផលញ្ញាណមជ្ឈតា  
អនុត្តរំ តតិយក ញ្ញាណទស្សនំ; ()

៣៨. តិលក្ខណំ ចិរមតិមា'ភិបត្តិយា  
សុភាវយិក ឧបរិ ចតុត្ថភុមិយា,  
អវាវិយាសនិវិ តាលមត្ថកេ  
កិលេសមុទ្ធនិរនិហច្ចចារិនំ; ()

៣៩. និវាវិតាខិល ភវចក្កវិញ្ញមំ  
សវាសនាបរិមិត បកាបនាសនំ,  
អនញ្ញតោចរ វញ្ញាណទស្សនំ  
អលត្ថ តប្បលមបិបច្ចវេក្ខណំ; ()

៤០. តទាសវគ្គយមតិគ្រាណទស្សន-  
វិសុទ្ធិវុច្ចតិ អរហត្តបត្តិយា,  
សហេវច្ឆន្តសវីធ ពុទ្ធពុទ្ធិយោ  
ជិនោ ចតុក្កិជ បដិសម្ពិទាលភី; ()

៤១. អសាធារណំ ញ្ញាណឆក្កំពលានិ  
ទស'ដ្ឋារសាវេណិកា ពុទ្ធជម្ពា,  
ចតុទ្ធាវិសារដ្ឋមិទ្ធានុភាវា  
សមិទ្ធាសហេចារហត្ថេន តស្ស; ()

៤២. អភិញ្ញេយ្យធម្មេ អភិញ្ញាយ សាមំ  
បរិញ្ញេយ្យ ធម្មេ បរិញ្ញាយ សាមំ,  
បហាតព្ព ធម្មេ បហន្នាន សាមំ  
សនិព្ពានមគ្គប្បលំ សច្ចិកត្វា; ()

៤៣. សិយាយាវតាញេយ្យ ធម្មប្បវត្តិ  
សិយាតាវតា តស្ស ញ្ញាណប្បវត្តិ,  
អភិញ្ញាយ សព្ពញ្ញតាញ្ញាណ មាសិ  
សហេវារហត្ថេន សព្ពញ្ញ ពុទ្ធនោ; ()

៤៤. មហាមោហនិទ្ទាបកោមគ្គញ្ញាណ-  
ប្បពុទ្ធនោ'ហិសម្តោធិយា សោភមាណោ,  
មុនិន្នោ ទិនិន្នំ' សុសន្នោហហាសិ-  
'ន្និរាមន្និន្និរាភំអហាសិ; ()

៤៥. សុពុទ្ធាភិសម្តោធិបុព្ពាចលម្ពា  
សហេវារុណោ ពុទ្ធសុរោទយេន,  
សមុដ្ឋាសិ វេនេយ្យ ពន្ធិហិសន្ធិ  
បពុជ្ឈិសុ អព្ពត្តតម្តោជកោសា; ()



៤៦. ឧឡារាវភាសោ គទា ជាតិខេត្ត  
ភុស្តបាតុភុតោ មហិសម្បវេធិ,  
សិឡាសាឡសេឡារតំសា សុភានិ  
និមត្តានិ ពត្តិសជាតាតិលោកេ; ()

៤៧. តមោជាលវិទ្ធិសនាទីនិ លោកេ  
ករោន្តោវ ចត្តាវិកិច្ចានិមាសិ,  
សមុដ្ឋាសិ តស្មីខណោ រំសិមាលិ  
វិវាទិច្ឆរំសុព្ពវោ ពុទ្ធសុរោ; ()

៤៨. មហិលាជវុដ្ឋិហិ សញ្ញនុភុតា  
នកំ កនិព្ពរំ គន្ធមុបន្ធវេហិ,  
ឆណ្ហោកុលា កេវលំ លោកធាតុ  
មហាមងក្កលាវាស កលីលាវលម្ពី ()

៤៩. គទាតប្បទម្ពោជ បូជាគតានំ  
សិរោ ភក្តិការញ្ញលីនំ សុរានំ,  
និរលម្ពមាកាស រន្ធិ ពភាស  
បភាសាវ ចូឡាមណិហកា'ករាវុរំ; ()

៥០. គុណោនាម សក្ខន្ធសន្តាន សុទ្ធិ  
សកោសុទ្ធខន្ធប្បពន្លោហិ ពុទ្ធោ,  
នមោពុទ្ធភុគ្គស្ស និប្ពន្តញ្ញាណ-  
ប្បហាណានុភាវាហិរូបស្សគស្ស; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជនេ ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវំសទីបេ អវិទុរេ  
និទានេ មហា ពោធិសត្តស្ស អរិយមគ្គញ្ញាណភិសម្ពោធិ សមធិគម បរិក្ខិបវិទីបោ ចុទ្ធសមោ សក្កោ។

ជិនវំសទីបេ អវិទុរេ និទានភាគោ ទុតិយោ។

១. អស្សេវ បកល្អង្គវស្សការណា  
សីសក្ខិមំសានិ ច ទារសុនវោ,  
ទត្វា ចិរស្សំ អកវិន្តិ ទុក្កំ  
សោ (ឥន្ទវំសា')ភិធជោ វិចិន្តយិ; ()

២. បល្លង្កតោ តាវ នវុដ្ឋហំ តហិ  
បល្លង្កមាធាយ និសង្គ វសត្តហំ,  
សង្កប្បបុណ្ណោ'ធិសមាធមោ មុនិ  
សម្មា សមាបដ្ឋិ អនេកកោធិយោ; ()

៣. នា'យំ ជហាតេ វិជយាសនា'លយំ  
យំកិញ្ចិកិច្ចំ ករណិយមស្សហិ,  
សំវិជ្ជតេ ទានិបិ កាចិ ទេវតា  
សង្កាភិយា'តាភិវិតក្កយំ ឥតិ; ()

៤. តាសំ វិទិត្វាន វិតក្កមាសនា  
អព្ពដ្ឋិតោ សោ គគនង្គណំ ខណំ,  
សំទស្សយន្តោ យមបាធិហាវិយំ  
និស្សំសយោ សំសយសល្អមុទ្ធវិ; ()

៥. និស្សាយ បល្លង្កមិមំ មហិរុហំ  
សម្បត្តសម្ពោធិបទោ'ស្មិ ចិន្តិយ,  
ឱរុយ្ហ បកល្អង្កបិតប្បទេសតោ  
បុព្ពត្តានញ្ជី ទិសាន មន្តរា; ()

៦. សត្តាហ មិន្ទិវរចារុលោចន-  
បញ្ចប្បកាសារនិសេចនេន សោ,  
សមបូជយន្តោ ជយពោធិមាសនំ  
អដ្ឋាសិ លោកេកវិលោចនោ ជិនោ; ()

៧. គន្ធា បីតដ្ឋានជយាសនន្តរា  
បុញ្ញាបរស្សំ ទិសិ សត្តវាសវំ,  
និក្ខិត្តចក្កដ្ឋិតបាទបង្កដោ  
សោ ចង្កមី និម្មិតរកនចង្កមេ; ()

៨. សោ ពោធិតោ ឧត្តរបច្ឆិមន្តរា  
ទេវេហិ នានារកនេហិ និម្មិតេ,  
សត្តាហមក្កំ មណិមន្ទិវេ មុនិ  
សម្មាភិធម្មំ បរិហាសិ សម្មសំ; ()

៩. មន្ទាចលេ'នម្ពនិធីវ កេសវោ  
វិញ្ញាណកណ្តាទិដសា ចតុញ្ញិធំ,  
តស្មី និសិន្នោ មុនិ ធម្មសង្កណិ-  
មាលោលយី ញាណពលេន ទុទ្ទសំ; ()

១០. វេកដ្ឋិយំ ខន្ធវិកង្កមាទិកំ  
គម្ពីរមដ្ឋារសធា សុទុញ្ញធំ,  
សោ មារកដ្ឋោ'ថ វិកង្កសាគរំ  
សំខោភយី គ្នាណយុកន្តវាយុនា; ()

១១. សោ ធាតុសុញ្ញត្ថបជាននោ ជិនោ  
និស្សត្តនិជ្ជិវសភាវធាតុយោ,  
វិត្ថារយន្តោ តទនន្តរំ វរំ  
នានានយំ ធាតុកថំ វត្ថុយី; ()

១២. ខន្ធវិបញ្ញត្តិវសេន ឆត្ថិធា  
បញ្ញត្តិយោ'តិ សុវិភត្តមាតិកំ,  
បញ្ញាយ សព្វញ្ញជិនោ'ថ បុគ្គល-  
បញ្ញត្តិ មាលោលយី អគ្គបុគ្គលោ; ()

១៣. វាទីភសិហោ សកវាទមណ្ឌលំ  
ឱរុយ្ហ សម្មា បរវាទមណ្ឌលំ,  
សុត្តានិ សង្កយ្ហ សហស្សមដ្ឋធា  
សំខិត្ត មាទោ មុខវាទយុត្តិកំ; ()

១៤. ញាណេន វិត្ថារិយមាន មគ្គនោ  
កិញ្ញាប្ប'នន្តាបរិយន្ត មគ្គមំ,  
តក្កិហិ នក្ការចរំ នកេហិចិ  
នាថោ កថាវត្ថុ មថា'ភិសម្មសិ; ()

១៥. យំ មូលខន្ធវិសា ទសញ្ញិធំ  
ឧទ្ទេសនិទ្ទេសបទា'ន្សូបតោ,  
និដ្ឋានតោ សំសយតោ វិភាគិយំ  
គម្ពីរញ្ញាណេន'ថ សាគរូបមំ; ()

១៦. សន្តំ បណិតំ និបុណំ សុទុទ្ទសំ  
គុដ្ឋំ អតក្ការចរំ អចិន្តិយំ,  
នានានយំ តំ យមកំ សុសញ្ញមោ  
ធម្មស្សរោ សម្មសិ និប្បទេសតោ; ()

១៧. នានានយុត្តង្គការងូនិព្វរំ  
នេយ្យត្ថនិកត្ថមណិហិ មណ្ឌិតំ,  
ធម្មន្តរាវដ្តសកំ អថាបរំ  
សន្ធម្មខន្នោទកខន្ធបូរិតំ; ()
១៨. សត្តា ចតុព្ពិស តិមត្ថបច្ចយ-  
វេលំ បរិច្ឆេទវិសាលបដ្ឋនំ,  
គម្ពីរបដ្ឋាន មហាណ្ណំ កថំ  
អាណោលយំ សម្មសិ ញាណមេរុនា; ()
១៩. និស្សង្គញ្ញណោ មុនិ ហេតុបច្ចយោ  
ឥច្ឆាទិនា'រោបិតមាតិការហំ,  
និទ្ទិដ្ឋនិទេទសបទំ បបញ្ជិត-  
ញេយ្យំ ចតុព្ពិសវិធំ សុទុត្តធំ; ()
២០. និស្សាយ ពាវីសវិធេ តិកេ តិក-  
បដ្ឋាន មន្តោគធនាមរូបិកេ  
និស្សាយ និស្សេសកេ តថា ទុក-  
បដ្ឋាន មន្តោគធនាមរូបិកេ ()
២១. ពាវីសមត្តា តិកមាតិកា ទុកេ  
បក្ខិប្ប បដ្ឋានវិទំ ទុកន្តិកំ,  
ពាវីសមត្តាយ តិកេ សតំទុកេ  
បក្ខិប្ប បដ្ឋានមិទំក តិកន្តកំ; ()
២២. កត្វា តិកេស្មេ'វ តិកេ ទុវីសតិ  
បដ្ឋាន មន្តោគតិកេ តិកត្តិកំ,  
កត្វា ទុកេស្មេ'វ តថា សតំទុកេ  
បដ្ឋាន មន្តាគេតិកេ ទុកន្តកំ; ()
២៣. ឥច្ឆានុលោមេ ជនយានិ បក្ខិបំ  
ន ប្បច្ចនិយេ'បិ នយានិ បក្ខិបំ,  
ឯវំ ខិបិក្វា អនុលោមបច្ចនិ-  
យេចា'បិ ន ប្បច្ចនិយា'នុលោមកេ; ()
២៤. គម្ពីរបដ្ឋានមហោទជី តតិ  
សង្ខេភយំ សម្មសិ ញាណមេរុនា,  
តំ សម្មសន្តស្ស សវត្តកំ នវិ-  
វណ្ណោ បសន្តោ'សិ បសិទិ លោហិតំ; ()
២៥. គស្មីខណេ ចក្កជវណ្ណធាតុយោ  
អដ្ឋសុ ហានម្ហិ អសិកិហត្ថកេ,  
អញ្ញត្រា'ជិដ្ឋានពាលំ សរីរោ  
នព្ពណ្ណវសិ វិសរា'ហិនិច្ឆរំ; ()
២៦. សេវាលកាលិន្ទិនទិ'ន្ទិរាបតិ-  
និលម្ហវិន្ទិវវណ្ណសន្តិភា,  
កេស'ក្ខិមស្សហិក វិនិគ្គតា ភុសំ  
នីលប្បភា'សេសទិសា អលង្ករំ; ()
២៧. តាសំ វសា' សេសទិសាវិលាសិនី  
អាសុំ យថា បារុតនីលកម្ពលា,  
តា ចក្កវាឡាតិ បបូរយន្តិយោ  
ធាវីសុ និលោបលចុណ្ណសន្តិភា; ()

២៨. និស្សេសលោកំ ហវិតាលកុដ្ឋម-  
ចុណ្ហេហិ សោវណ្ណរសេហិ មិស្សកំ,  
អាឡេបយន្តិវិយ បីតរំសិយោ  
យា និគ្គតា កញ្ចនសន្និភត្តចា; ()

២៩. តាសំ វសេនា'សិ សិណេរុបព្ពត-  
រាជា វិលិនោ'វ មហណ្ឌវេ ជលំ,  
សំកហ្មិតា'វដ្ឋ ទិសាគជា'ភវុំ  
និទ្ធន្តចាមីករកប្បនាទិនា; ()

៣០. លាខារសានំ បរិសេចនំ វិយ  
និន្ទរចុណ្ហា'កិរណំ'វ យាទិសិ,  
សញ្ញាបភារត្តសុរត្តរំសិយោ  
និក្ខម្ម ធាវិសុ សមំសលោហិតា; ()

៣១. តាសំ វសេនា'ខិលភូមិកាមិនី  
អាសិ និមុត្តាវិ ឧត្តរណ្ហវេ,  
អម្ពោជរាគេហិ សុនិម្មិតានិ'វ  
សព្វានិ ទព្វាន្យ'ភវុំ ជគត្តយេ;()

៣២. យាកុន្ធសោគន្ធិកចន្ទចន្ធិកា-  
កប្បរខិរោទធិវិចិបណ្ណរា,  
អដ្ឋិហិ ទាហាហិ វិតស្សដា ភុសំ  
ឱទាគរំសិ ជរលីករុំ ទិសា; ()

៣៣. តាសំ វសេនា'សិ យថា មហិវជុ  
ឱទាគរត្ថេហិ និវត្តបារុតា,  
តា ខិរធារាបរិសេកពន្ធរា  
ធាវិសុ ពុទ្ធស្ស យសោនិភាបភា; ()

៣៤. សព្វាទិសាយោ'ខិលលោកធាតុយោ  
មញ្ញិដ្ឋបង្កេហិ វិលេបយន្តិ'ច,  
និក្ខម្ម មញ្ញិដ្ឋបភា តតោតតោ  
ធាវិសុ សព្វាណ្ណបវាឡសន្តិភា ()

៣៥. នីលាទិធាតុស្សរសេហិ បញ្ចហិ  
វណ្ណេហិ បុប្ផេហិ មណិហិសត្តហិ,  
សម្បរយន្តិ'វ បភា បភស្សរា  
និក្ខម្ម លោកំ សកលំ អលង្ករុំ; ()

៣៦. តា រំសិយោ ព្យាបិយ មេទិនី មហិ-  
សន្ធារកំ វាវិមថោ សមិរណំ,  
ហេដ្ឋា'ជដាភាសតលំ តច្ចបរិ  
គណ្ហិសុ លោកំ តិវិយំ និរាវជី; ()

៣៧. ទេវទ្ធមុ'យ្យានវិមានភុសណ-  
ចន្ទ'ក្កតារានិករា'មរា តតោ,  
សណ្ឋានមត្តេហិ វិជានិយា'ភវុំ  
តា និគ្គតា អជ្ជតនា'បិ ធាវេរេ; ()

៣៨. តម្លា'ភីគន្ធា យននីលសាខិនោ  
និគ្រោធសាខិស្ស'ជបាលសញ្ញិនោ,  
មូលេ និសដ្ឋា'ជិសុខំ វិមុត្តិជំ  
សត្ថា'នុភោន្តោ បរិហាសិ សត្តហំ; ()

៣៩. ឱរុយ្ហ គស្តិសមយេ វិមានតោ  
ទានានយោ បារមិយោ ភវាភវំ,  
ធារំ អសាធារណញ្ញាណសិទ្ធិយា  
ឯសោវ នា'ហំ អភិសង្ខវិតតិ; ()

៤០. ឱតារបេខោ នវិបស្ស ឯត្តកំ  
កាលំ កលង្គំ អកលង្គរូបិនោ,  
សោកា'កុលោ អច្ឆិ ឆមាយ សោឡស-  
លេខា វិលេខំ កលិមា អវម្ពខោ; ()

៤១. កស្មា នបញ្ញាយតិ'ទានី នោបិតា  
ឱលោកយន្តិ ក្ខ គគោ'តិ ទុក្ខិតំ,  
សោកេន លេខា លិខមាន មញ្ញសេ  
ទិស្វា និសិន្នំ បិតរំ សុទុម្ពខំ; ()

៤២. តក្រោ បគន្ធា វសវត្តិជីតរោ  
បុច្ឆិសុ តណ្ហា អរតី រតា លហំ,  
កី តាត កី តាត កិមេត្ថ ឈាយសិ  
កោ តេ បរោ កេន បរាជិតោ តុរំ; ()

៤៣. សុទ្ធោទនស្សាវនីបស្ស ឱរសោ  
បត្វា'ហិសម្តោធិបទំក មុខេ មសី,  
មក្ខេសិ មេ ឆិន្ទិតមារពន្ធនោ  
តស្មា'នុសោចាមិ កថេសិ បាបិមា; ()

៤៤. អានីយ តំ មត្តកជំវ មារជី  
រាគាទិបាសេហិ មយំ សុពន្ធិយ,  
ទស្សាម វោ បស្សថ តាត នោ ពលំ  
មាសោចិ មាលាយិ'តិ ជីតរោ'ព្រុរំ; ()

៤៥. សិដ្ឋារសង្គាមធរា'វតាវិនី  
ភុភង្គពាណាសនមត្តធាវិនី,  
អាវេហិតា'បាង្គសរា'ប្ប'និស្សរា  
កាមាវិមារវិសរុទារណេ; ()

៤៦. សេវាលនីលាមលកុន្តលាកុលា  
ពាលិន្តលេខេ'វលលាដមណ្ឌលា  
និលុប្បលក្ខី ចលហេមកុណ្ឌលា-  
លង្ការកណ្តា'លិកលាបភា'លកា ()

៤៧. វាលិលតាវេល្លិតផុល្លមាលតី-  
ទន្តាវលី បល្លវបាដលាធរា,  
កន្ទប្បកីឡាលយហេមកាហឡ-  
សង្កាសនាសា កមលាមលាននា; ()

៤៨. វិដ្ឋល្លតា បារុភុជា ចលាចល-  
លីលាវលម្ពត្ថនហំសមណ្ឌលា,  
បាមិករាលិដ្ឋវិលាសកន្ទរា  
លាវណ្ណ វល្លិទលកោមលង្កលី; ()

៤៩. និម្មេខលាលិនវិលក្កភាគិនី  
កីឡានទីកុលវិសាលសោណិនី,  
កន្ទប្បទប្បានលជ្ជមកដ្ឋល-  
រោមាវលីវេល្លិតនាភិមណ្ឌល; ()

៥០. បីនោះជង្គា កលិកានខាវលី  
តា'នងក្កវង្គដងហារីវិគ្គហា,  
មារង្គនា យត្រ និរង្គណោ ជិនោ  
តត្រា'គម្ពំ រាគសុរាមទា'តុរា; ()
៥១. អង្គីរសស្សា'ននសោណ្ណទប្បណេ  
តា សុន្ទរិ ពិម្ពិតលោចនិន្ទិរា,  
កន្ទប្បកិឡាកលហំ វិធាតវេ  
កាលោយមិច្ឆាហុ តុរំ យទិច្ឆសិ; ()
៥២. វ្យាបាវិតា តេ បរិចារិកា មយំ  
ឯត្ថាកតា ហោម មនោភុនា'ជុនា,  
វត្ថុម្ពជានំ បរិចុម្ពនេ អយំ  
កាលោនុ ភោគោតម កិនយិច្ឆសិ; ()
៥៣. ភោ បុណ្ណកុម្មេ'វ តវេ'រមន្ទិរេ  
ឧន្ទគ្គលោមុ'ស្សិតនីលកេតនេ,  
កាមាហិសេកុស្សវមង្គលាយ នោ  
សង្កេចិ'មេ បិនបយោធរេ នកិ; ()
៥៤. វត្ថុម្ពជេ នោ អធរំ'សុពន្ធរេ  
នេត្តាលិមាលា នហិវុម្ពរេ តវ,  
អម្ពេសុយេវា'ភិបតន្តិ ភោមុនិ  
កន្ទប្បពាណា ករុណា កុហិ តវំ ()
៥៥. ភ្នំ យោព្ពនោ សាមិ មយញ្ច យោព្ពនី  
កាលោ វសត្តោ វិបិនំ មនោរមំ'  
មន្ទានិលោ វាយតិ កិ ចិរាយតេ  
តុយ្ហំ អនង្កោ'វ និរង្គណោ'សិ កិ; ()
៥៦. ទិព្ពានិ វត្ថាករណានិ'មានិ'បិ  
លជ្ជាយ សន្ធិក សិចិលិកវន្តិ នោ'  
អម្ពេស្វនង្កេន សមំ អនង្គណំ  
ទឡហត្ថ មាយាតិ មនំ តវ'ព្ពតំ; ()
៥៧. ឥច្ចានិកម្ពំ ហនយង្គមំ គិរំ  
វត្ថាន ទិព្ពេន សរេន មញ្ញនា,  
កាមាតុរានន្តិ បុមានមាសយា  
ឧច្ចាវចា ចិន្តិយមារជីតរោ; ()
៥៨. កញ្ញាវិលាសាទិវសេន វិគ្គហេ  
និម្មាយ បច្ចេកសតំ បទស្សិយ,  
បាទេ មយំ ភោ បរិចារយាម តេ  
វត្ថា តមារាធរិកុំ បរក្កមុំ; ()
៥៩. តាថា តមា ធម្មបទេ មហាមុនិ  
សង្កាយិ តាសំ តមនង្គកង្គិនំ,  
វត្ថា នសក្កោម មយំ បកលោភិកុំ  
តា វិគ្គហត្ថា បិកវំ ឧបាគមុំ; ()
៦០. គន្ធា តតោ សោ មុចលិន្ទសញ្ញិនោ  
រុក្ខស្ស មូលេ មុចលិន្ទភោគិនោ,  
ភោគាវលិកន្ទកុដិក សមប្បិភោ  
សត្តាហមជ្ឈាវសិ ឈានមុត្តមុំ; ()

៦១. មុលម្ហិ រាជាយតនស្ស សាខិនោ  
បល្លង្ក មាធាយ និសង្គ សត្តហំ,  
តម្កាភិ'គន្ធា ភវពន្ធនច្ឆិទោ  
សត្តា វលញ្ជេសិ វិមុត្តិជំ សុខំ; ()

៦២. សត្តា ឯវកំ វសន្តោ បរហិតតិរតោ សត្តសត្តាហមត្តំ  
យំភិញ្ញាហារកិច្ចំ ធុរៈបរិហរិយំ កិច្ចមុច្ឆារចម្បិ;  
នាកាសិ ឈានមគ្គប្បខលសុខមខិលំ សម្មសន្តោ វិភាសិ  
បាទាសិ ទន្តបោណោទក មគទ'ភយំ តស្ស ទេវនមិន្នោ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភគវតោ សត្តសត្តាហវិភិក្កមប្បវត្តិ បរិទីបោ បណ្ណវសមោ សក្កោ។

១. មូលេ រាជាយតនវិដបច្ឆាយាមនោ (ហារិនិ)  
វិក្ខាលេត្វា ភគវតិ មុខំ តស្មី និសិន្នេ សតិ,  
វាណិជ្ជត្ថំ និដ ជនបទា ទ្វេ ភាគិកាក វាណិជា  
គច្ឆន្តា មជ្ឈិមជនបទំ តំហាន មជ្ឈោតរុំ; ()

២. ពុទ្ធំ ទិស្វា និរុបមសិវិ សន្ធាយ សញ្ញេទិកា  
សម្មាទេត្វា មធុរិមជុំ មន្តំ មច្ចបិណ្ឌិកំ,  
ភន្តេ តុម្ហេ អនុភវថ នោ ភិក្ខុំ បដិក្កណ្ឌិយ  
ឯវំ វត្វាតទុភយជនា អដ្ឋសុ ពន្ធព្វលី; ()

៣. សព្វេ ពុទ្ធា នហិ ករគលម្កោជេសុ គណ្ឌន្តិ ខោ  
សង្កប្បេត្តស្សិ'តិ ភគវតោកិស្មី បដិច្ឆាមហំ,  
ចិត្តាចារំ សុមរិយ សិលាបត្តេ បមាណុបគេ  
បាទាសុំ សម្បតិ ចតុមហារាជា កុវេរាទយោ; ()

៤. ឯកំ កត្វា សមុតិ ចតុរោ បត្តេ អធិដ្ឋាយ តេ  
ភុត្វា'ហារំ ភុវននយនោ ភុត្តានុមោទំ ករិ,  
ពុទ្ធំ ធម្មំ សរណមគមុំ តេ តេនុហោ'វាណិជា  
ជាតា លោកេ សកលបបមំ ទ្វេវាចិកោ' បាសកា; ()

៥. តេសំ ទ្វិន្តំ សុបរិហរិយំ ទេវា'តិ សំយាចតំ  
ជាលង្កា'លង្កតករតលោ រុបិន្ទិវា មន្ទិរេ,  
សីសំ និលោបលមណិយដិលិលាវិលាសំ ផុសំ  
សេវាលី'ន្ទិវរទលសិវិ សោ កេសមុន្និ អទា; ()

៦. បត្វា តេសំ ជនបទមុកោ បក្ខិប្ប តា ធាតុយោ  
ជីវន្តស្មី ភគវតិ មហាចូបំ បតិដ្ឋាបយុំ,  
វិម្ហាបេន្តោ វនសុរគណំ យត្រា'ជបាលាភិជោ  
និគ្រោធា'សិ តហិមុបគមី មុដ្ឋាយ តម្កា ជិនោ; ()

៧. ស្វា'យំ ធម្មោ សយមធិតតោ ទុព្ពោធនោទុទ្ធសោ  
តច្ឆេវំ សោ សមភិវិនំ ធម្មស្ស កម្ពិរតំ,  
អប្បោ'ស្សក្កោ'ភវិ ភគវតោ ចិត្តំ វិនិច្ឆា មហា-  
ព្រហ្មា'គន្ធា សយមធិតតំ ទេសេតុមាយាចិ តំ; ()

៨. គណ្ឌិត្វា សោ ភុវនសរណោ អដ្ឋោសនំ ព្រហ្មនោ  
ទេសេយ្យំ ខោ បបមមសមំ ធម្មំ តមំ ទុទ្ធសំ,  
កស្សា'ហន្តិ សុមរិយ វសិ អាឡារកោចុទ្ធកោ  
អព្ពញ្ញាតុំ វត បដិពលាតេសំ ចុតិ អទ្ធសំ; ()

៩. អារដ្ឋេន្តោ មុនិកតវិទូ តេ បញ្ចវគ្គេ ភវា

ភិក្ខុ ធម្មេ កតបរិចយា កុត្រា'ធុនា វិជ្ជេ,  
ពារាសង្ឃ ភតិសិបតនេ ញត្វាន អាសាឡិយា  
មាសេ បញ្ចន្ទសិយ មសមោ ពារាណសី បាវិសិ; ()

១០. អាគច្ឆន្តំ សមុនិ ឧបកំ អាជីវកំ អន្តរ-  
មគ្គេ ទិស្វា គមនសមយេ ពុទ្ធក្ននំ អត្តនោ,  
អាចិក្ខិត្វា វិមតិ មគវី សញ្ញាយ តំ ទូរតោ  
និព្វិន្ទិត្វា កតិក មករុំ វគ្គា សមគ្គា វសិ; ()

១១. ញត្វា តេសំ មនសិ វិកតី ឱទិស្សកំ សម្មវិ  
មេត្តំ ចិត្តំ នរហវិ តតោ ផុដ្ឋាសមាសា វសិ,  
នាចំ នត្វា ទសនខសមោធាន'ជលីហា'គតំ  
បច្ចគ្គន្តា តហិមហិហរុំ បច្ចោបយិត្វា'សនំ; ()

១២. មាខោ តុម្ហេ បរិហរថមំ ឯយា'វុសោត្យា'ទិនា  
សញ្ញាបេត្វា សមុនិ សមណេ សព្ពញ្ចតំ អត្តនោ,  
កោដិហ'ដ្ឋារសហិ នវុតោ ព្រហ្មហិ ចា'លង្ករិ  
ពារាណស្សំ បនិ'សិបតនេ បញ្ញត្តពុទ្ធាសនំ; ()

១៣. សំវត្តេត្វា បរហិតករោ សោ ធម្មចក្កំ ជិនោ  
កោណ្ឌញ្ញាឱស្សមណបមុខេ កោដិនមដ្ឋារស,  
ព្រហ្មានោ តេ បឋមកជលេ សម្មា បតិដ្ឋាបយិ  
កម្សិត្តា'យំក វសុមតិវធ្វេ សុត្តាវសានេ ភុសំ; ()

១៤. វប្បត្ថេរោ ទុតិយទិវសេ' ភ្លេ'វំ ទិនានុក្កមំ  
សោតាបន្នា គទិតវសិ អាគប្បមន្វាយ តេ,  
សព្ពេថេរា ភណិតសមយេ វិត្តាវិតស្សញ្ញតេ  
សុត្តត្ថស្តិ វិគតទរថា អាសុំ បហិណាស្វា; ()

១៥. និព្វិន្ទិត្វា និខិលវិសយេ និក្ខន្ត មាវាសតោ  
ទិស្វា សត្តា យសកុលសុតំ បក្កោសយិត្វាន តំ,  
តាយំ រក្សំ បឋមកជលំ រក្សាវសានេ ទិនេ  
បញ្ញាជេសិ ឧបរិមខិលំ មគ្គប្បលំ បាបយំ; ()

១៦. បញ្ញាជេត្វា យសកុលសុតស្សម្ពុត្តមិត្តេ ជនេ  
សម្មាបេសិ អធិកចតុរោ បញ្ញាស មគ្គប្បលំ,  
ឯវំ ខីណាសវវសិគណេ ជាតេ'កសដ្ឋា ភុវិ  
វស្សាន'ន្តេ បហិណិ មុនិ តេ ភិក្ខុ ទិសាចារិកំ; ()

១៧. គច្ឆន្តោ សោ ហរិវិ មហាវិរោ'វុវេលំ សយំ  
ទិស្វា កប្បាសិកវនយដេ តិសប្បមាណេ ជនេ,  
បញ្ញាជេសិ កតវិនយនា តេ ភទ្ទវគ្គេយ្យកា  
ភិក្ខុមគ្គប្បលរសមុទា អន្វាចរុំ ចារិកំ; ()

១៨. នេតា ជេតា វិជដិគជដោ បត្តោ'វុវេលំ តតោ  
សំទស្សេត្វា វិមតិហរណំ សោ បាដិហិរំ វរំ,  
បញ្ញាជេត្វា ជដិលបវេ តេភាតិកេ'នេកធា  
និទ្ទាបេត្វា វិនយមកា អន្តោពហិទ្ធជដំ; ()

១៩. បញ្ញាជេត្វា បច្ចុជដិលេ កត្វេ'តវេ និដ្ឋដេ  
សន្ធិ តេហិ ទសសតមហាខីណាសវេហា'សមោ,  
និច្ឆារេន្តោ ទិសិទិសិ ភុសំ ឆព្ពណ្ណរំសិក សុកំ  
រញ្ជោ វាចំ សុមរិយ បុរំ រាជគ្គហំ បាវិសិ; ()



២០. តត្រា'សន្តេ វសតិ សុគតេ លង្គិព្ពនុយ្យានគេ  
វុត្តន្តំ តំ សវណសុគតំ ឧយ្យានបាលោទិតំ,  
សុត្វា ពទ្ធក្ខណិសរសិដេ បាទាសនេ បូជយី  
ភុនាថោ ពារសហិ នហុតេហា'កម្ម សោ មាគធោ ();

២១. ភេត្វា ទិដ្ឋិ ចិរបរិចិតំ តេ កស្សបាទី វសី  
ទិស្វា រាជា ភគវតិ តទា ធម្មចរន្តេ តហិ,  
និក្ខង្គោ សោ សុមធុរតំ បិដ្ឋាន ធម្មាមតំ  
សទ្ធិ ឯការសហិ នហុតេហា'ទោផលំ បាបុណិ; ();

២២. លទ្ធស្សាសោ ទរថវិគមា ហុត្វា មហោបាសកោ  
ស្នេមេភិក្ខុំ កសុគតបមុខោ សង្ខាធិវាសេស្សតុ,  
អាយាចិត្វា នមិយ ចរណទ្វន្ទារវិន្ទទ្វយំ  
បច្ឆដ្ឋាយា'កមិ សបរិសោ សោ ពិដ្ឋិសារាភិធោ; ();

២៣. បាតោ រាជគ្គហនគរតោ កោដីនមដ្ឋារស  
ទដ្ឋំ ពុទ្ធនំ និរុបមសិវី លង្គិវនេ នាគរា,  
រាសិភូតា ទុតិយទិវសេ ឯកស្ស ភិក្ខុស្ស'បិ  
សម្ពាធឥត្ថា នហិបរិសនោកាសោ'សិ ទិយញ្ញសេ; ();

២៤. អារជ្ជេត្វាភិមនភិមតំ សក្កោ និសិន្នាសនំ  
ឧណ្ហាការំ ជនយិ'តិ តទា ហុត្វា នរោ មាណវោ,  
មគ្កោ'តិណ្ហោ អភវិ បុរតោ តាថាហិ វុត្តត្ថយំ  
សំវណ្ណេត្តោ ភវតុ ភគវា មាធិន្តកត្តោ តតិ; ();

២៥. ទានំ ទត្វា សុគតបមុខស្សង្ស្ស រាជគ្គហំ  
សម្មត្តស្សា'វនិបតិបុរំ អញ្ញត្រវត្តត្ថយា,  
ភន្តេ សោហំ កថមិហវសេ វេលាយ'វេលាយបិ  
អាកង្កេយ្យំ ត្វទុបគមិតុំ តច្ឆេវមារោចយិ; ();

២៦. សន្ធាយំ វិជនបវនំ យំ វេន្ទ្រទាយវ្កយំ  
ឧយ្យានំ មេ ជិតសុវវនំ តំ នាតិទុរន្តិកេ,  
សម្ម្បជេន្តោ ជិនករកលេ ជាលាវនទ្វេ ហរិ-  
ភិដ្ឋាវេនា'ហរិយក សលិលំ បាតេសិ តំ បត្តិវោ; ();

២៧. លោកាលោកាចលតដកដិ វិញ្ញាដវិលោចនា  
គងក្កាបាងក្កា ទនកសិខវិពាហា តិកុដត្ថនា,  
ឧត្សោសេន្តិ ជលធិវសនា បុញ្ញានុមោទន្តិវ  
សាធ្វ'ត្សា'យំ វសុមតិវធ្វ សង្កម្មិ តស្មិខណេ; ();

២៨. អារមំ តំ បរម រុចិរំ សត្តា បដិគ្គណ្ឌិយ  
ធម្មំ វត្វា'កមិ បរិវតោ ភិក្ខុហិ វុដ្ឋា'សនា,  
តស្មិ កាលេ បរមមមតំ យេ ទន្ធមិត្តា ឧភោ  
តំ តំ តាមំ និគមនគរំ អន្ទេសមាសា'ចរុំ; ();

២៩. អាហិណ្ឌន្តំ តហិមនុយរំ បិណ្ឌាយ ភេស្វ'ស្សជិ-  
ត្ថេរំ ទិស្វា សមិតទមិតំ វិប្បោ'បតិស្សា'ភិធោ,  
លទ្ធា'កាសោ បទមនុវជំក សុត្វាទិ តាថាបទំ  
សោតាបន្នោ' ភវិ វិជដយំ សំយោជនាហំ តយំ; ();

៣០. តាចំ សុត្វា អមតមធុរំ តំ សារិបុត្តោ'ទិតំ  
មោគ្គណ្ឌនោ កអបនុទិតថាសំយោជនានំ តយំ,  
បព្ពជ្ជិត្វា តទុភយ ជនា នេត្វា បរិព្ពាជកេ  
បត្វារាមំ អមតបរមា សត្តារមារាធុរុំ; ();

៣១. សត្តាហេនេវ'ជិគមិ មហាភុតេ បរិគ្គណ្ឌិយ  
មោគ្គល្លានោ វសិ តទិគរំ មគ្គត្ថយំ តប្បលំ,  
មាសស្ស'ទ្ធំ កតវិរិយវា សុត្តំ បរស្សោ'ទិគំ  
សុត្វា ធម្មំ អធិគមិ វសិ តំ ធម្មសេនាបតិ; ()
៣២. ធម្មស្សាមិ ករហចិ ឧភោ តេ សាវកានំ មមំ  
អគ្គំ ភន្តំ យុគមិគិ ឥមេ បញ្ចករោត្តោ មុនី,  
អគ្គដ្ឋានេ បុរិមចរិតំ ញត្វា បតិដ្ឋាបយី  
សម្បីនេន្តោ សកលបរិសំ ចន្ទោវ' កុន្ទាដរិ; ()
៣៣. សុត្វា សុទ្ធោទននរបតិ បុត្តោ មមំ សម្បតិ  
ពុទ្ធោ ហុត្វា បទហិយ ចិរំ និស្សាយ រាជគ្គហំ,  
ឧត្តារេន្តោ សកលជនតំ សំសារកន្តារតោ  
សំវត្តេត្តោ វសតិ សិវទំ សទ្ធម្មចក្កំគតិ; ()
៣៤. ជិណ្ហោវុទ្ធោ បរិណតវយប្បត្តោ' ហមស្សា ធុនា  
ជីវន្តោយេវហិ មមសុតំ ឥច្ឆាមិ ទដ្ឋំ ភណេ,  
ឯវត្វា'ជិកទសសតំ ឯកំ អមច្ចំ តហិ  
ឧយ្យោជេសិ នយនវិសយំក បុត្តំ ករោហិតិ មេ; ()
៣៥. គន្ធា'មច្ឆោ ចតុបរិសតិ ធម្មំ ភណន្តំជិនំ  
ទិស្វា ពទ្ធព្ពលិ សបរិសោ តត្រេ'កមន្តំ បិគោ,  
សុត្វាធម្មំ បរមមធ្យំ បត្វា'គមគ្គប្បលំ  
បព្ពជ្ជិត្វា ហទយកមលំ កសង្កោចយី រាជិនោ; ()
៣៦. អដ្ឋក្ខត្តំ បុន សបរិសេ បាហេសិ រាជាបរេ  
អដ្ឋា'មច្ឆោ តថវិ គតា'មច្ឆា នបច្ឆា'គតា,  
បព្ពជ្ជិត្វា អធិគតផលា តេចា'បិ រញ្ជោមនំ  
នា'រាជេសុំ សុនិសិតធិយា សញ្ញិន្តសំយោជនា; ()
៣៧. ទុដ្ឋានោ មេ មរណសមយោ ជិណ្ហោ'ស្មិ តាតា'ធុនា  
តស្មា បុត្តំ នយនវិសយំ កាតុំ សមត្ថោ'សិកិ,  
ឯវត្វា កបុន សបរិសំ សោកាជទាយី តហិ  
ទិន្នោកាសំ បហិណិ សចិវំ បព្ពជ្ជិតុំ ភុភុដោ; ()
៣៨. បត្វា'រាមំ បរិវិគជនោ សច្ចទ្ធសេនោ'ទិគំ  
សុត្វា'មច្ឆោ ចិរមតិ ចតុស្សច្ឆា'នុបុព្វិកថំ,  
បព្ពជ្ជិត្វា ហតកវកយោ ហុត្វាន ខីណាសរោ  
អគ្គដ្ឋានំ បដិលភិ កុលប្បាសាទិកានំ ឥធ; ()
៣៩. ពារាណស្សំ កេសិបគនតោ បក្កស្ស រាជគ្គហំ  
សម្ពទ្ធស្សា'ជិកទិនកតិ បញ្ចេវមាសា' ភវំ,  
ហេមន្តា'តុសមយវិគមា សន្តោ វសន្តោ មណិ-  
ភុសាការា ឧបវនវជ្ជ ចូតង្គរា' លង្ករំ; ()
៤០. កាលំ ញត្វា កបិលនគរំ កាលញ្ចានោ សត្តនោ  
គន្តំ កាលោ'យមិគិ អធុនា សោ កាលុទាយី វសី,  
សំវណ្ណេន្តោ គមនសមយំ កាតុំ អលំ សង្កហំ  
ញាតិនន្តី សុមធ្យរសរោ តាថាភិគាយី បុថុ; ()
៤១. មន្ទំមន្ទំ សុរភិបវនោ សិគោ'ធុនា វាយតិ  
បុច្ឆាភិណ្ណា វិបិនវិដបិ មគ្គាលិមាលាកុលា,  
គង្គាវាបិ វិមលសលីលា សម្ពុល្លកញ្ញប្បលា  
សាយំក បាតោ អហនិ វិវដា សព្វាទិសា បាកដា; ()

៤២. ភន្តេ មក្កេ នវេនលសិខា ជាលោ'ជ្ជលា មញ្ញវិ-  
ភស្តុច្ឆន្ទា ភមវវិសន្ធមន្ធការា ភុសំ,  
ឈាបេន្ទា'បេ'តរហិ វិហិ សម្មល្អចូតាដវិ-  
ទាវក្កិ តេ លវេមបិ មនោតាបាយ វត្តន្តិ កិ; ()
៤៣. កាមន្ទានំ ភទយមធុនា សោចាបយត្តា ភុសំ  
សាខច្ឆន្ទា វិគលិតទលា មក្កេ អសោកន្ទមា,  
អញ្ញត្រា'បិ វេនចរវេជ្ជ បាទប្បហារា'តុរំ  
តត្វន្តេ តេ ករកិសលយស្សោភំក វិទ្យុដ្ឋោ; ()
៤៤. បិក្ខា ចុតន្ទមជ្ឈលរសំ សម្មត្ថបុដ្ឋោកិលា  
សំកុជន្តេ សរសមធុរំ វេតាឡិកា'វញ្ញសេ,  
សេណីភុតា ជនបទវេជ្ជ តេ បាទបិបេ មុនិ  
សម្បជេតុំ នវេសរសិដេ ហិយ្យោ'វិនេន្តេ ធុនា; ()
៤៥. អាមុលក្ខា ទលិតវិដបិ បុប្ផញ្ញលិហកា'ធុនា  
អាគច្ឆន្តំ ភូមហិមហិតុំ សំទិស្សវេ'វេ'នតា,  
វាតោន្ទតា ភមរមុខរា កិញ្ញក្ខបុញ្ញា'ញ្ញសេ  
អាគត្វន្តេ តវបរិមុខេ សោវណ្ណសង្ខស្សិវិ; ()
៤៦. ភន្តេ អន្តោកលលសលិលាវាសេន កាលំ ចិរំ  
អម្ពោជានំ មុកុលវិកតី សិគេតិ'វា'កុញ្ញិតា,  
ឯសន្តិ'វេ'តរហិ សរណំ តេ បាទភទ្ទាសនេ  
ឧត្តច្ឆន្តេ បដហិយ មនោតាបំ វេសន្តាតបំ; ()
៤៧. បាថេយ្យ'ម្ពោរុហកុរុលយា'លង្ការតុណ្ហា កលំ  
សង្កជន្តិ បវេនបទវិ ឧទ្ទិយមាសា'ធុនា,  
ហំសស្សេណិក សិរសិ វេតោ តេ ភុយតេ កិដ្ឋិណិ-  
យោសាកិណ្ឌំ កុសុមវិកតិច្ឆន្តំ វិគានំ យថា; ()
៤៨. សម្បជេន្តិ វេតនកនកាលងក្ការភារញ្ញលី  
មក្កោ'តិណ្ណា វេនសុវេជ្ជ តេ លាជវុដ្ឋិហិ'វ,  
កិញ្ញក្ខេហិ ចរណយុគលំ កមន្ទាតិលន្ទោលិតា  
វល្លិ ភិដ្ឋាវលិកិសលយា'លង្ការសាខាវលី; ()
៤៩. សម្មាប្បន្នោ បវេនតុរតំ កាមាករោ មញ្ញវិ-  
តុណិវេស មធុករសេរេ សន្ទានយន្តោ'ធុនា,  
ចម្បេយ្យាទីកុសុមកលិកាសន្ទាហសម្ពាសុរោ  
នដ្ឋោ លោកោ ពហុជនមនោសងក្កាម មោតាហតិ;()
៥០. យស្មា សុន្ទោទននរបកុ អាទិច្ឆវេសន្ទដោ  
ជិណ្ហោ វុន្ទោ មមិហបហិណិ ត្វំ ទដ្ឋកាមោ បិតា,  
តស្មា ភន្តេ កបិលនគរំ វេនេយ្យសត្តាករំ  
កន្ទា រញ្ជោ ហទយមកុលំ ពោធចេតុ សោកាកុលំ; ()
៥១. សាធុ'ទាយិ សវិសយមហំ បត្វា នរាជិស្សរំ  
ឧត្តារេយ្យំ បិតរមិតរេ ពន្ធុ'បិ ទុក្ខណ្ណាវា,  
ឯវេត្វា វេនកិរ ណាលង្ការពិម្ពាធរោ  
ធម្មស្សាមិបវិរុតវសិរាជក្កហានិក្ខមិ; ()
៥២. បត្វា រញ្ជោ ឧបរិកវេនំ សោកាលុទាយិ'ទិយា  
ភុត្តា'ហារោ តទុបគមនំ អត្វាហ មារោចយំ,  
សម្ពុត្តំ បិកុរុ'បហដំ ភិក្ខុក បកដិក្កណ្ឌិយ  
អស្សាសេន្តោ វេតិ នភសា សោកាកុលំតំ កុលំ; ()

៥៣. តំ ភុញន្តោ ទិវសទិវសេ សោ យោជនំ យោជនំ  
សង្ខេបេន្តោ បរមកុណារាមាយ សញ្ញាទិគោ,  
នេត្វា ខីណាសវយគិវេ វីសំ សហស្សំ ជិនោ  
លក្ខិវាសំ កបិលនគរំ មាសេហិទ្ធិហោ'តវិ; ()

៥៤. នានុប្បត្តេ ភគវតិ បុរំ នោ ញាតិសេដ្ឋំ កុហិ  
បស្សិស្សាមា'ក្ស'ជហិតមនោកោតុបទ្វា សាកិយា,  
អារាមោយនំ វិជនបវនោ និគ្រោធសក្កស្ស តំ-  
សារុប្បោតិ តហិមភិនវេ សេនាសនេ មាបយំ; ()

៥៥. បច្ចុគ្គន្តា សុរភិកុសុមាភិណ្ឌញ្ញលិហ'ញ្ញសេ  
អាគច្ឆន្តំ សុមហគិយ ជិនំ រាជិទ្ធិយាលង្កតេ,  
កេតុគ្គាហេ ទហរទហវេ កត្វា កុមារេ បុរេ  
រាជា'មច្ឆា បរមរុចិរំ អារាម មោតារយំ; ()

៥៦. បល្លង្កេនោ'ទយគិវិសិវេ ចន្ទោ'វ តារាវតោ  
នានាខីណាសវបរិវុតោ បញ្ញត្តុកុទ្ធាសនេ,  
អាសិនោ'យំ មនកុមុទុនី សក្យានមុន្តិទ្ធអំ  
និស្សោកោ សោ មុនិ បរិហរិ សោកន្នការំ បិតុ; ()

៥៧. សិទ្ធត្ថោ'យំ បរមទហវេ អម្ពេហិ វុទ្ធា មយំ  
ជាមាតា'យំភវតិ តនុដោ នត្តានុដោ នោ ឥតិ,  
មានត្ថន្ទា ទហរទហវេ សក្យា កុមារេ'ព្រុ  
កុម្ពេកន្តា បណមថ ជិនំ វោ បិដ្ឋិតាហោមថ នោ; ()

៥៨. អារជ្ជេត្វា សកលបរិសំ ញត្វា តទជ្ឈាសយំ  
មានុម្ពត្តា វិភវមទិរាមត្តា ឥមេ ខត្តិយា,  
មុទ្ធាពទ្ធក្ខណិកិសលយា យស្មា នវន្តន្តិ មំ  
វន្ទាបេតុំ អលមិគិ តតោ ឈានំ សមាបជ្ជិយ; ()

៥៩. បត្តា'ភិញ្ញោ និជបទរជោវសិហិ សញ្ញម្ពិគេ  
តេសំ ចូឡាមណិគិវិសិវេ សម្ពុទ្ធសុរោ លសំ,  
សំទស្សេន្តោ យមកមសមំ មានន្នការំ ហរំ  
ពោធាបេសិ វទនកមលេ គណ្ឌម្ពម្ពលេ យថា; ()

៦០. ទិស្វា សុទ្ធាទននរវេ តំ បាដិហិរំ វរំ  
បាទម្ពោជេ បណមិ សិរសា អានន្នភារោនតោ,  
ចក្កង្គាលង្កតបទរជោ សម្ពុទ្ធមុទ្ធាញ្ញលិ  
រាជញ្ញានំ កមលកលិកាសណ្ឌស្សិវិ វ្យាករំ; ()

៦១. សញ្ញាមេយាវលិបរិវុតោ សុរោវិវត្តាចលំ  
ខម្ពា ភទ្ធាសនមវតវិ សោវណ្ណវណ្ណោ ជិនោ,  
សុពកុជិញ្ញេ នយនពរិហិ កេឡាយនំ បោក្ខរ-  
វស្សំ វស្សិ និជនខរុចិ តេសំ សមាជេ សតិ; ()

៦២. សុត្វា វុត្តំ បុរិមចរិកំ វេស្សន្តរាខ្យំ តតោ  
បក្កន្តានំ ផុសិយ សិរសា តប្បាទចូឡាមណិ,  
ភន្តេ ភិក្ខុំ សុគតបមុខោ សង្ខោធិវាសេតុ នោ  
តច្ចេ'កោបិ បរមទិវសេ នាកាសិ អជ្ឈេសនំ; ()

៦៣. នានាខីណាសវបរិវុតោ លោកានុកម្សាបរោ  
លោកាធិសោ ទុតិយទិវសេ អាចិណ្ឌកប្បារហំ,  
សម្ពុទ្ធានំ កបិលនគរេ បាតោ'វ លខ្យាករេ  
ហិនុក្កដ្ឋំ កុលមវិជហំ បិណ្ឌាយ សម្មាវិសិ; ()

៦៤. អាហិណ្ឌុក្កំ គហិមនុយំ បិណ្ឌាយ សន្តិទ្រីយំ  
សត្តារំ តំ និរុបមសិវិ ឆត្តណ្ណំសុជ្ឈលំ,  
បាសានដ្ឋានីមិសនយនម្ពោដេហិ សម្បជយំ  
ឧក្សាដេត្វា ហរិមណិមយំ ជាលារលី នាគរា; ()

៦៥. ឱហារេត្វា កុសុមសុរភីសង្ខារសម្ពាវិតេ  
កេសេ មស្សំ រជនមលិនំ កាសារវត្ថំ ខំ,  
អច្ឆាទេត្វា កបណបុរិសោវ'យ្យោ គហេត្វា សិទ្ធា  
បត្តំ បត្តោ កបិលនគំ បកិណ្ឌាយ អាហិណ្ឌុតិ; ()

៦៦. វុត្តន្តំ តំ សវណកដុកំ សុត្វាន ពិម្ពាធរា  
ពិម្ពាទេវីមរកគសិទ្ធាជាលន្តរា វិចីយំ,  
អាហិណ្ឌុន្តំ បរិវិតគណំ មក្កេកគាមិ ជិតំ  
ឱលោកេន្តី នយនមណិកេ អស្សហិ សម្បរយិ; ()

៦៧. ចម្ពុន្តិ សាគនុជរកនំ កន្ទស្សនព្យាវដា-  
សិក្សា'នុព្យញ្ញនវិលសិតំ ព្យាមបក្សភាលងក្កតំ,  
រូបំ រូបស្សិវិ និរុបមំ សង្ខាយិ គាចដ្ឋកំ  
សំវណ្ណេត្វា ចរណគលកោ យាវ'ស្ស ខណ្ឌិសកោ; ()

៦៨. ភ្លៀសំ កាលំ អលសគមនំ សា កាលហំសោបករិ  
ឱរោបេន្តិ អភិនវកុចន្ទា'តិភារាតុរា,  
គន្ទា សិយំ ខឡិកវចតា បុត្តោ មហារាជ តេ  
បិណ្ឌាយ'ស្មី ចរតិ នគរេ រាជានមិច្ឆព្រុវិ; ()

៦៩. រាជា សេនាបរិវិតសមោ តេជោនុភារាទិនា  
តំ សុត្វា'សេ សុខុមវសនំ កត្វា នវសាដកំ,  
អច្ឆាទេត្វា និហិតមកុដោ និក្ខិត្តខត្តោ ភុសំ  
លង្កាបន្នោ តុវដតុវដំ គន្ទា តទក្កេ បិកោ; ()

៧០. កោដ្ឋភារាវន្យ'បិ បិតុកុលេ វិត្តានិ កិម្ពញ្ញសិ  
កស្មា លង្កាបយសិ បិតរំ ត្វំ ភានុវសុព្ពរោ,  
ភន្តេ តុយ្ហំ បករិវិតវសិសង្ខស្សិ'តោ កោជនំ  
មា កបិណ្ឌាយា'ចរិ អនុទិនំ ទជ្ជេយ្យ មិច្ឆព្រុវិ; ()

៧១. តុយ្ហំ វសោ អនវិយបទោ អាទិច្ឆវសោ សិយា  
មយ្ហំ វសោ សនវិយបទោ សម្ពុទ្ធវសោ សិយា,  
អស្មិវសេ អនុវិចរណំ បិណ្ឌត្ថ មន្ទាលយំ  
ចារិត្តំ ភោបុរិមសុគតា'ចិណ្ឌន្តិ កវត្វា ជិនោ; ()

៧២. ឧត្តិដ្ឋាទី អវទិ កសុគមំ កាចំ បិកោ វិចីយំ  
សោតាបន្តោ'វនិបតិ ភវិ សោតាវធានេន សោ,  
គាថាធម្មំ សុណិយ មធ្យុំ ធម្មចរេ'ក្សា'ទិកំ  
បត្តោ មគ្គំ ទុតិយមវិវិ ធម្មានុធម្មំ ចរំ; ()

៧៣. សុត្វា រាជា ចរិយមបរំ យោ ធម្មបាលរូយំ  
បត្តោ មគ្គំ តតិយមខិលំ កាមាលយំ ចាលយំ,  
សេកច្ឆក្កុ'ល្លសិតសយនេ'នុដ្ឋានសេយ្យ'បកោ  
សង្ខារានំ វិសទមតិយា យោ លក្ខណំ សម្មសិ; ()

៧៤. វិទ្ធីសេត្វា នមុវិបរិសំ សំកេលសមារាទិកំ  
សុរោ រដ្ឋានមិវ'សិនា សោ អគ្គមគ្គាសិនា,  
តុដ្ឋោ មគ្គបួលសុខសុធាបាទេន វេរិសមេ  
បញ្ចក្ខន្ធន្ថេ វិជយ មល្លី និព្វានវដ្ឋស្សិវិ; ()

៧៥. អាហេបេត្វា ឧបរិករនំ បត្តំ គហេត្វា គតោ  
រាជា សង្ឃំ សុគតបមុខំ ខង្គេន ភោង្គេន ច,  
សន្តប្បេត្វា បុន សបរិសោ នីចេ និសង្ខាសនេ  
សារានីយំ កថយមវសិ សម្មោទនីយំ កថំ; ()

៧៦. ឥត្តាគារំ ហទយសរសិមជ្ឈេ និមុត្តត្ថន-  
ហំសំ ទិនាននសរសិជំ សោកេណតាបេនីវ,  
ពុទ្ធំ ពុទ្ធក្ខណិហរសិរោកុម្ភេហិ សម្បជយិ  
តំ វាគក្កាហតហរិលកាលីលំ ជគាមោ'នតំ; ()

៧៧. អន្តោគព្រុ នយនសលលំ សមបុញ្ញមាណា ជិនំ  
ពិម្ពាទេវី សបរិជនតាវ្យាបារិកា វន្តិកុំ,  
អប្បត្វា មេ យទិគុណធនំ អត្ថ'យ្យបុត្តោ សយំ  
តំ កមំ ទដ្ឋំ ននុបរិសតិ'ត្វេវំ វទន្តី បិកា; ()

៧៨. រុញ្ញា សន្និ បុរិសនិសហោ តាយិន្ទិរាមន្តិវំ  
អន្តោគព្រុំ មណិគណបហាភិន្នន្តការំសទា,  
អាទាយ'ក្កំ យតិបតិយុកំ បត្វា'ច្ឆិ ភទ្ទាសនេ  
បញ្ញត្តេ សោ'ទយគិរិសិរេ ពាលំសុមាលី យថា; ()

៧៩. ទិស្វា បិនត្ថនករនកា សា រាជជីតា ជិនំ  
បត្វា មាលា កនករគនាលង្ការហីនា លហំ,  
ហំសិមញ្ញេ សរសិជវនំ បាទេ យថាជ្ឈាសយំ  
សញ្ញម្ពុត្តិ បណមិ សិរសា អាទាយគោប្បទ្វយំ; ()

៨០. បាសាទ'ន្តោវរកសរសិ ធម្មិល្អសេវាលកេ  
ឱមុជ្ឈន្តិ និជកុជលកាលីលាគរង្កាកុលេ,  
នាថស្ស'ង្សិតលនខសិខាកន្តិប្បពន្ធាម្ពុសិ  
លទ្ធស្សាសា ចិរវិរហជំ តាបំ វិនោទេសិ សា; ()

៨១. សុត្វា នេសា កនករគនា'សំធារណំ ធារណំ  
កាសាវានំ គរហិវិធនា'វិស្សជ្ជនំ សជ្ជនំ,  
នា'ជ្ឈាបាវេ អនភិរមណំ ឧច្ចាសនេ ចា'សនេ  
រាជា'វោច ភូមនុកុរុតេ ស្នេហោទយា'ហោទយា; ()

៨២. សុត្វា គស្សានិវេជិគុណាធារាយ'ន្ទនំ គុណំ  
អាវិកត្វា'គមិ ភវបដិច្ចន្ទាបទានំ ជិនោ,  
នេត្វា គេហប្បវិសនករគ្គាហា'ភិសេកុស្សវេ  
សំវត្តន្តេ ទុតិយទិវសេ នន្ទាខ្យរាជក្រដំ; ()

៨៣. គច្ឆន្តោ'បី សហ ភគវតា សោ បញ្ចកល្យាណិយា  
សិយំ ជាលំ វិរិយ ចិយា វិថិ វិលោកេន្តិយា,  
ភង្កាបាង្កាយកកុជលកាសងកុដ្ឋិតព្ពន្ធរោ  
បត្តំ ភន្តេ ហរថ វចនំ ភក្សា ន តំ វ្យាករិ; ()

៨៤. បញ្ចាជេត្វា វិសយមទិរាមក្កាយ គស្សា គិរំ  
សុត្វា នន្ទាបហនហទយំ នន្ទំ នវិន្ទក្រដំ,  
ឥច្ឆាបេត្វា កកុដចរណិទិព្ពច្ឆរាណិដ្ឋនេ  
ញាយេនា'នុត្តរសុខមហារដ្ឋេ បតិដ្ឋាបយិ; ()

៨៥. ពិម្ពាទេវី សុខបរិកតំ កិឡាបរំ រាហុលំ  
អាណិដ្ឋិត្វា គនុជរតនំ សា សក្កមេ វាសវេ,  
ឧក្សដេត្វា រតនខចិតំ ជាលំ វិមាណោទវេ  
អាគច្ឆន្តំ បុរិសតិសកំ និជ្ឈាយមាណា បិកា; ()

៨៦. នានាក្នុងចលនាលយិកោ ទេវិន្ទបាបាកុលោ  
អាគច្ឆន្តោ កនកសិខរិរិជាក យថា ជង្គមោ,  
តតា ខីណាសវបរិកោ ជព្ពណ្ណភានុជ្ឈលោ  
ឯសោ តុយ្ហំ នរហរិក បិតា ឥច្ឆាកហ បកស្សាហិ នំ; ()

៨៧. ឯគស្សា'សុំ វិវិធនិធយោ បុញ្ញានុភវុដ្ឋិតា  
នាហំជ កបកស្សាម'ភិគមនតោ បដ្ឋាយ តេខោនិធី,  
ភូសាបេត្វា គនុជរតនំ សា សត្តវស្សាយុកំ  
យាចស្ស'តិ បហិណិ បិតុនោ ញត្តំ ធនំ បេត្តិកំ; ()

៨៨. ឧប្បាទេត្វា បិតវិ ពលវំ បេមំ ជលេវុ'ប្បលំ  
បុត្តោត្យា'ហំ ភូមសិជនកោ នាយា'បិ តេមេ សុខា,  
អណ្ណសេ'វំ លបិតវចនោ វុដ្ឋាយ ភទ្ទាសនា  
ភុត្តាហារោក បរិវត្តវសិ គន្តំ ជិនោចារិកិ; ()

៨៩. នាយជ្ជំ មេ សមណ ទទតំ អត្តោជនេនា'តិ មេ  
យាចំ យាចំ ជិនមនុវជំ សាវង្ករាជក្កមំ,  
សីហច្ឆាបោរិវ ភគវតោ ទន្ធើ សុវត្ថង្គលី-  
មាលាយាលង្ករិ ភុជលតំ ភោគិន្ទភោគាយតំ; ()

៩០. សំយាចន្តំ វិកវំ កមនុគំក វង្កានុគំ រាហុលំ  
បញ្ញាជេត្វា'វិយធននិធីទេមីតិ ចិន្តាបរោ,  
បត្វា'រាមំ អជហិតសុតោ សទ្ធម្មរាជា ឥមំ  
បញ្ញាជេហិ'ត្យ'វេទិ សុមុខំ ត្វំ ធម្មសេនាបតិ; ()

៩១. នេត្វា នីលុប្បលទលមុនំ ចូឡាកលាបំ មហា-  
មោគ្គល្លានោ កវសិ អភិនវំ កាសាវមច្ឆាទយិ,  
តស្សោ'វាទំ អកវិធុតវា ថេរោ មហាកស្សបោ  
បញ្ញាជេសិ គនុជរតនំ តំ សាវិបុត្តោ វសិ; ()

៩២. សិក្ខាកាមោ អបរសមយេ ថេរោ មហារាហុលោ-  
វាទំ សុត្វា'ធិកតវគុណំ សម្មាបុណិ រាហុលោ,  
សុត្វា កសុត្តំ បុន តទិតវំ សិក្ខាករុនំ គរុ-  
ដ្ឋានំ បត្តោ គិកវមតវិ បត្វា'ក្កមក្កប្បលំ;ក ()

៩៣. គស្មិ សុទ្ធោទននរវោ បព្ពដ្ឋិតេ នត្តវិ  
អដ្ឋោតាឡោ វរិកុលធរោនិស្សីមសោកណ្ណវេ,  
ទិន្នោ'កាសំ កមបិតនយំ មាតាបិតុហា'យតិ  
បញ្ញាជេយ្យំ អលមិគិវំ សំយាចិ វោសាវកា; ()

៩៤. រញ្ជោ ទត្វា រមេតិ វំ ភុត្តាសនោ អាសនា-  
វុដ្ឋាយ'ន្តោភវនវនកោ និក្ខម្ម មន្ទានិលំ,  
វុត្តច្ឆាយាវិឡសរសិគិវំ វិវេកក្ខមំ  
សីតំ សិតព្ពនមវសវិ ឆន្ទន្តទន្តិ'វសោ; ()

៩៥. គស្មិកាលេ គហបតិកុលេ ជាតោ មហាសេដ្ឋិបិ  
បត្តោ រាជក្កហបុរវំ សទ្ធោ សុទត្តាភិជោ,  
ពុទ្ធោក ហុត្វា យមធិវសតោ'ត្យ'ស្សោសិ សុទ្ធោទនិ  
បច្ឆសស្មិ អមវវិជទ្វារេន តត្រា'គមា; ()

៩៦. អប្បេត្វា'ឯក្សិវតនផលកេ ខិត្តញ្ញលីមញ្ញវិ  
ភក្សាចូឡាវជតកលសំ ចិត្តប្បសាទាវរាសំ,  
ធម្មំ សុត្វា បឋមទិវសេ លទ្ធាទិមក្កប្បលោ  
ទានំ ទត្វា សុគតបមុខេ សង្ឃេ សុទត្តោជនី; ()

៩៧. ភន្តេ លក្ខីកមកលមលកា សងក្កាសមត្ថាយ នោ  
ឥទ្ធុ ជខីតំ សុជនភជិតំ សាវត្ថិសង្ខំ បុរំ,  
ធម្មស្សាមិ វេតុ កុណធាយាសកហាយោ លហំ  
លទ្ធស្សាសោ សវិសយមគាឯវំ កតជ្ឈេសនោ; ()

៩៨. ពុទ្ធតំ សោ គហបតិ មហាមគ្គេ សមគ្គេ ទិវា-  
វត្ថិដ្ឋានប្បភុតិសុភគេ បច្ចេកលក្ខំ ជនំ,  
វិស្សជ្ជេត្វា បច្ចុវិភវោ ទដ្ឋព្ពសារេបុរេ  
កាវោបេសិ អមរភវនាការេក វិហារេ វរេ; ()

៩៩. កោដិហ'ដ្ឋារសហិ អសមំ ភូមិ កិណិត្វា សមំ  
កោដិហ'ដ្ឋារសហិ បច្ចុរំ មាបេត្វ សេនាសនំ,  
កោដិហ'ដ្ឋារសហិ បរមំ អារាមបូជាមហំ  
សង្កេត្វា សោ គហបតិ នរំកមក្កំ សុនិដ្ឋាបយិ; ()

១០០ ឯវំ ជេតវនំ វិហារបរំ កាវាបយិត្វា មហា-  
វិស្សា'គមនាយ ទូតបុរិសេ បេសេសិ សេដ្ឋិស្សរោ,  
តេសំ សិសហរញ្ញលិហិ មហិតោ សុត្វាន តំ សាសនំ  
សម្ពុទ្ធោ ជលិតិទ្ធិមា សបរិសោ រាជគ្គហា និត្តមិ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកល ករិជន ហទយានន្ទទាន និទានេ ជិនរំសទីបេ  
សន្តិកេក និទានេ ភគវតោ បកិណ្ណក ចរិតប្បវត្តិ បរិទីបោ សោឡសមោ សក្កោ។

១. សត្ត ជេតវននាមមិន្ទិវា-  
រាម មោតរណមង្គលុស្សវេ,  
រាមលក្ខណភគី (រថោទ្ធតា)  
សេដ្ឋិបុត្តបមុខា សុមណ្ឌិតា; ()

២. បញ្ចមគ្គសតមាណវា នវា  
បញ្ចវណ្ណធជភាសុវញ្ញលី,  
បញ្ចខាណសិវិយុ'ជ្ឈលា'ភុ  
បញ្ចមាវជិនរាជិនោ បុរេ; ()

៣. ហេមកុម្មកុចកុម្មវិញ្ញមា  
សេបិជិតុបមុខា កុមារិកា,  
បុណ្ណកុម្មសតនិព្វរញ្ញលី  
តស្ស សត្ត បុរតោ តតោ ភវុំ; ()

៤. សេដ្ឋិបាទបរិចារិកាសខី  
មន្តរា'ជិតហំសធនុយោ,  
បញ្ចមគ្គសតនារិយោ'ភុ  
បច្ឆតោ គហិតបុណ្ណបាតិយោ; ()

៥. សេតវត្ថុសុនិវត្តបារុតោ  
បញ្ចសេដ្ឋិសតមគ្គសេវិតោ,  
លោកនាយក មនាថបិណ្ឌិកោ  
សេដ្ឋិ បិតិឯវិតោ តមទ្ធតា; ()

៦. នីលបិតបភូតិហិ មារជី  
ទេហរំសិវិសេហិ ជោតយំ,  
អញ្ញសំ សហចរាចរំ ភុវិ  
ជង្គមោ កនកភូជរោវិ; ()

៧. មគ្គទេសកជនស្ស បិដ្ឋិតោ



ភិក្ខុសងក្សបរិវាទិកោ យហិ,  
ជេតនាមវនមោតវី តហិ  
លោកលោចននីបិយមានកោ; ()

៨. បុច្ឆិតស្ស បដិបជ្ជនក្កមំ  
តាយ ជេតវនបុជនាយ សោ,  
ទេហិ ពុទ្ធបមុខេ តបោវនំ  
ភិក្ខុសង្ឃវិសយេ'តិ បព្រុវិ; ()

៩. ទម្មិ ពុទ្ធបមុខេ តបោវនំ  
ភិក្ខុសង្ឃវិសយេ'តិ ភិន្និយ'  
ព្យប្បថំ ចិរមនាថបិណ្ឌិកោ  
សេដ្ឋិ ជោតករបដក្កជោក សទា; ()

១០. ជាលលក្ខណវិចិត្រកោមឡ-  
បាលីបល្លវតលេសុ សត្តតោ,  
ទក្ខិណោទកមទាសិ កញ្ចន-  
កុណ្ឌិកាយ សុរភិប្បវាសិតំ; ()

១១. សិតមុណ្ឌមនីលាតបំ បដិ-  
ហន្តិ ខំសមកសេ សិរិសបេ,  
ស្វា'នុមោទនមកា ជិនោ បដិ-  
គ្គយ្ហ ជេតវនមេវមាទិនា; ()

១២. សោ សុទត្តវិសុតោ សមាបយិ  
វុត្រភូបមបភូវិភូសណោ,  
សេដ្ឋិ ជេតវនបុជនាមហំ  
ចត្តកោដិធនសញ្ញយោ សទា; ()

១៣. តន្តិរាយ សុរមន្តិរោបមា  
ចន្ទនាកុសុភន្ទពន្ធរា,  
តត្រ គន្ធកុដិ ភាតិ មេទិនី-  
សុន្ទវិសិរសិ សេខរោ យថា; ()

១៤. តាយ គន្ធកុដិយា'ជិរោហិណី  
ធម្មរាជចរណិន្ទិរា'ធរា,  
សត្តមោក្ខភវនប្បវេសនី-  
ស្សេណិបទ្ធាតិវា'តិ នោមតិ; ()

១៥. តព្ពិហារបរិកោ សុធាមណិ-  
ពន្ធមារវណចក្ក មាហរេ,  
សត្ត កិក្ខុសិវិឌីរសាគុ-  
តតុដ្ឋវិចិរលយស្សិវិ សទា; ()

១៦. តព្ពិហារបរិវេណមោសធិ-  
តារកាធរលរាឡកាកុលំ,  
វ្យាករោតិ ជិនកុន្ទពន្ធនោ  
សង្កមេន សរទម្ពរស្សិវិ; ()

១៧. តត្ថរក្កមណិកេតុសំហតី-  
រំសិភិន្ទតិមិរម្ពរេ ន កី,  
កោវិទេហិ វិចន្ទ តារកា  
ជោតិវិដ្ឋននិភា'តិ វុច្ឆរេ; ()

១៨. ភាគី ផុលរនរាជិលក្លិយា  
រត្តកម្ពុលមិវា'ហិសន្តតំ,  
ចច្ចរំ ចរណសម្បជិច្ចនេ  
សត្តនោ កុសុមរេណ និព្វរំ; ()

១៩. ភិក្ខុបន្តិមណិតន្តសិព្វីតំ  
មន្ទមារុតចរុស្សីតំ តហិ,  
បុប្ផរេណបដលព្រឹតាន មា-  
ភាគីសត្ត'បរិ វារិតាតបំ; ()

២០. រាជរុក្ខកណិការសាខិនោ  
ផុល្លិតា បរិសមន្តតោ តហិ,  
សត្ត ធម្មសវណេន ទិស្សរេ  
ចិរានិវ និវត្តបារុតា; ()

២១. ឧគ្គតា'លិកុលជ្ជមកដ្ឋលា  
និព្វីកាសកលិកាសិខារលី,  
ចម្បកទទុមបទីបសាខិនោ  
ឧដ្ឋលន្តិ សតវណ្ណវត្តិកា; ()

២២. ឈាយតំ កមធុរធម្មភារតិ-  
និជ្ឈរេហិ សិខវិទវិ តហិ,  
សម្មវេតបរិសោសិតា ទ'បិ  
កី នរូបសមយន្តិ សាធរោ; ()

២៣. កុជិតាលិកុលកោកិលា តហិ  
ផុល្លិតក្កសហការសាខិនោ,  
តិព្វរាគចរិតេ'បិ មូលគេ  
ភាវនាសុ នរមាបយន្តិ កី; ()

២៤. លាជបញ្ចមកបុប្ផសន្តតំ  
តន្តបោវនបវេសនញ្ញសំ,  
វិតរាគចរណង្គសន្និកំ  
សក្កមក្កមបហាសតេ សទា; ()

២៥. នារិវាមចរណតុរា'បិ យេ  
សង្កមេន វិតតង្គណង្គិនំ  
លោមហំសជនិតេវ បីតិយា;  
តត្រ'សោកតុរាជិ រាជតេ, ()

២៦. កីសុកាទិកុសុមេហិ ភាសុរំ  
តំ តបោវន មនាលយាលយំ,  
តេស មុត្តតបតេជសា ភុសំ  
អគ្គិបជ្ជលិតមេវ ទិស្សតេ; ()

២៧. ឧទ្ធរណ្ណកឡិកេហិ ផុល្លសេ-  
ជាលិកាកុខុមលេហិ សាលិនី,  
មាលកា រជតវេទិកា កវិយ  
វិទទុមេហិ ខវិតា វិរាជតេ; ()

២៨. បីត ចុត មករន្ទ ពិន្ទរោ  
តត្រ កិរករវិកសាវិកា,  
កីក ហរន្តិ មជ្ជរំ វន្តិបិ  
មញ្ញភាណីមុនិភាវតិស្សិវិ; ()

២៩. ហេមក្នុងមកុដេហិ និជ្ឈរ-  
ភារភាសុរតដោ'បីរា,  
ភុរិកុរិធរកុកុជា តហិ  
ចុម្ពេ ជិនសុត'ង្សិបង្កដេ; ()

៣០. ចារុចញ្ចបុដតុដ្ឋចុកា  
ចក្កវាកកុចមណ្ឌលា តហិ,  
នីលិកាកចកលាបសាលិនី  
នីលនីរជវិលោលលោចនា; ()

៣១. សេណិពន្ធកលហំសមេខលា-  
ទាមភារតដបិនសោណិនី,  
ភិដ្ឋចក្ករតនដ្ឋទារលី  
ភដ្ឋវិចិកណហារភាសុរា; ()

៣២. កណ្ឌិកាគឡិកកញ្ចកេសរ-  
បិញ្ញរម្ពរិមលម្ពរា សុភា,  
គន្ធរាហសុខផស្សទា សិរិ-  
មន្ទិរា កុមុទមន្ទហាសិនី; ()

៣៣. កេសរាលិរទនា សរោជិនី-  
កាមិនី វិកចបង្កជាននា,  
វិតសព្វនរថេហិ សេវិតា  
ទិព្វបោក្ខរណិយោ នជេនតិគី; ()

៣៤. មុទ្ធិកាបកុតិវល្លិវេល្លិត-  
ជិណ្ឌចីរកុដិហិ ឈាយតំ,  
បិញ្ញាសាវិតសិខណ្ឌិមណ្ឌលា-  
ខណ្ឌតណ្ហវសុមណ្ឌិតំ វនំ; ()

៣៥. សត្ត កសាវកសតេហិ ភាវនា-  
សត្តិភិន្ទតិមិសាតិ កត្តចិ,  
ទិស្សេ និរចកាសតោ តហិ  
គព្ពរោ'ទរសមោសរានិ'វ; ()

៣៦. កាលកា ធុតបិសង្កវាលជី  
មាឡកេសុ កលវិដ្ឋសាឡិកា,  
ភត្តសិត្តមនុក្ខយ និព្វយា  
ធម្មរាមនុក្ខជេ តហិ; ()

៣៧. វិតមច្ចភយភន្តលោចនំ  
អាលវាលជលបានទោហឡំ,  
សត្ត មញ្ញសរបាននិច្ចលំ  
ទិស្សតេ ហវិណមណ្ឌលំ តហិ; ()

៣៨. ហត្ថវេល្លិតលតាហិ វារណា  
វានរាច មណិវិជនីហិ'វ,  
វិជយន្តិ ភវតាបភិរុកេ  
រុក្ខមូលគតឈាយិនោ តហិ; ()

៣៩. មេឃវណ្ណវនរាជិរាជិនី  
កន្ទមូលផលភោជនេហិ សា,  
ទានបារមិរតេវ បិណយេ  
ភិក្ខុសង្ឃសហិតំ តថាគតំ; ()

៤០. ធម្មមណ្ឌបវិភានមុន្នតិ  
លម្អមានមណិតុព្ពលោទេ,  
និច្ចបជ្ជលិតវិជ្ជាធិយោ  
ភន្តិ និដ្ឋិតវិន្តការកា; ()
៤១. រុក្ខកោដរកុលាវកោទេ  
កុជិតេហិ សកុណេហិ តំវនំ,  
ជេតិ សង្ខយណវសវល្លកី-  
រាវសារសុរដ្ឋកុសិវិ; ()
៤២. គន្ធនីលមណិកោរណិប្បកា-  
ភិន្និតត្ថតិមិរោបមំ តហិ,  
ចន្ទចញ្ញករមណ្ឌលទ្វយំ  
វិន្ទកេវ អសុវិន្ទវិញ្ញមំ; ()
៤៣. ខីវសាករករដ្ឋបណ្ណា  
នេកចង្កមនមាលកា តហិ,  
ធុដ្ឋបារុចរណិន្ទិរា ភុសំ  
ភន្តិ ឈានបសុតាន មស្សមេ; ()
៤៤. ភាវនាយ បវនានិ បាវនា  
ទេសនាយ រសនា វិភូសនា,  
សេវកា ទនវកា សសាវកា  
មានយន្តី កវិកនយំ សុខានយំ; () (យមកពន្លឺនំ;)
៤៥. កីចកា ត្យនិលក្ខជ កីចកា  
វាចកា វិវគណស្ស វា ចកា,  
មោចកា នវជលស្ស មោចកា  
មេចកា ចមណិថម្ព មេចកា; () (យមកពន្លឺនំ;)
៤៦. ក្ខជិតា'លិ ភជិតា'បរាភជិតា  
រាជិតា'លកជិតា ហិ បូជិតា,  
គារវា'ករវាយកេរវា  
កេរវាករវា សគារវា; () (យមកពន្លឺនំ;)
៤៧. កេតកី កុសុមហន្តបាតកី  
អម្ពេ ណុកណិកា'វលម្ពេ,  
វុញ្ជិតា ឧតុនិយាមយញ្ជិតា  
រាមភុមិ បរមាភិរាមភូ; () (យមកពន្លឺនំ;)
៤៨. តាសទា ហវិសទាន មាសទា  
យោ សទាតិយ សទា កម តំ សទា,  
សោ តមោ ទហតមោ ហិ តត្ថមោ  
វិតមោ មុហតមោ ហិ គោតមោ; () (យមកពន្លឺនំ;)
៤៩. សាលកា ននវិលាសបា លកា  
មាលកា វលិសុភាសមា លកា,  
មាឡកា វលិសុភាសមា លកា  
សាឡកា ននវិលាសបា លកា; () (យមកពន្លឺនំ;)
៥០. វានេវ ជាតោ វិជិតោ វនេវ  
ជិនោវ'នេជោ កវនជាននោ នោ,  
នេតា វិនេតា វិជនានុ វតេ  
វនី ជនំ ជេតវនេ វិនេន្តោ; () (ចតុរក្ខវិក ចិត្ត យមកំ;)

ឥតិ មេធានន្ទាភិធាននយតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ជេតវនេ វិហារាលង្ការ បរិទីបោ សក្ករសមោ សក្កោ។

១. ភុវិក យស្ស ជិនស្ស តាទិនោ  
វិទុរានំ មុខរងក្កមន្ទិរេ,  
អរហនិ គុណាតិ សុន្ទរិ)  
លសតេ កិត្តិ វិលាស សុន្ទរិ; ()  
មិត្តទាយតបោវនេ ឥសិ-បតនេ គោតម គោត្ត កេតុសោ,  
នរសារថិ វស្ស មាទិមំ  
វសិ ពារាណសិរាជធានីយំ; ()

៣. បុន វេន្ទវនេ វិនាយកោ  
នគរេ រាជគហេ គិរិព្ពជេ,  
ទុតិយំ តតិយំ ចតុត្ថកំ  
អវសិ វស្សមនុទ្ទយាបរោ; ()

៤. មុនិ បញ្ចមវស្ស មិន្ទិរា-  
លយវេសាលិ បុរំ មហាវនេ,  
បរិហាសិ បុរង្គបិរំ  
ឧបនិស្សាយ យថេវ កេសរិ; ()

៥. គិមិរាបហរោ'សធិលតា-  
ជលិតេ សីតល និជ្ឈរាគុលេ,  
មុនិឆដ្ឋមនាលយោ សុខំ  
វសិ វស្សំ បុថុមង្គលាចលេ; ()

៦. គិទសាលយកោ សុទុព្ពធំ  
អភិធម្មំ កថយំ សិលាសនេ,  
សុនិសដ្ឋ សវីតិនាមយី  
សុគតោ សក្កមវស្ស មន្ទហំ; ()

៧. ហរិចន្ទនគន្ធបាវន-  
បវនេ ភេសកលាភិជេ វនេ,  
សនរាមរ លោកនាយកោ  
មុនិនាកោ វសិ វស្សមដ្ឋមំ; ()

៨. មជ្ជវស្សរាណិ យោសិត-  
វិសុតេ យោសិត សេដ្ឋិការិតេ,  
នរមំ វសិ វស្សមស្សមេ  
វរកោសម្ពិ បុរេ មុនិស្សរោ; ()

៩. មុនិកេសរិ បារិលេយ្យក-  
ករិនាជីវិតទានតោ ភតោ,  
ទសមំ វសិ បារិលេយ្យកេ  
វនសណ្ណេ កុរុសណ្ណមណ្ឌិតេ; ()

១០. វរធម្មសុធារសេន ស-  
ជ្ជន មេកាទសមំ សមំ ជិនោ,  
ទ្វិជគាមវេ'ភិបិណយំ  
វសិ នាឡាវិទិតេ និរាលយោ; ()

១១. ធរណីសុរតាម មាសទា  
បុនវេញ មនិញនោ ជិនោ,  
បុចិមន្ទុមិន្ទមូលកោ

អសមោ ពារសមំ សមំ វសី; ()

១២. វិកចប្បលចារុលោចនោ  
មុនិរាជា វជិរាចលាចលោ,  
សិខាកុលចាលិយាចលេ  
អវសី តេឡូសមំ គុណាលយោ; ()

១៣. សលិលាសយសីតលេ មុនុ-  
បវនេ ជេតវនេ តបោវនេ,  
វសី ចុទ្ទសមំ សមំ មហា-  
សមណោ អស្សមណា'បសាននោ; ()

១៤. កបិលវ្ពយរាជធានីយា  
អវិទុរេ នរោហសេយ្យកេ,  
បរិហាសិ តិបញ្ចមំ សមំ  
មុនិ នីត្រោធតបោវនេ សុភេ; ()

១៥. ខរ មាលវកញ្ច រក្ខតំ  
ទមយំ ភូធរ បិរវោទរំ,  
រុចិរាលវិរាជធានីយំ  
វិហរី សោឡូសមំ សមំ ជិនោ; ()

១៦. បុន វេន្តវនំ តបោវនំ  
ឧបនិស្សាយ គិរិញ្ចជំ បុរំ,  
ទស សក្កម វស្ស មាវសី  
មុនិសីហោ ហតមារាវរណោ; ()

១៧. ភវទុក្ខរុជាហិ មោចយំ  
ជនតំ ធម្មកថា'គទេន សោ,  
វសី ចាលិយបព្ពតាលយេ  
ជិនវេជ្ជាចរិយោ ទសដ្ឋមំ; ()

១៨. គទនន្តរវស្ស មុត្តជិ  
វិបុលេ ចាលិយបកព្ពតេ'វ សោ,  
វសី វិសតិមំ គិរិញ្ចជេ  
នគរេ វេន្តវនេ តបោវនេ; ()

១៩. អនិពន្ធវិហារតោ គតិ  
វិហារន្តោ ភគវា គហិតហិ  
មណិជោតិរសោ'វ កាមទោ  
សរទេ វិសតិ វិគិនាមយី; ()

២០. មុនិ ជេតវនេ តបោវនេ  
ភវនេ ចា'បិ មិការមាតុយា,  
មហិតេ វសី បញ្ចវិសតិ-  
មិតវស្សានិ តិពន្ធវាសតោ; ()

២១. អនិពន្ធនិពន្ធវាសតោ  
វសតោ គស្ស សតោ គហិ គហិ,  
ននុ វិជ្ជតិ កិច្ចបញ្ចកំ  
កតកិច្ចស្ស កថននុវាសរំ; ()

២២. អរុណុគ្គមនេ សមុដ្ឋិតោ  
តទុបដ្ឋាកជនស្សនុគ្គហំ,

មុនិរាននបាទធាវនំ  
បរិធាយា'ខិលកិច្ច មគ្គនោ; ()

២៣. សុនិសង្គ វសន្តិកា'សនេ  
សបទានាចរណាយ យាវតា,  
សមយោ សមយញ្ច វិន្ទតិ  
នចិរំ ឈានសុខំ រហោគតោ; ()

២៤. បរិពន្ធិយ តាយពន្ធនំ  
សុនិវត្តន្តរវាសកោ'បរិ,  
អរហន្តជនាទិតដ្ឋិមា  
មណិវណ្ណាបលបត្ត មុព្ពហំ; ()

២៥. អភិសង្ខតបុញ្ញសត្តិយា  
វិវឌ្ឍនារិហារគព្ភតោ,  
គិរិគព្ភរតោ'វ កេសវី  
ពហិនិក្ខម្ភ កទាចិ ឯកកោ; ()

២៦. វលយិកគតារការលី  
នវចន្ទោវិ វារិទោទរ,  
យតិសង្ឃបុរាគតោ គតោ  
ពហិ និក្ខម្ភ កទាចិ សោ មុនិ; ()

២៧. បកតិគតិយា'បិ ភិក្ខុតុំ  
គតិយា សប្បដិហារិយា'យបិ,  
យុគមក្ខនសោ សមាចរេ  
និគមគ្គាមបុរិសុ កត្ថចិ; ()

២៨. ចរតោ វរបាដិហារិយំ  
សមធិដ្ឋាយ កទាចិ ភិក្ខុតុំ,  
វិមលីកុរុតេ មហីតលំ  
បុរតោ មន្ទសុគន្ធមារុតោ; ()

២៩. បុរតោ'បសមេន្តិ ជូលិយោ  
ចរតោ ចារុតរញ្ញសេ សិរេ,  
វិលសន្តិ វិគាន វិព្ពមា  
នរមេយា ផុសិតានិ មុញ្ញរេ; ()

៣០. កុសុមានិ សមីរណា'បរេ  
វិបិនេនា'ហរិយោ'កិរន្តិបិ,  
និជបាទគលំ'វ ភូគលំ  
សមគំ យាតិ បថេ បទហ្មិកេ; ()

៣១. មុទុកា សុខផស្សនា មហី-  
វនីតា គប្បទសងគ្គមេ'កទា,  
កមលានិបិ ចុម្ពរេ'កទា  
បថវិ ភេជ្ជ តទង្សីបង្កជេ; ()

៣២. ចរណក្កមិតា'វិន្ទជ-  
មករន្ទា'តិ សុគន្ធពន្ធា,  
ជិនគន្ធគជិន្ទ មាសិរំ  
បរិវាសេន្តិ សមោកិរន្តិបិ; ()

៣៣. មករន្ទបពន្ធវិព្ពមំ

ធុតិ សិទ្ធិវិបុល្ណពន្លា,  
អភិក្ខយ សុបិញ្ញាយតេ  
ចរតោ លោកមិមំ ចរាចរំ; ()

៣៤. កលហំស មយ្ហរសាវិកា  
ករវិកា'បិ សកំសកំ វរំ,  
ទ្វិបទា'បិ ចតុប្បទា'បរេ  
វេតោ គស្ស នបូជយន្តិ ភិ; ()

៣៥. តុរិយានិ វិភូសណានិ'បិ  
សយមេវា'ភិវន្តិ តង្គណេ,  
តមុទិក្ខិយ បាដិហារិយំ  
សុគតេ កោក ហិ នសម្បសិទតិ; ()

៣៦. វិវិជព្ពតបាដិហារិយ-  
កតសញ្ញាយ មហាជនោ ជិនោ,  
ជនយំ ជនតាយ'នុទ្ធយំ  
ឥធិបិណ្ឌត្ថមុបាតតោ ឥតិ; ()

៣៧. កុសុមាទិយមាកុលញ្ចលី  
សទនេហ'ន្តរវិថិ មោគវេ,  
ជិនរំសិ បពន្ធ កម្ពុល-  
សតសញ្ញន្ត វិណ្ឌវិគ្គហា; ()

៣៨. ជនតា នខរាលិទីធិតិ-  
និករាកាសនទីនិមុដ្ឋិតា,  
អភិវន្តតិ វន្តនារហំ  
មុនិនោ បាទយុតំ បមោទិតា; ()

៣៩. ទសវិសតិវា មហាជនោ  
ជិនបាមោក្ខយតី សតម្បិវា,  
អភិយាចតិ ទេថ នោតតិ  
ភគវន្តំ វិភវាន្តរូបតោ; ()

៤០. អធិវាសនមស្ស ជានិយ  
ជនតា'ទាយ ជិនស្ស ហត្ថតោ,  
តមធិដ្ឋិតបត្ត មិន្ទិវា-  
សទនំ ទានយំ បវេសយេ; ()

៤១. ចតុជាតិកគន្ធាភាវិតេ  
ភុវិ បញ្ញត្តវរាសនោបរិ,  
អហតាហតវត្ថុជាតិតេ  
សុនិសិទ្ធិំ សុគតំ សសាវកំ; ()

៤២. បដិយត្តបណីតភោជន-  
វិកតិហេ'វ សហត្ថបង្កជា,  
អភិតប្បយតេ មហាជនោ  
បតិមាទេតិ ច ចីវរាទិនា; ()

៤៣. សរណាគមនេ'បិ បញ្ចយុ  
អធិសិលេសុ បតិដ្ឋហន្តិ យេ,  
ចតុមគ្គុជលេសុ កត្តវិ  
តទភិញ្ញា'នុសយាសយាទិតោ; ()



៤៤. ភគវា ភគភត្តកិច្ចវា  
អន្ស្សបាយ កថាយ ធម្មិយា,  
វរិតន្ត វិនេយ្យ ពន្ធនំ  
ហទយម្ពោជវនំ បពោធយេ; ()

៤៥. ហរិមេតិវិវ ជង្គមោ  
បរិនទ្ធិន្ទសវាសនាវលី,  
វិសតេ សតបុញ្ញលក្ខណោ  
មុនិរុដ្ឋាយ វិហារមាសនា; ()

៤៦. វរមណ្ឌលមាឡកេ តហី  
មុនិ បញ្ញក្កមហារហាសនេ,  
ខណមាគមយំ និសិទតិ  
យមិនំ ភោជនកិច្ចសាធនំ; ()

៤៧. មណិវម្មសុវម្មិតា វិយ  
ករិនោ បារុតបំសុក្ខលិកា,  
យតយោ យតិវាជយ្ហថបំ  
បរិវារេន្តិ ឧបេច្ច តង្គណេ; ()

៤៨. សមយំ សមយញ្ញនោ តតោ  
តទុបដ្ឋាករោ និវេទយេ,  
ជិនគន្ធតដោ សុវាសិតំ  
វិសតេ គន្ធកុដិ សុគន្ធិនា; () (បុរេភត្តកិច្ចំ)

៤៩. អថគន្ធកុដិមុខេ ជិនោ  
វិវេជោ បាទរដោ នចត្ថិបិ,  
បរិជោតបទានិ និក្ខិបំ  
មណិសោបាណតលេ ខណំ បិគោ; ()

៥០. ឧទយោ'បិ ជិនស្ស ទុល្លភោ  
ខណសម្បត្តិសមិទ្ធិ ទុល្លភា,  
មនុជេសុ'បបត្តិ ទុល្លភា  
ជិនធម្មស្សវណម្បិ ទុល្លភំ; ()

៥១. សមណត្ថ មហេ'ត្ថ ទុល្លភំ  
តិវិធំ សាសន មប្បមាទតោ,  
យតយោ'វទតា'នុសាសតិ  
អភិសម្មាទយថា'តិ ភិក្ខុវេ; ()

៥២. អភិវន្តិយ កេចិ ភិក្ខុវោ  
ភគវន្តតក បដិបត្តិបូរកា,  
អថ សម្បដិបាទនក្កមំ  
បដិបុច្ឆន្តិវិបស្សនាទិសុ; ()

៥៣. បទទាតិ វិបស្សនាទិសុ  
មុនិ តេសំ ចរិយានុបិកំ,  
បដិគណ្ឌិយ សត្តសាសនំ  
មណិទាមំ វិយ មកណ្ឌនត្ថិកោ; ()

៥៤. បរិធាយ ជិនំ បទក្ខិណំ  
អថ តេ ភត្តិសមបក្សិកញ្ញលី,  
បរិសន្តិ យតិ សកំសកំ  
វេសតិ សន្តនិវាតវុត្តិនោ; ()

៥៥. វត្ថុបញ្ចក្កបាទកន្ទរ-  
បភូតិស្វ'ញ្ញតរំក បធានិកា,  
បរិសន្តិ សុរាសុរោក-  
គរុឡានំ ភវនេសុចា'បវេ; ()

៥៦. អថ គន្ធកុដិ យទិច្ឆតិ  
បរិសិក្ខា បរិវេកកាមវា,  
មុនិ ទក្ខិណបស្សតោ សតោ  
សយនំ កបក្សយតិ'សកំ ទិវា; ()

៥៧. វុបសន្តសវិវជស្សមោ  
មុនិវុដ្ឋាយ អនេកកោដិយោ,  
អនុភូយក សមាធយោ ខណ្ឌំ  
ភវនំ បស្សតិ ពុទ្ធចក្ខនា; ()

៥៨. សមថម្ហិ វិបស្សនាយវា  
ធុរនិក្ខេបកតេ តថាគតេ,  
តហិមិទ្ធិពលេនុ'បដ្ឋិតោ  
បុន វុដ្ឋាបយតេ ទយានិធិ; ()

៥៩. ឥតិ បញ្ចសតម្បិ សាវកេ  
អតិឱប្បំ កកកវា'នុសាសិយ,  
បទុមាសិវ តេ បពោធយំ  
នភាសា យាតិ វិហារ មគ្គនោ; ()

៦០. ជិនសិន្ទវបាទវិក្កមំ  
ជិនឆទ្ធពុត្តគជិន្ទកុញ្ញនំ,  
ជិនកេសរសិហគជ្ជនំ  
អភិបស្សាម សុណោម នោ ឥតិ; ()

៦១. វិហរេយ្យ យហិ ជិនោ តហិ  
អបរណ្ណេ កុសុមាកុលញ្ញលី,  
សុនិវត្តសុបារុតា ភុសំ  
មុទិតា សន្តិបតន្តិខោ ជនា; ()

៦២. អថ ទស្សិតបាដិហារិយោ  
បរិសត្វា វេធម្មមណ្ឌបំ,  
សុរិយោវ យុគន្ធពា'បរិ  
សុនិសង្ខា'សនមត្ថកេ ជិនោ; ()

៦៣. ករិកវិវាហារិនា  
មជ្ជរោ'ទារសវេន សោតុនំ,  
ចតុរា'វិយសច្ចមីរយេ  
អនុបុញ្ញាយ កថាយ និស្សិកំ; ()

៦៤. បដិកណ្ឌិយ ធម្មមានវា  
និជវោហារ'នុរូបកោចរំ,  
អភិយាតិ បទក្ខិណេន សា  
បរិសាតំ សិរសា'ភិវន្តិយ; () (បច្ឆាភក្កកិច្ចំ)

៦៦. វរវារណកុម្មទារណោ  
មិគរាជារ កុទិដ្ឋភព្វនោ,  
អថ និដ្ឋិតធម្មកដ្ឋនោ  
មុនិវុដ្ឋាយុ'បវេសនា'សនា; ()

៦៥. កមលំវ កលេវំ វំ  
វិមលំ វិគរដោមលំ ជិនោ,  
អវសិញ្ចិតុកាមវា សចេ  
បវិសិត្វាន នហានកោដ្ឋកំ; ()

៦៧. តទ្ធបដ្ឋិតិកេន ភិក្ខុនា  
បដិយត្តេនុនកេន វិក្កហេ,  
សមិតោតុបវិស្សមោ មុហំ  
បុនរាគម្ម នីវត្តចីវរោ; ()

៦៨. សុនិសដ្ឋ សិន'ស្សមេ សមេ  
បរិវេណេ បបិតាសនោបរិ,  
អនុភោតិ មហុត្ត មគ្គនា  
សុរិមុត្តោ'បិ វិមុត្តិជំ សុខំ; ()

៦៩. តទ្ធបដ្ឋិតិបច្ចបដ្ឋិតា  
អភិនិក្ខម្ពកតោតតោយតី,  
មហិតញ្ញលិបុប្ផមញ្ញវិ  
បរិវារេន្តិគិលោកនាយកំ; ()

៧០. បដិបត្តិបបួរណក្កមំ  
បដិបុច្ឆន្តិ វិបុច្ឆនានិ'បិ,  
យតយោ ហិ វិសុវិសុំ ជិនំ  
សវណំ ធម្មកថាយ យាចរេ; ()

៧១. ភគវា ករុណាយ ចោទិតោ  
តទធិប្បាយ មវេច្ច ពុទ្ធិយា,  
អភិសាធយ មគ្គមុត្តមំ  
បុរិមំ យាមមតិក្កមេ តតិ; () (បុរិមយាមកិច្ចំ)

៧២. ភគវន្ត មនន្តទស្សិនំ  
សិរសា តេសុតតេសុ ភិក្ខុសុ,  
អភិវន្តិយ ជាតិខេត្តតោ  
លភមាណា'វសំ សុរាសុរា; ()

៧៣. ឧបកម្ម តចោវនង្គណំ  
កុរុមាណា ឆវិវណ្ណបិញ្ញំ,  
មណិមោឡិមវិចិសញ្ញាយ-  
បរិចុម្ពិកឡិកំ សិរិមតោ; ()

៧៤. នខកេសរមង្គលីនលំ  
ចរណម្ពោជយុតំក បវន្តិយ,  
ចតុរក្ខវិកម្យិ បុច្ឆរេ  
វរបញ្ច'ន្តមសោ'ហិសង្ខតំ; ()

៧៥. សិវទោ វនតំអនុត្តរោ  
មុនិ វិស្សជ្ជតិ តព្ពិបុច្ឆនំ,  
អថ វិគកថង្គថិ តទ-  
ព្ពនុមោទន្តិ អភិក្ខវន្តិបិ; ()

៧៦. និជធម្មបទីបតេជសា  
ជនសម្ពោហ តមោវិជំសនោ,  
តតិ មជ្ឈិមយាម មន្ទហំ  
កតកិច្ចោ មុនិ វិគិនាមយេ; () (មជ្ឈិមយាមកិច្ចំ)

៧៧. អភិកុតសវិជស្សមោ  
កតកិច្ចេហិ'វិយាបថេហិច,  
អថ ចង្កមណេន បច្ឆិមេ  
បបមំ ភាគ មតិក្កមេ មុនិ; ()

៧៨. បដិវាត'នុវាត វាយិត-  
គុណគន្លេហិ សុគន្ធិតង្គិមា,  
មណិទីបបភាសមុជ្ឈលំ  
សុគតោ គន្ធកុដិក ឧបាគតោ; ()

៧៩. សយនោបវិសម្បសារយំ  
បដិមារូបសរូបវិគ្គហំ,  
សយនំ កុរុតេ'វ កេសវី  
ទុតិយស្និ សតិសម្បជញ្ញវា; ()

៨០. អសមិទ្ធកិលេសមិទ្ធវា  
ភគវា ភង្គភវង្គសត្តតិ,  
សុនិសជ្ជ បពុជ្ឈិតោ មហា-  
កុណ្ណឈាន មុបេតិចា'សនេ; ()

៨១. បុរិមេសុ ភវេសុ បាណិនោ  
យទិ វិជ្ជន្តិ កតាធិការិនោ,  
វរិវិសិកាសនូបក-  
បទុមាសី'វ បពោធនារហា; ()

៨២. កុណ្ណាយ សមុដ្ឋិតោ គតោ  
កុណ្ណសិតលមានសោ មុនិ,  
អភិបស្សតិ ពុទ្ធចក្កនា  
ភុវិ តេ មគ្គជលោបនិស្សយេ; ()

៨៣. ឥតិ បច្ឆិមយាម មន្ទហំ  
តតិយំ ភាគ មតិក្កមេ ជិនោ,  
បុរិមោទិតកិច្ចការិនោ  
កតកិច្ចស្ស អចិន្តិយាកុណា; () (បច្ឆិមយាមកិច្ច)

៨៤. បសិទ្ធត្ថិ រូបប្ប មាណបិ ពុទ្ធេ  
បសិទ្ធត្ថិ ឃោសបក្ស មាណបិ ពុទ្ធេ  
បសិទ្ធត្ថិ ឡឧប្ប មាណបិ ពុទ្ធេ  
បសិទ្ធត្ថិ ធម្មប្បមាណបិ ពុទ្ធេ ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ បញ្ញវិធពុទ្ធកិច្ច បរិទីបោ អដ្ឋារសមោក សក្កោ។

១. និរវធិកុវនាលវាលកព្កេ  
សុចរិតមូលវិទ្យុកិក្ខិវស្ថិ,  
នវគុណនិយមោតុ សងក្កមេន  
ភគវតមាសិយថេវ (បុប្ផិតក្កា); ()

២. សុវិសទមតិមា សវាសនេហិ  
សកល កិលេស មលេហិ ចារកាយោ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ពុធាភិគីតោ  
ភុវិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្ខិយោសោ; ()

៣. គហិត និសិត មគ្គញ្ញាណ ខត្តោ

រមតិ ទុច្ចរិតារយោ អនិច្ចិ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ហតារិនោយោ  
ភុវិវិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៤. តិភវវថសមប្បិតំ អវិជ្ជា-  
ភវតសិណមយនាភិក មាសវត្ថំ,  
វិចិតុបចិតកម្ម សញ្ញាយាវំ  
ជជិតជរាមរណេនេមិ វន្តិ ()

៥. អវិទិត បរិយន្ត កាលសិមំ  
បរិភមិតំ ភវចក្កមត្តិ តស្ស,  
ថិរវិរិយបទេហិ ពោធិមណ្ឌ  
សុរិមលសីលមហិតលេបិតោ យោ; ()

៦. ហនិវិហនិ អរេ វិសុទ្ធសទ្ធា-  
ករកមលេន សមាធិសាណបិដ្ឋេ,  
សុនិសិត មសមំ និហន្តិ កម្ម-  
ក្ខយករញ្ញាណកុហាវិមាទធានោ; ()

៧. ហតភវវថ វិញ្ញមស្ស មគ្គ-  
វថមភិរុយ្ហ សិវុបុរំ គតស្ស,  
ឥតិបិ ភគវតោ ហតារកស្ស  
ភុវិវិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៨. អវិទិត បរិយន្ត ទុក្ខ វដ្តំ  
អថភវចក្កក មិតុច្ចតេ អវិជ្ជា,  
តហិមុបហិតនាភិ មូលកត្តា  
ភវតិជរាមរណំ តទន្តនេមិ; ()

៩. យជិត តទុភយន្តរា អរាស្ស  
ទស អភិសង្ខរណាទិសេស ធម្មា,  
កសិរសមុទយេ និរោធិ មគ្គេ  
ភវតិ បជានមជាននំ អវិជ្ជា; ()

១០. ភវតិ តិវិធកុមិកា អវិជ្ជា  
ចតុវិធិ សច្ចសភាវ ឆានកា'យំ,  
អភិវិចិនន ចេតនាន មទ្ធា  
វិវិធនយេន ភវត្តយេ និទានំ; ()

១១. សកសក បដិសន្ធិចិត្តហេតុ  
ទ្វយ មភិសង្ខត កម្មមេវ កាមេ,  
ចិត កុសល មរូប រូប តាមិ  
តទុភយកុបដិសន្ធិហេតុ ហោតិ; ()

១២. កុសលមកុសលំ តិធា វិភត្តំ  
បុរិមភវេនិចិតំ យថានុរូបំ,  
នភវតិ បដិសន្ធិតោបរំ កី  
តិភវ បវត្តិ វិបាក ចិត្ត ហេតុ; ()

១៣. សមុទយមយ កាមរូបបាភា  
សតិ បដិសន្ធិ បវត្តិយំ ភវន្តិ,  
សក សក ភវនាម រូបហេតុ  
វិវិធិ និទានវសេន ចានុរូបំ, ()

១៤. តថវិ ចតុរោ អរូបបាគា  
សកសកភូមិកនាមបច្ចយាវ,  
សមុបចិត មនំ អសញ្ញសត្តេ  
នភវតិកិក ភុវិ រូបមត្តហេតុ; ()
១៥. តទុភយ មវិបាក ចិត្តតោបិ  
បភវតិ តិសុភវេសុ ចា'នុ រូបំ,  
សុគតិ ទុគតិយំ បទំហិ កាមេ  
ភវតិ សឡាយតនស្ស នាម រូបំ; ()
១៦. ភវតិ បទក មសញ្ញិ វជ្ជរូប-  
ភុវិ តិវិធាយតនស្ស នាម រូបំ,  
ហវតិ សមុទយោ ភវេ អរូបេ  
សុខុម មនាយតនស្ស នាម មត្តំ; ()
១៧. តតិ តិវិធកវេ ភវន្តិ តំ តំ-  
ភវ បភវាយតនាតិ ផស្សហេតុ,  
តថវិ កមតោ ភវានុ រូបំ  
តិវិធកវេសុ ឆដស្សវេទនេជា; ()
១៨. វិវិធ ភវតតិដ្ឋិតិសុ តំ តំ  
ឆដិត ជដា គហណស្ស ហេតុ ហោតិ,  
បុនរុភយ ភវស្ស ទន្ទ្រតាហោ,  
ភវតិ ភវោតិភវម្ហិ ហេតុជាត្យា; ()
១៩. តិវិធ ភវុ'បបត្តិជាតិវេសា  
ភវតិ ជរាមរណទិ ទុក្ខ ហេតុ,  
សកលកសិរុបទ្ធា'សវានំ  
សមុទយហេតុតតោសិយា អវិជ្ជា; ()
២០. ថិរគហណវេសេន យោហិ កោចិ  
សុចរិត ទុច្ចរិតំចរេយ្យ តស្ស,  
សុគតិ ទុគតិ តាមិ កម្មមេត្ត  
កថយតិ កម្មភវោ'តិ កម្មវាទី; ()
២១. វិចិតុបចិត កម្មសត្តិជាតា  
វេទតុបបត្តិ ភវោ'តិ បញ្ចខន្ទា,  
តទភិជនន មាហជាតិ តេសំ  
ចុតិចវនំ បរិបាកតាជរា'តិ; ()
២២. បហវផលបពន្ធតោ បីតានំ  
សរសគភីរបដិច្ច សម្ពវានំ,  
កយិវតិ វិសទាយ យាយ ធម្ម-  
បិគិមតិនាមធិយា បរិគ្គហំសា; ()
២៣. តធបន ចតុរោសិយុំសមាសា  
បុរិមភវោ'ទយ មោហ កម្មមេកោ,  
ភវតិហនភវចិត្តនាម រូបា-  
យតន ឆ ផស្ស ឆ វេទនាតិ ចេកោ; ()
២៤. អបិ ភវតិ ភវោ និកត្តិ តាហោ  
ជនន ជរាមរណំ អនាគតេ'កោ,  
បភវ ផលវេសេន សម្ពវានំ  
តតិ ចតុ សង្ខិបនំ សិយាតិយទ្ធី; ()

២៥. ឥធ យថវិ'តីតហេតុបញ្ច  
អភិរតិគាហភវេហិ កម្មមោហា,  
តថវិ សហ មោហកម្មនាបិ  
អភិរតិគាហភវា ឥទានិ ហេតុ; ()

២៦. នភវតិ ផលបញ្ចកំ កិមេត-  
រហិបដិសន្ធិក មនាទិបញ្ច ធម្មា,  
ភវតិ ផលមនាគតេ តថេវ  
ជនន ជរាមរណាទិ បញ្ច ធម្មា; ()

២៧. ភវតិ ភវុបបក្កិយ'ន្តវេ'កោ  
អភិរតិ វេទយិតាន មន្តវេ'កោ,  
តថវិ ចិតចេតនាមនានំ  
ឥតិ ភវចក្កតិសន្ធិយោ ភវន្តិ; ()

២៨. សុវិសទមតិវិសតា' កតារំ  
ស'តិបរិវដ្ត តិសន្ធិកំ តិយន្តំ,  
តទវគមិយតាយ ធាតុ ធម្ម-  
ដ្ឋិតិមតិយា ចតុសងក្កហំ ទ្វិម្ពលំ; ()

២៩. ហនិវិភនិ ជគត្តយេ ភវន្ត-  
ភវេថ ចក្កសមប្បិតាខិណេ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ពុធាហិតីតោ  
ភុវិ វិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៣០. ភគវតិ ឧទិតេ មហានុភាវោ  
តមហិមហេយ្យ ភុសំ សទេវលោកោ,  
តទហិមហិ កទាវី នេរុ មត្ត-  
មណិរគនារលិយា សហម្បតិបិ; ()

៣១. បច្ឆុសុននា ពលានុរូបំ  
យមភិមហិសុ អនាថ បិណ្ឌិកោបិ,  
គហបតិ គមុបាសិកាវិសាខា  
សបរិស កោសលពិម្ពិសារភូបា; ()

៣២. ភគវតិ បរិនិព្វតេ អសោក-  
រហយធរណីបតិ ទីបចក្កវត្តិ,  
ទសពលមសមំ បរិច្ឆេទិក្ខា  
អភិមហិ ឆន្ទុតិប្បមាណកោដិ; ()

៣៣. អគណិត វិភវំ បរិច្ឆេទិក្ខា  
តហរគនារលិ ចេតិយំ វិជាយ,  
សុននសរណស្ស ធាតុទេហំ  
នរេតិមានយិ ទុដ្ឋកាមិនី'បិ; ()

៣៤. ទសពលមភិបូជយិសុ បូជា-  
វិធិពហុមានន ភាជនំ តទញ្ញោ,  
ឥតិជន មហនីយ ចីរាទី-  
ចតុវិធរបច្ចយ បូជនាក វិសេសំ; ()

៣៥. គុណជលជិ យទត្ត ទត្តិណោយ្យា  
អរហតិ ចាហុណ ចាហុណា រហស្ស,  
ឥតិបិ ភគវតោ កវិប្ប សត្តោ  
ភុវិ វិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៣៦. ឥធម៌មនិបច្ចការ គីន្ទា  
សមណក ភុស្តុកា វិភាវីមាឌី,  
រហសិ អកុសលំ សិលោកកាមា  
ន កិមសិលោកភយេន សញ្ជិនន្តិ; ()

៣៧. នចករហចិ កិញ្ចិទេវ បាបំ  
កយិរតិ វេសរហោបិបាបភីរូ,  
ឥតិបិ ភគវតោ រហាបគស្ស  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ; ()

៣៨. អនុបសមិត រាគទោស មោហា  
ថិរមនភាវិត កាយចិត្ត បញ្ញា,  
អរិយបដិបទាយ យេ វិបន្នា  
អនរិយ ធម្មចរា នរាធមាតេ; ()

៣៩. សុគហិត សុគតារហន្ធជន្តា  
ជិនមនុស្សនិយ សន្តិកេក រាបិ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ភវន្តិ ទុរេ  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ ()

៤០. តថវិរិ សុវិទូរ ភាវមាប  
មុនិរិបិគេហិនិហិន បុគ្គលេហិ,  
ឥតិបិ ភគវតោ សតម្យ សត្ថោ  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ;ក ()

៤១. វិហិត សកលសំកិលេស ធម្មា  
សតត សុភាវិត កាយ ចិត្តបញ្ញា,  
អរិយបដិបទំ បបួរការី  
អនរិយធម្មបថារកាក សុជីវា; ()

៤២. សតទសសត យោជនេហិ ទុរេ  
យទិវិហរន្តិ ជិនស្ស អារកាតេ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ន តាវ ទុរេ  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ; ()

៤៣. តថវិរិ អវិទូរ ភាវមាប  
មុនិរិបិ សប្បុរិសាន មិទិសានំ,  
ឥតិបិ ភគវតោ ភវន្តិគស្ស  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ; ()

៤៤. ពុធជន រហិតព្ព បាបធម្មា  
បរុមនត្ថករក រហាវនន្តិ,  
ឥតិបិ ភគវតោ រហា ន យស្ស  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិ យោសោ; ()

៤៥. គរហិយ រហិតព្ពតា'រិយេហិ  
បរមបុថុជ្ជន បុគ្គលេហិ យស្ស,  
ឥតិបិ ភគវតោ នច'ត្ថិ'មស្ស  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ; ()

៤៦. អបិច ភគវតោ នតេកទាចិ  
វិគរហិយា រហិតព្ពតា ភវន្តិ,  
ឥតិបិ ភគវតោ រហានយស្ស  
ភុរិវិសុតោ អរហន្តិ កិក្កិយោសោ; ()



៤៧. គមន មិហរហោតិ វុច្ចតេ តំ  
តិកវបរិក្កមណំ រហោ ន យស្ស,  
ឥតិបិ ភកវតោ គតស្ស បារំ  
ភុវិវិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៤៨. និរតិសយ'ធិសីលចិត្តបញ្ញោ  
បរម វិមុត្តិ វិមុត្តិ ញ្ញាណលាភី,  
អសន្និស គុណ ភាជនោក អនេដោ  
អសមសមោ អសមោ អនុត្តរោ'តិ; ()

៤៩. កុសលពល សមិន្ធរូបវាតិ  
វិវិធកុណេហិ សិយា បសំ សិយោ យោ,  
ឥតិបិ ភកវតោ បសំសិយស្ស  
ភុវិវិសុតោ អរហន្តិ កិត្តិយោសោ; ()

៥០. ឥមិនា ឥមិនាបិ ការណេន  
ភគវា គោតម គោត្ត កេតុភូតោ,  
អរហំ អរហន្តិ កិត្តិរវោ  
ទកតេលំវតតាន សត្តលោកេ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភកវតោ អរហន្តិនាមបញ្ញត្តិយាអភិធមេយ បរិទីបោ ឯក្ខនវិសតិមោក សក្កោ។

១. សម្មា សាមំ សព្ពធម្មាន មន្ទា  
ពុទ្ធក្តា បញ្ញានុភាវេន គស្ស,  
សម្មា សម្ពុទ្ធាតិ អព្ពគ្គកាយ  
អាសិកិត្យា(សាលិនី) លោក ធាតុ; ()

២. យោ ចា ភិញ្ញេយ្យេ បរិញ្ញេយ្យ ធម្មេ  
ភាវេតព្ពេ សច្ចិកាតព្ព ធម្មេ,  
សម្មាសាមំ ពុជ្ឈិ គស្មាស ពុទ្ធា  
សម្មា សម្ពុទ្ធាតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

៣. តត្រា'ភិញ្ញេយ្យា ចតុស្សច្ច មេវ  
ទុក្ខំ សច្ចំ ខោ បរិញ្ញេយ្យ ធម្មា,  
ភាវេតព្ពា មគ្គ សច្ចំ និរោធី-  
សច្ចំ តច្ចំ សច្ចិកា តព្ព ធម្មា; ()

៤. តណ្ហាបក្ខេ សម្ពុរំ ធម្ម ជាតំ  
មគ្គានំវជ្ជក បហាតព្ព ធម្មា,  
សន្និ ជាត្យាទីហិ ទុកេខហិ បញ្ញា-  
បាទានក្ខណ្ឌា សិយា ទុក្ខ សច្ចំ; ()

៥. យាយំ តណ្ហា កាម តណ្ហាទិភេទា  
ទុក្ខានំ សាហេតុ សច្ចំ ទ្វិគីយំ,  
ពន្លានំ យត្រាប្ប'ភារោ និរោធី-  
សច្ចំ យញ្ញា គម្ម តណ្ហាយ ចាកោ; ()

៦. សម្មាទិដ្ឋាឡដ្ឋមគ្គង្គ ធម្មា  
និព្វានំ សម្មាបកា មគ្គ សច្ចំ,  
តេសំ ធម្មានម្បិ សម្ពុជ្ឈិនត្តា  
សម្មា សម្ពុទ្ធាតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

៧. ចក្ខេវ'ទំ ទុក្ខំ តទុប្បាទ ហេតុ

តណ្ហា នេសាន់ អភារោ និរោធា,  
មគ្គោ ពោធិបាយ បញ្ញាតិ តស្ស  
ឯវំ បច្ចេកំ បទំ ចោទ្ធវិគ្វា; ()

៨. អាហេបេត្វា សច្ច ធម្មេសុ សច្ច-  
សន្តាតា យោ សច្ចទស្សី ស ពុទ្ធោ,  
សម្មា សាមំ តិក្ខុបញ្ញាយ ពុជ្ឈិ  
សម្មា សម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

៩. ឆន្ទំ ទ្វារានញ្ច ឆារម្មណានំ,  
ឆន្ទំ ចិក្ខានញ្ច ឆព្ពេទ នានំ,  
ឆន្ទំ សញ្ញានំ ឆ សញ្ជេតនានំ  
ឆន្ទំ ជស្សា នំ វិគក្កាទិ កានំ; ()

១០. ឯវំ ឆន្ទំ រូប តណ្ហាទិកានំ  
តណ្ហាកាយានំ សមាហេបណេន,  
សម្មា សាមំ ពុជ្ឈិ សច្ចេសុ តស្មា  
សម្មា សម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

១១. បញ្ចន្តំ ខន្ទាន មជ្ឈារសន្តំ  
ធាតុនំ ចក្ខុទិនំ ពារសន្តំ,  
សម្មា សាមំ ពុជ្ឈិតត្តា សយម្ហ  
សម្មា សម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

១២. រូបជ្ឈានានំ ចតុន្តំ អរូប-  
ជ្ឈានានញ្ចានុស្សគីនំ ទសន្តំ,  
ខត្តិ សាការ'ប្បមញ្ញាសុភានំ  
កម្មដ្ឋានានំ នវន្តំ ភវានំ; ()

១៣. ពុទ្ធត្តា សំសារ ចក្កេ អវិជ្ជា-  
ឡង្កានំ សច្ចេសុចារោបណេន,  
សម្មាសាមំ ឯស និស្សង្ក ញ្ញាណេ  
សម្មា សម្ពុទ្ធោ វិឡាសិ លោកេ; ()

១៤. បច្ចុប្បន្នានាគតាតីត ធម្មេ  
និព្វានំ និស្សេស បណ្ឌតិ ធម្មេ,  
សាមំ អព្ពញ្ញាស្ស'នញ្ញោប ទេសោ  
សម្មា សម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

១៥. សព្វំញ្ចេយ្យំ តស្ស ញ្ញាណន្តិ កំហិ  
ញ្ញាណម្យេវំ ញ្ចេយ្យ ធម្មន្តិកំហិ,  
ញ្ចេយ្យន្តដ្ឋានោមញ្ញាណស្សលាភា  
សម្មាសម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

១៦. ក្លេសានំ យាវាសនាសតតីតាយ  
សទ្ធិយោក សម្មោហនិទ្ទាយ សម្មា,  
សាមំពុទ្ធោ មគ្គ ញ្ញាណេន តស្មា  
សម្មា សម្ពុទ្ធោតិ វិឡាសិ លោកេ; ()

១៧. សត្តាធីសោ បារមីចោទិតក្កោ  
បល្លង្កេនាសជ្ជយោ ពោធិមុលេ,  
អម្ពោជំក ភានុប្បហាក សង្កមេន  
សោភគ្គប្បត្តំ បពុទ្ធវំ សាមំ; ()

១៨. សាមំ សម្មា'នញ្ច សាធារណគ្គ-  
មគ្គោភាសេនប្បពុទ្ធា សមាវោ,  
សម្មត្តោ សព្ពញ្ញតាញ្ញណ សោភំ  
សម្មា សម្ពុទ្ធាតិ វិឱ្យាសិ គស្មា; ()

១៩. ឯវំ សព្ពេសំ ធម្មានំ  
សម្មា សាមំ ពុទ្ធក្តា សោ,  
សម្មា សម្ពុទ្ធា ពុទ្ធាតិ  
សទ្ធា លោកេ អព្ពគ្គញ្ចិ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជនេ ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវំសទីបេ សន្តិកេក  
និទានេ ភកវតោ កសម្មាសម្ពុទ្ធាតិ នាមបញ្ញត្តិយា អភិធមយ បរិទីបោ វិសតិមោ សក្កោ។

តំ ខោ បន ភវន្តំ  
គោតមំ ឯវំ កល្យាណេ កិត្តិសទ្ធា អព្ពគ្គតោ  
ឥតិបិ សោ ភកវា វិជ្ជាចរណេ សម្មន្ទោតិ;

១. សម្មន្ទវិជ្ជាចរណេ អវិជ្ជា-  
យណន្ទការំ ភិទុរោ បរិវោ,  
រាជ វិជ្ជាចរណព្ពវាយ  
ឧឡារកិត្តិស្សិរិយា កថំ តំ; ()

២. អសង្ខកប្បេបិ និវុត្តខន្ទេ  
បេយ្យាលបាឡិ វិយ ញ្ញណគត្យា,  
កណ្តិរវស្ស'ប្បុតនំ យថេវ  
សង្កិប្ប ឱបក្សំ វិសយាវលម្ពំ; (១)

៣. សរោ'តិសុរោ សរកង្កក សត្ត-  
ឱត្តោ សរវុម្ពិ វិវជ្ឈតេ កិ  
ឯវំ អតិកេសុ ភវន្តរេសុ  
អសង្ខមានំ អវិជ្ជមានំ; ()

៤. យថិច្ឆិតដ្ឋានេ មគិកខន្ទ-  
សង្ខាត មាហច្ច បវត្តមានំ,  
បុព្វេនិវាសានុគតញ្ចិ ញ្ញណំ  
អនញ្ញសាធារណមាសិ យស្ស; ()

៥. បហិណ'វិជ្ជានុសយោ ជិនោ សោ  
វិជ្ជាយុ'បេតោ បបមាយ តាយ,  
ឥច្ចស្ស ទណ្ឌហតកំសបាតិ-  
សទ្ធាវ សម្មត្ថវិ កិត្តិសទ្ធា; ()

៦. ហនីនប្បណីតាទិ បភេទ វត្តេ  
ឧប្បជ្ជមានេ ច និវុជ្ជមានេ,  
សត្តេ យថាកម្ម'បកេ គតីសុ  
បសានចក្ខា'វិសយេ ច រូបេ; ()

៧. អនញ្ញ សាធារណ ទិព្ពចក្ខ-  
សង្ខាតញ្ញណេន បហស្សរេន,  
ទិព្ពេន ចា'លោក បរិគ្គហេន  
យេនា'ហិជានាតិ ជិនោ អនេជោ; ()

៨. ចុតុបបាតព្ពិសយាយ សត្តា  
វិជ្ជាយុ'បេតោ ទុតិយាយ តាយ,

ឥច្ចស្ស សម្បត្តិ ហេម យណ្ណ-  
ដង្ការយោសោវិ កិក្ខិយោសោ; ()

៩. ទុក្ខញ ទុក្ខប្បភវោ និរោជោ  
មគ្គោ ច ទុក្ខស្ស និរោជកោ'ភិ,  
ចត្តាវិ សច្ចានិ យថាសភាវំ  
បវេទិ ញ្ញោណេន សយម្ហ យេន; ()
១០. យេចា'សវា អាសវសម្ពវោ យោ  
តេសំ ខយោ យវា'សវនាសុបាយោ,  
តំ សព្ពមញ្ញាសិ សយម្ហ ញ្ញាណ-  
ពលេន យេនា'សវ វិប្បមុត្តោ; ()
១១. ខីណ'ភិ ជាតី វុសិត'ន្តិ សេដ្ឋ-  
ចរិយំ កតំ'ភិ ករណិយ មន្ទា,  
នចា'បរន្លៀវ មនន្តញ្ញោណោ  
ញ្ញោណេន'ភិញ្ញាយ វិហាសិ យេន; ()
១២. សយម្ហ សព្ពាសវ សង្ខយាយ  
វិជ្ជាយុបេតោ តតិយាយ តាយ,  
ឥច្ចស្ស វិជ្ជាភហិរតេវិ-  
រាវោវ សម្បត្តិ កិក្ខិរាវោ; ()
១៣. វិជ្ជាហិហេដ្ឋា គទិតាហិ តិហិ  
សមដក្កិ ភុតស្ស តថាគតស្ស,  
តទុក្ខំ កិក្ខិ សវី ពិម្ពំ  
សតំមនោទប្បណគំ វិភាតិ; ()
១៤. ចាតុម្ពហាភូតិក្សបិកោ យំ  
មាតាបិតុន្តំ ករជម្ជិ ជាតោ,  
យោ ភត្តកុម្មាសហតោបិ កាយោ  
អនិច្ចវិន្ទសនភេទ ធម្មោ; ()
១៥. បរិត្តកាមាវចរម្ហិ ភុតោ-  
បាទាយ ភេទម្ហិ តទត្តភាវេ,  
យំ និស្សិតំ វេទយិតតុ សញ្ញា-  
សង្ខារ វិញ្ញាណ បភេទនាមំ; ()
១៦. យោ វិប្បសន្នោ មណិវស វណ្ណោ  
តត្រាវុតំ សុត្តមិវក្ខិមា តំ,  
ញ្ញាណក្ខិនារូប មវេក្ខិ យេន  
សចក្កមា តត្រសិតញ្ច នាមំ; ()
១៧. សីតាទិនា វុប្បណលក្ខណន្តិ  
រូបញ្ច នាមំ នតិលក្ខណន្តិ,  
តទុក្ខវិ វេទកការកោ វា  
អត្តាត្តភាវី បរមត្ថតោ ន; ()
១៨. អញ្ញោញ្ញសម្ពន្ធវសេន យន្តិ  
នាបង្គលន្នា បុថុគេវ យន្តិ,  
តថាញ្ញមញ្ញោ'បនិធាយ នាម-  
រូបានិ វត្ថុន្តិ'ហ នោវិសុន្តិ; ()
១៩. វវត្ថុយន្តស្សិ'ភិ នាមរូបំ

និស្សក្កនិជ្ជវសភាវ មស្ស,  
យា ទិដ្ឋិ ទុទ្ធិដ្ឋិវិសោធនេន  
សមុដ្ឋិតា ទិដ្ឋិ វិសុទ្ធិសង្ខារ; ()

២០. អវិជ្ជាបាទាននិកត្តិកម្ម-  
ហេតុក្កវំ រូបមរូបមាទោ,  
បកវត្ថិយំ ហេតុចត្វាហិ រូបំ  
វត្ថាទិហេតុប្បភវ'ន្តិ នាម; ()

២១. សព្ពគ្គ សព្ពេសុ សទា សមោ ន  
នា'ហេតុកំ ភេន ននិច្ចហេតុ,  
ឯវំ ភទុប្បាទក បច្ចយានំ  
បរិគ្គហំ យាយ ធិយា អកាសិ; ()

២២. អហំ នុ ខោ'សី ននុខោ អហោសី  
ភច្ចា'ន្ស'តីតាទិបភេទ ភុតា,  
កង្ខា'ស្ស កង្ខាតរណព្ពិសុទ្ធិ-  
សង្ខាតបញ្ញាយ វិគញ្ជិ យាយ; ()

២៣. ខន្ធា អតីតាទិ បភេទវន្តោ  
បរិក្ខយដ្ឋេន អនិច្ច ធម្មា,  
ភយាវហដ្ឋេន ទុខា អនត្តា  
អសារកដ្ឋេនិ'តិ សម្មសន្តោ; ()

២៤. តាឡិសធា លក្ខណបាដវត្ថំ  
ខន្ធាន មេសំ នវធា'ថ នាថោ,  
តិក្ខិទ្រ្ទិយោ សោ ភយ សត្តកានំ  
វសេន សម្មទ្ធិតនាមរូបោ; ()

២៥. បញ្ញាសធា ពន្ធនយព្ពយានំ  
បរិគ្គហំ យាយធិយា អកាសិ,  
យទា'ស្ស តារុញ្ញវិបស្សនាយ  
ឧបក្កិលេសា ទស បាតុភូតា; ()

២៦. ញាណត្ថិណា យេន តិលក្ខណំ សោ  
អនុក្ខិ ធម្មេសុ តទា'បិ តេសុ,  
ជហាសុ'បកេលសបទុដ្ឋមគ្គំ  
វិបស្សនា សោធិតមគ្គតាមិ; ()

២៧. វត្ថុបេត្វាន បថាបថេវំ  
វិបស្សនាវិថិ មនោក្កមិត្វា,  
យា មគ្គ'មគ្គិក្ខ វិសុទ្ធិ នាម  
សមុព្ពាវា តីរណតិក្ខ ពុទ្ធិ; ()

២៨. អនន្តរំ តីរណាណបារំ  
បត្តោ បរិញ្ញាយ បរិក្ខយាយ,  
និប្ពត្តិយា យោ នវញ្ញណុបេតំ  
វិសុទ្ធិ មាកដ្ឋិ វិសុទ្ធិកាមោ;

២៩. បពន្ធតោ ចេ'វិយតោ យនេន  
ឆន្នេសុ ធម្មេស្វ'នុបដ្ឋហន្នេ,  
តិលក្ខណេ យេនុ'ទយព្ពយេន  
បុនាបិ សោ សម្មសិ នាមរូបំ;

៣០. ឧប្បាទភក្ត្រដ៏តិកោ យទា'ស្ស  
វិវុទ្ធិយុត្តាន វិបស្សកោ យំ,  
សង្ខារភក្ត្រេវ បរត្ថ មដ្ឋ-  
វិជានិសំសកវិ ភក្ត្រញាណំ; ()

៣១. វិបស្សកោ ភក្ត្រមហិណ្ឌមស្ស  
ហុត្វា ភយំ វាឡមិគាទយោវំ,  
ឧបដ្ឋិតា'តិកភវាទិភេទ-  
ភវត្ថយំ យំ ភយញ្ញាណមាសិ; ()

៣២. អថ'ស្ស ខន្ទាយកនាធិ ធម្មា  
ឧត្តិត្តខត្តា មធកាទយោវំ,  
ឧបទ្វាទីនវតោ វិភុតា  
បត្វា យទាទីនវញ្ញាណ មាសុំ; ()

៣៣. សុវណ្ណហំសាទិ'វ បញ្ចវេសុ  
ភវេសុ ទិដ្ឋាទិនវេសុ គីសុ,  
និព្វិន្ទិតតោ ភវនេកនេតោ  
យំ និព្វិន្ទាញ្ញាណ មលត្ថ តិព្វំ; ()

៣៤. បាសាទិកោ បាសកតេវ សត្វា  
វិមុត្តិកាមស្ស ភវេហិ តីហិ,  
និស្សេសសង្ខារ វិមោក្ខ កាមំ  
ពភវំ យំ មុញ្ជិតុកាម ញ្ញាណំ; ()

៣៥. អនិច្ចទុក្ខា'សុភកោ ច ខន្ទេ  
អនត្តកោ ភាវយកោ អភិណ្ណំ,  
តស្សា'សិ សង្ខារវិមោក្ខបាយ-  
សម្មាទកំ យំ បដិសង្ខញ្ញាណំ; ()

៣៦. អក្កេន វា អត្តនិយេន សុញ្ញោ  
ទ្វិធាក្ស'យំ សង្ខត ធម្មបុញ្ញោ,  
ឯវំ ចតុទ្វា ពហុធា ឆធា'បិ  
វិបស្សកោ ពុទ្ធិមតោ អភិណ្ណំ; ()

៣៧. យា ខោ សិខាប្បត្តិវិបស្សនាខ្យា  
វុដ្ឋានតាមិនិច សានុលោមា,  
សាមុទ្ធកាកីរិ ក្ខបយដ្ឋី  
តិលក្ខណលម្ពនិកា ពភវំ; ()

៣៨. នហរុទទ្ធុល្អ មិវគ្គិបត្តំ  
សង្ខារធម្មំ បដិលិយមានំ,  
វិស្សដ្ឋទាវំ ឧបេក្ខកស្ស  
សង្ខារុបេក្ខា'សិ មហេសិនោយា; ()

៣៩. អាគ្រោត្រភុញ្ញាណ មសេសខន្ទេ  
តិលក្ខណ'រោបណ និន្ទបោណំ,  
វិបស្សនាញ្ញាណ មនេកភេទំ  
យទេ'ត្ថ សង្ខេបនយេន វុត្តំ; ()

៤០. វិជ្ជាយ សោ មារជិ តាយ តាយ  
វិបស្សនាញ្ញាណគតាយុ'បេតោ,  
ឥច្ចស្ស សំវដ្ឋិត កិក្ខិវល្លិ  
លោកាលវាលម្ហិ វិកាស មាប; ()

៤១. មុញ្ញា ឥសិកំ អសិកោសិយា'សិ  
យថា ករណ្ណា ផណិ មុន្ទុវេយ្យ,  
សព្ពង្គ បច្ចងគ្គិក មិន្រ្ទិយគ្គំ;  
មនោមយំ រូបិមិតោ សរិរា; ()

៤២. អញ្ញំ សរិរី អភិនិម្មណិត្វា  
មហិទ្ធិមា ឥទ្ធិមតានុ រូបំ,  
ចេតោវសិបក្សត្តវសិប្បធានោ  
យ្វាកាសិ វេនេយ្យជនានមត្ថំ; ()

៤៣. មហិទ្ធិកោ តាយមនោមយិទ្ធិ-  
សង្ខាត វិជ្ជាយ សមទ្ធិតោ សោ,  
ឥច្ចស្ស អព្ពគ្គតកិក្ខិរវោ  
និស្សេសលោកំ ពជីរិកវិត្ត; ()

៤៤. ឯកោបិហុត្វា ពហុធាច ហោតិ  
យោ ហោតិចេ'កោ ពហុធាបិ ហុត្វា,  
ករេ តិរោការំ មថាវិការំ  
មហិទ្ធិកោ ឥទ្ធិមតំ ចរិដ្ឋោ; ()

៤៥. យថា និរាលម្ពនភោគលម្អិ  
យោ ឥទ្ធិមា វិណ្ណវសិ វសិន្នោ,  
វជេ តិរោបព្ពត គេហភិក្ខុ-  
បាការ មជ្ជិទ្ធី មសង្ខមាណោ; ()

៤៦. ករោតិ ឧម្ពជ្ជនិមុជ្ជនិទ្ធិ  
យោ វារិបិដ្ឋេវិ ភុមិបិដ្ឋេ,  
អភេជ្ជមាណោ សលិលេ សលីលំ  
បទហ្មិតោ យាតិ យថា បថវ្យា; ()

៤៧. បក្ខីវេ យោ សង្កមភេ នភម្ហិ  
បល្លង្ក មាភុជ្ជ មហានុការំ,  
មហិទ្ធិមន្តំ វិចន្តពិម្ពំ  
សបាណិដុដ្ឋោ បរិមជ្ជតេ យោ; ()

៤៨. អាព្រហ្មលោកាបិ កលេពវេន  
វសំ បវត្តេតិ មហិទ្ធិមា យោ,  
សុវណ្ណកាវេវិយ យំយទេវ  
ឥច្ឆានុបាករណព្ពិសេសំ; ()

៤៩. យចិច្ឆិកំ បច្ចនុភោតិ ជាតុ  
នានាវិធំ ឥទ្ធិវិធំ ជិនោ យោ,  
សោ តាយ វិជ្ជាយបិ សង្កតោ'តិ  
អព្ពគ្គតោ ឥស្ស យសោបពន្នោ; ()

៥០. សោតប្បសានព្ពិសយំ យថេវ  
អទ្ធានមគ្គំ បដិបន្នបោសោ,  
វិសុវិសុំ កាហឡសង្ខភេវិ-  
វិណាទិសទ្ធី វិវិធំ សុណេយ្យ; ()

៥១. ទូរន្តិកេ មានុសកេ ច ទិព្ពេ  
ឧកោបិសទ្វេ សុខុមេ ឧទ្យាវេ,  
វិសុទ្ធនិម្មានុសកេត យេន  
សោ ទិព្ពសោតេន សុណាតិ នាថោ; ()

៥២. សមដ្ឋិតុតោតិ សទិព្ពសោត-  
សង្ខាតវិជ្ជាយ ជិតាវិតាយ,  
អព្ពគ្គតោ គស្ស កវីភិគីត-  
សិលោកសន្មោវ សិលោកសន្មោ; ()

៥៣. សរាគចិត្តម្យី វិរាគចិត្តំ  
សទោសចិត្តម្យី អទោសចិត្តំ,  
សមោហចិត្តម្យី វិមោហ ចិត្តំ  
សំខិត្តវិក្ខិត្តកតម្យី ចិត្តំ; ()

៥៤. មហគ្គតម្យី អមហគ្គតម្យី  
សោត្តរំ ចិត្ត មនុគ្គតម្យី,  
សមាហិតម្យី អសមាហិតម្យី  
វិមុត្តចុត្តម្យី វិមុត្តចិត្តំ; ()

៥៥. សកំ មុខង្គវិយ ទប្បណម្ហិ  
អច្ឆោទកេ មណ្ឌនជាតិកោ យោ,  
បរិច្ច ចេតោ បរុបុគ្គលានំ  
យេនាភិជនាតិ វិមុត្តចេតោ; ()

៥៦. សោ តាយ ចេតោបរិយាភិធាន-  
វិជ្ជាយុបេតោតិ ទយានិធានោ,  
តិលោកគព្ពេក វិភានសោភា  
គតាន គស្សញ្ញវសេតកិគ្គិ; ()

៥៧. វិជ្ជាត្ថយេន'ដ្ឋវិជាហិ'មាហិ-  
វិជ្ជាហុ'បេត'ស្ស តថាគគស្ស,  
វេនេយ្យ កុន្ទាករចន្ទិកាភំ  
វិភាតិ យាវជ្ឈ យសោសរីរិ; ()

៥៨. សុមណ្ឌិកោ សំរុតបាតិមោក្ខ-  
សង្ខាតសីលាភរណេន យេន,  
តវិយតេ យោ កុរុណ និធានោ  
តបោធនោ សីលវតំ បធានោ ()

៥៩. វេន្យបក្សទានទិវសេន បាដុ-  
កម្មេន ទុតេយ្យបហេនកេន,  
សោ បារិកដ្សេនបិ មុគ្គស្ស្ស-  
សមេន សច្ចាលិកភាសណេន; ()

៦០. អកោចរដ្ឋាន មុបាសនេន  
វិកោបយេ ភិម្មន បាតិមោក្ខំ,  
ហិត្វា អនាចារមកោចរំ តំ  
ចរេ សទាចារសុកោចរំ សោ; ()

៦១. អនុប្បមាណេសុបិ សព្ពទស្សិ  
សាវជ្ឈជម្ពេសុ ភយានុបស្សិ,  
លទ្ធក្អមក្អបជលសិទ្ធសីល-  
សិក្ខាយ សិក្ខាគរុ សិក្ខតេ សោ; ()

៦២. ខេមំ ទិសំ សញ្ញតី'តិ បាតិ-  
មោក្ខាធិសិក្ខាចរណេន តេន,  
អព្ពគ្គតោ គច្ឆរណនុ ពន្លោ  
អាទិច្ចពន្ធស្ស យសោបពន្លោ; ()



៦៣. កន្តម្បីរូបាយគនាទិ ឆក់  
ចក្ខាទិនា សោ វិសយីកវិទ្យា,  
និមិត្ត'នុញ្ញនកាហិ នាថោ  
នហោតិ យេនិ'ន្ទ្រិយសំវេនេ; ()
៦៤. ចក្ខាទិឆទ្វារ មសំវិទ្យា  
រាគាទិធម្មា វិហរន្ត មេនំ,  
អត្វាស្ស វេយ្យំ សតិសំវេនេ  
តស្សំវេត្ថំ បដិបទ្ឋិ យេនេ; ()
៦៥. ខេមំទិសំ សោ ចរណេន ភេន  
ជិតិន្ទ្រិយោ តន្ទ្រិយសំវេនេ,  
អព្ពគ្គតោ សំចរតីតិ តស្ស  
តិលោកនាថស្ស សិលោក សន្មោ; ()
៦៦. យេ លាភសក្ការសិលោកកាមា  
បាបិច្ឆកេ'ច្ឆាបកតាសមានា,  
កេវិធលោកេ ចតុបច្ចយានំ  
បដិក្ខិបិច្ឆា បដិសេវេនេនេ; ()
៦៧. សាមន្តជហ្សាយ ចតុព្ពិធស្ស  
ឥរិយាបថស្សា'បបនាទិនាច,  
កុហាយនេនា'លបនាទិនាច  
សច្ចំ ហិយា'នុប្បិយ ភាសនេនេ; ()
៦៨. អត្តា'វចដ្ឋានុ'បរោបណេន  
មុត្តស្ស សូប្បេនេវ បារិកដ្ឋា,  
នេមិត្ត កត្តាទិវសេន មិច្ឆា-  
ជីវេន ទុដ្ឋិវិក មាចរន្តិ; ()
៦៩. យថេវ តេ នោ ភគវា កទាចិ  
កោហញ្ញវត្សា'លបនាទិនាច,  
នេមិត្ត និប្បេសិកតាយ កិញ្ចិ  
លាហេន លាភំក និជិតិស នេនេ; ()
៧០. និមិត្តសត្តា'ទិបកាសនេន  
អាជីវសីលំ អវិកោបយិត្វា,  
នមណ្ឌនត្ថំ ន វិភុសណត្ថំ  
ទវាយ វា នេវ មទាយ នេវ; ()
៧១. អនុប្បពន្ធដ្ឋិតិយា ឥមស្ស  
កាយស្ស ចា'ពាធ និសេធនត្ថំ,  
បវត្តិយា បគ្គហនាយ សេដ្ឋ-  
ចរិយស្ស បោរាណ ខុទាបនេតុំ; ()
៧២. នូប្បាទនត្ថញ្ច នវំ ជិយច្ចំ  
យាត្រាយ កាយស្ស'នវជ្ជតាយ,  
សុខំ វិហារាយ ច ភោជនម្ហិ  
មត្តញ្ចកោ ភុញ្ញតិ បិណ្ឌបាតុំ; ()
៧៣. តិលោកនាថោ ចរណេន ភេន  
មត្តញ្ញភាវេន ហិ ភោជនម្ហិ,  
ខេមំ ទិសំ សញ្ញរតីតិ លោកេ  
អព្ពគ្គតោ តស្ស សិលោក សន្មោ; ()

៧៤. ទិវា និសង្គាយ ច ចង្ក មេន  
តថា រជន្យាវរណីយ ធម្មា,  
សុទ្ធនុរោ ទ្វីហិ'វិយាបថេហិ  
សបច្ឆិមេវា បឋមម្ហិ យាមេ; ()

៧៥. វុដ្ឋានសញ្ញោ សតិសម្បជញ្ញោ  
ស'មជ្ឈិមស្តី មុនិ ទក្ខិណេន,  
បស្សេន កប្បេតិ ច សិហ សេយ្យំ  
បាទេ បទំ ថោកក មតិព្រិធាយ; ()

៧៦. អង្គីរសោ ជាគវិយានុយោគ-  
ធម្មេន សម្មាចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
អព្ពគ្គតោ អព្ពតកិក្ខិ យោសោ; ()

៧៧. សម្ពោធិយា សទ្ធិហនា សមិទ្ធ-  
វិសុទ្ធសទ្ធាចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
អព្ពគ្គតោ អព្ពតកិក្ខិ យោសោ; ()

៧៨. គុច្ចយថា បាប ជិតុច្ឆនេន  
អវិយេន លង្កាចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ លោកេ  
អព្ពគ្គតោ តស្សសិលោកសន្នោ; ()

៧៩. បាបាសមុត្តាសនលក្ខណេន  
ឱត្តប្បសង្ខាចរណេន ភេន,  
ខេមំ ទិសំ សញ្ញាតីតិ លោកេ  
អព្ពគ្គតោ តស្ស សិលោក សន្នោ; ()

៨០. អនញ្ញ សាធារណ ពាហុ សច្ច-  
ធម្មេន ធីមា'ចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
សមុព្ពវេ'ទាត យសោសជីសោ; ()

៨១. ថាមេន ទន្លេន បរក្កមេន  
វិវិយេន វិរោ ចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
សមុព្ពវេ' ទាត យសោសជី សោ; ()

៨២. ចិរក្រិយានុស្សរណេ'តិសុរ-  
តរាយ សក្យា'ចរណេន សត្តា,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
យសោបពន្នោ វិសរិពភុវ; ()

៨៣. អនញ្ញសាមញ្ញកភិវញ្ញណោ  
អវិយេន បញ្ញាចរណេន ភេន,  
ខេមំទិសំ សញ្ញាតីតិ តស្ស  
យសោបពន្នោ វិសរិពភុវ; ()

៨៤. យោ ទិដ្ឋ ធម្មម្ហិ សុខាវហស្ស  
វិនិស្សដស្សា'ចរណេហិ យស្ស,  
ចកុក្កឈានស្ស និកាមលាភី  
អភិច្ឆលាភី ភគវា'សិ ពុទ្ធោ; ()

៨៥. និកាមលាភេហិ ចតុហិ រូប-  
ជ្ឈានេហិ នាថោ ចរណេហិ តេហិ,  
ខេមំទិសំ សញ្ញតីតិ លោកេ  
អព្ពគ្គតោ គស្ស យសោ បពន្នោ; ()

៨៦. តីហ'ដ្ឋហិ វិជ្ជាហិ  
តិបញ្ចចរណេហិ'មេហិ សម្បន្តស្ស,  
វិជ្ជាចរណា វិសុទ្ធំ  
យសោសរីរី វិវាជតេ យាវជ្ជ ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិជានេនយតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជនេ ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវិសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភគវតោ វិជ្ជាចរណា សម្បន្នោតិ នាមបញ្ញត្តិយាអភិជេយ បរិទីបោ ឯកវិសតិមោ សក្កោ។

តំខោ បន ភវន្តំ តោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ធោ អព្ពគ្គតោ ឥតិបិ សោ ភគវា សុគតោតិ។

សោភនគមនក្កា សុគតោតិ។

១. គមន មាហុ គតន្តិ សុសោភនំ  
អរិយមគ្គកតេន សិវិទិសំ,  
(ទុតវិលម្ពិត)តា'បគតោ គតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២. គមន មាចរិយា យ មនុគ្គរ-  
វិភវនំ បវនន្តិ'ហ សោភនំ,  
តទរិយេន គតេន គតោ យតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣. មុនិ តិមណ្ឌលធាននតប្បរោ  
សុបរិមណ្ឌល មន្តរាសកំ,  
កនកកត្តវិយា សុនិវាសយេ  
នវទលំ កមលំវ វិកន្តយំ; ()

៤. កនកទាមវេនេន បរិក្ខិបំ  
បទុម ហត្ថ មិវា'បរិពន្ធតិ,  
សមុនិ ថាវវិជ្ជលតាសិវិ-  
មុសិតចារិកលេពរពន្ធនំ; ()

៥. សិរិយណោ យនកញ្ចនចេតិយេ  
រតនកម្ពលវត្ថុ មិវា'ហតំ,  
តុណ្ហភានុបភាវុណចីវំ  
សិរិសរិវេនេ បដិសេតិ; ()

៦. សមុនិ ជាលវិនទ្ធមនោហរ-  
ករតលេហិ សុនីលមណិប្បូតំ,  
ឧបលបត្ត មលង្គរុតេ យថា  
ភមរមម្ពរុហេហិ សរោវរោ; ()

៧. វេជតិ សោភន មិន្ទសរាសន-  
ជដិគជដ្ឋមមេរុវិវិញ្ញសេ,  
សមណមណ្ឌនមណ្ឌិតវិគ្គហោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៨. សុរគដោ'វិ នន្ទនកាននា  
មណិគុហាយ ហរិវ យុគន្ធា,  
សុរគដោ'វិ នន្ទនកាននា  
មណិគុហាយ ហរិវ យុគន្ធា,

នវវិទ្យាវិវាមវាបិតោ  
សមទហំសវរោវ'ហិនិត្តម៌; ()

៩. វេតុហាទិតបោវេនតោ សុគំ  
វេតិ និត្តមិយា'សមរូបិមា,  
និរុបមស្សិវិយា ភុស មុល្លសំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១០. វិសវវិទ្យាវិវាមិគរំសិនា  
សុបរិសេកសុវណ្ណរសេនីវ,  
វេតិ បិញ្ញវិកោ វេសុធម្មំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១១. ករិវរោវ ករិហិ បុរក្ខតោ  
សកលបាបមលា'បគតោ សយំ,  
វេតិ វិតមលេហិ និសេវិតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១២. អសមពុទ្ធវិលាសលវេន យោ  
អភិករំ សនរាមវិញ្ញម៌,  
បដិបថំ បដិបជ្ជតិ សោភនំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៣. បុរិមបច្ឆិមទក្ខិណវាមតោ  
បភវទេហបភាហិ បហាសយំ,  
រតន'សិទិមិតំ វេតេ ភុវិ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៤. និគមគាមបុរិសុ ច ចារិកំ  
ចរតិ យោ ករុណាបរិចារិកោ,  
អមិតសត្តមនោរថ មារហំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៥. កុមុទបង្កជ ចម្បកមាលតិ-  
កុសុមុទ្ធិសុដស្សិតវិគ្គហោ,  
វេតិ ចារុតរំ ជលិតិទ្ធិមា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៦. តគរកុដ្ឋមលោហិត ចន្ទន-  
សុភិច្ចណ្ឌវិកិណ្ឌមហាបថេ,  
វេតិ គន្ធកដោ វិយ សោភនំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៧. តុរិយារវ សតានុគតត្ថតិ-  
បទសតេហិ អភិក្កតសត្តណោ,  
វេតិ ហំសវិលាសិតគាមិយោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៨. សុវនរាទិវិលោចនភាជន-  
បិវិត្យុបវិលាសសុធារសោ,  
វេតិ សិហវិជម្ពិតវិក្កមោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

១៩. ចរណតាមរសស្សិវិការតំ

អនធិវាសិនិវាវនិកាមិនី,  
វេតិ តម្ហិ បវេតិ កម្មតិ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២០. សុខុមកុន្តកិបកិលលិកមក្ខិកា-  
មកសកីដបដងក្ក មនុទ្ធយោ,  
វេតិ យោ អវិហេបយ មញ្ញសេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២១. បបិតចក្កវង្កិតទក្ខិណ-  
ចរណ បង្កដ បិញ្ញវិតញ្ញសោ,  
វេតិ យោ បបមំ យទិ និក្ខិបំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២២. អនុបលិត្ត មលេហិ សមំ ផុសំ  
កមលកោមលបាទតលេហិ យោ,  
វេតិ ជួតមលំ វសុធាតលំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៣. ភវតិ ភេវិតលំវ បកសាវិត-  
ចរណតាមរសេហិ សុទុគ្គមំ,  
អវនតុន្តកហាន មបាវនី  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៤. បថវិតុញ្ញវបង្កដមុទ្ធនិ  
បបិតកោមលបាទតលម្កុដោ,  
វេតិ វេលុបិសង្កសុភង្គិមា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៥. វេតិ អន្តមសោ'បលសក្ខរា  
សកលិកាកលេលា'បិ សកណ្តកា,  
អបវេត្តិ បថា ទិបទុគ្គមេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៦. និជបទំ អតិទុរ មនុទ្ធរំ  
អតិសមីប មនិក្ខិប មញ្ញសេ,  
វេតិ គោប្បកជានុ មយដ្ឋយំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៧. អតិលហុំ សនិកំ សមិតិទ្រ្ទិយោ  
ន ចរតេ ចរតេ ជុតិយុ'ជ្ជលំ;  
ភុវិសមេ វិសមេ អសមោ សមំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៨. អនវលោកិយ ឧទ្ធមជោទិសំ  
អនុទិសញ្ញ ចតុទ្ធិស មញ្ញសេ,  
វេតិ យោ យុគមក្ក មហេក្ខកោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

២៩. តិមទពន្ធរសិន្ធរកេសវិ-  
តតិវិលាសវិឧម្ពនវិក្កមោ,  
វេតិ បាទតលង្ក មទស្សយំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣០. និរុបមជ្ឈតិយា បុរិសាសគោ  
សេភរាជបរាជិតវិក្កមោ,  
វេតិ សញ្ញេនយំ ជនសម្មទំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣១. សុវិយវសិ សមេតិ បរាយតិ  
កុសុមគន្ធសុគន្ធសមិរណេ,  
វេតិ គព្ពិមលញ្ញសមជ្ឈគោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣២. ជលធរា បុរតោ ជលពិន្ទវោ  
នរម្យ កុសុមាតិ កិរន្តិបិ,  
តទុបសត្តវជម្ជិ បថេ វេជេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៣. រុចិរចាមរធក្កធរាមរា-  
សុនេហិ'បិ គច្ឆតិ សក្កតោ,  
គរុកតោ មហិតោ បតិមាធិតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៤. យទិ មិគិន្ទគជិន្ទតុរង្គម-  
មិគវិហង្គមនាទសុប្បជិតោ,  
វេតិ បុប្ផវិតានធរោ សិវេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៥. នយនគោរណចារុតរ'ញ្ញសេ  
បរិលសន្តិ គតេ ជិនកុញ្ញេ,  
សកសកា'ភរណនិ'បិ បាណិនំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៦. ភវតិ អច្ឆរិយញ្ញកមង្គល-  
ឆណមហុស្សវកេឡិនិវន្តរំ,  
តិកុវនំ សុគតេ សុគតេ បថេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៧. សិវ មសង្ខតធាតុ មនុត្តរំ  
បរមសុន្ទរឋាន មនាសរំ,  
វិគតជាតិជរាមរណំ គតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៣៨. មុជទុន្តភិវិនិច្ឆ មិវោ'បរិ  
នភសិ យាវភវក្ក មសំវុដំ,  
វិវេដ កមេតិ យទុញ្ញវបង្កជ-  
បមិតិយា ជិនសង្ខ មបាទិសេ; ()

៣៩. យទបិ មណ្ឌនភូមិ សុពោធិយា  
អចលឋាន មនញ្ញវលញ្ជិយំ,  
លលិតបិញ្ញកលាបនិភោ យហិ  
វិជយពោធិ ឥទានិ'បិ រាជតេ; ()

៤០. បឋម មុញ្ញវ មន្តបកង្គរំ  
វសុមតីយុវតិហទយោបមំ,  
តទ'បិ កសុន្ទរឋាន មុបាគតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៤១. យទបិ ពោធិបទន្តិ បុច្ចតិ  
អរិយញ្ញាណមីហត្ថ មនុគ្គវ,  
យទ'បិ ញ្ញាណ មនាវរណំ គថា  
និខិលញ្ចេយ្យបថា'នតិវត្ថនំ; ()
៤២. បុរិមជាតិសុ បូរិតបារមិ-  
ពាលវបច្ចយសន្តិបរាយណេ,  
គទ'បិ សុន្ទរឋាន មុបាគតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៣. អរិយមគ្គចក្កក្កបហីណកំ  
នបុនវេ'តិ កិលេសគតំ សតំ,  
អបុនរាគមនំ សុគតោ យតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៤. សុមតិ សុបុគតោ បណិធានតោ  
ប្បុកុតិ យាវ ជយាសនុបាសនំ,  
តិទសបារមិយោ បរិបូរយំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៥. តទុក្ខយន្តភវាភវទិដ្ឋិយោ  
អនុបគម្ម គតោ ហិតមាវហំ,  
បដិបទាយ ហិ សុដ្ឋតរាយ យោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៦. រុចិរភារតិភក្កតិភោចតុ-  
បរិសមជ្ឈគតោ វិយកេសវិ,  
គទតិ វិតកាយោ គិរមាសភី  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៧. សុរភិនា មុខតាមរសេ វចី-  
សុចរិតប្បុកវេន សុភាសិតំ,  
គទតិ ធម្មសកំ បរិវាសយំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៨. រតិករំ ករវីករិវរតោ  
បដុតរំ សុតរំ សរសំ គិរំ,  
គទតិ សោតរសំ បរិសត្តវេ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៤៩. គទតិ សព្ពវចីទុរិតេហិ យោ  
បរិវតោ អភិសន្និយ ភិន្និយ,  
អវិតថេន តថញ្ច កថំកថា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៥០. ថិរកថំ នកទាវិ វិសំរទោ  
គទតិ បច្ចយិកំ អចលាចលំ,  
បរិសគោ ចតុសច្ឆនសោ សទា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()
៥១. សហិតភិន្ននេសុទយាបរោ  
អនុបទានិយមេវ'ភិសន្និយំ,  
គទតិយោវចនំបដិគណ្ឌិយំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥២. បិយករំ សុកុមារតរំ គិរំ  
សុតិសុខំ សុគមំ ហនយង្គមំ,  
គនតិ នេល មនេលគលំ យតោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៣. វិហិតវាណិវិលាសិនិសង្កមោ  
សុមតិ សាមយិកំ សមយំ វិទូ,  
គនតិ ភុត បវត្តិ មនញ្ញថា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៤. គនតិ ញេយ្យបនត្ថវិទោ សទា  
ជនហិតត្ថ មនត្ថបន្ទននំ,  
គនតិ មត្ថគតំ ឧភយត្ថទំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៥. សកលសង្ខតធម្មវិមុត្តិយា  
គនតិ ទម្ម មសង្ខជាតុយា,  
អរិយមគ្គផលេហិ'បិ និស្សិតំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៦. វិនយវាទិ វិនេយ្យជនេ យតោ  
វិនយនត្ថ មនត្ថនយត្ថិតំ,  
វិនយនិស្សិតកំ គនតេ កថំ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៧. ហនយកោសនិធានវគី សទា  
សនុបមំ បរិយន្តវគី កថំ,  
គនតិ មញ្ញគតោ វននំ វរោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៨. មុនិ រសង្កវិគាននបង្កដោ  
បុរិមមេវ គិរំ បរិសន្តរេ,  
គនតិ អង្គវិជដ្ឋិកក មាសភី  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៥៩. អវិតថំ វិតថម្បិ និរត្តក-  
មបិ កថំ សុណតំ បិយ មប្បិយំ,  
នហិវនន្តិ កទាចិ តថាគតា  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៦០. អវិត្ថំ សុណតំ បកិយ មប្បិយំ  
អភិវនន្តិ សនត្ថសិតំ កថំ,  
យ'ទហិវោហរណេ សមយញ្ញនោ  
ឥតិបិ សោ សុគតោ សុគតោ សិយា; ()

៦១. តាយ តាយ'ភិសាវយំ ជនតំ សកាយ និរុត្តិយា  
ឯហិសាគតវាទិ គោតមគោត្តកេតុ តថាគតោ,  
មូលមាគធិភាសយា គនតេ សកំ កបរិតោសយំ  
តេន សោ ភុវនត្ថយេ សុគតោ សិយាតិ សុវិស្សតោ; ()

៦២. លោកំ លោកប្បករំ  
លោកនិរោធជញ្ញ លោកមោក្ខបាយំ,  
ចតុគី អភិសមយេហិ  
នាថោ សម្មា គតោ គតោ សោ សុគតោ; ()



ឥតិ មេធានន្ទាភិធានេន យតិនាន វិចិត្រេ សកលកវិជន ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ  
សន្តិកេក និទានេ ភគវតោ សុតតោតិ បញ្ញត្តិយា អភិជេយ បរិទីបោ។ ពាវិសតិមោ សគ្គោ។

តំខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសន្នោ អព្ពត្តតោ។ ឥតិបិសោ ភគវា លោកវិទូតិ។

១. គស្ស ស (ទោធក) លក្ខណបារុ-  
ចក្កវ'ង្គិតបានគលស្ស,  
លោកវិទូ'តិបិ យាវ ភវគ្គា  
ឯកសិលោករវោ ឧទបាទិ; ()
២. លក្ខណមូលនិរោធនិរោធា-  
បាយវសេន បកិ លោកកមសេសំ,  
យោ បដិវិជ្ជិ តិលោកហិតោ កយោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៣. លោកមិជេវ កលេពរមត្តេ  
លោកនិទាននិរោធមវេទិ,  
លោកនិរោធករំក បដិបត្តិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៤. លោកមហម្ពធិបារគុ សត្ត-  
សង្ខតភាជនលោកបភេទំ,  
សោ ភគវា'នវសេសមវេទិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៥. សោ ហិ ភវាភវទដ្ឋិសភាវ-  
ញាណនុលោមិកខន្តិបភេទំ,  
អាសយធម្ម មពុជ្ជិ បជានំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៦. បាតុភវំ សតិ ការណលាភេ  
សត្តវិធានសយម្យិ ជនានំ,  
សោ បដិវិជ្ជិ វិចង្គិតលោកោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៧. រដ្ឋនទុស្សនមុយ្ហនសន្ទា-  
ពុទ្ធវិកក្កវិមិស្សវសេន,  
សោ ចរិតំ បដិវិជ្ជិ បជានំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា, ()
៨. ហីនបណិត'ធិមុត្តិវសេន  
ទុព្ពិធមេវ'ធិមុត្តិ មវេទិ,  
លោកនិរុត្តិវិទោ ជនកាយ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
៩. អប្បវជក្ខ មនុស្សទបាបំ  
ឧស្សទបាប មុន្ទារវជក្ខំ,  
ទុព្ពិធសោកមពុជ្ជិ យកោសោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()
១០. គន្រ្ទិយបុព្ពបរោបវិយត្តិ-  
ញាណបភោ តិខិណ្ឌិន្ទិយលោកំ,  
សោ បដិវិជ្ជិក មុទិន្ទិយលោកំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១១. វង្សវិវង្គបតិដ្ឋ មសាធុ-  
សាធុសភាវគតំ ភគវា សោ,  
ទ្វាគ្គិកេ'គរលោក មវេទិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១២. សាធុបសគ្គសទត្តនិយាមំ  
ញាបយិតុំ សុករាសុករម្បិ,  
សត្តនិកាយមវេទិ យគោ សោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៣. កម្មកិលេសវិបាកវិពន្ធ-  
មុត្យវិមុត្តិកតោ បដិវិជ្ឈិ,  
ភព្ពជនេយ មភព្ពជនេ សោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៤. និប្នលតាយ នវុត្តមនន្ត-  
សត្តបមាណ មនាវរណេន,  
ញាណពលេន សយំ វិទិតំហិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៥. វុត្តនយេនិ'ហ សោ មុនិ សត្ត-  
លោកមនេកវិធំ បដិវិជ្ឈិ  
សត្តនិកាយសរោជវនេ'ណោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៦. បច្ចយសណ្ឌិតិកំ បដិវិជ្ឈិ  
សង្ខតលោកមសង្ខតទស្សិ,  
ឯកវិធម្បវរោបិតលោកោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៧. វុប្បណលក្ខណតោ'ខិលរូបំ  
នាមសលក្ខណតោ ចតុនាមំ,  
ទុព្ពិធលោក មវេទិ មុនិន្ទោ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៨. លោកហិតោ សុខទុក្ខមុបេក្ខា-  
វេទយិតត្ថិកតោ សុវិភត្តំ,  
សោ ភគវា កបដិវិជ្ឈិ តិលោកំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

១៩. បញ្ញវិធំក មុនិ ពន្ធវសេនា-  
ហារវសេន ចតុព្ពិធលោកំ,  
លោកបទីបនិភោ បដិវិជ្ឈិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

២០. អន្ធយវាទិ សឡាយតនាខ្យ-  
នព្ពិធលោកមវេទិ ជិនោ សោ,  
សត្តវិធម្បិ មនដ្ឋិតិលោកំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

២១. លាភបភុតិក មដ្ឋវិធម្បិ  
លោកសភាវមវេទិ យគោ សោ,  
សក្យមុនី នវសន្តនិវាសេ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ គស្មា; ()

២២. សោ ទសពារសធា'យគនានំ  
ភេទវសេន តិលោកបទីបោ,  
លោកមវេទិ តិលក្ខណវេទិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

២៣. ធាតុវសេន យតោ សុវិភត្តំ  
លោក មថ'ដ្ឋទសប្បវិមាណំ,  
សង្ខតលោកភិទោ បដិវិជ្ឈិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

២៤. សោ មណិកញនរូបិយមុត្តា-  
សង្ខបវាលសិលាកបលាទី,  
លោកមវេទិ អតិទ្រ្ទិយពន្ធំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

២៥. វុត្តលតាផលបល្លវបត្ត-  
បុប្ផបករាគបភេទវសេន,  
សោ សុខុមន្តរលោកមវេទិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

២៦. យត្តកមេវុត្តជដ្ឋកលាប-  
រេគតំ តហភាជនលោកេ,  
វិជ្ជតិ តម្បជិវិជ្ឈិ អសេសំ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

២៧. សោ ភគវា ហិមវត្ត បមាណំ  
អដ្ឋមហានិរយាទិ បមាណំ,  
នាគសុបណ្ណវិមាន បមាណំ  
ព្រហ្មសុរាសុរលោក បមាណំ; ()

២៨. បំសុជលានិលភុមិ បមាណំ  
ទីបសវន្តិសមុទ្ធ បមាណំ,  
មេរុមហិធរក្ខដ បមាណំ  
កប្បត្សវិចន្ទ បមាណំ; ()

២៩. បច្ចយសង្ខតធម្មសមុហំ  
ភាជនលោកគតំ សកលម្សិ,  
ឧទ្ធមជោតិវិបដិវិជ្ឈិ  
លោកវិទូតិ បវុច្ឆតិ តស្មា; ()

៣០. លោកាលោកករោ តិលោកតិលកោសោ សត្តលោកំ តមំ  
ពុជ្ឈិត្ថានុសយាសយាទិវិធិនា សង្ខារលោកំ តថា,  
អាហារទីបមាណតាទិវិធិនា ឱកាសលោកំ យតោ  
តស្មា លោកវិទូតិ វុច្ឆតិ ជិនោ សង្ខារលោក'ន្តគោ; ()

ឥតិមេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជន ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភគវតោលោកវិទូតិ នាមបញ្ញត្តិយា អភិធម្មបរិទីបោ តេវីសតិមោសគ្គោ។

តំខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណោ កិត្តិសទ្ធោ អព្ពត្តតោ ឥតិបិ សោ ភគវា អនុត្តរោ បុរិសទម្ម  
សារថីតិ។

១. អភាវតោ បរមគរស្ស កស្សចិ  
ជនស្ស សត្តណវិសេហិ អត្តនា,  
សមាសនិព្ពចននយេន សោ មុនី

អនុគ្គរោ សសិ (វុចិរា)'ននម្តង្កោ; ()

២. តថាហិ សោ នរហវិ សីលសម្បទា-  
គុណេនី'មំ អភិកវតេ សទេវកំ,  
សមាធិនា វរមតិយា វិមុត្តិយា  
វិមុត្តិទស្សនគុណសម្បទាយបិ; ()

៣. យតោ នវិជ្ជតិ អធិសីលសម្បទា-  
សមាធិធិបកុតិគុណេហិ តស្សមោ,  
កុតោនុ វិជ្ជតិ'ហ តទុក្កវិតរោ  
សិយា តតោប្ប'យ មសមោ មហាមុតិ; ()

៤. និរូបមោ អសមមុនីហិ សោមុនិ  
យតោ សមោ អសមសមោ សិយា តតោ,  
តថាគតស្សិ'ហ ទុតិយស្ស កស្សចិ  
អភាវតោ អទុតិយកោ តថាគតោ; ()

៥. យតោ នវិជ្ជតិ បដិមាបិ តស្សមា  
សមោ តទា'សមគនុសម្បទាយបិ,  
សហាយកោ នហិ បដិវិទ្ធពោធិយា  
តតោ យមប្បដិម'សហាយកោ មុនិ; ()

៦. កលេពវេនបិ អភិរូបហាវិនា  
គុណេហិ តប្បដិសមបុគ្គលោ នហិ,  
នចត្ថិ បាវចនវិភាគកបក្សនេ  
សយំ វិនា ភុវិ បដិភាគបុគ្គលោ; ()

៧. អនញ្ញតោចរវរោធិសិទ្ធិយា  
ស'ហំ សយម្ពុតិ បដិបុគ្គលោនហិ,  
បដិញ្ញមប្បយិតុ មលំ សយំ វិនា,  
អនុគ្គរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

៨. សុទន្តបុគ្គលទមិតព្ពបុគ្គលេ  
ទមេតិ សារយតិ អនន្តបុគ្គលេ,  
យតោ ជិនោ វិនយនុបាយកោវិទោ  
អនុគ្គរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

៩. យថា ហយេ មុនុកគុណេខន សារថិ  
តថាគតោ សុគតិកថាយ ធម្មិយា,  
ទមេតិ សារយតិ តថា តថាគតោ  
អនុគ្គរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១០. យថា ហយេ ផុសគុណេន សារថិ  
អបាយតជ្ជនវិធីនា តថាគតោ,  
ទមេតិ សារយតិ តថា តថាគតោ  
អនុគ្គរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១១. អទម្មិយេ មុនុផុសេន សារថិ  
យថា'ភិមារយតិ តថា តថាគតោ,  
ជហាគ្យ'នោវទិយ នបាសុសាសិយ  
អនុគ្គរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១២. កវិភិជារតិ ទមកេន សារិកោ  
បុត្តិមាទិសុ ទិសមេវ កេវលំ,

អនុក្ករេន ហិ នរទម្មសារថិ-  
ជិនេន សាវិតបុរិសានតាទិសា; ()

១៣. និសង្គ កត្តចិ សយនាសនម្ហិ តេ  
ទិសាសុ អង្គសុ អភិសង្កតាវិនោ,  
វិធាវេ តុវិតមនុក្ករំ ទិសំ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១៤. បភិដ្ឋិតេ មុនិ'រជិសីលសិក្ខយា  
រសិ'នុសាសិយ អធិចិត្តសិក្ខយា,  
យថារហំ ទមយតិ ភព្ពបុគ្គលេ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១៥. សមាហិតេ មុនិ រជិចិត្តសិក្ខយា  
វិបស្សនាយ'បិ សមណេ'នុសាសិយ,  
យថារហំ ទមយតិ ពោធនារហេ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១៦. តថុប្បវិបដិវេធបក្កិយា  
យថាក្កមំ អនវិយសេក្ខបុគ្គលេ,  
ទមេតិ សោ វិនយតិ លោកនាយកោ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ ()

១៧. វិនេយ្យពន្ធរមនកុន្ធចន្ធិមា  
វិនេសិ កោសលមគធាធិបាទយោ,  
អនេកខត្តិយបុរិសេ វិនាយកោ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១៨. កុទិដ្ឋិកុញ្ញរហវិ ក្នុងទន្តកុ  
សុរាទិភូសុរុបុរិសេ វិភាវិនោ  
ជិនាសកោ វិនយិ យតោ'នុសាសិយ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

១៩. ឧបាលិនាមិកបមុខេ ទុរាសទេ  
វិនាយកោ គហបតិបណ្ឌិតេ បុថុ  
វិនេសិ សោ ឧបនយនក្ខមេ យតោ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២០. អសច្ចទិដ្ឋិកមបិ សច្ចករុយំ  
អនញ្ញវេនយិកនិកណ្ណនាយកំ  
វិនេសិ តប្បភុតិទិកម្ហេ ជិនោ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២១. ជិនាសកោ សភិយសុភន្នសញ្ញិនោ  
តប្បស្សិនោ តិមិសភិទោ សធម្មិយា  
កថាយិ'តោពហិ សមណេបិ សិក្ខយិ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២២. ទមេសិ សោមុនិ ឧរុវេលកស្សប-  
គយាទិកស្សបជដិលាទិកេ យតោ,  
ជដាធវេ វិជដិកជាលិនីជដោ  
អនុក្ករេ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៣. បហាណសំវរវិនយុត្តរោ មុនិ

អនេកខត្តិយសមណេបិ សាសនេ,  
វិនេសិ សារថិវិ ឧត្តុត្ថវិ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៤. មនុស្សសោណិតិបិសិតាសនេហិ សោ  
វិនេសិ បីវជបវំ នីសាចវំ,  
សុយោរមានវក មនេករក្ខសេ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៥. វិនាយកោ សុវិនយិ រាហុនាមិកំ  
មហត្ថភាវិក មសុរាធិបំ យតោ,  
សុរាធិបប្បុកុតិសុវេ តថា'សុវេ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៦. បជាបតី និឱលបជានុកម្មកោ  
ពកាភិជានិកម្មិ តុច្ឆលទ្ធិកំ,  
វិនេសិ សោ នទិគរនីរជាសនេ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៧. កសង្កសេហិ'បិ អវិនេយ្យកេ យតោ  
តិរច្ឆជាតិកបុរិសេ នរាសភោ,  
វិនេសិ សោ តិសរណសិលសំវេ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៨. កបោលសេចនមទកណ្ណបាមរំ  
ហុតាសនាសនិវិភីសនំ យតោ,  
ទមេសិ មារធិ ធនបាលកុញ្ញរំ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

២៩. វិនេសិ សោមុនិ ហិមវន្តវាសិនំ  
បតាបបជ្ឈល មបលាលភោគិនំ,  
ខវំ ភយងក្ករ មរាលភោគិនំ  
អនុត្តរោ'តិបិ នរទម្មសារថិ; ()

៣០. នន្នោ'បនន្តរកបតី មហោទរ-  
ចូលោទរោភបមុខេ ច និព្ពិសេ,  
ធុមស្សិខា'នលសិខភោគីនោ អកា  
តេនា'ប្បនុត្តរនរទម្មសារថិ; ()

៣១. ទមនុបាយកោវិទោ ហិ ពោធនេយ្យពន្ធវេ  
អរិយមគ្គវិចិត្រាសុវំ វំ សិរមបកុវំ,  
បដិបទារថេន សារយិ យថេវ សារថិ  
បុរិសទម្មសារថិតិ វុច្ឆតេ អនុត្តរោ; ()

ឥតិមេធនន្ទាភិជានេន យតិនា វចិតេ សកលកវិជន ហទយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភកវតោ អនុត្តរោ បុរិសទម្មសារថិតិ នាម បញ្ញត្តិយា អភិជេយ បរិទីបោ ចកុញ្ជីសតិមោសគ្គោ។

តំខោ បន ភវន្តំ តោតមំ ឯវំ កល្យាណេកិក្ខិ សទ្ធោ អព្ពត្តតោ ឥតិបិ សោភគវា សត្តា ទេវមនុស្សានំតិ។

១. កន្តារំ ខរតក្ករំ និរុទកំ កត្តារមោតាវិមំ  
កន្តារំ មិគរាជកុញ្ញរមហា (សន្តលវិក្កិឡិកំ),  
កន្តារំ អវការភុវិជនតំ យោ សត្តវាហោ សុធិ  
តារេត្វា នយតេ ទយាបរវសោ ខេមន្តភុមី យថា; ()

២. ឥច្ចេវករុណានីធានហទយោ សំសារទុក្ខាគុវេ  
សត្តេ ជាតិជរាវិការមរណស្សោកាទិកន្តារតោ,  
តារេត្វា ទសសំកិលេសគហនា បាបេសិ ខេមំបុរំ  
តស្មា សត្តបសត្តកិក្ខិវិសរោ សត្តា'តិ សម្បត្តិវិ; ()
៣. អត្តា'នត្តវិចារណា'តិចគុរោ លោកុត្តរត្ថេន'បិ  
យស្មា សាសតិ លោកិយេន ឧភយេន'ត្ថេនលោកំ ឥមំ,  
សព្វាហំ សនរាមំ សសមណំ សព្វាហ្មណំ យោហិ សោ  
សត្តា'ត្វេវ បសត្តកិក្ខិនិករោ សត្តារមព្ពត្តតោ; ()
៤. ភីតិ ជាតិជរាជាទិកសិវំ និស្សាយ ជាតំហិ យោ  
សត្តា សត្តធរោវិវា'វិវិសំ និក្ខិត្តសត្តោ សទា,  
សត្តានំ តសសតេ វិហិសតិ ធីយា សិទ្ធក្ខសារោ តតោ  
សោ សត្តា'តិ យសោសវិវិសុរភី លោកត្ថយំ វ្យាបយី; ()
៥. លោកត្តាភិរតោ អនត្តវិរតោ ជាត្យាទិកន្តារតោ  
ឧត្តារេតិច សត្តាហសទិសោ យោ អត្តធម្មេនវា,  
សត្តេ សាសតិ ហិសតី'តិ ជនតាសន្តានជាតំ ភយំ  
វុត្តា'ន្ទត្ថវសេន សោហិភគវា សត្តាតិ វណ្ណិយតេ; ()

តំខោ បនភវន្តំ គោតមំ ឯវកល្យាណោ កិក្ខិសទ្ធោ អព្ពត្តតោ ឥតិបិសោ ភគវា ពុទ្ធោតិ។

៦. យោ សង្ខារវិការលក្ខណបរោសង្ខារបញ្ញត្តិសុ  
ញ្ជេយ្យត្ថេស្ន'ននុស្សតេសុ បុរិមំ ចត្តាវិ សច្ចានិ'បិ,  
ពុជ្ឈិត្វាចវិយោបទេសរហិតោ តត្ថេវ សព្ពញ្ញតំ  
បត្តោ ញ្ញាណពលេសុ បាបុណិ វសីភាវំ សយមភុក សយំ; ()
៧. ពោធជតា'តិ បជាយ និព្ពចនតោ សច្ចានិ សោ ពុជ្ឈិតា  
សច្ចានីតិ'បិ សច្ចាវទិ ភគវាក និស្សេសញ្ជេយ្យស្សបិ,  
មក្យា ពុជ្ឈនសត្តិយា មហតិយា យស្មា សមងក្កី តតោ  
ពុទ្ធោ នាមសិយាតិ កិក្ខិវិសរោ តម្ពន្ធមព្ពត្តតោ; ()
៨. យេសំជ ពោធនវសត្តិយា សុមតិយា ចា'នញ្ញនេយ្យោ សយំ  
ពុទ្ធក្តា ច យថាវិកាសបទុមំ សោ ពុជ្ឈនដ្ឋេនបិ,  
នានាពុទ្ធកុណស្ស វិស្សវនតោ ពុទ្ធោតិ សុទ្ធោទនី  
អព្ពត្តញ្ញី តិពុទ្ធខេត្តភវនេ តំកិក្ខិគីតស្សរោ; ()
៩. វាកស្សាធិកតក្កមក្កមតិយា ទោសស្ស មោហស្សបិ  
និន្ទត្តា ច សមុលយាតមខិលកេលសាវិគ្គស្សបិ,  
សោ ខីណាសវតាយ ចោបធិបវិច្ឆាគេន ពុទ្ធោត្យយំ  
ឧច្ចារិយតិ ចារិកិក្ខិវចនា វិញ្ញហិ យាវជ្ជបិ; ()
១០. ធម្មស្សាមិ យថា បពុទ្ធបុរិសោ ឱក្កន្តនិទ្ធក្ខយា  
នាជ្ឈោ'តិណ្ហកិលេសមិទ្ធវិធមា ពោធាបិតោ កេនចិ,  
ពុទ្ធម្តោជតិភាននោ ហិ ភគវា សាមំ បពុទ្ធោ យតោ  
ពុទ្ធោនាមសិយាតិ តព្ពវយសោយោសោ វិភុសាយតេ; ()
១១. គត្យត្តាវគមត្តធាតុសមតាសញ្ញាវតោ វា តតោ  
យេនេកាយនមគ្គមក្កមតិមា ឯកោ, ហិសម្ពុជ្ឈិសោ,  
សម្តោធិ ជយពោធិមូលមុបកោ សត្តត្តរោ'នុត្តរំ  
ពុទ្ធោតិ'ធ ជគត្តយេ និជយសោ យាវជ្ជ វិជ្ជម្ពតេ; ()
១២. ខីណត្តា បរមាយ មក្កមតិយា ទុព្ពទ្ធិយា ពុទ្ធិយា  
លទ្ធក្តាបិ កអនុត្តរត្តរកុណាលងក្ការសាមគ្គិយា,

សោ សម្តោធិបរាយណោ សិរិយណោ ពុទ្ធាតិ សុទ្ធាទនី  
លោកម្តោធិមលង្ករី និជយសោកណ្ណោលមាលាហិម៌; ()

១៣. សម្តោទ្វាតិមិនាបទេន មុនិនោ សច្ចាវពោធារហំ  
ញាណំ ភប្បដិវេជញ្ញាណ មនយំ នាញោហិសាធារណំ,  
ពុទ្ធាតិធំ បទេន សត្ត ករុណាបុព្វងក្កមំ ទេសនា-  
ញាណំ ញេយ្យបទត្តពោធនករំ ញាណញ ទស្សិយតេ; ()

១៤. តំ សព្ពញ្ញតញ្ញាណថោមនវសា សម្មាទិសម្ពុទ្ធិតិ-  
សទ្ធស្សាវិយមក្កកិត្តនវសា ពុទ្ធាតិសទ្ធស្សច,  
យោគោបេត្តកតោត្យភាសិ វិពុដោ សោ ធម្ម បាលាភិដោ  
ពុទ្ធានុស្សតិវណ្ណនាវិវណោ វិញ្ញាតសត្តាគមោ; ()

ឥតិមេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ សត្តាទេវមនុស្សានំ ពុទ្ធាតិ នាមបញ្ញត្តិនំ អភិធមេយ បរិទីបោ បញ្ញវិសតិមោ សក្កោ។

តំខោ បន ភវន្តំ គោតមំ ឯវំ កល្យាណេ កិត្តិសទ្ធា អព្ពគ្គតោ ឥតិបិ សោភគវា ភគវាតិ។

១. កវិការតិបទ្ធិតិធនុសិ ត-  
ត្តាណថោមន (គោដក) វុត្យភវិ,  
ភគវាតិ វិភត្តបទត្តរតិ  
មជ្ជា សុណតំ សុតំ មជ្ជា; ()

២. អធិសីលសមាធិមតិប្បភុតិ-  
តុណ្ហាសិវិសិដ្ឋតរស្ស តតោ,  
ភគវាតិ សទេវមនុស្សបជា-  
បរវស្ស សការវនាមមិទំ; ()

៣. ភគវាវចនេន បវុច្ឆតិ យោ  
សនិវុត្តិនយោ វចនត្តវរោ,  
សហិ ការវសេដ្ឋវិសិដ្ឋតរោ  
ភគវាតិ និមិត្តកនាមមិទំ; ()

៤. បរិបាចិតសញ្ញិតបារមិតា-  
មិតភាគ្យ មនុត្តវិយុត្តវិយំ,  
យទិ វិជ្ជតិមស្ស អនញ្ញសមំ  
ភគវាតិ បវុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

៥. យទិ មារពលំ បពលំ សកលំ  
កនលី ទ្វិរទោវិ តាលវនំ,  
អសនីវ កិលេសមភញ្ញី តតោ  
ភគវាតិ បវុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

៦. យទិ ភគ្គមកាខិលលោភមបា-  
ខិលទោសមបាខិលមោហមបិ,  
វិបរិតមនោកណញ្ញ តតោ  
ភគវាតិ បវុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

៧. យទិ កោធុបនាហ មុសុយនម-  
ច្ឆវិយំ អហិវិក្កនិរោត្តបនំ,  
អបិ មក្ខបលាស មភញ្ញី ភវា-  
ភវទិដ្ឋិ មនជ្ជវមន្តវតំ; ()

៨. ខរដារុសតា ករណុត្តវិយំ



យទិ មាន'ភិមាន'បមានមនំ,  
សបដារុសតា ករណុត្តវិយំ  
សបមាយមភញ្ញី'តិ មោហជដំ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

៩. តិវិធា'កុសលំ តិវិធក្កិសមំ  
តិវិតក្កតិមូលតិសញ្ញមបិ,  
តិមលំ តិបបញ្ច មភញ្ញី តតោ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១០. ចតុរោយ ចតុញ្ញិធយោគ ចតុ-  
ញ្ញិធកន្ត ចតុញ្ញិធកាហ មបិ,  
ចតុរាសវធម្ម មភញ្ញីតតោ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១១. វិនិពទ្ធ មនោខីល នីវរណា-  
ន្យ'ភិនន្ទនមច្ចវិយានិ តតោ,  
យទិ បញ្ចវិធានី'បិ ភគ្គមកា  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១២. ឆរិវាទបទានី'បិ សត្តវិធា-  
នុសយេហិ កុសិតកវត្ត'មតោ,  
យ មភញ្ញី'តរាតិ'បិ អដ្ឋវិធំ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១៣. នវធា'លយមុល មភញ្ញី តថា  
ទសធា'កុសលំ ទសកម្មបថំ,  
សកលានី កុទិដ្ឋិតតានី តតោ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១៤. បរិឡាហទំ វិវិធ'ទ្វសតំ  
កវកនេត្តិវិចារ មហញ្ញី តតោ,  
សតមគ្គសហស្សកិលេសគតំ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១៥. អណិមា លយិមា មហិមា វសិតា-  
បកុតិ'ស្សវិយ'ដ្ឋភគេហិ យតោ,  
សុភគេហិ សមដក្កិញ្ញុ តតោ  
ភគវា'តិ បុច្ឆតិ សោ ភគវា; ()

១៦. អណុនោ ននុនោ' ននុនោករណំ  
ករណំ លហុនោ'លហុនោ អណិមា,  
លយិមា មហិមា មហិមាករណំ  
ករណំ វសិតា វសិតាយ តហិ; ()

១៧. សយ មិច្ឆិតហាន មុបាគមនំ  
លហុ វិច្ឆិតការិយសាធនតា,  
អភិបត្តិ បកម្យ មសេសវសី-  
ករណេ'សិកតា បរមិស្សរតា; ()

១៨. នភសា បទសា គមនាទិវសា  
វេតោ បរិនិដ្ឋិតការិយតា,  
និជកាម'វសាយិកតាភិយហិ-  
បរមិស្សវិយាខ្យភតា'ដ្ឋវិធា; ()

១៩. ចតុមគ្គ ចតុប្បលសន្តិបទា-  
វិយធម្មសមុហភគេហិ យុតោ,  
វិនលីកតបាបមលេហិ តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២០. ចរណទិគុណ'តិសយាធិគតា-  
សមកិក្ខិសវីរភគេត យុតោ,  
ភុនត្ថយវិប្បវិភេន តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២១. ជនលោចននីហរណាយ និរុ-  
បម រូបសវីរគតាយ តតោ,  
និខិលាវយវស្សិវិយា សពិតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២២. អភិបត្តិត មិច្ឆិត មត្តហិតំ  
បរសត្តហិតម្យិ សមិជ្ឈតិ យំ,  
ឥតិ តាទិសកាមភគេន យុតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២៣. យននុត្តរិយេន ច បារមិតា-  
វិរិយេន បយត្តភគេន យុតោ,  
គរុភារបនប្បភវេន តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា;
២៤. បរមិស្សវិយាយមធម្មយសោ-  
សិរិកាមបយត្តភាគា ឆយិមេ,  
យទិ យស្ស ជិនស្ស ភវន្តិ តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២៥. សុភគេន អនញ្ញសមេន និរុ-  
បមរូបវិលាសភគេន យុតោ,  
សតបុញ្ញសមុជ្ឈលីកេន តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២៦. និជធម្មសវីរិភូតិ យថា  
និជរូបសវីរិភូតិ តថា,  
តហ វុច្ចតិ ភគ្គសុភាគ្យមិតិ  
អបិ តេហិ សមដ្ឋិ ជិនោ ភគវា; ()
២៧. កុសលាទិបទេហិ វិភត្តមកា'-  
យតនាទិវសេន ច ពន្ធរសា,  
វេត ធម្មសមុហសភាវ មតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()
២៨. ចតុដា ចតុដា ចតុដា ចតុដា  
ចតុសច្ចនសោ'វិយសច្ចម្យិ,  
វិភជី វិភជី វិភជី វិភជី  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; (យមកពន្ធនំ)
២៩. យទិ ទិព្ពវិហារ មសេវិភជិ  
សុរេដ្ឋវិហារ មនញ្ញសមំ,  
អរិយញ្ញវិហារ មនញ្ញសមំ,  
អរិយញ្ញ វិហារ មសេវិ តតោ

ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()

៣០. យទិ កាយវិវេកសុខំ អភជិ  
ភជិ ចិត្តវិវេកសមាធិសុខំ,  
ឧបជីហិ វិវេកក មសេវិ តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()

៣១. ភជិ វដ្តគតញ្ច វិវដ្តគតំ  
សយ មុត្តវិមានុសធម្ម មបិ,  
តិវិជញ្ញហិ វិមោក្ខ មសេវិ តតោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()

៣២. បុនរាគមនាវរណេន ភវេ  
ភវេនេត្តិសមញ្ញ មិទំ គមនំ,  
យទិ វន្តមកា'វិយមគ្គមុខោ  
ភគវា'តិ បុព្វតិ សោ ភគវា; ()

៣៣. ភគវា'តិ វិសិដ្ឋ'ភិធានមិមំ  
ន'ច មាតុបិតុប្បុរុតិហិ កតំ,  
សហពោធិបទាធិគមេន គតា  
តថសម្មតិ តស្សជិនស្ស'ភវិ; ()

អថមហានិទ្ទេសាគគនយោ វុច្ចតោ។

៣៤. លោកុត្តរាយ មតិយា  
រាគំ ភគ្គំ អកាសិ ទោសំ មោហំ,  
យស្មា កណ្តកមាសំ  
គិលេសមារំ តតោបិ ពុទ្ធា ពគវា; ()

៣៥. យស្មា វិភជ្ជវាទិ  
ភជិ វិភជិ បរិភជិ សធម្មក្ខន្ធី,  
លោកុត្តរញ្ច ភគវា  
ភវានមគ្គំ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()

៣៦. យស្មា ភាវិតកាយោ  
ភាវិតសិលោ សទា សុភាវិតចិត្តោ,  
ភាវិតបញ្ញោ សព្វិ  
សុភាវនីយោ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()

៣៧. ភគវា កវេនបន្តានិ  
បដិសន្ធានក្ខិហារសារុប្បានិ,  
ជនវាតាបគតានិ  
វនានិ សេនាសនានិ យោ បន្តានិ; ()

៣៨. ភុជរកន្ធុរលេណំ  
គុរុហមូលំ បកលាល មញ្ញោកាសំ,  
សិវចិកំ ភជិ យស្មា  
តិណសត្ថារំ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()

៣៩. ចតុព្វិធានំ សទ្វា-  
ទេយ្យានំ ចីរវាទិសម្ភារានំ,  
សុភរោ យស្មា ភាគី  
បរមប្បិច្ឆោ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()

៤០. អត្ថរសស្ស សុភាគី  
ធម្មរសស្ស ច យតោ វិមុត្តិរសស្ស,  
អធិសីលស្ស'ធិចិត្ត-  
ស្ស'ធិបញ្ញាយច តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤១. រូបារូបាវចរ-  
ជ្ឈានាន ចតុន្ត មបក្សមញ្ញានម្បិ,  
វិន្ទុសិគីរណោ  
យស្មា ភាគី តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤២. អដ្ឋន្តព្វដ្ឋន្តំ  
វិមោក្ខធម្មាន មាភិភាយតនានំ,  
អនុបុព្វវិហារានំ ភាគីនវន្តំ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤៣. ទសកសិណសមាបត្តិ  
ទសសញ្ញាភាវនាន មបិ ភាគីវា,  
អសុភសមាបត្យ'នា-  
បានស្សតិយា តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤៤. សម្មប្បធាន បភុតិ-  
សតិបដ្ឋានិ'ទ្ធិបាទធម្មានម្បិ,  
ចតុធា សុវិភត្តានំ  
ភាគី យស្មា តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤៥. បញ្ចន្តម្បិ ពលានំ  
យស្មា បញ្ចន្ត មិទ្រិយានំ ភាគី,  
តស្មា ទសពលធាវិ  
ជិតិទ្រិសោ យោ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤៦. យស្មា ពោជ្ឈង្គានំ  
អរិយស្ស'ដ្ឋក្កិកស្ស មគ្គស្សាបិ,  
តថាគតពលានំ យោ  
ភាគី ទសន្តំ តតោបិ ពុទ្ធា ភគវា; ()
៤៧. ចតុវេសារជ្ជានំ  
យទិ ចតុបដិសម្ពិទាន មទ្ធភាគី,  
ឆពុទ្ធធម្មានម្បិ  
ឆន្ទុភិញ្ញានំ តតោបិពុទ្ធាភគវា; ()
៤៨. ភគវា'ភ្លេ'តំ នាមំ  
នកតំ មាតាបិតុហិ ភាគុភគិនីហិ,  
សកមិត្តាមច្ចេហិ  
ន ញ្ញតិសាលោហិតេហិវា បញ្ញត្តុ; ()
៤៩. សមណេហិ ភុសុរេហិ  
ន ទេវតាហិ ច នន យេន កេនចិ រចិតំ,  
ឧដ្ឋដកិត្តិសមូលេ  
សុពោធិមូលេ សុពុទ្ធសម្ពោធិនំ; ()
៥០. បដិលាភហេតុ តេសំ  
ភគវន្តានំ អនាវរណញ្ញាណស្ស,  
បវិមោក្ខន្តិកមេតំ  
យទិនំ ភគវាតិ សច្ចិកាបញ្ញត្តិ; ()

៥១. និរតិសយាសីលាទិ-  
សក្កណភាគា អនញ្ញសាមញ្ញា យេ  
យស្ស'បលព្ពន្តិ គតោ  
ភគវា'ត្យ'ភិធិយតេ សពុទ្ធា ភគវា; ()

៥២. តថាហិ សីលំ សមាធិ  
បញ្ញា វិមុត្តិ វិមុត្តិទស្សនញ្ញាណំ,  
ហិវិធិត្ថប្បំ សន្ធិ  
វិវិយំ សតិ សម្មជញ្ញា មេតេ ធម្មា; ()

៥៣. សីលវិសុទ្ធិ ច ទិដ្ឋិ-  
វិសុទ្ធិ កុសលានិ គីណិ តម្មលានិ,  
តាយោ វិតក្កា សម្មា  
តិស្សោ ធាត្វានវជ្ជសញ្ញា តិស្សោ; ()

៥៤. ចតុសតិបដ្ឋានិ'ទ្ធិ-  
ប្បាទា សម្មប្បធានធម្មា ចតុរោ,  
បដិសម្ពិទា ចតុស្សោ  
ចតុរោ មគ្គា ផលានីខោ ចត្តារិ; ()

៥៥. ចត្តារោ, វិយវសា  
យោនិបរិច្ឆេទកានិ ចតុញ្ញណានិ,  
ចតុវេសារជ្ជានិ  
បធានិយដ្ឋានិ បញ្ច បរិមាណានិ; ()

៥៦. បញ្ញត្តិកោ'បិ សម្មា  
សមាធិ បញ្ញត្តិយានិ បញ្ញាពលានិ,  
និស្សារណិយធាតុ  
បញ្ញវិមុត្តិបរិចាចនិយា ធម្មា; ()

៥៧. បញ្ញ វិមុត្តាយតន-  
ញ្ញាណានិ ឆកាវា ឆតហុលវិហារា,  
ឆា'នុស្សតិហានានិ  
និស្សារណិយា ឆធាតុ ឆលភិញ្ញាយោ; ()

៥៨. ឆត្តិធជ'នុត្តរិយានិ  
ឆត្តិធជនិព្ពេធភាគិយា សញ្ញាយោ,  
ឆអសាធារណញ្ញានា-  
ន្យ'វិយធនាន្យ'បរិហានិយា ធម្មា; ()

៥៩. សប្បវិសាវិយធម្មា  
ពោជ្ឈដ្ឋា សត្ត សត្តសញ្ញា សត្ត,  
ខីណាសវេពលកថនា  
សត្តវិជោ ទក្ខិណរហាសញ្ញ កថា; ()

៦០. អដ្ឋន្តំ បញ្ញានំ  
បដិលាភ និទានទេសនា សម្មត្តា;  
លោកសភាវ'ច្ចគមា  
អដ្ឋ'ក្ខណទេសនា ច អដ្ឋវិមោក្ខា; ()

៦១. វត្ថុន្យាវម្ហានិ  
មហាបុរិសតក្កនា'ភិកាយតនុត្តិ,

អង្គវិទ្យា នវុបាយា  
មនសិករណមូលកា បធាន្យង្គានី; ()

៦២. នវ សត្តាវាសកថា  
អាហាតបដិវិនយា ច នវ នានត្តា,  
នវ'នុបុព្ពវិហារ  
នវសញ្ញា ទសវិទ្យា កុសលកម្មបថា; ()

៦៣. ទស កសិណាយតនានិ  
ទស សម្មត្តានិ នាថករណធម្មា,  
ពលានិ ចា'វិយាសា  
មេត្តាយេ'កាទសានិសំសា ធម្មា; ()

៦៤. ពារសធម្មា ចក្កា-  
ការា តោរសធុត្តង្គធម្មា ចេ'បិ,  
ចុទ្ធសមត្តា ពុទ្ធិ  
បញ្ចទសវិមុត្តិបាចនីយា ធម្មា; ()

៦៥. អានាបានស្សគិយោ  
សោឡស សោឡសវិទ្យា' បរន្តបតីយា,  
អង្គរស ពុទ្ធកុណា  
ឯក្ខណវិសតិ បច្ចវេក្ខណពុទ្ធិ; ()

៦៦. ចតុចត្តាឡិសវិទ្យា  
បញ្ញាវត្ថុ'ទយព្ពយេញ្ញណានិ,  
បញ្ញាស កុសលធម្មា  
សត្តាធិកសត្តតិប្បការត្ថនិ; ()

៦៧. ចតុវិសតិ កោដិលក្ខ-  
ប្បមិត សមាបត្តិយញ្ញវជិរញ្ញណំ,  
សមន្តបដ្ឋានបច្ច-  
វេក្ខណញ្ញណានិ ទេសនាញ្ញណតិ; ()

៦៨. សត្តាន មនគ្គានំ  
វិភកញ្ញណានិចា'សយានុសយានំ,  
វុត្តវិភាគា សន្តិ  
គុណភាគា ភគវតោ គតោ ភគវា សោ; ()

៦៩. មនុស្សត្ថភាវាទិកេ អង្គធម្មេ  
សមោធានយិត្វា'ហិសម្ពោធិយា យេ,  
សមិទ្ធា'ធិកាវេហិ សត្តតមេហិ  
មហាពោធិសត្តេហិ សម្បទនីយា; ()

៧០. អធិដ្ឋានធម្មាទយោ បញ្ញ'ឡារ-  
បរិច្ចាគធម្មា ចតុស្សង្គហា ច,  
ចរិយក្កយំ បារមីធម្មាសិ  
ភវត្យា'ភិសម្ពោធិសម្ភារភូតា; ()

៧១. បភុត្យា'ភិនិហារតោ យាវពោធិ  
អសង្ខេយ្យកប្បានិ ចត្តាវិមស្ស,  
សលក្ខានិ តេ ពោធិសម្ភារធម្មា  
ភវា វុទ្ធិបក្ខេ ភតា សម្ពតា'តិ; ()

៧២. ភជីយន្តិ យា បុញ្ញវន្តេហិ លោកេ

បយោគំ សមាគម្ម សម្បត្តិយោ តា,  
ភគានាម វុត្តិវុត្តានុតា'តិ  
បុព្វន្តិ តេសំ ឧភិន្នំ ភគានំ; ()

៧៣. បុរេ ពោធិតោ ពោធិសត្តោ សមាទោ  
ភុសំ ពោធិសម្មារធម្មេ វិននោ,  
បតិដ្ឋាសិ យស្មី ភគេ តេ វនីតិ  
មនុស្សេសុ ទេវេសុ ឧក្កំសភុគេ; ()

៧៤. តថា'នញ្ញសាមញ្ញសាហិញ្ញឈាន-  
ស្សមាបត្តិភេទគមគ្គប្បលាទី,  
ភគេ ពោធិមូលេ វិវុត្តានុគេ'បិ  
សយំ ពុទ្ធភុតោ សមាទោ វនី'តិ; ()

៧៥. ចតុត្ថិស យេ កោដិលក្ខប្បមាណ-  
សមាបត្តិភាគា កមហាភាគធម្យោ,  
បរេសំ នហិតាយ? ត្ថនោ ទិដ្ឋធម្ម-  
សុខត្ថាយ តេ និច្ចកប្បំ វនីតិ; ()

៧៦. អភិញ្ញេយ្យធម្មេសុ យេ ភាវិតព្ព-  
បហាតព្ពភាគា បរិញ្ញេយ្យភាគា,  
សិយំ សច្ចិកាតព្ពភាគា វនី'តិ  
ជិនោ ភាវនាគោចរាសេវនោ តេ; ()

៧៧. អសាធារណេ សេសសាធារណេ យេ  
តមេ ធម្មភាគា'ជិសីលាទិភេទា,  
ផលំ យាវតា ពោធនេយ្យេសុ សត្តា  
វនី បត្តយិ សុប្បតិដ្ឋានុខោតិ; ()

៧៨. អវេច្ចប្បសន្តា តមស្ស'តិ ទេវ-  
មនុស្សា ពហុ ភត្តិយុត្តា តថាហិ,  
អសាធារណា'នោបមានត្តញ្ញាណ-  
ប្បភាវាទិតោ សព្ពសត្តតមោ សោ; ()

៧៩. អនត្តាបហារាទិបុព្ពង្គមាយ  
ហិតត្តា'ភិនិច្ឆានេ តប្បរាយ,  
បយោគាភិសម្បត្តិយា ពោធនេយ្យ-  
បជាយោ'បការាហាយា'មិតាយ; ()

៨០. វិយាមប្បភា កេតុមាលាកុលាយ  
ភុសំ លក្ខណា'សិក្សនុព្យញ្ញេហិ,  
វិចិត្តាយ រូបិន្ទិរាមន្តិរាយ  
សមិន្ទត្តភាវា'ភិសម្បត្តិយាបិ; ()

៨១. យថាភុច្ចសីលាទិធម្មញ្ញវេន  
ឧឡាវេន លោកត្ថយព្យាបិនាបិ,  
សមន្មាគតត្តា កវិសុទ្ធនេ កិត្តិ-  
ស្សវីវេន ខីរោទជីបណ្ណវេន; ()

៨២. បិតត្តា វិសិដ្ឋាសុ ឧក្កំសកោដិ  
បវិដ្ឋាសុ សន្តដ្ឋិតា'ប្បិច្ឆតាសុ,  
ចតុន្នំ វិសារជ្ជធម្មាន មទ្វា  
ទសន្នំ ពលានញ្ញ សព្ពាវគោបិ; ()

៨៣. សមន្តាបសាទាវហត្ថា'បិរូប-  
ប្បមាណទិកេ ជីវលោកេ សុរានំ,  
នរាន'ញ្ញលីវន្ននាមានបូជា-  
វិធានាវហត្ថាបិ សម្មត្តិហានំ; ()
៨៤. អវេច្ចប្បសាទេនុ'បេតា'នុសិដ្ឋិ-  
បដិក្កាហកា យេជនា កេនចាបិ,  
មនុស្សេន ទេវេន វា ព្រហ្មនា វា  
អសំហាវិយា ភត្តិ តេសំ កទាចិ; ()
៨៥. បរិច្ឆេដ្ឋ តេ សាវកា ជិវិតម្បិ  
ជិនំ ធម្មបូជាយ បូជេន្តិ ទន្ធុ;  
តថាហិ'ស្ស បញ្ញត្តសិក្ខាបទានិ  
នវីតិក្កមន្តេ សមុទ្ធោវ វេលំ; ()
៨៦. បរិច្ឆេន្តិ ភាគាតិ ធម្មស្សការ-  
វិភាគា ហិ តេ ខន្ធជាត្វាទិនា'បិ,  
អតីតាទិវុបាទិកេទេហិ តេបិ  
អនេកប្បភេទា វិភត្តា ភវន្តិ; ()
៨៧. បបញ្ចត្តយំ សព្ពសំយោជនានិ  
ជិនោ គន្ថយោគា'សវោ'យោ'បជីច,  
សមុច្ឆិដ្ឋ មគ្គេន និព្វានជាត្វា-  
មតំ សោ បិពន្តោ វមី តេ ច ភាគេ; ()
៨៨. ឆចក្ខាទិវត្តនិ ជា'រម្មណានិ  
ឆចិក្ខានិ ឆព្ពេទនា ឆស្សឆក្កំ,  
ឆសញ្ញា ឆគណ្ណា ឆសញ្ជេតនា ឆ-  
ព្ពិតក្កេ វិចារេ ឆ ភាគេ វមីតិ; ()
៨៩. យមា'នន្ទ ចត្តញ្ច វន្តំ វិមុត្តំ  
បហិណំ វិនិស្សដ្ឋ មដ្ឋិវសស្ស,  
ន តំ ជាតុ បច្ចេស្សតីត្យា'ភ សត្តា  
យថាវុត្តភាគេ វមីត្វេវមេវ; ()
៩០. ជិនោ កណ្ណសុក្កេច វជ្ជានវជ្ជេ  
និហិនប្បណិកេ អធម្មេ ច ធម្មេ,  
អសាធារណេន' គ្គមគ្គា'ននេន  
អបច្ចាគមំ បាបយី ឧត្តិវិគិ; ()
៩១. បរេសញ្ច សំសារនិរាភរម្ហា  
សមុល្លម្បនត្ថាយ កុល្លបមំ សោ,  
យថាជ្ឈាសយំ ទេសយីត្វាន ធម្មំ  
បមាបេសិ តេហា'បិ ភាគេ'តិ សព្ពេ; ()
៩២. បុរេ បុរយំ បារមីធម្មជាតំ  
មហាពោធិសត្តោ សមាសោ ភគាព្យំ,  
សិរី តស្សវត្ថំ យសោហត្ថសាវំ  
វមី ឆឡនីយំ យថាខេឡបិណ្ឌំ; ()
៩៣. តថាហិ'ស្ស លទ្ធ�ំ បុរេ សោមនស្ស-  
វ្ហយោ តេមិយោ'យោយរោ ហត្ថិបាលោ,  
កុមារោសមាសោ'ភិនិក្ខម្ហ តេហា  
សិរី ទេវវជ្ជស្សិវិ ឧត្តិវិ សោ, ()



៩៤. អនេកាសុ ជាតិសុ សម្បន្នភោគោ  
ភាគេ លទ្ធភោគេវមេវុត្តិវិក្ខា,  
សកំ ហត្ថគំ បច្ឆិមេ អត្តភាវេ  
អនោមស្សិវិ ចក្កវត្តិស្សិវិម្បិ; ()

៩៥. ចតុទ្ធិបិកំ ទេវវជ្ជា'ធិបច្ច-  
សមាធាធិបច្ចំ យថាភុច្ច មុច្ចំ,  
យសញ្ញា'បិ តត្ថិស្សយំ បញ្ចកាមេ  
អលក្កោ តិណគ្គាយ'បា មញ្ញមាធនោ; ()

៩៦. បហាយា' ភិគ្គន្ធាភិសម្ពោធិវដ្ឋេ  
បភិដ្ឋាយ សន្ធម្មរាជា ពភុរុ,  
អសារេ តុសារេវ សំសារសារេ  
សុវុត្ថប្បការេ ភគេ សោ វមីតិ; ()

៩៧. បវត្តន្តិ នត្ថត្ថរូបេហិ ភេហិ  
សមំ ចក្កវាឡាវកាសេសុ យាតា,  
តិកុដទ្ធិ កុដទ្ធិ ចន្ទ'ក្ក នេវ-  
វិមាធាទិសោភា ភគា នាម ហោន្តិ; ()

៩៨. ជិនោ គស្សមង្គិ ជនោកាសលោកេ  
ហវេ ឆន្ទរាគប្បហរណេន យេន,  
មហាពោធិមណ្ឌេ និសិន្នោសមាធនោ  
វិភូតាវិភូតេ ភាគេ តេ វមីតិ; ()

៩៩. សោភាគវា'តិ ភគវា'តិ ភគេវនី'តិ  
ភាគេវនី'តិ អភិបត្តយិ ភគវា'តិ,  
ភាគេវមី'តិ តិភវេសុ ភគេវមី'តិ  
អន្ធកតោ ហិ ភគវា ភគវា សមញ្ញោ; ()

១០០ ឥច្ឆេវ'មស្ស អរហនិគុណប្បពន្ធ-  
បុព្វាចលុ'ព្វវយសោវិសរោសធីសោ,  
បដ្ឋេញ សដ្ឋនមនោកុមុទានិ'វេ'ទំ  
ចិត្តានិ ពោធយតិ កី បុរិសាធមានំ; ()

ឥតិមេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជនេ ហទយានន្ទ ទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភគវា'តិនាមបញ្ញត្តិយា អភិធមេបវិទីបោ ឆត្តិសតិមោ សក្កោ។

១. ឯត្ថ'ត្ថហិសម្បត្តិបរហិតបដិបត្តិកោ  
និស្សិមាបិ ទ្វិជា ពុទ្ធកុណា សង្កហិតា កថំ; ()

២. តាស្វ'ត្ថហិតសម្បត្តិសន្ធម្មចក្កវត្តិនោ;  
បហរណសម្បទាញរណសម្បទាភេទតោ ទ្វិជា; ()

៣. រូបកាយា'នុភាវាសុំ តត្ថេវ'ន្តោគធា ទ្វិជា,  
បរត្ថបដិបត្តិ'បិ បយោគាសយភេទតោ; ()

៤. បយោគោ លាភសក្ការសិលោកនិវបេត្តិនោ,  
ទុក្ខ'បសមណគ្គាយ នីយ្យានិកោ'បទេសនា; ()

៥. អាសយោ ទេវទត្តាទិបច្ចាមិត្តជនេសុបិ,  
ហិតដ្ឋាសយតា និច្ចំ មេត្តាកត្តាយ ភត្តនោ; ()

៦. ឥន្ទ្រិយា'បរិបក្កានំពោធនេយ្យាន មន្ទហំ,  
បញ្ញិទ្រិយានិសម្បាកសមយា'វគមាទិកោ; ()

៧. ទេយ្យធម្មបដិគ្គាហប្បភុតីហា' នុកម្មិយ,  
បរហិតបដិបត្យា'សិ បរេសំ ហិតសាធនំ; ()
៨. តេសំ គុណវិសេយានំ វិការនវសេនបិ,  
បាឡិយំ អរហន្តាទិបទានំ គហណំ កថំ; ()
៩. គត្តា'រហន្តិ ឥមិនា បទេន បរិទីបិតា,  
បហណសម្មទានាម អត្តនោ ហិតសម្មទា; ()
១០. បទេហិ សម្មាសម្ពុទ្ធោ លោកវិទូតិ អត្តនោ,  
ញាណសម្មត្តិសង្ខាតា នហិតសម្មត្តិ ទីបិតា; ()
១១. វិជ្ជាចរណសម្មន្នោ'តិ'មិនា ទស្សិតា'ត្តនោ,  
វិជ្ជាចរណប្បតិ សញ្ញា'បិ ហិតសម្មទា; ()
១២. សុគតោ'តិ'មិនា វុត្តា បដ្ឋាយបណិធានតោ,  
អត្តនោហិតសម្មត្តិ បរត្ថបដិបត្តិច; ()
១៣. សត្តា ទេវមនុស្សានំ បុរិសទម្មសារថិ,  
បរត្ថបដិបត្យេវ បទញ្ចយេហិ ទីបិតា; ()
១៤. បទញ្ចយេន ពុទ្ធាតិ ភគវាតិ វិការីតា,  
យាវ'ត្តហិតសម្មត្តិ បរហិតបដិបត្តិ ច; ()
១៥. គិធា ពុទ្ធកុណា ហេតុផលសត្តោ'បការតោ,  
សំខិត្តា អរហំ សម្មាសម្ពុទ្ធោ'តិ បទេហិច; ()
១៦. វិជ្ជាចរណសម្មន្នោ លោកវិទូ'តិ'មេហិ ច,  
ចត្វហិ ផលសម្មត្តិសង្ខាតា កិត្តិតា គុណា; ()
១៧. បុរិសទម្មសារថិ សត្តា ទ្វីហិបទេហិ តុ,  
សត្តោបការសម្មត្តិវសេន គទិតា គុណា; ()
១៨. ផលសមបត្តិសត្តោបការសមបត្តិភេទតោ,  
ឧភោ ពុទ្ធកុណា ពុទ្ធា'តិ'មិនា បរិទីបិតា; ()
១៩. សុគតោ ភគវា ទ្វីហិ បទេហា'ទិច្ចពន្ធនោ,  
វិការីតា ហេតុ ផលសត្តោ'បការសម្មទា; ()
២០. ថិរសារតរោ'ទារុត្តង្គ សក្កណមេវនា,  
គិរិវាជា'បិ នីចត្តំ ជគាម ជិនរាជិនោ; ()
២១. គស្សា'នុបុព្វកម្មិរសម្មណ្ឌគុណសាគវេ,  
សាគរោ'យំ បរិច្ឆិន្នោ ពិន្ទមគ្គំវេ ខាយតិ; ()
២២. ថាវរា'ចលបត្តិណ្ឌបតិដ្ឋាគុណភុមិយា,  
នោបេតិ បំសុបថវី កលភាគម្យិ សត្តនោ; ()
២៣. ចក្កវាឡសហស្សានិ សម្ពាធិកឡិតានិ'វេ,  
គុណលេសានុភាវេន ទិស្សន្តេវពន្ធនោ; ()
២៤. អនន្តាបរិយន្តេន គុណកាយេន សត្តនោ,  
អាកាសោ'មនន្តោ'បិ អន្តគុតោ'វេ គម្យតេ; ()  
ឯវំ ពុទ្ធកុណានន្តាបរិយន្តា អចិន្តិយា,  
អវាចិយា'នោបមេយ្យា អហោអច្ឆរិយព្ពតា; ()

ឥតិមេធនន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវេសទីបេ  
សន្តិកេនិទានេ នវន្ទមហាទិកុណានំ សង្ខេបនយបវិទីបោ

សត្តវិសតិមោសគ្គោ។

១. ធុតនិជ្ឈរចាមរានិលេន  
សិសិរេ ក្នុងភុដេហិ គិជ្ឈក្នុងេ,  
ហវិកុធរហាវិទេហធាវិ  
វិហរន្តោ កុណាករោ កទាចិ; ()
២. វេសមាន មសេសភិក្ខុសង្ឃ  
ឥហ រាជគុហនាមរាជធាន្យា,  
វេមណ្ឌលមាល មានយស្ស  
មុនិរានន្ទយនិន្ទមិច្ឆវោច; ()
៣. យតិ សម្បតិ សន្តិបាគយិត្វា  
យតិសង្ឃំ យតិរាជមព្រុវី សោ,  
រុចិរញ្ញលិបូជិតង្វិកញ្ឆោ  
សមយំ មញ្ញថ យស្សទានិ ភន្តេ; ()
៤. អថ ខោ សុគតោ គតោ'ហិគន្ធា  
នវេសញ្ញាយនវេសិវិប្បកិណ្ណោ,  
វេមណ្ឌលមាឡ មោគវិត្ត  
វេមន្ទារមិវោទយា'ចលម្ហា; ()
៥. គហិ មាសនមគ្គកេ និសិន្នោ  
មិគរាជារិ កញ្ចនាចលក្កេ,  
បរិសាសុ វិសារទោ អភាសិ  
មុនិរាជា'បរិហានិយេច ធម្មេ; ()
៦. អភិន្ទមិយ'ម្ពលដ្ឋិកាយំ  
វិហរន្តោ ភគវា គតោ បុរម្ហា,  
នវេបល្លវេមណ្ឌិតម្ពសាខី  
វិវេនុញ្ញនចារុបកាសោ; ()
៧. ឥតិសីលបភាវិតោ សមាធិ  
សផលោ ចិត្តបភាវិតា ច បញ្ញា,  
សផលា'តិ បវត្តធម្មចក្កោ  
អថ នាលន្ទមុបាគមិ សសង្ខោ; ()
៨. គហិ មម្ករេនេ យថាភិវន្តំ  
វិហរន្តំ គមុបេច្ច ថេរនាគោ,  
មកហិតញ្ញលិមញ្ញវិក សិវេន  
ចរណចន្ទ មវន្តិ សាវិបុត្តោ; ()
៩. សុនិសង្គ អសង្គមានញ្ញាណំ  
ភគវន្តំ បច្ចុរំ អភិក្ខវន្តោ,  
នទិ សិហានិភោ អភិគវាចំ  
ភគវា ច'ព្ពនុមោទិ ភាសិតំ តំ; ()
១០. កថយំ អធិសីលចក្កបញ្ញា-  
បដិសញ្ញត្តកថំ គហិ វេសិត្វា,  
យតិសង្ឃបុរក្ខតោ គតោ សោ  
អគមា បាដលិតាមមុត្តជីមា; ()

១១. មុនី បាងលីតាមុបាសកាន់  
អនុកម្មាយ សុមាបិកេ និវាសេ,  
និវសំ សវណញ្ញលីហិ បេយ្យំ  
វេជ្ជំ ធម្មសុធាវសំ អទាសិ; ()
១២. អចិរាបកតេសុ'បាសកេសុ  
ភគវា បាងលីតាមិកេសុ តេសុ,  
ជនសុញ្ញនិកេតនំ អនញ្ញោ  
បវិសិត្វាន អកាសិ សីហសេយ្យំ; ()
១៣. មគធាធិបតិស្ស ភុបតិស្ស  
នគរំ តត្រុ សុនីធរស្សការា,  
សចិវា តិទសេហិ មន្តយិត្វា  
វិយ តស្មីសមយេ សុមាបយន្តិ; ()
១៤. អភិបស្សិយ ទិព្ពចក្ខុនា តំ  
ភគវា'នន្ទ មវោច ហេស្សតេ'ទំ,  
អវិយា'យតនំ វណិប្បថោ'តិ  
នគរំ បាងលីបុត្តនាម មគ្គំ; ()
១៥. មិថុភេទវសេន អគ្គិកោវា  
ទកកោ បាងលីបុត្តសញ្ញិនោ ខោ,  
នគរស្ស កទាចិ អន្តរាយា  
មុនី វេទេហមុនី តយោ'ត្យ'វោច; ()
១៦. តទហេ'វុបសង្កមីសុ យេន  
ភគវា តេន សុនីធរស្សការា,  
ជិនបាទកិវិដធុដ្ឋសិសា  
អភិសិត្តេ'វ ខណំ លសីសុ' ហោ តេ; ()
១៧. ថិរសាវគុណេន ធម្មរញ្ញោ  
ធនុទណ្ណេវ បិកា នតងក្កយដ្ឋិ,  
តទុកោ សវិវា និមន្តយិសុ  
សុគតំ អដ្ឋតនាយ ភោជនេន; ()
១៨. អធិវាសន មស្ស តេ វិទត្វា  
បដិយត្តេហិ បណីតភោជនេហិ,  
ភគវន្ត មតប្បយុំ សសង្កំ  
កមលាវាសនិវាសកំ សហត្ថា; ()
១៩. ភគវា'ថ សុនីធរស្សការេ  
បវិត្តោ អបនីតបត្តបាណី,  
អនុមោទិ និបិយ ធម្មបាសំ  
បច្ចុរំ បិគិដុដន្តរា'ភវុំ តេ; ()
២០. អនុយន្តជនេហិ ធម្មរញ្ញោ  
វេតោ ភិក្ខុបូរក្ខតស្ស តម្ហា,  
បុថុលោតលេន យំ វិសាលំ  
នគរទ្វារ មនន្តរិពាភុវុំ; ()
២១. តតិ តោតមពុទ្ធបាទផុដ្ឋំ  
តទិទំ ទ្វារ មហោសី តោតមាខ្យំ,  
តហិ មោតវិ យត្ថ កាកកបេយ្យា  
មុនី តង្កាខ្យសវន្តិ តុដ្ឋវិចិ; ()

២២. ពហុឡា'និលកង្កវិចិមាលា-  
លុលិតាយា'តិ គភីវនិទ្ទតាយ,  
យ មនង្គបកង្ករោ តវិត្ត  
តយិទំ គោតមតិត្តនាម មាសិ; ()

២៣. សុគតោ បរតិរគោ'យតិណ្ណោ  
ជនតំ បស្សិយ សាវកេហិ សទ្ធិ,  
តរណត្ថ មុលុម្បកុល្លនាវា  
បរិយេសន្ត មុទានតាថ មាហ; ()

២៤. នរសារថិ យេន ភុមិកន្តា-  
មកុដាការកុដិហិ នាវកាសោ,  
ឧបសង្កមិ តេន កោដិកាមោ  
ឧទិតម្កោរុ ហុ'បាហនប្បិតង្សិ; ()

២៥. អហមស្មិ បពុន្ធសច្ចជម្ពោ  
បុនុប្បត្តិ នចត្ថិ មេ'តិ វត្វា;  
តហិ មោវទិ វាសគោ តិសិក្ខា-  
បដិសំយុត្តកថាយ ភិក្ខុសង្ឃ; ()

២៦. មុនិ នាតិកនាមតាមយាតោ  
កថិតានន្ទយតិន្ទបុដ្ឋបញ្ចោ,  
បរិទីបយិ ធម្មទប្បណាខ្យំ  
បរិយាយំ គតិបច្ចវេក្ខណាយ; ()

២៧. អរហនិគុណករោក មហេសិ  
វិហរំ តត្របិ គិញ្ញកានិវាសេ,  
បិដកត្ថយសង្កហំ វសិនំ  
អធិសីលាទិកថំ កថេសិ ភិយ្យោ; ()

២៨. សុគតោ បគតោ សភិក្ខុសង្ឃោ  
អថ វេសាលិបុរិ បុរិនមគ្គំ,  
តហិ មម្ករេន វសំ វសិនំ  
សតិបញ្ញាបរមំ អភាសិ ធម្មំ; ()

២៩. ជិនគន្ធកដោ មម'ម្ពបាលិ-  
គណិកា អម្ករេន'និ'ទានិ សុត្វា,  
អភិរុយ្ហ បយាសិ ភទ្ទយានំ  
កុចភារាតិសមិទ្ធកត្តិភារា; ()

៣០. គណិកា'ថ កតញ្ញលិនិសិន្នា  
យនបិនត្ថនភារុម្ពិកេវ,  
ករវិកវិវរមញ្ញយោសោ  
មជ្ជុំ ធម្ម មភាសិ តាយ សត្ថា; ()

៣១. កតភត្តនិមន្តនា បសាទំ  
វសនាទាមសវេហិ វាហន្តិ,  
បរិធាយ បទក្ខិណំ មុនិន្ទំ  
អគមា ហំសវជ្ជុំ មន្ទិរំ សា; ()

៣២. អហតាហតនីលបីតរត្ត-  
សិតមញ្ញិដ្ឋវិរាគសាដកេហិ,  
សុនិវត្តសុបាវតា'ភិរុទ្ធា  
សុបុត្តាវិ ភទ្ទភទ្ទយានំ; ()

៣៣. អថ លិច្ឆវិរាជរាជបុត្រា  
ឧបសង្កម្ម បណ្ណម្ម ធម្មរញ្ញោ,  
នខរំសិបពន្ធសិន្នគីរេ  
សមយំ មគ្គបរិស្សមំ និសិន្នា; ( )

៣៤. វិលសិសុ កិរិដភិក្កមាលា-  
វិរុទ្ធា លិច្ឆវិកញ្ញកោសរាសិ,  
វរិតន្ទរធម្មភាករេន  
ធុដិតា'ធុដ្ឋិតសិលកន្ធសាលិ; ( )

៣៥. សផលីកតទុល្លភន្តភារា  
វិផលីកុតនិមន្តានា ជនា តេ,  
វិរជង្សិរជោបិសង្កមោឡិ  
បុរ មារុន្តរថា តតោ បយាសុំ; ( )

៣៦. ជនលោចនគោរណាករាទ្យំ  
អរតិណ្ណោ វិមលញ្ញសំ សសង្ខោ,  
គណិកាយ យរំ មហេសិ បាតោ  
ចរណក្កន្តថលម្កដោ ជគាម; ( )

៣៧. កតភោជនសង្ការវសានេ  
គណិកា បញ្ញលិកា និសង្ខ ធម្មំ,  
សុនិសម្ម សសាវកស្ស'ទាសិ  
សុគតស្ស'ម្ករនំ សមិទ្ធសន្ធា; ( )

៣៨. មុនិ រម្ករនំ បដិក្កហេត្វា  
វិហរិត្វាតហិមេត ទេវ ធម្មំ,  
កថយំ អធិសិលចិត្តបញ្ញា-  
បរមំ ពេន្ទ្រវគាមកំ ជគាម; ( )

៣៩. អហមេត្ថ វេសាមិ ភិក្ខុវេ'កោ  
សមណ្ឌេ'ត្ថសហាយកេហិ តុម្ពេ,  
ឧបកច្ចថ វស្ស មស្សមេសុ  
មុនិ វេសាលិសមនគតោត្យ'ភាសិ; ( )

៤០. ជិតមារពលសស ពេន្ទ្រវស្មី  
អថ វស្សបកតស្ស យោររោគោ,  
ឧទបាទិ ច មារណន្តិកា'សុំ  
កដុកា កាយិកវេទនា'តិព្ភន្យា; ( )

៤១. អធិវាសនខន្តិបារកោ សោ  
សុខទុក្ខេសុ តុលាសមោ តទានិ,  
ភគវា អវិហញ្ញមានុបោ  
អធិវាសេសិ សតោ ច សម្បជានោ; ( )

៤២. អនបេក្ខិយ តាវ ភិក្ខុសង្ឃំ  
តធុ'បដ្ឋាកនិវេទនំ អកត្វា,  
អនលន្តិ មមា'នុបាទិសេស-  
បរិនិព្ពានបទំ សចេ លកេយ្យំ; ( )

៤៣. វិរិយេន បដិប្បណាមយិត្វា  
ពលវា'ពាធ មលក្កយាបនីយំ,  
បដិសង្ខរណារហំ វិសេសំ  
សមធិដ្ឋាយ សធិវិតិក្រិយស្ស; ( )

៤៤. ភគវា'ថ សមាធិ មប្បយិក្ខា  
បដិបស្សន្តិយ ទុក្ខវេទនំ សោ,  
បរិហាសិ មហាវិបស្សនាយ  
នហិ វិក្ខម្ពិត វេទនា បុនាសុំ; ()

៤៥. វរិតន្ត វិហារតោ'ហិគន្ធា  
ពហិឆាយាឯរណ្តណ្ណប្បទេសេ,  
សុនិសង្ក មុនិសង្ក មុនិសង្ក  
បរិយុដ្ឋាយ លហំ គិលានភាវា; ()

៤៦. ជិតជាតិជរុដោ និសីទិ  
យហិមានន្ទុគបោធនោ' បគម្ម,  
តហិ មញ្ញលិកោ មយា សុទិដ្ឋំ  
ខមនីយំ កវ សាត មិច្ឆវោច; ()

៤៧. កវ ពាន្តគិលានតាយ ភន្តេ  
មម បត្តង្សនោ វិយ'ក្កភាវោ,  
សកលាបិ ទិសា'នុបដ្ឋហន្តិ  
នបិ ធម្មា បដិភន្តិ មន្តិ វត្វា; ()

៤៨. អបិចា'សិ មមេ'ស សាវកានំ  
ហទយស្សា'សលវោ នកិញ្ចិវត្វា,  
ភគវា នបនា'នុបាទិសេស-  
បរិនិព្ពាន បទំ ភជេ'តិ ភន្តេ; ()

៤៩. យមនន្តរពាហិរំ កវិក្ខា  
ននុ ចា'នន្ទបកាសិតោ ហិ ធម្មោ,  
គុរុមុដ្ឋិ តថាគតេសុ នត្ថិ  
វេទ កិ បត្តយតេ មមេ'ស សង្ខោ; ()

៥០. អធុនា'ហ មសីតិ វស្សិកោស្និ  
បរិជណ្ឌោស្និ តថាគតស្ស កាយោ,  
សកដំវិយ ជជ្ជរំ ជរាយ  
ភិទុរោ វត្តតិ វេខមិស្សកេន; ()

៥១. សនិមិត្តកវេទនានិរោធា  
ឧបសម្បជ្ជ វិមុត្តិជំ សមាធិ,  
វិហរេយ្យ យទា តទាត្តភាវោ  
វេយធម្មោបិ អភិវេទនាសុហោតិ; ()

៥២. អធុនាគ មិវ'ក្កធម្មទីបា  
កវថា'នញ្ញបរាយណាត្ថ តុម្ពេ,  
ភគវាវេទិ តេវ សត្តមា'តិ  
សមណ ភាវិតកាយ ចិត្តបញ្ញា; ()

៥៣. បុនរាគមិ តត្ថ វត្ថវស្សោ  
ភគវា ជេតវនំ មហាវិហារំ,  
ឧបគម្ម តទានិ ធម្មសេនា-  
បតិ សត្តារ មវន្តិ សាវិបុត្តោ; ()

៥៤. វិវិជ្ជិវិកុញ្ញណំ វិធាយ  
យតិនាគោ មុនិនា កតាវកាសោ,  
កវ បច្ឆិមទស្សនន្តិ វត្វា  
និវតោ បញ្ចសតេហិ សត្តកប្បោ; ()

៥៥. អភិនម្ភ បទក្ខិណំ កវិត្វា  
ភគវន្តំ សមុបេច្ច មាតុគេហំ,  
ជនិតោវរកេ និបជ្ជក មញ្ជោ  
បរិនិព្វាយិ តទា'សិ ភូមិបាលោ; ()

៥៦. អថ កោលិតនាមថេរនាគោ  
បរិនិព្វាយិ តថា កតាវកាសោ,  
បុន ធាតុសរិ មហ្សយិត្វា  
មុនិការាបយិ ចេតិយានី តេសំ; ()

៥៧. ជនលោចនបិយមានរូបោ  
មុនិ វេសាលិបុរំ កមេន បត្វា,  
សុនិវត្តសុបារុតោ កុលេសុ  
ចរិ បិណ្ឌាយ កវិវ សេរិចារិ; ()

៥៨. ភគវា បរិភុត្តបាគរាសោ  
ភវតា'នន្ទទិវាវិហារកាមោ,  
អថ គណ្ណ និសិទនន្តិ វត្វា  
គមិ បាបាលសមញ្ញចេតិយំហិ; ()

៥៩. អថ ខោ ភគវា និសិទិ យេន  
តទុបដ្ឋាករោ'បគម្ម ភេន,  
កតបញ្ចលិកោ និសិទិ វត្វា  
រមណីយំគិ ឧទេនចេតិយម្បិ; ()

៦០. សុគតស្ស បនី'ទ្ធិបាទធម្មា  
ចតុរោ ភិក្ខុ សុភាវិតា សុចិណ្ឌា,  
ពហុលិកឡិកា'តិ បាហ ភិយ្យោ  
មុនិ តិដ្ឋេយ្យ សចេ ខមេយ្យ កហ្មំ; ()

៦១. កុណ្ណបរិភាវិតាសយេន  
ជិតមារេន គិវា មត្តមេរំ,  
ឧដុកំ មុនិនា ករិយមារេន  
វិបុលោភាសនិមិត្តជប្បនម្ហិ; ()

៦២. បរិយុដ្ឋិតមានសោ វិវញ្ញោ  
ខរមារេន បមុដ្ឋមានសោ សោ,  
ន ច តំ បដិវិជ្ជិ នេវ យាចិ  
ភគវា តិដ្ឋតុ យាវតា'យុកហ្មំ; ()

៦៣. វេជ កង្ខសិ យស្សទានិកាលំ  
បហិតា'នន្ទតបោធនោ'តិវត្វា,  
វេសត្តិវសិកតោ មុហុត្តំ  
អវិទូរម្ហិ និសិទិ រុក្ខមូលេ; ()

៦៤. ឧបកញ្ជិយ ពោធនេយ្យ ពន្ធ  
ភគវា យេន បមត្ត ពន្ធ ភេន,  
ភុជគោវិ ភុត្តនដ្ឋលេន  
អភិមារេន អនោនកង្គយដ្ឋិ; ()

៦៥. អជបាលសមញ្ញិនោ កទាចិ  
ឧរុវេលាយ វេន្ទមស្ស មូលេ,  
កតកិច្ច? តយា កតា បដិញ្ញា  
លិខិតា វត្តតិ ចិត្តបោត្ថកេ មេ; ()



៦៦. សមណ គរ សាសនាវ តិណ្ណា  
អធុនា ធម្មធរា'នុធម្មចារី,  
បដិបត្តិរតា ពហុស្សតា ច  
សុរិយត្តា សុរិសារទា វិនីតា; ()

៦៧. បដិសិទ្ធិបរហ្សវាទិវាទា  
សហធម្មេន សបាដិហារិយំ តេ,  
កថយន្តិ កថាបយន្តិ ធម្មំ  
បរិនិព្វាតុ តតោ ភវន្ត វោច, ()

៦៨. បរិនិដ្ឋិតសព្ពពុទ្ធកិច្ចោ  
មុនិវេរំ សមុទិវិតេ តិវារំ,  
អនលន្តិ និរាលយោ ភវេសុ  
តទ្ធ'(បច្ឆន្នសិកំ) និសេធនាយ; ()

៦៩. អប្បោស្សក្កោ សមាវេនា វិហរតុ កលិមា ហោ តិមាសច្ចយេន  
សច្ចាលោកប្បកាសោ ទុរិត តមហិទោ បញ្ចតាឡិសវស្សំ;  
សម្មា ខីណស្សិនេហោ តិកុរុនភវនេ ធម្មរាជប្បទីបោ  
និព្វាយិស្សក្ស'ភាសិ តទហនិ វិជហញ្ញា'យុ សង្ខារវេកំ ()

៧០. ចាបាលេ ចេតិយេវំ វិជហតិ សតិយា សម្បជញ្ជេនវាយុ-  
សង្ខារេ ភូមិចាលោ ភវិ បដុបដហារវ កម្មិរយោសោ,  
គជ្ឈិសុ វិជ្ជាជិកុដសតបហដា សុត្តជិម្ពតភេវិ  
លោកោ សោកន្នការេ បរិបតិ ជនីតោ ភីសនោ លោមហំសោ; ()

ឥតិមេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិតេ សកលកវិជន ហនយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភកវតោ អាយុសង្ខារោស្សជ្ជន បវត្តិ បរិទីបោ អដ្ឋវិសតិមោ សក្កោ។

១. យេនា'នន្ទោ វសតិ ភកវា តេន គន្ធា និសិន្ទោ  
បាទម្តោដេ សុមហិយ សុហេពទ្ធមុទ្ធាញ្ញលិហិ,  
ភន្តេ សុក្ខាសតិ ច ឯលិតា ហិសនោ លោមហំសោ  
ជាតោ កស្មា វសុមតិវច្ឆ សម្បវេជីក្ស'បុច្ឆិ; ()

២. ហេដ្ឋា'កាសេ ពលវបវនេ វាយមាទេ កទាចិ  
វាតដ្ឋា យា សលិលបថវី តដ្ឋិតា បំសុភុមិ,  
សង្កម្មន្តេ យថវិតវិលោល កណ្តោលមាលិ-  
មជ្ឈោតិណ្ណា បថវិចលនដ្ឋាន មានន្ទ ចេតំ; ()

៣. អប្បេកច្ចេ សមណ សមណព្រាហ្មណ អប្បមាណ  
អាបោសញ្ញា សុខុមបថវី ភាវិតា សន្តិ យេសំ,  
បត្តាភិញ្ញា បរិចិតវសី តេ សមាបត្តិលាភី  
កម្មេន្តិមំ តទបិ ភវតេ ភូមិចាលស្ស ហានំ; ()

៤. គព្ពោក្កន្តោ ភចតិ ច យទា សម្បជានោ សតោវ  
គព្ពស្នា និក្ខមតិ ចរិមេ អត្តភាវេ តទាបិ,  
សម្តោជី វា បុរិសនិសហោ ពុជ្ឈតេ កម្សតេ'យា  
ឯតេ ធម្មា សមណ មហតោ ភូមិចាលស្ស ហេតុ; ()

៥. ពុទ្ធា ហុត្តា ភុរុននយនោ ធម្មចក្កំ បជានំ  
សំវត្តេតិ វិជហតិ យទា ចា'យុសង្ខារវេកំ,  
កម្សត្យេ'សាបថវី ផុសតេ ខន្ធនិព្វានធាតុ  
អានន្ទេ'តេ មហតិបថវិកម្សនត្ថាយ ហេតុ; ()

៦. តព្យាសេនព្រឹកតហនយា'នន្ទមានន្ទថេរំ

អស្សាសេត្វា ឧបរុបរិសោ ទេសនំ វឌ្ឍយិត្វា,  
អានន្ទាហំ ករហចិវសី យស្ស នេរញ្ញរាយ  
នជ្ជា តិរេ ជិតជលមុចស្សាជបាលស្ស មូលេ; ()

៧. តត្រា'កន្លា ផុសតុ ភគវា ខន្ធ និព្ពានធាតុ  
តស្សមាយាមលិនហទយោ បាបិមា ឥច្ចវោច,  
លទ្ធាកាសោ បុនរិបិ កមមំ ឯវមេវ'ភិយាចិ  
អជ្ជា'សិនំ បរមរុចិរេ ប្បត្រ ចាបាលចេត្យេ; ()

៨. អប្បោសសុកេកា ភូមិហ កលិមា ហោហិ មាសេហិ តីហិ  
ខន្ទានំ និព្ពតិ ភគវតោ ហេស្សតិ'ច្ចេតមត្ថំ,  
អាវេចន្តេន ហិ កសតិមតា សមបជញ្ជេន ភិក្ខុ  
ឱស្សដ្ឋោ មេ ជិតនមុចិនា ចា'យុសដ្ឋារធម្មោ; ()

៩. ឯវ វុត្តេ ចរណកមលចន្ទ មានន្ទថេរោ  
នត្វា ភន្តេ ពហុជនហិតត្ថាយ តិដ្ឋា'យុកប្បំ,  
វេតតិក្ខត្តំ បរមកុណាចោទិតោ យាចិនានី  
នា'យំ កាលោ ភវតិ សុគតំ យាវនាហិ'ច្ចវោច; ()

១០. សម្មោធិ ភំ យទិ ភគវតោ សទ្ធិហន្តោ'សិ កស្មា  
និប្បិទ្បេសិ ទសពល មនុស្សង្សនីយា'ភិលាបំ,  
តស្មី តស្មី សតិ ភគវតោ ក យមាទេ និមិត្តេ  
តម្កេវេតំ វិយ កលិមតា ទុក្ខតញ្ញា'បរទំ; ()

១១. យាចៃយ្យាសិ យទិ ទសពល'ចៃ បិដិក្ខិប្បិ វាចា  
សត្ថា'ទត្តេ តវ តតិយកំ វិប្បយោគោ បិយេហិ,  
នព្វា'ក្ខាតោ សមណ បដិគច្ឆេវ មេ សដ្ឋតំ យំ  
ជាតំ ភូតំ អវិបរិណតំ តំ កុតោ' បេ'ត្ថ លព្ពា; ()

១២. ឯកំសេនា'វិតថវចសា សច្ចសន្នេន ចាយុ-  
សដ្ឋារោ' ហិយតិ ភគវតោ វ្យាកតា'នន្ទ ភិក្ខុ,  
យាសា វាចា យថវិវ និយាមុត្តខាណោ តថា តំ  
បច្ចាកច្ឆេ នបុនវចនំ ជីវិតារក្ខហេតុ; ()

១៣. ឯវ វត្វា សបទិ សុគតោ គន្ធនាគិន្ធាកាមី  
យេនារញ្ញំ វិបុលមលកាសារវេសាលិយំ សោ,  
ក្នុងាគារំ តទវសវិយា'នន្ទថេរេន សទ្ធិ  
ឥច្ចាភាសិ សមណបរិសំ សន្និបាតេហិ សិយំ; ()

១៤. ឯវ ភន្តេ លបិតវចនោ សោកសល្លេន វិន្ទោ  
សោហា'យស្មា វសិគណ មុបដ្ឋានសាឡាយ មាសុំ,  
វាសិកត្វា មហិតចរណោ'បាហនោ តស្ស កាលំ  
អាវេចសិ តមិយ ភគវា បិបិកាយំ និសដ្ឋ; ()

១៥. អាមន្តេត្វា សមណបរិសំ ពោធិបកក្ខេ ភវា មេ  
យេតេ ធម្មា សយមជិតតា ទេសិតា សាធុកំ វោ,  
ឧត្តណ្ឌិត្វា យថវិវ សិយា សាសនញ្ញន្ទនិយំ  
ភាវេតញ្ញា សុបរិហរិយា សេវិតញ្ញា'តិ វត្វា; ()

១៦. និព្ពាយិស្សក្សវច ភគវា អច្ចយេនា'ចិរេន  
តេមាសានំ ភុវនភវនុ'ដ្ឋោតបដ្ឋោត្សបោ;  
តុម្កេ សម្បាទយថ សមណ អប្បមាទេន សព្ពេ  
សដ្ឋារា យំ សមុទយមយា លក្ខណញ្ញាហតា'តិ; ()

១៧. បុព្ពញ្ញោ សោ ករកិសលយា'ធាន'វិដ្ឋានបត្តោ

បត្តោ សត្តា បច្ចុរចរណោ ចីវរច្ឆន្ទគន្ថោ,  
គត្តោភាសារុណិតបរិខារីចិបាការចក្កំ  
ចក្កង្កេហ'ង្កិតបទគលស្សាលិវេសាលិនាមំ; () (យមកពន្លឺនំ)

១៨. អាហិណ្ឌិត្វា គហិ មនុយំ បិណ្ឌ មន្វេសមាទោ  
បច្ឆាកត្តំ កុវននយនោ លោចនិន្ទិវេហិ,  
តំ វេសាលី ទ្វិវទគតិមា'នន្ទ នាគាបលោកំ  
ឱលោកេត្វា ឥទ មវច មេ បច្ឆិមំ ទស្សន'ន្តិ; ()

១៩. តម្កាហានា នយនសុភកំ សេរិកោ សាវកេហិ  
ភណ្ឌគ្គាមាដវិមវសដោ ទិដ្ឋិវាទិភសិហោ,  
និច្ឆារេត្វា សវសមជុវំ ធម្មតម្កិរយោសំ  
តណ្ហាខីណា មមបុនភវោ ភិក្ខុវេ នត្ស'ភាសិ; ()

២០. តិស្សោ សិក្ខា បរិហរថ វោ សាធុកំ ភិក្ខុវេតិ  
ឯវំ វត្វា មតិភកវតិភត្តភូតោ សយម្ហ,  
តម្កាគាមា បុនុបគមី ហត្ថិគាម'ម្ហគាមំ  
ជម្ពត្តាមំ វមិតគមនោ ហត្ថិវិក្កន្តិគន្ថា; ()

២១. បត្វា ភោគាយតន មនសោ ភោគនាមំ សុភិក្ខំ  
និព្ពោតោ សោ នគរមបំ ភារតិភត្តរូបោ,  
ចិត្តាភោគំ កុរុថ សមណា សាធុកំ កំ សុណាថ  
ទេសិស្សាមី'ត្យវទិ ចតុរោ វោ ឧឡារាបទេសេ; ()

២២. ឯសោ ធម្មោ ភវតិ វិនយោ សាសនំ សត្ត ចេទំ  
អព្ពញ្ញាតំ វត ភកវតោ សម្មាសា មេ សុតន្តិ,  
សក្ខីកត្វា យទិ វទតិ មំ ភិក្ខុវេ កោចិ ភិក្ខុ  
នាទតព្ពំ តទធិវចនំ នប្បដិក្កោសិតព្ពំ; ()

២៣. បច្ឆិតានំ មម តិបិដកេ តប្បទព្យញ្ញនានំ  
យំយំហានំ អវតាភិ សំទិស្សតេ និទមេត្ថ,  
ធម្មតា វោ សុតហិតិមំ វោសិតនិក្ខន្ធនៃតិ; ()

២៤. អាវាសេ យោ វិហរតិ មហាភិក្ខុសង្កោ អមុត្រ  
ថេរា ភិក្ខុ តិបិដកធរា ថេរវសន្ធា យេ,  
ប្បាភិញ្ញតោ បដិពលតរោ ភិក្ខុ វា សម្មាសា មេ  
តេសំ តេសំ ឥទមវតតំ សុត្តហិតត្ថិ វុត្តេ; ()

២៥. ឱតារេត្វា តទបិ វិនយេ សត្ត សុត្តាភិធម្មេ  
សំសន្នន្តំ យទិបន បដិក្កណ្ឌិតព្ពំកត ន នោចេ,  
ចត្តារោ មេ ឥតិវិភជិតេ និប្បទេសាបទេសេ  
ធារេយ្យាថ'ព្រុវិ មុនិ វនាធានគាហិ សទា វោ; ()

២៦. បត្វា បារាបុរវរ មថោ'រោបិតក្ខន្ធភារោ  
អម្ការញ្ញោ វិហរតិ មម ធម្មរាជាតិ សុត្វា,  
តិព្ពច្ឆន្នោ ជវនមតិនោ ទស្សនស្សាននម្ហិ  
ចុន្នោ គន្ធា ចរណកមលំ វន្តិ កម្ការបុត្តោ; ()

២៧. សម្មាធម្មស្សវណបសុតោ ឯកមន្តំ និសិន្នោ  
សោតាបន្នោ បបមទិវសេ ទស្សនេនេវសត្ត,  
ពុទ្ធំ បញ្ញាភកវតិបតិ ស្វគនាយា'ភិយាថំ  
ចន្នោ បុព្ពាចលមិវ យំ បារិសិ ចុន្ននាមោ; ()

២៨. សម្មាទេត្វាគហបតិ ពហុ តាយរត្យា'វសានេ  
ខន្ទំ ភោជ្ឈំ សុមជុតំ ស្លកំ មន្ទវម្បិ,  
សុត្តា ភោគាយតន មនសោ ភោគនាមំ សុភិក្ខំ  
និព្ពោតោ សោ នគរមបំ ភារតិភត្តរូបោ,  
ចិត្តាភោគំ កុរុថ សមណា សាធុកំ កំ សុណាថ  
ទេសិស្សាមី'ត្យវទិ ចតុរោ វោ ឧឡារាបទេសេ; ()

បត្តិក្តោជំ បច្ចុវិភវោ ញាបយី ធម្មរញ្ញោ  
កាលោ ភន្តេ'ភរហិ ភគវា និដ្ឋិតំ ភោជនន្តិ; ()

២៩. សាលក្ខន្ធាយតកុជយុគោ មុត្តវណ្ណំ គហេត្វា  
បត្តំ បត្តត្ថវិកបិហិតំ បត្តនិគ្រោធវណ្ណំ,  
អច្ឆាទេត្វា បរិវត្តសិ ចីវរំ បំសុក្ខលំ  
បាសានព្ពន្ធរ មភិរុហិ តស្ស សោវណ្ណវណ្ណោ; ()

៣០. ពាលាទិច្ឆោវិវ ទសពលោ តាវ បុព្វាចលគ្គោ  
បញ្ញត្តស្មី រតនខរិកេ ភទ្ធបិបេ និសជ្ឈ,  
អាមន្តេត្វា ជិតធនបតី ចុន្ទមាទិច្ឆពន្ធ  
សត្តារំ ភ្នំ បរិវិសិមិនា មទ្ធវេនាគ្យ'ភាសិ; ()

៣១. សន្តប្បេត្វា សុគតបមុខំ ភិក្ខុសង្ឃំ សហត្ថា  
មំសំ សោព្ពេ និខណិយ តតោ សត្តភុត្តារសេសំ,  
ភក្យា ធម្មស្សវណ្ណិរតំ ពោធិយិត្វាបយាសិ  
បូរោ បង្កេរុហមិវ ជិនោ ចុន្ទកម្មារបុត្តំ; ()

៣២. ព្រាឡាពាជោ ពលវកដុកា វេទនា តស្ស ភត្តំ  
ភុត្តាវិស្សា'ភវិ ភគវតោ រត្តបក្ខន្ធិកា'សិ,  
វិក្ខម្ពេត្វា តមបិ សតិមា សម្បជានោ'វិទូរេ  
មគ្គោតិណ្ណោ មុនិ រុបគមិរុក្ខម្មលំ កិលន្តោ; ()

៣៣. បញ្ញាបេត្វា ចតុគុណមុបដ្ឋាកថេរោ អទាសិ  
យំ សង្ខាដី នរហរិ តហិ វិស្សមត្តោ និសជ្ឈ,  
គន្ធា'នន្ទា'ហរ សរភសំ ភ្នំ បិបាសាតុរស្ស  
បាសីយ្យំ មេ និខិលទរថា និព្ពតស្សេត្យ'ភាសិ; ()

៣៤. យស្មា ភក្កេ សកដសតសញ្ញាសម្ពិទ្ធមគ្គា  
តោរុបានំ វិគឡិកដី សិដ្ឋសង្ឃដ្ឋណេន,  
ចក្កច្ឆិន្ទា កលលកលុសិភុតសន្តត្តវាវិ  
នាលំ បាតុំ សលិលមធុនា កុន្ទទិ សន្ធតេ'ធុ; ()

៣៥. អច្ឆាសន្នេ កកុជវិដបីមូលសំសដ្ឋកុលា  
វាតត្ថិតា'មលជលកណា សាតសិកោទបុណ្ណា,  
សក្កា ភន្តេ សវតិ កកុជាសិន្ទ គត្តានិ សិកី  
កាតុំ បាតុំ ធរណិរមណិ ពន្ធហារាភិរាមា; ()

៣៦. ឯវំ វុត្តេ បុន ភគវតា ចោទិតោ បត្តហត្ថោ  
បត្វា'នន្ទោ កលលវិសមំ កុន្ទទិកិត្តមាសុំ,  
នេត្វា សិកោទក មលុលិតំ និម្មលំ សន្ធមានំ  
ញតោ ភន្តេ បិវតុ ភគវា'ត្យា'ហ ពុទ្ធានុភាវោ; ()

៣៧. តស្មីកាលេ សមិតតសិណំ រុក្ខមូលេ និសិន្ទំ  
នំ ទិស្វាន'ដ្ឋសនិសិតជី បុក្កសោ កមល្លបុត្តោ,  
បព្យាកាសិក បដុតរសមាបត្តិយាភិក្ខុនេន  
អាឡារស្សា'ជិករុបសមេ អត្តនោ'ភិប្បសាទំ; ()

៣៨. គជ្ឈន្តិស្វា'សនិសុ បរិកោ និច្ឆរន្តិសុ ជាតុ  
វិជ្ជម្ពាលាសុ ច កលកលាយន្តិយា វុដ្ឋិយាហំ,  
សញ្ញិភុតោ ននុ ខដសមាបត្តិយា សន្តវិក្កោ  
នា'ស្សាសិ ភោ សុតិកដុរវំ នាទ្ធសំ រូបវាហ; ()

៣៩. វុត្តំ សុត្វា'មករសហិវ ឧទ្ធវិត្វាន ជីមា

សន្ធាពឹង បនិហិត កមថា'ឡារកាលាមខេត្ត,  
យេកុយៀនា'សមចុបសមេ សិដ្ឋីវណ្ណ បសន្នោ  
ទត្វា ពុទ្ធំ សរណ មគមា សាដកំ សិដ្ឋីវណ្ណំ; ()

៤០. តត្ថង្គារោទរមិរ តមដ្ឋិវសង្កេបនីតំ  
វត្ថំ វិតច្ចិក មភិនរំ សិដ្ឋីវណ្ណំ រាជ,  
បច្ឆា បច្ឆត្តវិយ កកុធាសិន្ន មជ្ឈោគហេត្វា  
អម្ការញ្ញំ តហិ មវតវិ សក្យសិហោ សសង្ខោ; ()

៤១. សង្ខាដិ បត្តវិយ សហសា ចុន្ទថេវេន មញ្ជោ  
បញ្ញត្តស្តិ សបទិ សមធិដ្ឋាយ វុដ្ឋានសញ្ញំ,  
អច្ចុធាយា'ធិកកិលមថោ សោ សកោ សម្បជញ្ញោ  
បាទេ បាទំ ភវភយភិទោ សិហសេយ្យំ អកាសិ; ()

៤២. អាមន្តេត្វា និរវេទិយោ ថេរ មានន្ទនាមំ  
ទ្វេ មេ លទ្ធា សមសមផលា បិណ្ឌបាតា វិសិដ្ឋា,  
សន្តេហោ យោ ករកវិ សិយា ចុន្ទកម្មារបុត្ត-  
ស្សេវំ វត្វា បរិហារតុ តញ្ញហ មេ អច្ចយេន; ()

៤៣. តម្លា ខីណាសវបរិកោ ភុរិបញ្ញោ ហិរញ្ញ-  
វត្សា នដ្ឋា វិជនបវនំ បារិមេ តិរភាគេ,  
ផុល្លំ សាលព្ពន មវសវី កោសិណារាន មគ្គំ  
មល្លានំ សោ សុវេនសិវិ រាជធាន្យា'វិទូរេ; ()

៤៤. អានន្តេនា' នធិវវចោ ចោទិកេនោ' បចារេ  
បញ្ញត្តស្តិ តថណយមកស្សាលុក្ខន្តរាឡេ  
មញ្ជោ បញ្ញាសតិបរិមុខោ ឧត្តរាធានសិសេ  
កត្វា បាទោបរិបទ មនុដ្ឋានសេយ្យំអកាសោ ()

៤៥. សិតច្ឆាយា វិតឡិករដោជូសរា សព្ពជានិ-  
ផុល្លា ភត្តិ ជដិកវិដបក្ខន្ធមូលា' ញមញ្ញំ,  
សង្កិណាលី សបទិ យមកស្សាលសាលា វិសាលា  
ទិស្សន្តេវំ វកុលតិលកា'សោកចម្លេយ្យសាខី; ()

៤៦. នច្ចំ គីតំ វិវិធតុរិយំ វត្ថុតេ'ទានិ ទិព្វំ  
ទិព្វំ ចុល្លំ មលយជមយំ ទិព្វមន្ទារវានិ,  
បស្ស'នន្ទព្វិកចយមកស្សាលបុច្ឆាន្យ'កាលេ  
សម្មជាយេ'វហិ ភគវតោ អន្តលិក្ខា បគន្តិ; ()

៤៧. ឯតេ ព្រហ្មមរនរផណី បាមរច្ឆត្តហត្ថា  
មាលាមាលាគុឡបរិមលណ្ឌបទីបន្ទដេហិ,  
ឆន្ទំ តាឡាវចរភជិតំ មង្គលាការភុតំ  
ជាតិក្ខេត្តំ ននុ ភគវតោ កេវលំ បូជនាយ; ()

៤៨. អានន្តេវំ សតិបិ ភគវា តាវតា សក្កតោវា  
សម្មា តេសំ នចកុកតោ នមាសិតោ បូជិតោវា,  
យោ ខោ ធម្មំ ចរតិ សមណោ' បាសកោ វា'នុធម្មំ  
ភក្យា សោ មំ បរមវិធានា កមានយេ បូជយេតិ; ()

៤៩. អម្ពោ តស្មាតិហ បដិបទំ សុដ្ឋ ធម្មានុធម្មំ  
សម្មាទេមា'ក្យ'វច មុនិ វោ សិក្ខិតព្ពញ្ជិ ឯវំ,  
ធម្មាស្សាមី សបទិ បុរតោ វិជមាណោ សមាណោ  
ហត្ថិច្ឆាបោ យថវិ បីតោ ថេរនាគោ'បវានោ; ()

៥០. មល្លានំ ខោ នគរវរកោ យាវតា សាលទាយំ  
រាសិភូតា'សុរសុរវព្រហ្មរាជ្យហិ យស្មា,  
ទង្គំ ពុទ្ធំ ទសពលធំ ខិត្តវាលគ្គកោដិ-  
មគ្គដ្ឋានេ ទសទសហិ វា នត្យ'ធុដ្ឋប្បទេសោ; ()

៥១. កន្ទន្តិនំ បកិរិយ សកេ កេសបាសេ ច ពាហា  
បគ្គណហិត្វា សិរសិ បថវិសញ្ញិនីទេវតានំ,  
ឈាយន្តិនំ ភុរិបរិបកន្តិន មុដ្ឋាយិនីនំ  
ទេន្តោ'កាសំ អបនយិ បរព្វេន្ទ្រកេនោ'បវានំ; ()

៥២. សង្ខារានំ ខយវយ មនាគាមិនោ វិគរកា  
ទេវព្រហ្មា សុមរិយ យថេវិន្ទខីលាចលដ្ឋា,  
នាម្ពេ ភន្តេ'ករហិ វិយ វោ អច្ចយេនាត្យ'វោចុំ  
បស្សិស្សាមា'យតិ មិគ មនោភាវនីយេបិ ភិក្ខុ; ()

៥៣. ជាតដ្ឋានប្បភូតិក មិធានន្ទហានំ ចតុក្កំ  
បុញ្ញក្ខេត្តំ ភុរិភកវកោ សព្វិសំវេជនិយំ,  
អន្ទា សន្ទាវិសទហនយា សាធរោ ចារិកាយំ  
អាហិណ្ឌន្តា បរុរកុសលំ តត្របត្វា វិណន្តិ; ()

៥៤. បុដ្ឋស្សេវំ កថមបិ មយំ មាតុគាមេសុ ភន្តេ  
វត្តិស្សាមា'ត្យមិតមតិមា' នន្ទថេវស្ស'ភាសិ,  
តន្តិដ្ឋានំ តទភិលបនំ មាករោថាតិ តុម្ពេ  
ឯវសន្តេ សតិបរិមុខា ហោថ នន្ទារក្ខា; ()

៥៥. បុដ្ឋស្សេវំ មយ មុតុសមុដ្ឋានប្បបាសិដ្ឋេ  
វត្តេយ្យាម្ពេ កវនិរុបមេ រូបកាយេ កថន្ត,  
មាខោ តុម្ពេ ភវថ មុនីនោ ទេហបូជាវិធានេ  
សឡាបារា ឧបរិយដថា'ហា'សវានំ ខយេតិ; ()

៥៦. សំវិដ្ឋន្តេ ភកវតិ គធានន្ទ ភិយ្យោបសន្នា  
រូបិព្រហ្មាមរបភុតយោ ខត្តិយព្រាហ្មណ យេ,  
សក្កច្ចំ តេ យថវិ ជនា ចក្កវត្តិស្សវិរេ  
សព្វាបារា នរហិសវិរោបហារេ សិយុន្តិ; ()

៥៧. ចត្តារោ មេ ពហុជនហិតា ពុទ្ធបច្ចេកពុទ្ធា  
យស្មា មគ្គប្បលសុខមុទា សាវកា ចក្កវត្តិ,  
រាជា បូជាវិធីសុមហិយា ហោន្តិ ថូបារហេ'វ  
តស្មា ថូបោ មមបិ ភវតា'នន្ទសិដ្ឋាដកម្ហិ; ()

៥៨. ឯវ វុត្តេ សរិយ តមុរោតោមរិភូតសោកោ  
ថេរានន្ទោ បរិសិយ និរាលម្ពធម្មោ វិហារំ,  
អាណម្ហិត្វា វិលបិយ ពហុ អគ្គលត្ថម្ពសិសេ  
សត្ថា សេខេ កឡិកកុណាបាដ្ឋកដ្ឋោ បរោទិ; ()

៥៩. អាមន្តេត្វា តមនជិវរោ បុញ្ញមកានស្សធារំ  
ថេរំ មាខោវិលបិ អល មានន្ទ មាសោចិ ហេរំ,  
សង្ខារានំ កថមិហ លភេ និច្ចតំ និព្វិការំ  
អក្ខតំ មេ ននុ បិយជនព្វិប្បយោកោ សិយាតិ; ()

៦០. មេត្តាបុព្ពេន ហិ ចិរកំ កាយកម្មេន វាចា-  
កម្មេនា'យំ គុណមណិមនោកម្មនា ភិក្ខុវេ មំ;  
សក្កច្ចំ សន្និចិត្តកុសលោបច្ចបដ្ឋាសិ តស្មា  
អាតាបិ សោ ភូមសិ និបបកោ ហេសិ ខីណាសវោតិ; ()

៦១. នាយាមញ្ជោ ចិរ មនុចរំ សេយ្យថា'នន្ទភិក្ខុ-  
បង្ហាកោ មេ ភវតិ សុតវា នាគតាតិកានំ,  
សម្ពុទ្ធានំ ភគវត មុបដ្ឋាយកា ចេ'តទគ្គា  
ឥច្ចា'ហេ'តប្បរមសមណយេវ ហេស្សន្ស្ស'ហេសុំ; ()

៦២. សំវណ្ណេសិ និវរិទ្ធិគុណោ ឧក្ខិបន្តោ'វ មេរុំ  
សង្ខារោន្តោ វិយ ជលនិធិ បត្តរន្តោ'វ ភុមិ,  
វិត្តារន្តោ វិយ វិបថំ សង្ខមជ្ឈេ បិតស្ស  
អានន្ទស្ស'ត្ថវិគរគុណំ អព្ពតច្ឆេរភូតំ; ()

៦៣. ហិត្វា សាខានគរ មនលំជង្គលំ ឥស្សរានំ  
វាសដ្ឋានំ តទិគរុបុរំ សព្ពសម្បត្តិសារំ,  
បត្វា រាជគុហបភុតិកំ នាថ និព្វាយត្វតិ  
ឯវុក្កេ មុនិ វេច មាហេវមានន្ទរោច; ()

៦៤. បុព្វេ ទិព្វោបមសុខ វិធា'នន្ទ'ហំ ចក្កវត្តិ-  
រាជា ហុត្វា ចិរ មនុភវិ ធម្មិកោ ធម្មរាជា,  
មល្លានំ ខោ តទហនិ កុសារត្យ'យំ រាជធានី  
អាសិ លក្ខិវសតិ រលកាវរាជធានី'វ ជីតា; ()

៦៥. តាមក្ខេត្តេ ជិតវិបុរណោ កោសិណារាន មស្សិ  
សាលារញ្ជោ ជិនករិរោ មារកណ្ឌិរវេន,  
យាមេ អដ្ឋាហនិ រជនិយា បច្ឆិមេ ហព្វតេ'តិ  
វាសេដ្ឋានំ បហិណិ យតិមារោចនតំ គមតំ; ()

៦៦. សន្តាគារេ មហតិបរិសា កិញ្ចិកម្ពំ បដិច្ច  
រាសិភូតា យតិវរចោចោទិកា មុច្ឆិកាសិ,  
ឧយ្យានំ តេ បរិសិយ តទា មល្លបុត្តា ច មល្លា  
វ្យាបដ្ឋិសូ កសិវនិករាវរាជារេ និមុត្តា; ()

៦៧. យំនុនាហំ នរបតិកុលំ ឯកមេកំ គហេត្វា  
វន្ទាបេយ្យំ ចរណកមលទ្ធនុ មជ្ឈិវសស្ស,  
ឥច្ចានន្ទោ យតិ សបរិសោ បុត្តទារេហិសទ្ធិ  
ឥត្ថន្ទាមោ បណមតិ ជិនំ មល្លរាជាតិ វត្វា; ()

៦៨. មល្លានញ្ចាហវិយ បបមេយេវ យាមេ រជន្យា  
វន្ទាបេសិ សកលបរិសំ តេនុបាយេន ពុទ្ធំ,  
សុត្វា វិទ្វា ភគវត មនុដ្ឋានសេយ្យប្បវត្តិ  
សាឡារញ្ចំ អវសវិ បរិព្ពាជកោ យោ សុភទ្វោ; ()

៦៩. ឱកាសំ មេ ទទថ សមណំ ភោគមំ បុច្ឆនាយ  
កង្ខាធម្មំ បជហិតុ មិធានន្ទបក្កោ ហមស្សិ,  
វុក្កេ សត្តា កិលមតិ អលំហារុសោ មា វិហញ្ញិ  
វត្វា'នន្ទោ ភគវតិ ទយាចោទិកោ វារយី តំ; ()

៧០. លទ្វោកាសោ ទសពលទយាជាលពាទ្វោ សុភទ្វោ  
អញ្ញាបេខោ បរិសិយ តហិ តព្វិហេសានបេក្ខោ,  
បព្ពំ បុច្ឆិ តទុបនយនេ កោវិទោ'ភាសិធម្មំ  
វិត្តារន្តោ អរិយវិនយេ បុត្តលេ សុប្បតិដ្ឋេ; ()

៧១. បព្ពជ្ជិត្វា ភគវតិ សយំ ភិក្ខុភាវាភិសិក្កោ  
សង្ខារានំ ខយវយ មថោ ភាវយិត្វា សុភទ្វោ,  
វិទ្ធំសេត្វា សកលកលុសំ សត្តបច្ឆក្ខុភុតោ  
ឧន្ទាទេត្វា បរិសមរហំ បច្ឆិមោសាវកោសិ; ()

៧២. បញ្ញត្តោ យោ ភវតិ វិនយោ ទេសិតោ យោច ធម្មោ  
សោ វោ សត្តា បរមសរណេ'ភ្យា'ហ មេ អច្ចយេន,  
ថេវេ ភិក្ខុ តទិគរវសី ការវេ វេហវន្ត  
ភន្តេ វត្វា បរិហរថ វោ សាទរាសប្បតិស្សា; ()

៧៣. បច្ចក្ខោ នោ ភវិ ទសពលោ បុច្ឆិតុំ សម្មខា តំ  
នាសក្ខីម្ហា មយមិទមិតី មាហុវត្ថានុភាបា,  
មុត្តេ តុណ្ហិភវិ វសិតណោភិញ្ចិ ពុទ្ធចធម្មេ  
សង្ឃេ មគ្គេ វិមតិ យទិវោ ភិក្ខុវេ បុច្ឆថាតិ; ()

៧៤. យស្មា ខន្ធេ បជហតិ ជិនោ ភិក្ខុវេ ភន្តទានិ  
អាមន្តេមី និយតភទុរា សព្ពសង្ខារធម្មា,  
សម្មាទេថា'ភ្យ'មិតមតិមា អប្បមាទេន តុម្ហេ  
បញ្ចកាសិ ភគវត មយំ បច្ឆិមាហោតិវាចា; ()

៧៥. រូបារូបារចរកិរិយជ្ឈានសញ្ញានិរោធ-  
សង្ខាតា យា នវវិធសមាបត្តិយោ តា'នុលោមំ,  
និស្សិមម្ហោនិធិនិភគុណោ មារសង្ខាមស្មរោ  
ពុទ្ធោ នារាយនពលធរោ សោ សមាបដ្ឋិ តាវ; ()

៧៦. តំ តំ ឈានំ មុនិ បដិសមាបដ្ឋមានោ និរោធា  
សម្មា បច្ចដ្ឋហិយ បបមជ្ឈានវោសាន មាប,  
តំ តំ ឈានំ បុនរនុសមាបដ្ឋមានោ ចតុត្ថ-  
រូបជ្ឈានុ'ដ្ឋហិយ វិគតាសេសសង្ខារធម្មោ; ()

៧៧. ស្នេហាបរិក្ខយជាតោ  
បដ្ឋោតោ វិយ តិលោកមណិបដ្ឋោតោ,  
ពុទ្ធោនិរុបធិសេស-  
បរិនិព្វតិយា សយម្ហ បរិនិព្វាយិ; ()

៧៨. សម្មតិ ទេវមនុស្ស-  
បជាយ សទ្ធិ បរោទមានាយ ភុសំ,  
សោកេនិ'វ សង្កម្មិ  
សហស្សរាវេន'យំ មហាបថវី; ()

៧៩. វិប្បវិតវិជ្ជាជិ-  
ទណ្ឌាហតមេយទុន្តភីជលិតា'សុំ,  
កទលិវនំ វិយ នាគោ  
និប្បិឡេសិ អសេសលោកំ សោកោ; ()

៨០. ជាតិក្ខេត្តំ ខេត្តំ  
វិយ សម្ពាធំ ឆណោហិ តេសំតេសំ,  
វិជនោកាសា' កាសា  
លោកេ មង្គលនិមិត្តជាតំ ជាតំ; () (យមកពន្លឺ)

ឥតិមេធានន្ទាភិជានេន យតិនា វិចិត្រេ សកលកវិជនេ ហទយានន្ទទាននិទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ តថាគត បរិនិព្វានប្បវត្តិ បរិទីបោ ឯក្ខនតីសតិមោ សក្កោ។

បរិនិព្វតេ ភគវតិ សហបរិនិព្វានា ព្រហ្មាសហម្បតិ ឥមំ គាថំ អភាសិ។

សញ្ញេនិក្ខិបិស្សន្តិ ភូតា លោកេ សមុស្សយំ  
យថា ឯតាទិសោ សត្តា លោកេ អប្បវិបុត្តលោ,  
តថាគតោ ពលប្បត្តោ សម្ពុទ្ធោ បរិនិព្វតោតិ;



បរិនិព្វតេ ភគវតី សហបរិនិព្វតានាក្កោ ទេវានមិន្ទោ ឥមំ គាថំ អភាសិ។

អនិច្ចា វតសង្ការា ឧប្បាទ វេយ្យាធម្មិនោ,  
ឧប្បជ្ឈិត្វា និរុដ្ឋន្តិ តេសំរូបសមោ សុខោតិ;

បរិនិព្វតេ ភគវតី សហបរិនិព្វតានា អាយស្មា អនុរុទ្ធោ ឥមា គាថាយោ អភាសិ។

នាហុអស្សាសបស្សាសោ បិក ចិត្តស្ស តាទិតោ  
អនេជាសន្តិ មារព្ព សោកាលមកវិមុតិ,  
អសល្លិនេន ចិត្តេន វេទនំ អជ្ឈរាសយិ  
បដ្ឋោតស្សេវ និព្វានំ វិមោក្ខោ ចេតសោ អហូហិ;

បរិនិព្វតេ ភគវតី សហបរិនិព្វតានា អាយស្មា អានន្ទោ ឥមំ គាថំ អភាសិ។

តទាសិយំ ហិសនកំ តទាសិលោមហំសនំ,  
សព្វាការវរូបេតេ សម្ពុទ្ធេ បរិនិព្វតេតិ;

១. លោកត្តយេកនយនោមុនិឱប្បមេវ  
បគ្គយ្ហមុន្ទនិភុជេ បរិនិព្វតោតិ,  
កន្ទិសុ តាវ វិលបិសុ វិវដ្តយិសុ  
អារដ្ឋយិសុ បបតិសុ មវិត្តរាតិ; ()

២. អស្សាសយំ វសិគណំ សមលំ សសោកំ  
រក្សាវសេស មថ ធម្មកថាយ ថេរោ,  
តំ វិគិនាមយិ និរុទ្ធតមោ'នុរុទ្ធោ  
អានន្ទថេរសុហទោ ហទយង្គមាយ; ()

៣. មល្លាន មគ្គនករំ កុសិណារ មិទ្ធំ  
អាវោចនាយ បរិនិព្វតភាវ មស្ស,  
អានន្ទថេរ មនិរុទ្ធយសោ សវិរោ  
បាហេសិ អត្តទុតិយំ អនុរុទ្ធថេរោ; ()

៤. មល្លា តទត្ថបសុតា សមយេន តេន  
យត្រា'ភិសន្និបតិកា បតិមគ្គយន្តិ,  
ថេរោបន'ត្តទុតិយោ តមុបេច្ច សន្តា-  
គារំ តមត្ថ មភិវេទយិ សោកទីនោ; ()

៥. ថេរស្ស តស្ស សុនិយមក្ក សមល្លបុត្តា  
មល្លា សមល្លសុណិសា ភុវិក មល្លនាយា,  
កន្ទិសុ តាវ បបតិសុ បរិនិព្វតិ  
ធម្មិល្អវេល្លិតកុជា'ហតសោកសល្លា; ()

៦. នានាវិធានិ តុរិយានិ សុគន្ធមាលំ  
អាទាយ បញ្ចសតទុស្សយុតានិ មល្លា,  
យេនា'សិ តស្សសុគតស្ស'តុជំ សវីរិ  
តំ សាឡទាយ មុបរុក្ខន មោសវិសុ; ()

៧. តេ គន្ធច្ចបកុសុមេហិ ច នច្ចគីត-  
វដ្ឋេហិ ឆត្តមណិវិជនិចាមវេហិ,  
ចេលព្ពិតាន នវមណ្ឌលមាឡកាទី  
កត្វាន ឆាហមកវិសុ សវិវប្បជំ; ()

៨. បមោក្ខមល្លបុរិសា'ដ្ឋនហាតសិសា

គន្លោទកេន សុនីវត្តសុបាវតត្តា,  
មុត្តាមណីហិ ខចិតាយ តថាគតស្ស  
គត្តំ សុវណ្ណសិរិកាយ និរោបិតំ តំ; ()

៩. បាលេតុ មប្បមបិ សត្តមវាសរម្ហិ  
បុច្ឆិសុ ថេរ មនុវន្ទ មសយ្ហ កិន្តិ,  
សោ ទិព្ពចក្ខមតិយា'មិតទេវតានំ  
បព្វាករិ បរិវិតក្ក មវេច្ច ថេរោ; ()

១០. និស្សេសមានុសិកទិព្ពមហាមហេហិ  
តំវិត្តហំ ភគវតោ'ភិមហិយមានំ,  
ឧត្តិប្ប តាសមនុវត្តកមកល្លភូបា  
គន្លាន ឧត្តរទិសាយ បុរស្ស'ទីចិ; ()

១១. មជ្ឈេនមជ្ឈ កមហិនីភរុ មុត្តវេន  
ទ្វារេន តស្សនគរស្ស បវេសយីត្វា,  
សុត្វាន ពន្ធលបជាបតិមល្លិកា តំ  
ទ្វារេ បិតា'ថនរកោវិធានព្ពយាយ; ()

១២. ជោតាយ គន្ធសលិលេន មហាលតាព្យ-  
ភុសាយ សត្តរតនេហិ សមុជ្ឈលាយ,  
អង្គិរសស្ស សតបុញ្ញវិលាសចិត្តំ  
ឆានេសិ គត្ត មតុលំ កឡិការកាសា; ()

១៣. មល្លាន មគ្គនគរស្ស បុរត្តិមាយំ  
សំវិជ្ជតេ មកុដពន្ធនចេតិយំ យំ,  
ទេហំ តិលោកសរណស្ស បុរត្តិមេន  
ទ្វារេន និក្ខមិយ តត្រ សមប្បយីសុ; ()

១៤. សា យាវសន្ធិសមលា នគរី តទានិ  
មវ្យាវេហិ បិហិតា'ភវិ ឆន្ទមត្តំ,  
បុច្ឆិសុ សត្ត បដិបជ្ជន មត្តភាវេ  
អានន្ទថេរ មថ ភុមិភុជា កថន្តិ; ()

១៥. ទេហេ យថេវ បដិបជ្ជតិ ចក្កវត្តិ-  
រញ្ជោ តថេវ បដិបជ្ជថ ពុទ្ធទេហេ,  
តច្ចាហ សោ ភគវតោ'តុជរូបកាយំ  
តេ វេបយុំ អហតកាសិកសាដកេហិ; ()

១៦. កប្បាសបដ្ឋវិហតេហិបិ វេបយីសុ  
កត្វាន បញ្ចសតទុស្សយុគេហិ ឯវំ,  
បក្ខិប្ប តេលបវិបុល្លសុវណ្ណទោណ្យា  
អញ្ញា'យសាយ បដិកុដ្ឋិយ ទោណិយា តេ; ()

១៧. គត្តំ ជិនស្ស ចិតកំ កតចិត្តកម្ពំ  
មាលាលតាវិលសិតំ សតហត្ថមុច្ចំ,  
វិសាធិកំ អគរុចន្ទនទារុក បុណ្ណំ  
អាវោបយីសុ សិរិយា ជិតវេជយន្តំ; ()

១៨. បាវាយ មល្លនគរំ កុសិណារនាមំ  
គន្តា មហាបភុតិកស្សបថេរនាគោ,  
ភិក្ខុហិ បញ្ចសតិកេហិ បថោក្កមិត្វា  
រុក្ខស្ស មូល មុបកម្ម ខណំ និសីទិ; ()

១៩. អន្ទានមគ្គ មថខោ បដិបដ្ឋិ តម្លា  
មន្ទារវំ កុសុម មញ្ញតរោ គហេត្វា,  
អាជីវកោ ត មហិបស្សិយ កស្សបាខ្សោ  
ជានាសិ គោតម មនន្តជិនន្តបុច្ឆិ; ()

២០. អាមារុសោ ភគវតោ បរិនិព្វតស្ស  
ហោន្ណ'ជ្ជ សន្តទិវសាតិ តតោមយេទំ,  
មន្ទារវំ កុសុម មាហវិតត្តិ វុត្តេ  
កន្ទិសុ កេចិ វិលបិសុ អវិគរាគា; ()

២១. តាយ'ច្ឆិ ភិក្ខុបរិសាយ សុភន្តពុដ្ឋ-  
បព្ពជ្ជិតោ សបទិ សត្តវិ ពន្ធវេរោ,  
យោ ទុព្ពចោ យតិ មហាសមណេន តេន  
មុត្តា មយំហិ យទុបន្តតកាយវាចា; ()

២២. តច្ចាម យំជ មយ មិទានិករោម តំយំ  
នេច្ចាម'ទានិ នករោម មយំ តតោមា,  
សោវិត្ត មាចវិលបិត្ត' លមារុសោតិ  
វត្វា បហារ មទទិ ជិនធម្មចក្កេ; ()

២៣. មល្លា នវិន្ទមកុដងក្កិតបាទបិហា'-  
លិម្បេតុ មស្ស ចតុរោ ចិត មប្បសយ្ហ,  
បុច្ឆិសុ ថេរ មនុរុទ្ធ មិ'តព្រុវិ សោ  
បត្តេ'ធន បដ្ឋលតិ កស្សបថេរសីហេ; ()

២៤. ធម្មាគទេន ហតសោកហទេហិ យេន  
ភិក្ខុហិ សត្តចិតកោ វសិកស្សបង្គោ,  
តេនោ'បសង្កមិ សុភន្តកថំ សសីសេ  
សុត្វាសនី'វុសិ សត្តិ'វ មញ្ញមាណោ; ()

២៥. កត្វា បទក្ខិណ មជ្ជិដ្ឋហិ សោ ចតុត្ថ-  
ជ្ឈានុជ្ជិតោ ភគវតោ ចិតកំ តិវរំ,  
ពន្ធព្វលី សិរសិ ថេរវស្ស ភេត្វា  
តំ សុបក្សតិដ្ឋិតបទានិ បភិដ្ឋហិសុ; ()

២៦. ថេរាសហស្ស ករតាមរសេហិ សត្ត  
បាទំសុមាលិ វិហិតាហិនិបច្ចការោ,  
ឱមុដ្ឋិ គន្ធវិតកាបរសាគរម្ហិ  
លោកោច តប្បកវ សោកយនន្ទការេ; ()

២៧. ថេរេនបាហិនមិគេ ចិតកោ សមន្តា  
សម្បជ្ឈលិត្ត សយមេ'តុជត្តភារេ,  
ទន្លេ ជិនស្ស មសិវា នបិធាវិកាសិ  
សារីរិកដ្ឋិវិសរោ'ភយថាវសិដ្ឋោ; ()

២៨. សត្តេវ នាភិវិសុ លលាដគីវា  
ធាត្វក្ខកដ្ឋិ មុនិនោ ចតុទន្តធាត្វ,  
សិទ្ធក្ខខណ្ឌកតកណ្តលមុត្តមត្តា  
សេសា បភាយបិ តិធា បភិវិសុ ធាតុ; ()

២៩. និព្វាបយីសុ ចិតកានល មន្តលិក្ខា  
និក្ខម្ហ ចាមរមនោហរ នីរធារា,  
សាឡន្តមេហិ សលិលានិ តថា សមន្តា  
មល្លា សុគន្ធបរិវាសិតវិនាបិ; ()

៣០. ឱលម្ពមានមណិទាមសុវណ្ណទាម  
ចិត្តក្តីតានមថពន្ធិយមល្អភូបា  
កត្វា សុគន្ធបរិកណ្ណ មុឡារសន្តា-  
តារេ សុសន្តរិយ កោជវកម្ពលានី; ()

៣១. តដ្ឋានតោ កមកុដពន្ធននាមសាឡំ  
យាវញ្ញសំ រជតកញ្ចនតោរណេហិ,  
លាជាទិនា កទលិបុណ្ណយដេហិ ទីប-  
ធ្មបទ្ធវដេហិ បរិតោ បតិមណ្ឌយិត្វា; ()

៣២. តំ សត្តធាតុបរិបុណ្ណ សុវណ្ណទោណី  
មល្លាន មគ្គបុរ មាហវិយុស្សវេហិ,  
សេតាតបក្កលសិតេ សរភាសនម្ហិ  
មុត្តាមណីហិ ខចិតេ តហិ មប្បយិត្វា; ()

៣៣. កុម្មេន កុម្ម មុបហច្ច គឡំ គឡេន  
ចក្កេន ចក្ក មុបហច្ច ភុជំ ភុជេន,  
រក្ខំ វិធាយ ចតុរដ្ឋិនិយា សមន្តា  
សេនាយ ហេមកវចេហិ គវច្ឆិកវ; ()

៣៤. កត្វេវមេវ ធនុរវរណញ្ញ សត្តិ-  
ហត្ថេហិ បញ្ញវ មនន្តជិនស្សធាតុ,  
សម្មានយិសុ សុមហិសុ សុសាធុកីឡំ  
កីឡីសុ សត្តទិវសំ សហនាគវេហិ; ()

៣៥. សុត្វាន ភុបតិ តមត្ថ មជាតសត្ត  
សត្តាហិ ខត្តិយកុលប្បភវោ អហម្យិ,  
សាវិរភាគ មរហាម មយម្យិ តស្មា  
បាហេសិ ទូត មថ មល្លនរាជិបាសំ; ()

៣៦. វេសាលិកា បច្ចុរលិច្ឆវិភុភុជា ច  
សក្យាធិបា កបិលវត្តបុរាធិវាសី,  
ភូបាល្លកប្បវិជិតេ ពុលយាច រាម-  
តាមម្ហិ កោលិយមហីបតយោ តថេវ; ()

៣៧. យោ វេបទីបនគរេ ធរណីសុរោ សោ  
បាវេយ្យកា ច មហិបា បហិណិសុ តេសំ;  
បច្ចេកទូតបុរិសេ ចតុរដ្ឋិនីហិ  
សេនាហិ តេបិ និរុត្តាភិមុខិភវិសុ; ()

៣៨. អាកម្ម យេន ភគវា សយមេវ តាម-  
ក្ខេត្តោបវត្តនវនេ បរិនិព្ពតោ នោ,  
ទស្សាម នោតិ ជិនធាតុលវម្យិ មល្លា  
បាហេសុ មុន្ទតិមនា បដិសាសនានី; ()

៣៩. សា រាជធានី និជរាជបុរក្ខតាហិ  
សង្គាមសុរចតុរដ្ឋិនិវាហិនីហិ,  
យុទ្ធាយ ពទ្ធកលហាហិ ខណ៌ជតាម  
វេលាតិវត្តបលយម្ពធិនិព្វិសេសំ; ()

៤០. យោ ទោណភុសុរសុធី ភវិ ជម្ពូទីបេ  
រាជ្ជហិ បូជិតបទោ សុនិសម្មការី,  
សោ ទោណគជ្ជនមកា កបរិសំ វិនេន្តោ  
ទ្វេភាណាវាមិត មាហាវកេឡីសជ្ជ; ()

៤១. សុត្វា'នុសាសន មថាចរិយស្ស គស្ស  
សព្ពេ សមគ្គនិរតា វសុធាធិនាថា,  
អត្ថាយ នោ វិភជថា'ភិ សមេន តុម្ពេ  
ធាត្វន មដ្ឋបដិវិសក មព្រុវិសុ; ()

៤២. ខីណាសវោ ហិ សរក្ខ ចិត្តកេន គីរា-  
ធាតុំ សមាហរិយ លោកហិតាយ យត្ថ,  
លង្កាយ ភាគិ មហិយង្គណចូបរាជា  
តស្មី សមប្បយិ សុភេ មណិចូបកព្ពេ; ()

៤៣. ខេមវ្តយោ ចិត្តកតោ វសិ វាមទាហា-  
ធាតុំ សមគ្គហិយ' ទាសិ កលិដ្ឋរញ្ជោ,  
ទោណោទ្ធិដោ ភរិយ ធាតុវិភាគសដ្ឋោ  
វេបន្តេន និទហិ ទក្ខិណទន្តធាតុំ; ()

៤៤. ទាបំ ជដារជតចេតិយគំ ទ្វិជស្ស  
គំ ទក្ខិណក្ខក មបាហវិ ទេវរាជា,  
ទោណោ សុវណ្ណមយទោណិមវាបុរិគ្វា  
តេសំ វិភជ្ជ សមភាគមទាសិធាតុ; ()

៤៥. ភេ ភុភុជា សកសកេវិសយេ វិធាយ  
សម្បជយិសុ ជិនធាតុនិធានចូបេ  
អង្ការ មាហរិយ មោរិយខត្តិយា'ថ  
ទោណោបិ ហេមមយកុម្ម មកំសុ ថុបេ; ()

៤៦. ទិស្វាន គស្សបមហាវសិ តត្ថតត្ថ  
ធាត្វន្តរាយ មថ គណ្ឌិយ វាមគាមេ,  
អញ្ញត្រ ទោណ មិត្តធាតុ មជាតសត្ត-  
រញ្ជោ ថិរំ និទហិតុំ បទទាសិ ធាតុ; ()

៤៧. អដ្ឋ'ប វុឡិកករណ្ណកចូបកព្ពេ  
បក្ខិប្បកុមិបតិ ធាតុមហានិធានំ,  
សោ ថេវនាគសរណោ បវិធាសិ វាឡ-  
សង្ខាជយន្ត មិហ យោជយិ ទេវរាជា; ()

៤៨. រាជា អសោកវិទិតោ សិវិដម្ពទីបេ  
តម្ហា សមាហរិយ សត្ត សរិវធាតុ,  
កាវាបយិ ចតុរសិគិសហស្សចូបេ  
ធីមា មហិន្ទវសិ ទីបមិមំ តទា'ប; ()

៤៩. ទេវានមាទិបិយភិស្សនរាជិបេន  
ចូបេ វិធាយ ជិនធាតុចិហបក្កមត្តា,  
វិត្តាវិតា បណិហិតា ជយពោធិសាខា-  
វាមេតរក្ខកសិលាមយបក្កធាតុ; ()

៥០. នត្តា បន'ស្ស អភយោ ជលិតុត្តតេដោ  
យោ ទុដ្ឋតាមិនិ រណម្ពធិបារតាមិ,  
រាជា'នុរាជនគរេ នគរាធិរាជេ  
កត្វាន លង្កមកលង្កមកាសិវជ្ជ; ()

៥១. លង្កង្កនាយ កុចមណ្ឌលនិព្វិសេសំ  
សោវណ្ណមាលិ មតុលំ រតនុដ្ឋលន្តំ,  
សោ ថុបរាជ មកវិ ថិរ មប្បយិត្វា  
ធាតុប្បពន្ធ មភិនិម្ពិតពុទ្ធសំ; ()

៥២. សារីរិកេហិ'តរថុបវេហិ លង្កា-  
ភូមិត្ថិ មោឡិមណិ កញ្ចនមាលិនាម  
សគ្គាបវគ្គសុខទោ វរ ថូបរាជា  
សោ យាវ ធាតុបវិនិព្ពតិយា វិភាតុ; ()

៥៣. ឥន្ទានុភាវ មជិកិច្ច ជិនស្ស ធាតុ-  
កាយោ'បហារហិតោ គរុការហានំ,  
បត្វា តហិតហិ មថន្តរធានកាលេ  
យោ សង្កមិស្សតិ'ហ កញ្ចនមាលិថុបំ; ()

៥៤. សោ នាគទីបមុបគម្ម តតោវិធាតុ-  
លោកា ច នាគភវនា តិនសាលយម្ពា,  
និក្ខម្ម និម្មិត និរូបមពុទ្ធយុបោ  
រាសិ ភវិស្សតិ សុមណ្ឌិត ពោធិមណ្ឌេ; ()

៥៥. ពុទ្ធានុភាវបកវា'ភិនវគ្គិជាលា-  
មាលាហិ បដ្ឋលិតធាតុមយត្តភាវេ,  
តាវានុ'មត្តមបិ ទិស្សតិ នាវសេសំ  
កត្វាន ធាតុបវិនិព្ពតិ ហេស្សតេវ; ()

៥៦. ពុទ្ធាបទាន មហាទិគុណវទាតំ  
ភក្សា បុនប្បន មិមំ សរតំ សតំ ភោ,  
ចិត្តំ កិលេសបរិយដ្ឋិត មុដ្ឋភូតំ  
អន្ធា សុធន្តកនកំ វិសុទ្ធិមេតិ; ()

៥៧. ចិត្តោជុកាយបិ វិតក្កវិចារធម្មា  
វត្ថុន្តិ សត្តគុណសញ្ញយកោចរា'ថ,  
សំជាយតេ បរុប្បីតិ ច កាយចិត្ត-  
បស្សន្ធិ និទ្ទរថកាយ សុខំ សមាធិ; ()

៥៨. គម្ពីរកាយ តទជិនគុណណ្ណវស្ស  
និន្ទតនីវរណតោ បរិវេកភូតំ,  
ឆាយេថ ឈានមុបចារ មថា'ជិតច្វេ  
តប្បាទកំ អរិយម្ព ផខលញ្ច យោគី; ()

៥៩. តស្សា'តិចារុចវិតស្សរណានុយុត្តោ  
ហោតេវ សត្តវិ សការវសបក្សតិស្សោ,  
សន្ធិន្ទ្រិយាទិ បរិណាមតតោ'ជិតច្វេ  
បីតិប្បមោទពហុលោ កុសលោ'ភិសន្នំ; ()

៦០. សត្តស្ស ចេតិយយវំ តទត្តភាវោ  
បូជារហោ ច ភយភោវទុក្ខសង្ខោ,  
លដ្ឋិ ច ភីរុ លភតេ សហវាសសញ្ញំ  
សគ្គាបវគ្គវិភវស្ស ភវេយ្យ ភាគី; ()

៦១. លង្កាយ លក្ខបតិកាមវរម្ហិ ខេត្តា-  
រាមាធិបេន គុណភុសណភុសិតេន,  
វិខ្យាតនិម្មលយសោវិសេនេ វល្លិ-  
តាមុព្ពវេន បរិសាវចរក្ខមេន; ()

៦២. ថេវេនុ'បាយចតុវេន ភទត្តសង្ខា-  
នន្ទាភិជេន គរុនា គរុភាវគេន,  
សិស្សារសោ'បនយនេន និជំវ នេត្តំ  
រត្នំ វិជាយ មភិវុទ្ធិយ មហ្សិតោ យោ; ()

៦៣. យោ ជីវិតម្បិ និរហេត្វិយ តម្កបណ្ឌី-  
ទីបំ តិវារ មរតិណ្ឌ មិមំ វសិហិ,  
មុត្តាមណិហិ ខចិគេន នមហាគ្សសិទ្ធកិ-  
ចង្កោដកេន មហិតំ ជិនទន្តធាតុំ; ()

៦៤. សិក្ខាករំ វជិរនាម វិហារសាមី  
រាជាធិរាជគុលញ្ញធរំ យតិន្ទ្រំ,  
កត្វានុបជ្ឈមុបសម្បទមាប ធម្ម-  
មជ្ឈេតុ មោតវិយ រម្មមរម្មរដ្ឋំ; ()

៦៥. សំវដ្ឋិតំ បិតុបទាធិកតេន មេណ្ឌន  
រញ្ញា បសិទិយ កុសគ្គធិយា សកាយ,  
សិស្សំ អសេសបរិយត្តិធរស្ស ញ្ជេយ្យ-  
ធម្មាភិវសវិទិតស្សបិ សង្ខរញ្ជោ; ()

៦៦. សំជយុត្តភាណកកុមារភិវសនាមំ  
រាជាធិរាជគុលញ្ញធរំ សុធីរំ,  
ថេរាសកំ សុបដិបត្តិតុំ គុំ យោ  
និស្សាយ ធម្មវិនយេ បដុតំ ជគាម; ()

៦៧. លក្ខិសរេ មោរដុនាមបុរេ សុរម្មេ  
ជាតេន ឥស្សរជនាយននម្ហិ ជាត្យា,  
វស្សដ្ឋតិសបរិមាណវយោគុណេន  
បាសាណន្ទបុរោចរគាមិកេន; ()

៦៨. ភេនាភយាទិកុណារតនាភិធានា-  
រាមាធិបេន គណ្ឌាចកាភារកេន,  
សំសុទ្ធពុទ្ធកុណាទីបនតប្បវេន  
សំសារសាគរសមុត្តរណាសយេន; ()

៦៩. បីតិប្បមោទជននំ សមណេន មេធា-  
នន្ទាភិជេន កវិនា កវិកុញ្ញរានំ,  
អាទិច្ចពន្ធិជិនរាជគុណប្បពន្ធ-  
សុទ្ធាបទានបរិទីបកថាសវីរី; ()

៧០. សទ្ធានុសាសនិភិហាសនិយណ្តនន្នោ-  
លង្ការសារ មភិធម្មកថាគភីរំ,  
សក្កាបវគ្គសុខទំ សមតិសសគ្គំ  
វ្យាឡាសមេត មន្ទរូប បទប្បយោគំ; ()

៧១. ទ្វិសហស្សពន្ធសមាគុលំ ជិនវសទីប្មនាគុលំ  
រចិតំ សមាប សមាបនំ បរមំបពន្ធសិរោមណី,  
សុភមាយមាសិកវាសរេ និរុបទ្ធវេន តថាគតេ  
បរិនិព្ពតេ ទ្វិសហស្សសង្កិចគុស្សតោទយហាយតេ; ()

ឥតិ មេធានន្ទាភិធានេន យតិនា វិរចិតេ សកលករិជន ហទយានន្ទទាន និទានេ ជិនវសទីបេ សន្តិកេ  
និទានេ ភគវតោ ធាតុបរិនិព្ពានប្បវត្តិបរិទីបោ តិសតិមោសគ្គោ។

សាតិរេកោ សន្តិកេនិទានភាគោ តតិយោ។